

ΝΕΑ ΕΥΜΕΘΟΔΑ ΕΡΓΑ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ, Μεγάλου Ἀρχιμανδριτου
τῶν Πατριαρχείων,

Ἐπίτομος ἱερὰ Ἱστορία μετ' εἰκόνων, ρητῶν, τροπα-
ρίων, ἠθικῶν πορισμάτων καὶ πρᾶξεων κατὰ τὸ νέον προ-
γραμμα τῆς Πατριαρχικῆς Κεντρικῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπι-
τροπῆς, πρὸς χρῆσιν τῶν Ἀστικῶν καὶ Δημοτικῶν σχολῶν
εἰς τεύχη τρία.

Τεύχος Α' (διὰ τὴν Α' καὶ Β' τάξιν) . . . . . Γρ. 1.50

• Β' (Παλαιὰ Διαθήκη) 2.50

• Γ' (Κατὰ τὴν Διαθήκην) 3

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΗΛΙΩΤΟΥ, ἱεροδιακόνου διδασκάλου,

Ἑλληνικὴν Ἀναγνωσματάρειον μετ' εἰκόνων καὶ γραμ-
ματικῶν γυμνασμάτων ὑφ' ἑκάστην μῆσιν πρὸς εὐκολίαν
τῶν τε διδασκόντων καὶ διδασκομένων.

Ἔτος Α' τεύχ. Α' ἔξαι. Α' Γρ. 1.50 — Ἔτος Β' Γρ. 350

• Α' • Β' • Β' • 1.50 — • Γ' • 4

ΣΕΡΓΙΟΥ Ε. ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, διδασκάλου,

Μεθοδικὸν ἀλφαριθμητικὸν ποσορισμένον δι' ἀμφοτέρων
τὰς ἑξαμηνίας ἀντὶ μόνον . . . . . Γρ. 1.50

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΚΟΥΜΠΛΟΜΜΑΤΗ, ἀριστοδοξοῦ διδ-
σκαλιστοῦ,

Μεθοδικὴ Φυσικὴ Ἱστορία μετὰ πολλῶν ἀσκήσεων
πρὸς χρῆσιν τῆς Γ' τάξεως τῶν Δημοτικῶν καὶ Ἀστικῶν
Σχολῶν . . . . . Γρ. 1.50

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ δ. φ.

Ἱστορικαὶ διελίδες εἰς τεύχη 2.

Τεύχος Α' διὰ τὴν Γ' τάξιν . . . . . Γρ. 3

• Β' • • Δ' • 4

Γ. Α. ΚΟΥΜΠΛΟΜΜΑΤΗ, ἀριστοδοξοῦ διδασκαλιστοῦ,

Εὐμεθοῦς Πατριδογραφία μετ' εἰκόνων πρὸς χρῆσιν
τῆς Β' καὶ Γ' τάξεως τῶν Ἀστ. καὶ Δημ. σχολῶν Γρ. 1.50

Τιμᾶται ἄδειον Γρ. 4.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ

ΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΤΑΞΙΝ
ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΟΔΩΣ ΝΕΑ

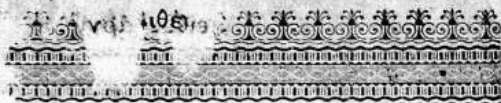
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ
ΔΕΠΑΣΤΑ-ΣΦΥΡΑ-ΓΕΡΑΡΔΟΥ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

1912

AEC

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ

Β' ΤΑΞΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ.

Α' ΦΙΛΟΣΤΟΡΓΙΑ ΓΟΝΕΩΝ

1. ᾠδμα ἐωθινόν.

Ἄσπρα προβαίνει
ἢ Ἀὐγὴ
ἔοσμα ραίνει
ὁδοὶ ἐς τὴ γῆ.

Εὐθυμος ἐκάστη
τόρα ψυχὴ
σιέλλει ἐς τὸν Πλάστη
μὰ προσευχή,

Κάθε πουλάκι
ἔρα ἔυπνῶ,
ἢ ἀηδονάκι
ἄλλει τερπνά.

Εὐθυμο πλάσμα
κ' ἐγὼ ξυπνῶ
καὶ μ' ἔνα μ' ᾠσμα
τὸν ἔξυμνῶ.

† Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

2. Τὸ ἀπειθὲς ἄρνιον.

Μίαν φοράν ἦτο ἓν ἄρνιον, τὸ ὁποῖον καθόλου δὲν ἤκουε τὴν μητέρα του. Πάντοτε ἤθελε νὰ ἀπομακρυνῇται ἀπὸ αὐτὴν καὶ νὰ πηγαίνει ὅπου αὐτὸ ἤθελεν.

Ἰδίως ἠγάπα νὰ ἀναβαίνει εἰς τοὺς βράχους. ὅπου εὗρισκεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὀλίγα χόρτα τρυφερά καὶ ἔτρωγεν.

Ἡ μήτηρ του τῷ συνεβούλευε καὶ τῷ ἔλεγε· «Παιδίον μου, μὴ ὑπάγῃς εἰς τοὺς ἀποκρήμνους βράχους. Ὁ Θεὸς δὲν ἔκαμεν ἡμῶς τὰ πρόβατα, διὰ νὰ ἀναβαίνωμεν εἰς τοὺς βράχους. Θὰ πάθῃς κανὲν μέγα κακόν».

Τὸ ἄρνιον ὅμως ἔλεγε μὲ τὸν νοῦν του· «Πόσον παράξενος εἶναι αὐτὴ ἡ μήτηρ μου! Δὲν μὲ ἀφήνει νὰ ὑπάγω εἰς τοὺς βράχους, ἐνῷ ἐκεῖ εὗρίσκονται τόσον τρυφερά καὶ τόσον νόστιμα χορταράκια. Ἀλλὰ ποῖος τὴν ἀκούει; Ἄς φωνάζῃ ὅσον θέλει. Ἐγὼ θὰ ὑπάγω».

Μίαν ἡμέραν ἦτο ἐπάνω εἰς ἓνα βράχον καὶ ἔτρωγε χορταράκια. Ἀφοῦ ἔφαγεν ἀρκετά, ἔπειτα ἤθελε νὰ παρατηρήσῃ καὶ τί εἶναι κάτω ἀπὸ τὸν βράχον. Ἐρχεται λοιπὸν εἰς τὸ ἄκρον αὐτοῦ, στέκεται ὀλίγον καὶ ἔπειτα κύπτει καὶ παρατηρεῖ πρὸς τὰ κάτω. Ἀλλ' ἐνῷ παρετῆρει, κυλίσταται κάτω ἀπὸ τοὺς πόδας του ἓν μικρὸν λιθάριον καὶ τὸ ἄρνιον γλιστρᾷ, κατακρημνίζεται

ἀπὸ τὸν βράχον καὶ πίπτει ἐπάνω εἰς τὰς ἀκάνθας, αἱ ὅποιαι ἦσαν κάτω ἀπὸ τὸν βράχον.

Τὸ ἀρνίον δὲν ἐφονεύθη. Ἐσπασεν ὅμως τὰ δύο ποδάρια, κατετρυπήθη ἀπὸ τὰς ἀκάνθας καὶ περιπλέχθη εἰς αὐτάς. Ἦτο ἀδύνατον νὰ κινηθῇ. Ἐμεινε λοιπὸν ἐκεῖ ἐπάνω εἰς τὰς ἀκάνθας εἰς ἐλσεινὴν κατάστασιν.

Μετ' ὀλίγον ἔδυσεν ὁ ἥλιος καὶ ἦλθεν ἡ νύξ. Ἀλλὰ ποῦ νὰ κοιμηθῇ τὸ ἀρνίον! Τότε ἐσυλλογίσθη τὴν μητέρα του, ἡ ὁποία θὰ ἦτο πολὺ λυπημένη, διότι δὲν ἤξευρε τί γίνεται τὸ παιδίον της. Ἐνεθυμήθη τοὺς ἀδελφούς του καὶ τὸ θερμὸν καὶ ὠραῖον μανδρίον καὶ ἔλεγεν· «Ἐγὼ πταίω. Ἡ μήτηρ ὅλα αὐτὰ μοὶ τὰ εἶχεν εἶπει. Ἐπρεπε νὰ τὴν ἀκούσω. Ἐὰν τὴν ἤκουον δὲν θὰ ἤμην τώρα εἰς αὐτὴν τὴν ἐλσεινὴν κατάστασιν, νὰ πεινῶ, νὰ κρυώνω καὶ νὰ πονῶ τόσον πολὺ».

Ὅτε ἐξημέρωσεν, ὁ ποιμὴν ἤκουσεν ἀπὸ μακρὰν τὴν φωνὴν τοῦ ἀρνίου καὶ ἦλθε πρὸς αὐτό. Ἀλλὰ τί νὰ ἴδῃ! Τὸ ἀρνίον ἦτο εἰς πολὺ κακὴν κατάστασιν. Ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐγερθῇ καὶ νὰ περιπατήσῃ. Τὸ λαμβάνει τότε εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ τὸ φέρει εἰς τὴν δυστυχῇ του μητέρα.

Ἀπὸ τότε τὸ ἀρνίον ἤκουε πάντοτε τὴν μητέρα του.

Ἀλλὰ τί ὄφελος πλέον; Τὰ ποδάρια του ποτὲ δὲν κατωρθώθη νὰ ἱατρευθῶσι καὶ ἔμεινεν εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν χωλόν.

Ὅστις δὲν ἀκούει γονιοῦ παραγωνιᾶς καθίζει.

—Τὸ στραβὸ τὸ ξύλο ἢ φωτιά τὸ αἰάζει.

3. Τὰ τρία χρυσόψαρα.

Μίαν φοράν μέσα εἰς ἓνα δάσος ὑπῆρχεν ἓν ρυάκιον ἀρκετὰ βαθύ. Ἐκεῖ ἔζων μετὰ τῆς μητρός των τρία μικρὰ χρυσόψαρα. Ὡς κατοικίαν εἶχον ἐκλέξη τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ ρυακίου, ὅπου τὰ δένδρα καὶ οἱ θάμνοι, οἱ ὁποῖοι ἦσαν εἰς τὰς ὄχθας, ἔρριπτον τὴν δροσερὰν σκιάν των. Εἰς τὸν πυθμένα ὑπῆρχόν τινες πέτραι μεγάλαι καὶ κάτω ἀπὸ αὐτὰς εἶχον τὴν φυλεάν των.

Ὀλίγον παραπέρα ἀπὸ τὴν κατοικίαν των ὁ ἥλιος ἔλαμπεν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ρυακίου, διότι οὔτε δένδρα οὔτε θάμνοι ὑπῆρχον εἰς τὰς ὄχθας αὐτοῦ. Μίαν ἡμέραν, ὅτε πολὺ ἔλαμπεν ὁ ἥλιος, εἶπον τὰ μικρὰ χρυσόψαρα πρὸς τὴν μητέρα των. «Διατί, καλή μας μήτηρ, δὲν ὑπάγομεν νὰ παίξωμεν ἐκεῖ, ὅπου λάμπει ὁ ἥλιος; Διατί νὰ εἴμεθα κρυμμένα πάντοτε ἐδῶ, εἰς τὸ σκότος, κάτω ἀπὸ τὰς πέτρας;»

Τότε ἡ μήτηρ εἶπεν εἰς αὐτά· «Ἄ, ἀγαπητά μου τέκνα! Σεῖς δὲν γνωρίζετε! Ἐκεῖ κατοικεῖ ἓν μέγα καὶ κακὸν ὀφάριον, τὸ ὁποῖον ἀρπάζει καὶ καταπίνει τὰ μικρὰ ὀφάρια, ὅταν τὰ εὔρη, καὶ διὰ τοῦτο ποτὲ κανεὶς ἀπὸ ἡμᾶς δὲν πρέπει νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ».

Μετ' ὀλίγον ἔφυγεν ἡ μήτηρ των. Ἐπῆγε νὰ εὔρῃ τροφὴν διὰ τὰ τέκνα της. Πρὶν ὅμως φύγῃ, ἐφώνησε τὰ μικρὰ της τέκνα καὶ τοῖς εἶπε· «Τέκνα μου, προσέχετε νὰ μὴ ἀπομακρυνθῇτε ἀπὸ τὰς πέτρας, διὰ νὰ μὴ πάθῃτε κανὲν κακόν».

Τὰ μικρὰ χρυσόψαρα ὑπεσχέθησαν νὰ ὑπακούσωσι καὶ ἡ μήτηρ ἔφυγεν.

Μόλις ὁμως ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν φωλεάν ἡ μήτηρ των, εἶπε τὸ μεγαλείτερον πρὸς τὰ μικρότερα· «Τί ἀνόητα εἴμεθα καὶ καθήμεθα ἐδῶ κάτω ἀπὸ τὰς πέτρας εἰς τὰ σκοτεινά ! Δὲν ἀναβαίνομεν ἐπάνω νὰ παίξωμεν, ὅπου καμμία πέτρα δὲν θὰ μᾶς ἐμποδίῃ καὶ θὰ βλέπωμεν ὡραῖα ; Τί θὰ πάθωμεν ; »

Τὰ ἄλλα δύο ὁμως δὲν ἤθελον καὶ εἶπον· «Τί θὰ εἶπῃ ἡ μήτηρ μας, ἂν μᾶς ἴδῃ ἐκεῖ ἐπάνω ; »

Τὸ μεγαλείτερον ἀπήντησε· «Ποῦ θὰ μᾶς ἴδῃ ἡ μήτηρ ; Ἐπειτα, ἂν ἔλθῃ, κρυπτόμεθα γρήγορα γρήγορα κάτω ἀπὸ τὰς πέτρας καὶ δὲν ἐννοεῖ τίποτε».

Ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ἀνέβη ἐπάνω· τὸ ἠκολούθησε δὲ καὶ ὁ ἀδελφός του. Μόνον ἡ ἀδελφή των ὑπήκουσεν εἰς τὴν συμβουλὴν τῆς μητρὸς καὶ ἔμεινε κρυμμένη κάτω ἀπὸ τὰς πέτρας.

Ἐνῷ τὰ δύο ἔπαιζον ἐπάνω εἰς τὸ ὕδωρ, λέγει τὸ μεγαλείτερον πρὸς τὸ μικρότερον· «Ἐκεῖ παρακάτω εἶναι ἀκόμη καλλίτερα, ὃ ἥλιος λάμπει ὡραιότερα. Δὲν ὑπάγομεν νὰ παίξωμεν καὶ ἐκεῖ μίαν στιγμὴν ; Τώρα παρέδωκέν μοι τὴν συμβουλὴν τῆς μητρὸς μας· καὶ ἔπειτα πιστεύεις ὅλα, ὅσα λέγουσιν αἱ μητέρες εἰς τὰ παιδιά των ; Πιστεύεις εἰς τὰ ἀληθινά, ὅτι θὰ μᾶς φάγῃ τὸ κακὸν ὀφάριον, ὅπως μᾶς ἔλεγεν ἡ μήτηρ μας ; Ἐγὼ καθόλου δὲν πιστεύω. Πολλάκις

αἱ μητέρες λέγουσι τοιαῦτα εἰς τὰ παιδιά των, μόνον διὰ νὰ τὰ φοβερίζωσιν».

Τὸ μικρότερον χρυσόψαρον δὲν ἐπείσθη εἰς τοὺς λόγους τούτους καὶ ἐπέστρεφεν εἰς τὴν φωλεάν του. Τὸ μεγαλείτερον τότε ἔφυγε μόνον καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ μέρος τοῦ ρυακίου, ὅπου ἔλαμπε πολὺ ὁ ἥλιος. Μόλις ὁμως ἔφθασεν ἐκεῖ, ὁρμᾷ ἐν μέγα ὀψάριον καὶ τὸ καταπίνει εἰς τὴν στιγμήν.

Μετ' ὀλίγον ἐπέστρεφεν ἡ μήτηρ εἰς τὴν φωλεάν της καὶ βλέπει, ὅτι λείπει τὸ μεγαλείτερον τέκνον της. Ἐρωτᾷ τὰ ἄλλα ποῦ εἶνε ὁ μεγαλείτερός των ἀδελφός καὶ μανθάνει ὅλα, ὅσα συνέβησαν. Τότε ἡ δυστυχὴς ἤρχισε νὰ κλαίῃ ἀπαρηγόρητα καὶ μαζὶ μὲ αὐτὴν ἔκλαιον καὶ τὰ δύο μικρότερα τέκνα της.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἔφυγε πάλιν ἡ μήτηρ των. Τότε λέγει τὸ μικρὸν χρυσόψαρον, τὸ ὁποῖον εἶχε παίξει ἄλλοτε ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος πρὸς τὴν ἀδελφήν του· «Ἐκεῖ ἐπάνω εἶναι πολὺ ὠραῖα· δὲν ἔρχεσαι ἀδελφή μου νὰ ὑπάγωμεν νὰ παίξωμεν ὀλίγον;»

— «Ὁχι· δὲν ἔρχομαι», ἀπήντησεν ἡ ἀδελφή του. «Δὲν συλλογίζεσαι τὸ κακὸν ὀψάριον, τὸ ὁποῖον ἔφαγε τὸν ἀδελφόν μας;»

— «Δὲν θὰ ὑπάγωμεν ἐκεῖ» εἶπεν ὁ ἀδελφός της, «ὅπου λάμπει ὁ ἥλιος, καὶ ὅπου εἶναι τὸ κακὸν ὀψάριον. Θὰ ὑπάγωμεν ἐδῶ εἰς τὴν σκιάν, ἐπάνω ἀπὸ τὰς πέτρας μας».

—«Ὁχι», εἶπεν ἡ ἀδελφή, «δὲν ἔρχομαι, διότι καὶ αὐτὸ μᾶς τὸ ἀπηγόρευsen ἡ μήτηρ μας».

Τότε καὶ αὐτὸς ἔφυγεν ἀπὸ τὴν φωλεάν καὶ ἀνέβη μόνος. Ἐνῷ δὲ διεσκέδαζε, βλέπει ἓνα μικρὸν καὶ λεπτὸν σκώληκα νὰ ὑπάγῃ καὶ νὰ ἔρχηται ἐντὸς τοῦ ὕδατος. Εἰς τὴν στιγμὴν τρέχει καὶ πὸν καταπίνει. Ἀλλὰ μόλις τὸν κατέπιε, συνελήφθη εἰς τὸ ἄγκιστρον.

Ὅτε ἡ μήτηρ ἐπέστρεψεν, εὔρεν εἰς τὴν φωλεάν μόνον τὸ ἐν παιδίον της. Τὰ ἄλλα δὲν ὑπῆρχον πλέον εἰς τὴν ζωὴν. Ἀνεστέναζε λοιπὸν βαθέως καὶ ἔκλαιε πολὺ ἡ δυστυχής. Ἀλλὰ τί νὰ κάμῃ! Τὰ τέκνα της δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν ζωὴν.

—«Τοῦλάχιστον νὰ μὴ χάσω καὶ τοῦτο, τὸ ὁποῖον μοῦ ἔμεινεν!» ἔλεγε καὶ δὲν ἔφευγε ποτὲ ἀπὸ πλησίον του. Τὸ ἡγάπα ὑπερβολικὰ, ἰδίως διότι ἦτο καλὸν παιδίον καὶ ὑπήκουε πάντοτε εἰς αὐτήν.

Πολλάκις, διὰ νὰ τὸ διασκεδάσῃ, τὸ ἔφερεν εἰς μέρη, ὅπου λαμπρὸς ἔλαμπεν ὁ ἥλιος καὶ ὅπου οὔτε κακὸν ὀφάριον οὔτε ἄλιεύς ἦρχετο. Ὅτε δὲ ἐπέστρεφον κατευχαριστημένοι εἰς τὴν φωλεάν των, εἰς τὸν δρόμον συχνὰ ὠμίλουν διὰ τὰ ἄλλα δύο χρυσόψαρα. Εἰς πολὺ μικρὰν ἡλικίαν ἔχασαν τὴν ζωὴν των, διότι παρήκουσαν τὴν μητέρα αὐτῶν τὰ ἄθλια!

Ὅπου δὲ ἀκούει γέροντας πᾶσι δέροντας.

4. Ὁ μικρὸς ἰέραξ.

Μίαν πρωίαν εἰς ἰέραξ ἡτοιμάζετο νὰ ἐξέλθῃ εἰς κυνήγιον. Τὸ μικρὸν του τέκνον, τὸ ὁποῖον μόλις τότε εἶχεν ἀποκτήσῃ ὀλίγα μικρὰ πτερὰ, ἔβλεπε τὸν πατέρα

του ὅτι ἡτοιμάζετο διὰ τὸ κυνήγιον· καὶ ἐπεθύμησε καὶ αὐτὸ νὰ ὑπάγῃ μαζί του διὰ νὰ ἴδῃ πῶς κυνηγοῦσι. Πλησάζει λοιπὸν τὸν πατέρα του καὶ μὲ μεγάλῃν

εὐλάβειαν λέγει πρὸς αὐτόν· «Πάτερ μου, πολὺ σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ δώσης τὴν ἄδειαν νὰ ἔλθω καὶ ἐγὼ μαζί σου. Ἀκούω πάντοτε περὶ τοῦ κυνηγίου τόσον ὥραϊα πράγματα καὶ ἐγὼ δὲν γνωρίζω τίποτε. Παρακαλῶ, ἄφησέ με νὰ ἔλθω μαζί σου νὰ ἴδω καὶ ἐγὼ τί εἶναι αὐτὸ τὸ κυνήγιον. Ἴδου τώρα αἱ πτέρυγές μου ἔχουσι μεγαλώσει, οἱ δὲ ὄνυχές μου εἶναι τόσον ἰσχυροί, ὅσον καὶ οἱ ἰδικοί σου. Θὰ δύναμαι λοιπὸν νὰ σὲ παρακολουθήσω καὶ καμμίαν ἐνόχλησιν δὲν θὰ σοῦ φέρω».

Ὁ πατὴρ ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπε πρὸς τὸν μικρὸν ἰέρακα· «Μάλιστα, τέκνον μου, ἔχεις δίκαιον. Καὶ ἐγὼ βλέπω ὅτι αἱ πτέρυγές σου ἔχουσι μεγαλώσει· καὶ ὅτι οἱ ὄνυχές σου εἶναι τόσον ὀξεῖς, ὥστε νὰ δύνασαι νὰ κυνηγήσῃς. Ἀλλ' εἰς τὸ κυνήγιον δὲν ἀπαιτοῦνται μόνον πτέρυγες καὶ ὄνυχες, ἀπαιτεῖται πρὸ

πάντων μεγάλη προσοχή. Οἱ ἄνθρωποι μᾶς καταδιώκουσι πολύ. Εἶναι πολὺ πανοῦργοι καὶ ζητοῦσι κατὰ πάντα τρόπον νὰ μᾶς φονεύσωσιν. Μεταχειρίζονται ὅπλα, παγίδας, δίκτυα. Αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ γνωρίζη τις καὶ νὰ προσέχη πολύ, ἄλλως ἀφανίζεται. Σὺ εἶσαι μικρὸς καὶ ἄπειρος; αὐτὰ δὲν τὰ γνωρίζεις καὶ ἕως ὅτου τὰ μάθῃς πρέπει νὰ κάμῃς ὅ,τι ἐγὼ σοῦ λέγω. Ἄν μοῦ ὑποσχεθῇς ὅτι θὰ εἶσαι εὐπειθὴς εἰς τὰς διαταγὰς μου, καλὰ τότε σὲ ἀφήνω νὰ ἔλθῃς μαζί μου ἄλλως, μείνε ἐδῶ εἰς τὴν φωλεάν, διότι ἐξάπαντος θὰ ἀφανισθῇς.

Ὁ μικρὸς Ιέραιξ ὑποσχέθη ὑπακοὴν καὶ ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς φωλεᾶς των. Ἐπέτων μὲ πολλήν ταχύτητα καὶ μετ' ὀλίγον εὐρίσκοντο πλέον ὑπεράνω τῶν ἀγρῶν.

—«Ἴδου μία πέρδιξ, πάτερ», ἔκραξεν ὁ μικρὸς Ιέραιξ «ἄφησέ με νὰ τὴν κυνηγήσω. Εὐκόλον εἶναι νὰ τὴν συλλάβω».

—«Τὴν πέρδικα, τὴν βλέπω καὶ ἐγώ, ὅπως καὶ σύ», ἀπήντησεν ὁ πατήρ, «ἀλλ' ἰδέ, τέκνον μου, ἐκεῖνον, ἐκεῖ τὸν θάμνον. Ὅπισθεν αὐτοῦ κρύπτεται εἰς κυνηγὸς μὲ τὸ ὄπλον του, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ἀποτυγχάνει· θὰ σὲ φονεύσῃ πρὶν ἢ συλλάβῃς τὴν πέρδικα. Ἄς φύγωμεν ἀπ' ἐδῶ». Ὁ μικρὸς Ιέραιξ ἐτρόμαξεν, ὅτε εἶδεν ὀπισθεν τοῦ θάμνου τὸν κυνηγὸν μὲ τὸ ὄπλον του, καὶ τότε ἐπέταξαν καὶ ἐπῆγαν εἰς ἄλλο μέρος.

—«Ἐκεῖ κάτω ἐκείνη ἡ περιστέρα, πάτερ», εἶπε μετ' ὀλίγον ὁ μικρὸς Ιέραιξ, «δὲν μοῦ διαφεύγει. Ἄ-

φησέ με νὰ τὴν συλλάβω. Δὲν φαίνεται πουθενὰ κανεὶς κυνηγός».

—«Δὲν βλέπεις», εἶπεν ὁ συνετὸς πατήρ, «ὅτι ἡ περιστερὰ εἶναι ἐντὸς κλωθίου καὶ πλησίον αὐτῆς δίκτυα καὶ θὰ σὲ συλλάβωσιν».

Ὁ μικρὸς ἱεραξ δὲν ἐπίστευσεν εἰς τοὺς λόγους τοῦ πατρὸς του καὶ ἔδειξε μεγάλην διάθεσιν νὰ μὴ ὑπακούσῃ.

Ἐνῷ δὲ ἦτο ἑτοιμος νὰ ὀρμήσῃ κατὰ τῆς περιστερᾶς, βλέπει ἓνα κίρκον (κιρκινέζι), ὅστις ἐπέτα κατὰ τῆς περιστερᾶς. Ἀλλὰ μόλις ἔφθασε πλησίον αὐτῆς καὶ εὐθὺς ἔκλεισαν τὰ δίκτυα, καὶ ὁ κίρκος συνελήφθη εἰς αὐτά. Ὁ μικρὸς ἱεραξ ἐτρόμαξε πάλιν καὶ εἰς τὴν στιγμὴν ἐπέταξαν καὶ οἱ δύο καὶ μετέβησαν εἰς ἄλλο μέρος.

Μετ' ὀλίγον πάλιν ἔκραξεν ὁ μικρὸς ἱεραξ «Πάτερ, ἐκεῖ κάθεται εἰς βύας (μποῦφος), ὁ ἄσπονδος ἐχθρὸς τοῦ γένους μας. Πρὸ ὀλίγου κατέσχισε τὸν ἀδελφόν μου. Ἀφῆσέ με νὰ τὸν ἐκδικηθῶ».

—«Ἄ ! μὴ ὑπάγῃς ἐκεῖ», εἶπεν ὁ πατήρ, «πλησίον τοῦ βύου εἶναι μία καλύβη. Ἐκεῖ κρύπτεται εἰς κυνηγός. Φύγε ἀμέσως !».

Ὁ μικρὸς ἱεραξ εἶδε τὴν καλύβην, ἀλλὰ δὲν ἔβλεπε καὶ τὸν κυνηγὸν μὲ ὄλην τὴν ὀξύτητα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. Ἡ μεγάλη ἐπιθυμία τὴν ὁποίαν εἶχε νὰ πνίξῃ τὸν ἐχθρόν του, τόσον τὸν ἐτύφλωσεν, ὥστε περιεφρόνησε τὴν συμβουλὴν τοῦ πατρὸς του. Ὁρμήσας κατὰ

τοῦ βύου καὶ ἐκτύπα αὐτὸν μὲ τὸ ὄξυ ράμφος του, ὅτε ἀκούεται πυροβολισμός. Ὁ μικρὸς ἰέραξ πληγώνεται καὶ πίπτει κατὰ γῆς. «ὦ, νὰ σὲ ἤκουον, πάτερ μου!» μόνον ἐπρόφθασε νὰ εἶπῃ ὁ δυστυχὴς καὶ ἀπέθανεν ἀμέσως.

Περίλυπος ὁ πατήρ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν φωλεὰν μόνος. Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐσυλλογίζετο τὸ φανευθὲν τέκνον του καὶ μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔλεγε. «Τί κακὰ κάμνουνσι τὰ μικρὰ παιδία, τὰ ὅποια δὲν ἀκούουσι τοὺς μεγαλειτέρους των! Ἄν μὲ ἤκουε τὸ τέκνον μου δὲν θὰ ἦτο τώρα νεκρὸν καὶ ἐγὼ ὁ δυστυχὴς πατήρ του δὲν θὰ εἶχον τόσην μεγάλην λύπην εἰς τὴν ψυχὴν μου.»

Κάτσε, καλογεράκι μου, 'ς τὸ κελλί σου,
νᾶχης τὰ ροῦχά σου καὶ τὴν τιμὴ σου.

5. Ἡ μικρὰ Ἑλένη.

Ἡ Ἑλένη, κοράσιον μόλις ὀκτὼ ἐτῶν, ἐφοίτα εἰς τὸ σχολεῖον. Τὸ σχολεῖον, εἰς τὸ ὅποιον ἐφοίτα ἡ Ἑλένη, δὲν ἦτο εἰς τὸ χωρίον, ὅπου οἱ γονεῖς αὐτῆς κατοικοῦν. Ἦτο εἰς ἓν ἄλλο χωρίον, πλησίον αὐτοῦ, ὅπου κατῴκει μία θεία της, ἀδελφὴ τῆς μητρός της. Διὰ νὰ μὴ κοπιᾷζῃ δὲ πολὺ ἡ μικρὰ Ἑλένη, ἔτρωγε τὴν μεσημβρίαν εἰς τῆς θείας της καὶ περὶ τὴν ἑσπέραν ἐπανήρχετο εἰς τὸν πατρικὸν της οἶκον. Ἐνίστε, ὅτε ἦτο κακοκαιρία, ἔμενε τὴν νύκτα εἰς τὴν οἰκίαν τῆς θείας της.

Ἐν Σάββατον κατὰ τὸν χειμῶνα μετέβη ὡς συνήθως, ἡ Ἑλένη εἰς τὸ σχολεῖον. Μετὰ μεσημβρίαν ἤθελε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τοὺς γονεῖς της. Ἀλλὰ ὁ καιρὸς ἦτο πολὺ κακὸς καὶ ἡ θεία δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ φύγῃ. Αὐτὴ ὅμως δὲν ἤκουσε τὴν θείαν της καὶ ἔφυγεν. Ὁ καιρὸς ὁλονὲν ἐγένετο χειρότερος· καὶ ἡ χιὼν ἐπιπτε

τόσον πυκνή, ὥστε δὲν ἔβλεπε κανεὶς ἐμπρὸς του. Ὅλαι αἱ ὁδοὶ εἶχον καλυφθῇ ὑπ' αὐτῆς. Ἐνῷ δὲ ἡ Ἑλένη ἐβάδιζεν ἔχασε τὸν δρόμον,

ἐπροχώρησεν ἄρκετὰ μέσα εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ ἦτο ἀδύνατον πλέον νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν οἰκίαν της.

Ἡ μήτηρ αὐτῆς ἦτο ἡσυχος, ἔβλεπε τὸν καιρόν, ἀλλ' ἔλεγε· «Μὲ τοιοῦτον κακὸν καιρὸν δὲν θὰ ἀφήσῃ βεβαίως ἡ ἀδελφή μου τὸ παιδίον νὰ φύγῃ».

Οὕτω δὲ ἐσκέπτετο καὶ ὁ πατήρ καὶ ἦτο ἡσυχος, ὅτε ἐπανῆλθε τὴν ἐσπέραν ἐκ τῆς ἐργασίας εἰς τὴν οἰκίαν καὶ δὲν εὔρε τὸ τέκνον του.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν, Κυριακὴν πρωί, μετέβη ἡ μήτηρ εἰς τὸ χωρίον, ὅπου ἦτο τὸ σχολεῖον, ἵνα φέρῃ εἰς τὴν κόρην της τὰ ἐνδύματα τῆς Κυριακῆς. Ἀλλὰ πόσον ἐτρόμαξε μὴ εὐροῦσα τὸ τέκνον της! Τρέχει ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν, ἀναζητεῖ τὴν κόρην της εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἐρωτᾷ ὃν τινα συνήντα εἰς τὸν δρόμον, ἀλλὰ πουθενὰ δὲν εὐρίσκεται ἡ Ἑλένη. Τότε ἡ δυστυχὴς καλεῖ τὸν πατέρα καὶ ὅλους τοὺς γείτονas. Ὁ

λοι φωνάζουσι, σκαλίζουνσι καὶ ἀνασκάπτουσι τὴν χιόνα πέριξ τοῦ χωρίου. Ἀναζητοῦσι τὸ κοράσιον εἰς τοὺς ἄγρους καὶ εἰς ὅλους τοὺς φράκτας· ἀλλὰ πουθενὰ δὲν εὐρίσκουν αὐτό.

Ἡ ἀγωνία τῶν δυστυχῶν γονέων ἦτο πολὺ μεγάλη. Προσηύχοντο εἰς τὸν Θεὸν καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ ἀποδώσῃ εἰς αὐτοὺς τὸ παιδίον των.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἐνῷ ὅλοι ἦσαν κατάκοποι ἐκ τῆς ἀναζητήσεως, ὁ πατήρ ὁ δυστυχὴς πορεύεται μετὰ τινος γείτονος ἀκόμη μίαν φορὰν ἔξω ἀπὸ τοὺς ἀγρούς. Ἐνῷ ἐπορεύετο, βλέπει ἓνα μικρὸν πῖλον, τὸν ὁποῖον ὁ ἄνεμος ἔφερε πρὸς αὐτούς. Συγχρόνως ὁ γείτων παρατηρεῖ ἐπὶ τινος λόφου, ἐσκεπασμένου μὲ χιόνος, ἓν ἐρυθρὸν σημεῖον. «Δυστυχία!» εἶπεν «ἰδοὺ ἡ αἱματωμένη κεφαλὴ τοῦ παιδίου, τὸ ὁποῖον θὰ κατεσπάραιξε τὴν νύκτα κανὲν ἄγριον θηρίον».

Ὁ πατήρ ὁ δυστυχὴς, ὅτε ἤκουσε ταῦτα, ἔφριξεν. Τρέχει ἀμέσως, ὅσον ἡδύνατο ταχύτερον, πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο καί, ὡς τοῦ θαύματος! Τὸ ἐρυθρὸν σημεῖον δὲν εἶναι αἷμα, ἀλλὰ εἶναι τὸ κόκκινον μανδῆλιον, τὸ ὁποῖον ἡ μήτηρ τοῦ τὴν προηγουμένην ἡμέραν εἶχε δέσει εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ κορασίου της. Τρέμων ὁ πατήρ λαμβάνει τὸ μανδῆλιον. Καὶ τί βλέπει! Τὸ παιδίον ὑποκάτω ἀπὸ τὴν χιόνα ζωντανόν! Πάραυτα ἀποπύρουσι τὴν χιόνα, ἐξάγουσι τὸ κοράσιον εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας καὶ μεταφέρουσιν αὐτὸ εἰς τὴν οἰκίαν των.

Τὸ κοράσιον ἔμεινεν ἀβλαβές, διότι ἡ χιών εἶχεν ἐντελῶς περικαλύψει αὐτὸ καὶ οὕτω διατηρήθη θερμόν.

Ἡ μήτηρ, ὅτε εἶδε τὴν προσφιλῇ της κόρην, ἐδόξασε τὸν Θεόν, ὅστις τὴν ἐλυπήθη, καὶ ἔθεσεν αὐτὴν ἀμέσως εἰς τὴν κλίνην, διὰ νὰ ἀναπαυθῇ ὀλίγον καὶ συνέλθῃ. Ὅτε δὲ συνῆλθε τὸ κοράσιον καὶ διηγῆθη εἰς τὴν μητέρα του τί συνέβη, ἡ μήτηρ εἶπεν εἰς αὐτό. «Ἐκαίμες πολὺ κακὰ νὰ μὴ ἀκούσης τὴν θείαν σου, τέκνον μου. Ἐκινδύνευες νὰ χαθῇς εἰς τὴν χιόνα, ἐκινδύνευες νὰ σὲ φάγωσιν οἱ λύκοι εἰς τὰ ἔρημα μέρη καὶ ἔβαλες εἰς μεγίστην ἀνησυχίαν τὸν πατέρα σου, τὴν μητέρα σου, τοὺς συγγενεῖς σου καὶ ὅλους τοὺς γείτονας. Ἀλλοτε νὰ μὴ τὸ κάμῃς αὐτό. Ἀλλοτε νὰ ἀκούης τοὺς μεγαλειτέρους σου. Τὸ παιδίον, τὸ ὅποιον δὲν ἀκούει τοὺς μεγαλειτέρους του, παθαίνει αὐτά, τὰ ὅποια ἔπαθες σὺ, καὶ ἀκόμη χειρότερα ἀπ' αὐτά.»

Ποὺ τοῦ γοιοῦ δὲν ἀγροικᾷ, κακὸς κακοῦ θὰ πάγῃ

6. Ἡ πέρδικα.

Βόσκουν αἱ ἄλλες πέρδικες ἢ λούζονται ᾽ς ταὐλάκι. Καὶ μὰ ᾽ς τὰ νύχια περπατεῖ ἐπάνω σὲ κοιτῶνι, καὶ γέρονι ᾽πίσω καὶ τηρᾷ μικρὸ ξνα περδικάκι καὶ πότε τοῦ γλυκομιλεῖ καὶ πότε τοῦ μαλλώνει.

— Ἀκου τῆς μάννας τὴ λαλιά, καὶ ἀνέβα ᾽ς τὸ λιθάρι, γιὰτὶ ἡ καρδιά μου λαχταρεῖ μονάκριβο πουλί μου

— Γιὰ ᾽δέ, μαννούλα, τὸ νερό, ποὺ βρέχει τὸ θυμάρι γιὰ ᾽δέ τὰ συννομήλικα πῶς παίζουν ἄντικρό μου.

— Ἐχουν οἱ μάννες τους πολλὰ! Ἐλα, πονύλι, κοντά μου,
 κ' εἶδα τὸν ἥσκιο γερακιοῦ ἐδῶ σιμὰ 'ς ταυλάκι.

— Πᾶμε, μαννούλα, 'ς τὰ νερά νὰ βρῶ τὴν συντροφιά μου·
 αὐτὸ ἦταν σύννεφο μικρό, δὲν ἦτανε γεράκι.

Κι' ὁ ἥσκιος πάλι ἐφάνηκεν ἐπάνω 'ς τὰ λιθάρια,
 καὶ καταβαίνει ἡ πέριδικα ζητῶντας τὰκριβό της.

Καὶ αὐτὲς ποὺ ἦταν' 'στὸ ρίζωμα τρυπῶσιν 'ς τὰ θυμάρια,
 ἐκεῖθε ὁ ἥσκιος πέρασε τοῦ γερακιοῦ προδότης.

Καὶ ἀκούσθη ἓνα φτερούγισμα, μὰ ταραχή, μὰ ἀντάρα
 'πῶχει τὸ μονάκριβο ἔχει πικρὴ τὴν τύχη! —

Σκούζει, χτυπιέται ἡ πέριδικα μὲ τρόμο, μὲ λαχτάρια,
 καὶ τὸ ἀκριβό της σπαρταρᾷ 'ς τοῦ γερακιοῦ τὸ 'νύχι.

† Γ. Χ. Ζελακώετας.

7. ~~ἡ~~ κατοικίαι τῶν ζώων.

Ὁ κοχλίας κατοικεῖ εἰς τὸ ὄστρακόν του. Ὁ ἵππος, ἡ
 ἀγέλας, τὸ πρόβατον καὶ ἡ αἰξ κατοικοῦσιν εἰς τὸν
 σταῦλον. Αἱ περιστέραι κατοικοῦσιν εἰς τὸν περιστερεῶνα.

Ὁ πελαργὸς κατοικεῖ εἰς τὴν φωλεάν του ἐπὶ τῆς στέγης
 καὶ ὑποκάτω ἀπὸ τὴν στέγην, ἡ γελιδὼν καὶ ὁ σπουργίτης.

Ὁ κορυδαλὸς κατοικεῖ εἰς τοὺς ἀγρούς, ὁ ἰέραξ εἰς τοὺς
 πύργους καὶ ὁ ἀετὸς εἰς τὰ ὑψηλὰ ὄρη. Ἡ νυκτερίς κα-
 τοικεῖ εἰς τὰς τρύπας τῶν τοίχων. Ἡ ἀλώπηξ, ὁ ἀκαν-
 θόχοιρος καὶ ὁ ἀσπάλαξ κατοικοῦσιν εἰς φωλεάς, μέσα
 εἰς τὴν γῆν. Αἱ μέλισσαι κατοικοῦσιν εἰς τὴν κυψέλην, τὰ
 ψάρια εἰς τὸ ὕδωρ, ἡ δορκάς, ὁ λαγῶδς καὶ ἡ ἔλαφος
 εἰς τὸ δάσος.

8. Ἡ φωλεά.

Αἱ κατοικίαι τῶν πτηνῶν ὀνομάζονται φωλεαί. Εἰς τὰς φωλεάς τὰ πτηνὰ γεννῶσι τὰ ᾧ των καὶ ἀνατρέφουσιν τοὺς νεοσσούς των. Τὰ πτηνὰ κτίζουσι μόνα τὰς φωλεάς των. Οἱ πελαργοὶ καὶ αἱ κίσσαι κτίζουσι τὰς φωλεάς των

μὲ φρύγανα. Οἱ σπουργίται μὲ ἄχυρα, ξηρὰ χόρτα καὶ πτερὰ. Αἱ χελιδόνες μὲ πηλόν. Οἱ σπίννοι καὶ αἱ καρδερίναι μὲ τρίχας πτερὰ, μαλλία καὶ βρύα.

Τὰς φωλεάς των τὰ πτηνὰ κτίζουσι μὲ πολλὴν τέχνην καὶ κατασκευάζουσιν αὐτὰς πολὺ στερεάς. Οἱ καλαθοποιοὶ δὲν πλέκουσι καλλίτερον τὰ καλάθια, οὐδ' οἱ κτίστα κτίζουσι στερεώτερον τὰς οἰκίας. Καὶ ἐν τούτοις δὲ ἔχουσι τὰ πουλάκια οὔτε μαχαίριον οὔτε ψαλίδιον οὔτε μιστρίον οὔτε διαβήτην. Τὰ πάντα κατασκευάζουσι μὲ τὸ ράμφος των καὶ μὲ τοὺς πόδας των. Καμμία φωλεὰ δὲν εἶναι μικρότερα ἢ μεγαλειτέρα, ἀβαθεστέρα ἢ βαθύτερα ἀπὸ ὅ,τι πρέπει. Ἐκάστη αὐτῶν εἶναι ἀκριβῶς τὸς ὅσον χρειάζεται εἰς τὸ πτηνὸν διὰ νὰ κατοικήσῃ αὐτὸ καὶ ἡ οἰκογένειά του.

Τὰ πτηνὰ μένουσιν εἰς τὰς φωλεάς των, ὅπως ἡμεῖς εἰς τὰς οἰκίας μας. Ἐκεῖ, ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς, γεννῶσι καὶ τὰ ᾧ των. Ἐπφάζουσιν αὐτὰ καὶ γίνονται τὰ μικρὰ πουλάκια, οἱ νεοσσοί. Οἱ νεοσσοὶ τὰς πρώτας ἑβδομάδας συνήθως δὲν ἔχουσι πτερὰ καὶ δὲν δύνανται ἀκόμη νὰ τρέχωσι καὶ νὰ πετῶσι. Τοὺς θερμαίνουσιν ἀκόμη καὶ τοὺς τρέφουσιν οἱ γονεῖς των.

Τινὰ παιδία ἔρχονται εἰς τὰς φωλεάς τῶν πτηνῶν καὶ λαμβάνουσιν ἀπὸ αὐτὰς τὰ ᾧ καὶ τοὺς νεοσσούς. Αὐτὰ τὰ παιδία εἶνε πολὺ κακὰ. Τὰ ᾧ καὶ οἱ νεοσσοὶ τίποτα

δὲν χρησιμεύουσιν εἰς τὰ παιδιά, ἐνῶ οἱ κακόμοιροι νεοσσοὶ πολὺ φοβοῦνται καὶ πολὺ βασανίζονται ὅταν ἀπομακρύνωνται ἀπὸ τὰς μητέρας των. Αὐτὰ τὰ παιδιά, ὁ Θεὸς δὲν τὰ ἀγαπᾷ· καὶ διὰ τοῦτο πολλὰ ἀπὸ αὐτά, τὰ ὅποια ἀναβαίουσιν εἰς ὑψηλὰ δένδρα, διὰ νὰ ἀφαιρέσωσιν ἀπὸ τὰς φωλεὰς τὰ ὧὰ καὶ τοὺς νεοσσοὺς τῶν πτηνῶν, πίκτουσι καὶ θραύουσι τοὺς βραχίονας ἢ τοὺς πόδας αὐτῶν. Ἀλλὰ γίνονται χίλια κομμάτια.

Νὰ μεταβαίνωμεν εἰς τὸ δάσος, νὰ βλέπωμεν τὰ πτηνὰ καὶ νὰ ἀκούωμεν τὸ κελάδημά των εἶναι καλόν. Δὲν εἶναι ὅμως καλόν νὰ βλέπωμεν καὶ νὰ βασανίζωμεν αὐτά. Ὁ Θεὸς δὲν θέλει κανὲν ἀπὸ τὰ πλάσματά τοι νὰ βλάπτηται καὶ νὰ βασανίζεται χωρὶς ἀνάγκην.

Β' ΚΛΟΠΗ ΚΑΙ ΤΙΜΙΟΤΗΣ

9. Ἄλωσης ἡ κλέπτρια.

Μίαν φορὰν μία ἄλωσης εἶχεν ἀκούσει, ὅτι εἰς τὴν αὐλὴν ἐνὸς χωρικοῦ ὑπῆρχον τρυφερά ὀρνίθια καὶ ἐπεθύμησε νὰ τὰ φάγῃ. Περιέμενεν εἰς τὴν φωλεάν της, ἕως ὅτου ἐνύκτωσε καὶ ἔπειτα ἐξεκίνησε καὶ ἐπῆγε διὰ μιᾶς στενῆς ὁδοῦ τοῦ δάσους εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ χωρικοῦ.

Ἀφοῦ ἔφθασεν ἐκεῖ, σιγὰ σιγὰ ἐγύρισε γύρω τριγύρω εἰς τὴν οἰκίαν, εὔρεν ἕνα χαμηλὸν τοῖχον, ἐπῆρθη αὐτὸν καὶ εἰς τὴν στιγμὴν εὗρέθη μέσα εἰς τὴν αὐλὴν. Ἐκεῖ εἰς μίαν ἄκραν ἦτο ὁ ὀρνιθών. Ἡ ἄλ-

πηξ, ἀφοῦ τὸν εἶδεν, εἰσῆλθεν εἰς αὐτὸν καὶ ἤρχισε νὰ πνίγη ἐν πρὸς ἐν τὰ ὀρνίθια. Τὰ δυστυχῇ δὲν ἠδύναντο νὰ φύγωσιν. Ἦτο νῦξ καὶ δὲν ἔβλεπον. Ἡ

άλωπηξ ἐπνίξεν ἀρκετά. Μόνον ὀλίγα μικρὰ πουλάκια ἐσώθησαν. Τὰ εἶχε κρύψει ὑποκάτω ἀπὸ τὰ πτερὰ της μία κλωσσα καὶ δὲν τὰ εἶδεν ἡ ἀλώπηξ. Ἐφοβήθη δὲ νὰ πλησιάσῃ αὐτήν, διότι ἡ δυστυ-

χῆς μήτηρ ἀπὸ τὸν φόβον νὰ μὴ χάσῃ τὰ τέκνα της, ἐφώναζεν ὅσον ἠδύνατο περισσότερον. Ἐφώναζεν ἐπίσης καὶ ὁ ἀλέκτωρ, ὅστις εἶχε καταφύγει ὑψηλὰ εἰς ἐν ξύλον, ὅπου ἡ ἀλώπηξ δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν φθάσῃ.

Ἀπὸ τὰς πολλὰς φωνὰς αὐτῶν ἐξύπνησεν ὁ οἰκοδεσπότης, ἠγέρθη ἀπὸ τὴν κλίνην, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν θύραν τῆς οἰκίας του καὶ ἤνοιξε τὸν ὀρνιθῶνα. Ἀλλὰ δὲν εὔρε τὴν ἀλώπεκα. Ἡ πονηρά, μόλις ἤκουσε κρότον εἰς τὴν θύραν, ἀμέσως ἐνόησε τί συμβαίνει καὶ εἰς τὴν στιγμήν ἐπετάχθη ἔξω μὲ μίαν ὀρνιθα εἰς τὸ στόμα.

Ὁ χωρικός, ὅτε εἶδε τὰ ὀρνίθια πνιγμένα, εἶπε μὲ τὸν νοῦν του. «Βέβαια ἡ ἀλώπηξ ἡ κλέπτρια ἔκαμεν αὐτὸ τὸ πολὺ κακόν. Εἶναι πολὺ πονηρά, ἀλλὰ νὰ ἴδῃ

καὶ αὐτὴ τί ἔχει νὰ πάθῃ ! Αὐτὴ θὰ ἔλθῃ πάλιν· διότι θὰ τῆς ἤρεσαν βέβαια τὰ τρυφερὰ ὀρνίθια. Ἀπόψε θὰ στήσω μέσα ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ ὀρνιθῶνος, εἰς τὸ μέρος, ὅπου εἶναι αἱ ὀρνιθες, μίαν μεγάλην παγίδα, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ καὶ νὰ ἴδῃ αὐτὴ πῶς κλέπτει ὀρνίθας».

Ὅπως εἶπεν, οὕτω καὶ ἔκαμεν. Ὅτε δὲ ἐνύκτωσεν, ἦλθε πάλιν ἡ ἀλώπηξ καὶ ἀπὸ τὸν τοῖχον ἐπήδησε πάλιν μέσα εἰς τὴν αὐλήν. Τότε στέκεται ὀλίγον ἐκεῖ, ἐντείνει τὰ ὦτά της καὶ ἀκροᾷται. Τίποτε δὲν ἀκούεται. Πανταχοῦ ἄκρα ἡσυχία. Σιγὰ σιγὰ τότε εἰσέρχεται εἰς τὸν ὀρνιθῶνα καὶ προχωρεῖ πρὸς τὰ ὀλίγα ἐναπομείναντα ὀρνίθια.

Τὰ ὀρνίθια μόλις ἐνόησαν, ἐφοβήθησαν πολὺ καὶ ἤρχισαν νὰ πτερυγίζωσιν. Ὁ ἀλέκτωρ ἐφώναζεν ὅσον ἠδύνατο, ἡ κλῶσσα ἐπίσης. Ἀλλ' ἡ ἀλώπηξ δὲν ἐφοβήθη, ἐπροχώρησε πρὸς αὐτά, ὅτε, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ, πλησιάζει εἰς τὴν παγίδα, καί, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, ἐγγίζει αὐτήν. Ἀλλὰ μόλις τὴν ἤγγισε, συνελήφθη. Μαίνεται, κτυπᾷ γύρω τριγύρω μὲ τὴν οὐράν της, προσπαθεῖ νὰ ἐλευθερωθῇ, ἀλλὰ ματαίως ἡ παγὶς δὲν τὴν ἀφήνει νὰ κινηθῇ καθόλου ἀπὸ τὸν τόπον της. Ἐμεινε λοιπὸν ἐκεῖ ἡ κλέπτρια καὶ περιέμενε τὸν θάνατόν της. Ὁ οἰκοδεσπότης ἤκουσε τὸν θόρυβον καὶ τὰς φωνάς, τὰς ὁποίας ἔκαμνον τὰ ὀρνίθια καὶ ἔτρεξεν ἀμέσως εἰς τὸν ὀρνιθῶνα. Ἀνοίγει τὴν θύραν καὶ τί βλέπει ! Τὴν κλέπτριαν εἰς τὴν παγίδα !

Τότε ἀρπάζει καὶ αὐτὸς ἐν χονδρὸν ξύλον, τῆς δίδει
μίαν εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν ἀφήνει εἰς τὸν τόπον.

Ἔφαγες τὰ γλυκομάρουλα, φάγε καὶ τὰ πικρομάρουλα.
—Τοῦ κακοῦ τὸ κερὶ ὡς τὸ πρῶτὸ κρατεῖ.

10. Κύων ὁ κλέπτης.

Εἰς μίαν οἰκίαν ἔζη εἰς μέγας κύων καὶ ἐν μικρὸν
κυνάριον. Ὁ κύων ἦτο κακὸς καὶ τὸ κυνάριον ἦτο καλόν.

Μίαν ἡμέραν λέγει ὁ κύων πρὸς τὸ κυνάριον. «Ἄ-
κουσε, φίλε μου, τώρα εἶναι
σκότος πολὺ καὶ ὁ κύριος δὲν
μας βλέπει. Ἄς διασκεδάσω-
μεν καὶ ἡμεῖς μίαν φορὰν.
Γνωρίζω μίαν ὁπὴν εἰς τὸν
φράκτιν τοῦ κήπου μας.
Ἔλα νὰ φύγωμεν ἀπ' ἐκεῖ
καὶ νὰ τρέξωμεν εἰς τοὺς δρόμους καὶ εἰς τοὺς ξένους
κήπους. Ἄν θέλῃς ἄς ὑπάγωμεν καὶ εἰς τὸ γειτονικὸν
χωρίον· δὲν εἶναι πολὺ μακρὰν ἀπ' ἐδῶ. Ἐκεῖ ἀρχίζο-
μεν καὶ φωνάζομεν μὲ ὅλην τὴν δύναμίν μας. Οἱ κά-
τοικοι θὰ νομίσωσιν ὅτι κλέπται εἰσῆλθον εἰς τὸ χω-
ρίον αὐτῶν, θὰ ἐγερθῶσιν ἀπὸ τὴν κλίνην, θὰ τρέ-
χωσιν ἐπάνω κάτω καὶ οὕτω διασκεδάζομεν ἡμεῖς μὲ
τὸν φόβον καὶ μὲ τὴν ταραχὴν αὐτῶν».

Τὸ κυνάριον, χωρὶς νὰ ἀποκριθῇ εἰς τὸν κύνα, φεύ-

γει, ἔρχεται εἰς τὴν καλύβην του καὶ πίπτει νὰ κοιμηθῇ. Ὁ κύων τὸ ἀκολουθεῖ, ἔρχεται καὶ αὐτὸς εἰς τὴν καλύβην καὶ λέγει πρὸς αὐτό· «Διὰ τί τάχα δὲν ἀποκρίνεσαι; Διατὶ δὲν ἔρχεσαι;»

—«Εἶσαι κακός», λέγει τὸ κυνάριον, «καὶ μὲ κακούς δὲν ἔχω ὄρεξιν νὰ κάμω συναναστροφάς».

—«Ἐγὼ εἶμαι κακός;» ἀπεκρίθη ὁ κύων. «Καὶ διὰ τί; Μήπως διότι θέλω ὀλίγον νὰ διασκεδάσω;»

—«Αὐτὴ εἶναι κακὴ διασκεδάσις, νὰ τρομάζῃς καὶ νὰ ἐξυπνᾷς τοὺς ἀνθρώπους», εἶπε τὸ κυνάριον. «Αὐτὴ δὲν εἶναι καλὴ διασκεδάσις, νὰ βλάπτῃς τοὺς ἄλλους καὶ νὰ λησμονῇς τὸ καθήκόν σου. Θέλεις νὰ ἐγκαταλίπῃς τὴν οἰκίαν καὶ τὴν αὐλήν, τὰ ὅποια χρεωστεῖς νὰ φυλάττῃς καὶ διὰ τὰ ὅποια σὲ τρέφει ὁ κύριος μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ διασκεδάσῃς! Πρόσεξε νὰ μὴ σὲ ἀφανίσῃ ἀπὸ τὸ ξύλον καμμίαν φορὰν ὁ κύριός μας».

Ὁ κύων δυσηρεστήθη, ἀλλὰ δὲν ἔδειξε τὴν δυσαρέσκειάν του. Χωρὶς νὰ εἶπῃ τίποτε, ἔφυγεν ἀπ' ἐκεῖ, ἐπῆγεν εἰς τὴν καλύβην του καὶ ἔπεσε καὶ ἐκοιμήθη. Ἐκεῖνην τὴν ἑσπέραν δὲν ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸν φράκτην.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν εἶπε πάλιν εἰς τὸ κυνάριον· «Τοῦλάχιστον ἔλα νὰ φάγωμεν ἀπὸ ἓν λουκάνικον».

—«Εἶναι γεμᾶτος ὁ δρόμος ἀπὸ λουκάνικα;» ἠρώτησε τὸ κυνάριον.

—«Ἄ, ὄχι δά», ἀπήντησεν ὁ κύων· «ἀλλ' εἰς τὸ ἔργαστήριον τοῦ ἀλλαντοποιοῦ εὐρίσκονται ἐπὶ τῆς τραπέζης αὐτοῦ πολλὰ λουκάνικα. Θὰ προσέξωμεν

πότε δὲν θὰ εἶναι ἐκεῖ ὁ ἀλλαντοποιός, θὰ ἀνοίξωμεν κρυφὰ τὴν θύραν, θὰ εἰσέλθωμεν, θὰ ἀρπάσωμεν ἀπὸ ἓν δύο λουκάνικα ὁ καθεὶς εἰς τὸ στόμα καὶ ἔπειτα θὰ φύγωμεν.

— «Καὶ ἐγὼ ἐπεθύμουν νὰ ἔτρωγον ἓν λουκάνικον», εἶπε τὸ κυνάριον, «ἀλλὰ νὰ τὸ κλέψω δὲν ἐπιθυμῶ».

Ἀπὸ τότε ὁ κύων δὲν ὠμίλησε πλέον μὲ τὸ κυνάριον. Ὅ,τι ἤθελε νὰ πράξῃ, τὸ ἔπραττε μόνος του.

Πολλαὶ ἡμέραι παρῆλθον ἀπὸ τότε, ὅτε μίαν ἡμέραν ἀκούεται ὅτι ὁ κύων ἐφονεύθη. Καὶ δὲν ἦτο ψεῦμα· ἦτο ἀληθές. Ὁ ἄθλιος ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μετέβαινεν εἰς τὸ ἀλλαντοποιεῖον, ἤρπαζε δύο τρία λουκάνικα, χωρὶς νὰ τὸν ἴδωσι καὶ ἔφευγεν. Ὑστερον ἀπὸ πολλὸν καιρὸν ὁ ἀλλαντοποιὸς τὸ ἐνόησεν. Καὶ μίαν ἡμέραν, ὅτε τὸν εἶδεν ἀπὸ μακρὰν νὰ ἔρχηται, λαμβάνει ἓνα μέγαν πέλεκυν εἰς τὰς χεῖράς του καὶ κρύπτεται. Μετ' ὀλίγον φθάνει ἐκεῖ καὶ ὁ κύων, παρατηρεῖ δεξιὰ καὶ ἀριστερά, δὲν βλέπει κανένα, ἀρπάζει ἓν λουκάνικον καὶ στρέφεται νὰ φύγῃ. Τότε ὁ ἀλλαντοποιὸς πηδᾷ ἐκ τῆς κρύπτῃς του, τοῦ δίδει μίαν μὲ τὸν πέλεκυν καὶ τὸν φονεύει.

Ἔφαγες τὸ μέλι, πιὲ καὶ τὸ ξίδι.

— Ὅταν κλέπτουνε μὴ κλέπτῃς.

κ' ὅταν διαλαλοῦνε μὴ φοβᾶσαι.

11. Ὁ κλαπείσ ἵππος

Εἷς χωρικὸς εἶχεν ἓνα ἵππον, ὅστις τὸν ἐβοήθει εἰς ὅλας αὐτοῦ τὰς ἐργασίας. Χωρὶς αὐτὸν δὲν ἠδύνατο νὰ κάμνῃ καμμίαν ἐργασίαν.

Μίαν νύκτα ἦλθεν εἰς κλέπτῃς εἰς τὸν σταῦλον τοῦ χωρικοῦ, ἥνοιξε σιγὰ σιγὰ τὴν θύραν, ἔλυσε τὸν ἵππον, τὸν ἵππευσε καὶ ἔφυγεν.

Ὅτε ἐξημέρωσεν, ἐπῆγεν ὁ χωρικὸς εἰς τὸν σταῦλον διὰ νὰ λάβῃ τὸν ἵππον καὶ τὸν φορτώσῃ τὸ ἄροτρον. Ἀλλὰ δὲν τὸ εὔρεν. Ἐλυπήθη πολὺ καὶ ἐστενοχωρήθη, διότι χωρὶς αὐτὸν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ κάμῃ τὰς ἐργασίας του. Ἀλλὰ τί νὰ κάμῃ! Ἀπεφάσισε νὰ ἀγοράσῃ ἄλλον.

Οἱ ἵπποι ἐπωλοῦντο εἰς μίαν πόλιν, ἣτις ἀπεῖχεν ἀπὸ τὴν κατοικίαν τοῦ χωρικοῦ πέντε ὥρας.

Ὁ χωρικὸς ἠγέρθη μίαν ἡμέραν πρῶτῃ πρῶτῃ καὶ μετέβη εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην. Ὅτε ἐφθασεν ἐκεῖ, ἐπῆγεν εἰς τὴν ἀγοράν, ὅπου ἐπωλοῦντο οἱ ἵπποι καὶ παρετήρει αὐτούς. Ἐνῷ δὲ τοὺς παρετήρει, διακρίνει μεταξὺ τῶν πολλῶν καὶ τὸν ἰδικόν του. Εὐθὺς τότε τρέχει καὶ λαμβάνει τὸν ἵππον τοῦ ἀπὸ τὸν χαλινὸν καὶ φωνάζει δυνατὰ· «Αὐτὸς ὁ ἵππος εἶναι ἰδικός μου· μοῦ τὸν ἔκλεψαν πρὸ τριῶν ἡμερῶν!»

Ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἐπώλει τὸν ἵππον, εἶπεν· —«Ὅχι, καλέ μου ἄνθρωπε, αὐτὸς ὁ ἵππος δὲν

εἶναι ἰδικός σου. Αὐτὸς εἶναι ἰδικός μου. Ἐγὼ τὸν ἔχω περισσότερον ἀπὸ ἓν ἔτος. Εἶναι δυνατὸν νὰ ὁμοιάζῃ μὲ τὸν ἰδικόν σου, ἀλλ' αὐτὸς δὲν εἶναι ἰδικός σου».

—«Ἄν ἔχῃς τὸν ἵππον τοῦτον τόσον καιρόν, ὅπως λέγεις, εἰπέ, ἀπὸ ποῖον ὀφθαλμὸν εἶναι τυφλός!»

Ὁ ἄνθρωπος εἶχε πράγματι κλέψει τὸν ἵππον. Ἀλλ' ἔπρεπε νὰ ἀποκριθῇ καὶ διὰ τοῦτο ἀμέσως εἶπεν «Ἀπὸ τὸν ἀρστερόν ὀφθαλμόν».

—«Δὲν τὸ εὔρες», εἶπεν ὁ χωρικός· «Ἀπὸ τὸν ἀρστερόν ὀφθαλμόν δὲν εἶναι τὸ ζῶον τυφλόν. Νά, ἰδέ!»

—«Ἄχ!» ἀνέκραξεν ὁ κλέπτης, «ἔκαμα λάθος. Ἦθελα νὰ εἶπω ἀπὸ τὸν δεξιὸν ὀφθαλμόν».

Τότε ὁ χωρικός ἀπέσυρε τὰς χεῖράς του ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ζώου, ἐστράφη πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἐκεῖ συνηθροισμένοι, καὶ ἔκραξε· «Τώρα βλέπετε ὅλοι ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι κλέπτης καὶ φεύστης. Ἴδετε! Νά! ὁ ἵππος δὲν εἶναι διόλου τυφλός».

Οἱ ἄνθρωποι τότε ἐγέλασαν, ἡγανάκτησαν καὶ ἐφώναξαν· «Συλλάβετε! Συλλάβετε τὸν κλέπτην!»

Εἰς τὴν στιγμὴν ἔτρεξαν οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐξουσίας, τὸν συνέλαβον καὶ τὸν ἔρριψαν εἰς τὴν φυλακὴν.

Ὁ διάβολος πωλεῖ τυρὶ χωρὶς νὰ ἔχῃ ῥίδια.

—Νὰ πλουτιοῦσαν οἱ κλέφτες, ἤθελε πλουτίσουν καὶ οἱ πονηκοί.

Ἄνω ἀχρείων ἢ γιορτῇ ὀλίγον καιρὸν κρατεῖ.

12. Τὸ τίμιον παιδίον

Μίαν φοράν εἰς ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἦτο εἰς μίαν ξένην πόλιν καὶ διὰ τὴν διασκεδάσῃ ἐξῆλθεν εἰς περίπατον. Εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν κανεῖς δὲν τὸν ἐγνώριζεν. Ἐνῷ ἐβάδιζεν ἀργὰ ἀργὰ καὶ παρετήρει δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὰς οἰκίας, τὰς πλατείας καὶ ὅλα ὅσα ἦσαν εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν, τὸν πλησιάζει ἓν μικρὸν παιδίον, πολὺ πτωχικὰ, ἀλλὰ καὶ πολὺ καθαρὰ ἐνδεδυμένον. Τὸ παιδίον μὲ φωνὴν χαμηλὴν καὶ μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς παρακαλεῖ τὸν ξένον, ἂν εὐαρεστῇται, νὰ τοῦ δώσῃ μίαν δραχμὴν, διότι ἡ μήτηρ τοῦ ἦτο ἀσθενὴς καὶ δὲν εἶχον νὰ ἀγοράσωσιν ἱατρικά.

Ὁ κύριος εἶπεν ὅτι δὲν εἶχεν ἐπάνω του καμμίαν δραχμὴν. «Τίποτε, τίποτε δὲν ἔχετε, κύριε;» ἠρώτησε τὸ πτωχὸν παιδίον. χ

—«Ἐχω, ἀλλὰ μόνον λίρας», ἀπεκρίθη ὁ κύριος, «καὶ μία λίρα διὰ σὲ εἶναι παραπολύ».

—«Ἀχ, καλέ μου κύριε, ἔχομεν μεγάλην ἀνάγκην», εἶπε τὸ παιδίον. «Δώσατέ μου μίαν λίραν νὰ τὴν ἀλλάξω καὶ θὰ σᾶς φέρω μικρὰ νομίσματα».

Ὁ κύριος ἐγέλασε, τοῦ ἔδωκε μίαν λίραν καὶ τοῦ εἶπε: «Νὰ ἔλθῃς γρήγορα καὶ νὰ μοῦ φέρῃς τὰ χρήματα».

Ἐνόμιζεν ὅτι τὸ παιδίον δὲν θὰ ἐπέστρεφεν. Θὰ ἐκράτει ὅλην τὴν λίραν καὶ θὰ ἔφευγεν.

Ὁ κύριος ἐπροχώρησεν ἀρκετὰ βήματα, τὸ δὲ παι-

δίον δὲν ἐφαίνετο πουθενά. Τότε εἶπε μὲ τὸν νοῦν του «Βεβαίως τὸ παιδίον δὲν θὰ ἔλθῃ πλέον».

Ἦπατήθη ὁμως, διότι τὸ παιδίον μετ' ὀλίγον ἤλθεν, ἔφερε τὰ χρήματα καὶ ἐζήτησε μόνον μίαν δραχμὴν.

Ὁ κύριος ἐθαύμασε τὴν τιμιότητα τοῦ παιδίου καὶ εἶπε πρὸς αὐτό· «Διὰ τί, μικρέ μου, δὲν ἐπροτίμησες νὰ κρατήσῃς ὅλην τὴν λίραν;»

«Δὲν εἶμαι κλέπτῃς, κύριε», ἀπεκρίθη τὸ παιδίον, «ἐπίσης καὶ ἡ μήτηρ μου δὲν κλέπτει. Ἀληθῶς εἵμεθα πολὺ πτωχοί, ἀλλὰ προτιμῶμεν νὰ ἀποθάνωμεν τῆς πείνης παρὰ νὰ κλέψωμεν».

Τότε ὁ κύριος ἔδωκεν ὅλα τὰ μικρὰ χρήματα εἰς τὸ παιδίον καὶ τοῦ παρήγγειλε νὰ εἴπῃ εἰς τὴν μητέρα του νὰ ὑπάγῃ νὰ τὸν εὔρῃ ὅταν γίνῃ καλά.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἡ πτωχὴ ἔγινε καλὰ καὶ εὐθὺς ἐπῆγε καὶ εὔρε τὸν καλὸν αὐτὸν κύριον. Οὗτος, ἀφοῦ ἤκουσε τὴν δυστυχίαν της, τὴν ἐλυπήθη καὶ τῆς ἔδωκεν ὀλίγα χρήματα, διὰ νὰ ἀγοράζῃ ψωμίον καὶ νὰ μὴ πεινᾷ πλέον. Ἐπειτα ἐζήτησε καὶ ἔλαβεν εἰς τὴν οἰκίαν του τὸ παιδίον, τοῦ ἐφόρεσε καλλίτερα ἐνδύματα καὶ τὸ ἔστειλε καὶ ἔμαθεν ὀλίγα γράμματα καὶ μίαν τέχνην.

Τὸ παιδίον ἦτο φρόνιμον καὶ φιλόπονον. Ἐμαθεν ὀλίγα γράμματα, ἔμαθε καὶ τὴν τέχνην καλὰ καὶ ἐκέρδιζεν ἀρκετὰ χρήματα. Ἦτο πολὺ οἰκονόμον καὶ μετ' ὀλίγον χρόνον ἠδύνατο πλέον νὰ τρέφῃ μόνον του τὴν γραῖαν μητέρα καὶ τοὺς μικροτέρους του ἀδελφούς.

13. Αἱ περιστεραί

Δύο μικρά καὶ πολὺ ζωηρὰ παιδία, ὁ Δημήτριος καὶ ὁ Ἰωάννης ἦσαν γείτονες. Ὁ Δημήτριος ἦτο πλούσιος καὶ εἶχε πολλὰς καὶ πολὺ ὠραίας περιστεράς. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἦτο πτωχὸς καὶ εἶχε μόνον ὀλίγας καὶ πολὺ εὐτελεῖς.

Μίαν ἡμέραν ἐν ζευγος ἐκ τῶν περιστερῶν τοῦ Δημητρίου ἐπέταξε καὶ ἦλθεν εἰς τὸν περιστερεῶνα τοῦ Ἰωάννου. Ὁ πτωχὸς Ἰωάννης ἅμα τὰς εἶδεν, εἶπε μὲν τὸν νοῦν του· «Πόσον εὐτυχὴς θὰ ᾔμην, ἂν εἶχον αὐτὰς τὰς περιστεράς! Ἄχ! Πόσον ὠραῖαι εἶναι; Εἶναι κατάλευκοι ὡς ἡ χιών, ἡ δὲ κεφαλὴ καὶ ἡ οὐρά των εἶναι κατὰμυραι ὡς οἱ ἄνθρακες. Ἀπὸ ὅλας τὰς περιστεράς τοῦ Δημητρίου αὐταὶ μοῦ ἀρέσκουσι περισσότερον».

Τότε τοῦ ἦλθεν ἡ ἐπιθυμία νὰ τὰς κλείσῃ μέσα εἰς τὸν περιστερεῶνά του καὶ νὰ τὰς κρατήσῃ.

—«Ἄλλ' ὄχι!» εἶπε τοῦτο δὲν ἐπιτρέπεται. Εἶναι ἁμαρτία. Τί! κλέπτῃς θὰ γίνω; Ποτέ!»

Καὶ εἰς τὴν στιγμὴν συλλαμβάνει τὰς περιστεράς καὶ τὰς φέρει εἰς τὸν Δημήτριον.

—Ὁ Δημήτριος ἐχάρη πολὺ διὰ τὴν τιμωρίαν τοῦ

πτωχοῦ παιδίου. Καὶ ὅτε ἐγέννησαν αἱ ὠραῖαι αὐταὶ
περιστεραί, λαμβάνει τὰ ῥά των, μεταβαίνει κρυφίως
εἰς τὸν περιστεφεῶνα τοῦ Ἰωάννου, θέτει αὐτὰ εἰς τὴν
φωλεὰν μιᾶς εὐτελοῦς φαιᾶς περιστερᾶς, ἀφαιρεῖ ἀπὸ
ἐκεῖ τὰ ἰδικά της καὶ φεύγει χωρὶς κανεῖς νὰ τὸν ἴδῃ.

Ἡ εὐτελής περιστερὰ τοῦ Ἰωάννου ἐξεκόλαφε τὰ
ξένα ῥά ὡς ἂν ἦσαν ἰδικά της. Ὅτε δὲ οἱ νεοσσοὶ ἐμε-
γάλωσαν καὶ ἔκαμαν πτερὰ, ὁ Ἰωάννης ἐξεπλάγην
πολύ. Εἶδαν ὅτι αἱ περιστεραὶ δὲν ἦσαν φαιαί, ὅπως
ἦτο ἡ μήτηρ αὐτῶν, ἀλλὰ λευκαὶ καὶ μαῦραι, ὅπως
ἦτο τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο ζεῦγος τοῦ Δημητρίου. Πλήρης
χαρᾶς τρέχει ἀμέσως πρὸς τὸν Δημήτριον καὶ ἀναγ-
γέλει εἰς αὐτὸν τὸ θαῦμα τοῦτο.

Ὁ Δημήτριος ἐμειδίασεν. Ἐπειτα διηγήθη εἰς τὸν
Ἰωάννην πῶς κρυφὰ ἥλλαξε τὰ ῥά διὰ νὰ δείξῃ τὴν
εὐγνωμοσύνην του πρὸς αὐτὸν καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς
διηγήσεώς του εἶπε· «Μεῖνε μέχρι τέλους τῆς ζωῆς
σου τίμιος καὶ δίκαιος, ἀγαπητέ μοι Ἰωάννη. Ὁ Θεὸς
πάντοτε εὐλογεῖ ἐκεῖνον, ὅστις εἶναι τίμιος καὶ ὅστις
δὲν ἀδικεῖ κανένα.»

*Ἡ τιμὴ τὴν δὲν ἔχει
καὶ χαρὰ ἔς τον, ποὺ τὴν ἔχει.*

14. Χωρίον καὶ πόλις

Μίαν φορὰν αἱ κατοικίαι τῶν ἀνθρώπων ἦσαν διεσκορ-
πισμέναι ἰδῶ καὶ ἐκεῖ, ἡ μία μακρὰν τῆς ἄλλης.

Τοῦτο δὲν εὐχαρίστει τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ συγγενὴς

ἤθελε καὶ κατοικῇ πλησίον τοῦ συγγενοῦς του καὶ ὁ φίλος πλησίον τοῦ φίλου του. Ἐκτίσαν λοιπὸν τὴν μίαν οἰκίαν πλησίον τῆς ἄλλης, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔγειναν τὰ χωρία καὶ αἱ πόλεις.

Τὰ χωρία διαφέρουσι πολὺ ἀπὸ τὰς πόλεις.

Τὰ χωρία δὲν ἔχουσι πολλὰς οἰκίας ὅπως αἱ πόλεις. Αἱ περισσότεραι οἰκίαι τῶν χωρίων εἶναι κατεσκευασμέναι ἐκ ξύλων καὶ πλίνθων. Τινὲς εἶναι πολὺ χαμηλαὶ καὶ πολὺ μικραί· ἄλλαι ἔχουσι στέγας καλαμίνας. Κεῖνται δὲ καὶ πολὺ ἀτάκτως· ἢ μία ἐδῶ καὶ ἡ ἄλλη ἐκεῖ. Αἱ ὁδοὶ εἰς τὰ χωρία εἶναι συνήθως στενὰ καὶ ὄχι εὐθεῖαι, κατὰ τὴν νύκτα δὲ δὲν φωτίζονται διὰ φανῶν. Εἰς τὰ χωρία ὑπάρχει καὶ μία μικρὰ ἐκκλησία καὶ ἓν μικρὸν σχολεῖον. Εἰς αὐτά, ἐκτὸς τῶν ἑορτῶν, σπανίως ἄλλοτε φαίνονται ἄνθρωποι εἰς τὰς ὁδοὺς. Οἱ ἄνθρωποι εὕρισκονται εἰς τοὺς ἀγρούς των, εἰς τοὺς ἀμπελώνας των καὶ εἰς τὰς βοσκάς, ὅπου βόσκουσι τὰ ζῷα των μακρὰν τῶν χωρίων.

Τινὰ χωρία κεῖνται εἰς τὰς πεδιάδας, ἄλλα εἰς τοὺς πρόποδας τῶν ὄρεων καὶ ἄλλα ἐπάνω εἰς αὐτὰ τὰ ὄρη.

Αἱ πόλεις εἶναι πολὺ διάφοροι τῶν χωρίων. Εἰς τὰς πόλεις αἱ περισσότεραι οἰκίαι εἶναι μεγάλαι, ἐκτισμέναι διὰ λίθων καὶ κεῖνται κατὰ σειράν. Αἱ οἰκίαι τῶν πόλεων εἶναι ὠραιότεραι καὶ μεγαλείτεραι ἀπὸ τὰς οἰκίας τῶν χωρίων. Εἶναι εὐθεῖαι, φωτίζονται τὴν νύκτα διὰ φανῶν καὶ φέρουσιν ἰδιαίτερα ὀνόματα, ἵνα διακρίνωμεν αὐτάς.

Εἰς τὰς πόλεις ὑπάρχουσι πρὸς τοῦτοις πολλαὶ καὶ μεγάλαι ἐκκλησίαι, νοσοκομεῖα, σχολεῖα, στρατῶνες καὶ εἰς τινὰς καὶ θεάτρα. Διὰ τοὺς ξένους, οἱ ὅποιοι ἔρχονται εἰς τὰς πόλεις ὑπάρχουσι ξενοδοχεῖα, τὰ ὅποια ἔχουσι καὶ ἰδιαίτερα ὀνόματα. Ἐκτὸς τῶν ὁδῶν ὑπάρχουσι καὶ πλατεῖαι. Τινὲς ἐξ αὐτῶν ὀνομάζονται ἀγοραί, διότι εἰς

ῥιζομένης ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος οἱ χωρικοὶ φέρουσι καὶ πωλοῦσιν εἰς αὐτὰς διάφορα πράγματα, ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τροφίμα. Εἰς τὰς πλατείας τινῶν πόλεων ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν γίνονται διάφοροι πανηγύρεις. Ἐνῷ εἰς τὰ χωρία σπανίως συναντῶμεν ἀνθρώπους, τὸναντίον εἰς τὰς πόλεις αἱ ὁδοὶ καὶ αἱ πλατεῖαι εἶναι πλήρεις ἀνθρώπων, ἀμαξῶν καὶ φορτηγῶν ζώων. Ἡ μεγαλειτέρα κίνησις γίνεται συνήθως κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀγορᾶς, τῶν ἑορτῶν καὶ τῶν πανηγύρεων. Κατὰ ταύτας οἱ πωληταὶ καὶ οἱ ἀγορασταὶ συναθροίζονται τόσον πολλοί, ὥστε πολλάκις δὲν δύναται νὰ διέλθῃ τις δι' αὐτῶν.

Καὶ αἱ ἀσχολίαι τῶν κατοίκων τῶν χωρίων δὲν εἶναι ὅμοιαι μὲ τὰς ἀσχολίας τῶν κατοίκων τῶν πόλεων. Οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων καλλιεργοῦσι συνήθως τοὺς ἀγροὺς καὶ τοὺς ἀμπελῶνας αὐτῶν καὶ τρέφουσι παντὸς εἶδους ζῶα, χῆνας, νήσους, ὄρνιθας, περιστεράς, πρόβατα, αἰγας, βοῦς, χοίρους. Οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων εἶναι οἱ πλεῖστοι τεχνῖται, καλλιτέχναι, στρατιῶται, λόγιοι, ἔμποροι καὶ ὑπάλληλοι.

Ὅταν εἰς μίαν πόλιν κατοικῶσι πολλοὶ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι κατασκευάζουσιν ἐντὸς ἐργαστηρίων εἰς μέγα ποσὸν παντὸς εἶδους ὑφάσματα, τάπητας, χάρτην καὶ διάφορα ἄλλα τοιαῦτα πράγματα, ἡ τοιαύτη πόλις ὀνομάζεται βιομηχανικὴ πόλις.

Ὅταν εἰς μίαν πόλιν ὑπάρχωσι πολλοὶ ἔμποροι, οἱ ὅποιοι κάμνουσι μέγα ἐμπόριον, ἡ τοιαύτη πόλις ὀνομάζεται ἐμπορικὴ πόλις.

Τινὲς πόλεις εὐρίσκονται πλησίον τῆς θαλάσσης. Αὗται αἱ πόλεις λέγονται παραθαλάσσιαι ἢ παράλιοι πόλεις. Ἄλλαι εἶναι μαρκὰν τῆς θαλάσσης. Αὗται ὀνομάζονται μεσόγειοι πόλεις.

Ὅταν εἰς μίαν πόλιν κατοικήῃ ὁ βασιλεὺς τῆς χώρας, ἡ πόλις λέγεται πρωτεύουσα.

Γ' ΣΚΑΙΟΤΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΦΡΟΣΥΝΗ

15. Αἱ δύο αἴγες.

Μίαν ἡμέραν δύο αἴγες συνηντήθησαν εἰς μίαν στενὴν γέφυραν.

—«Φύγε νὰ περάσω ἐγώ», εἶπεν ἡ μία.

Ἡ ἄλλη καταθυμωμένη ἀπήντησεν. «Ἰπαγε εὐθὺς ὀπίσω καὶ ἄφησε ἐγὼ νὰ περάσω πρώτη».

—«Ὅριστε!» ἐφώνησεν ἡ ἄλλη. «Ἐγὼ εἶμαι μεγαλειτέρα ἀπὸ σέ καὶ ἐγὼ θὰ κάμω τόπον νὰ περάσῃς σύ; Αὐτὸ μὰ τὴν ἀλήθεια ποτὲ δὲν θὰ τὸ κάμω!»

Ἡ φιλονικία αὕτη ἐξηκολούθησεν ἐπὶ πολλὴν ὥραν μὲ πείσμα πολὺ. Τέλος ὤρμησεν ἡ μία ἐναντίον τῆς ἄλλης μὲ τὰ κέρατα καὶ διηπληκτίζοντο μὲ μανίαν πολλήν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ γέφυρα ἦτο στενὴ, ἐκρημνίσθησαν καὶ αἱ δύο μέσα εἰς τὸ βαθὺ ρεῦμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον μὲ μεγάλην δυσκολίαν ἐπείτα ἠδυνήθησαν νὰ σωθῶσιν.

Τοῦ χωράτου ἡ ῥοὰ — παρ' ὀλίγο ἔνε ξυλιδά.

16. Τὸ βασιλόπαιδον.

Μίαν φορὰν ἐν βασιλόπαιδον ἐξῆλθεν εἰς περίπατον μετὰ τὸν διδάσκαλόν του. Εἰς τὸν δρόμον τοὺς ἐχαιρέτισεν εἰς χωρικὸς μετὰ εὐγένειαν πολλήν, ἀλλὰ τὸ βασιλόπαιδον δὲν κατεδέχθη νὰ τὸν ἀντιχαιρετίσῃ.

Ὅτε τὸ ἔμαθεν ὁ πατήρ του ὁ βασιλεὺς, ἐλυπήθη πολὺ καὶ διέταξε τοὺς ὑπηρέτας, νὰ μὴ δώσωσιν ἄρτον εἰς τὸ βασιλόπαιδον, ὅταν θὰ φάγῃ, ἀλλὰ μόνον κρέας καὶ ἄλλα φαγητά.

Μετὰ ὀλίγον ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ γεύματος. Τὸ βασιλόπαιδον ἦλθεν εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἐκάθισε νὰ φάγῃ. Τὰ φαγητά ἦσαν πολλά, ἀλλ' ἄρτος πουθενὰ δὲν ἐφαίνετο.

Τὸ βασιλόπαιδον ἐζήτησεν ἄρτον, ἀλλ' οἱ ὑπηρέται δὲν τοῦ ἔδωκαν.

Καταθυμωμένον τὸ βασιλόπαιδον ἦλθεν εἰς τὸν βασιλέα, τὸν πατέρα του, καὶ παρεπονέθη. Τότε ὁ πατήρ του εἶπεν εἰς αὐτό.

—«Ὅταν θέλῃς νὰ τρώγῃς ἄρτον, δὲν πρέπει νὰ περιφρονῇς τὸν ἄνθρωπον, ὅστις μετὰ τὸν ἰδρῶτα τοῦ προσώπου του καλλιεργεῖ τὸν σῖτον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον κατασκευάζεται ὁ ἄρτος».

Ὅ,τι κάμῃς θὰ σοῦ κάμουν.

—Καθὼς καὶ οἱ ναυαρχεῖς σοῦ ψάλλουν.

17. Ἡ ἡχώ.

Μίαν φοράν ἐν μικρὸν παιδίον, τὸ ὁποῖον ἐλέγετο Μιχαήλ, ἀπεμακρύνθη ὀλίγον ἀπὸ τὴν οἰκίαν του. Ἦλθεν εἰς τὸν πλησίον λειμῶνα, ὃ ὁποῖος ἦτο μετὰ δύο λόφων ἀρκετὰ ὑψηλῶν καὶ καταφύτων ἀπὸ δένδρα. Ἐκεῖ εὗρεν ἄνθη καὶ πεταλούδας καὶ ἔπαιζε μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν.

Ἐνῷ ἔπαιζε, κατὰ τύχην ἐφώνησεν· «ὦ! ὦπ!» Ἀμέσως καὶ ἀπὸ τὸ πλησίον δάσος ἦλθεν ἡ φωνή· «ὦ! ὦπ!» Ἐκπληκτος τότε ὁ Μιχαήλ ἔκραξε· «Ποῖος εἶναι ἐκεῖ;» Πάλιν ἀκούεται ἀπὸ τὸ δάσος «εἶναι ἐκεῖ;»

Ὁ Μιχαήλ ἐνόμισεν, ὅτι θὰ ἦτο κανὲν παιδίον κρυμμένον μέσα εἰς τὸ δάσος καὶ τὸν περιγελαῖ. Ἐθύμωσε λοιπὸν πολὺ καὶ φωνάζει δυνατώτερα· «Εἶσαι κακὸν παιδίον.»—«κακὸν παιδίον» ἀκούεται πάλιν ἀπὸ τὸ δάσος.

Τότε ὁ Μιχαήλ δὲν ἐκρατήθη πλέον, ἔτρεξεν εἰς τὸ δάσος μὲ σκοπὸν νὰ εὕρῃ τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον τὸν περιεγέλα, νὰ τὸ ἐπιπλήξῃ καὶ νὰ τὸ ὑδρίσῃ. Παρατήρησεν ἐδῶ, παρατήρησεν ἐκεῖ, ἀλλὰ πουθενὰ δὲν εἶδε κανένα.

Καταθυμωμένος φεύγει ἀπ' ἐκεῖ καὶ ἔρχεται εἰς τὴν οἰκίαν του. Ἐκεῖ εὗρε τὸν πατέρα του καὶ παρεπονέθη εἰς αὐτόν, ὅτι ἐν κακὸν παιδίον ἦτο κρυμμένον εἰς τὸ δάσος καὶ τὸν ὑδρίσεν. Ὁ πατὴρ ἐνόησε τί συνέβη.

—«Ἐλα μαζί μου εἰς τὸ δάσος», εἶπε «νὰ εὕρωμεν τὸ κακὸν αὐτὸ παιδίον».

Ὁ Μιχαήλ μὲ πολλήν προθυμίαν ἠκολούθησε τὸν πατέρα του, διότι ἐνόμιζεν, ὅτι θὰ ἐπέπληττε τὸ κακὸν αὐτὸ παιδίον καὶ θὰ τὸ ἐτιμώρει.

Ὅτε ἔφθασεν ἐκεῖ, ὁ πατήρ ἔκραξε· «Ποῖος εἶναι ἐκεῖ;» — «Ποῖος εἶναι ἐκεῖ;» ἀκούεται ἀπὸ τὸ δάσος. «Ὡρα καλή, καλὸν παιδίον»· ἔκραξε πάλιν ὁ πατήρ — «Καλὸν παιδίον»· ἀκούεται ἀπὸ τὸ δάσος.

Τότε ὁ πατήρ λέγει εἰς τὸν Μιχαήλ· «Εἶδες, παιδίον μου, ποῖον εἶναι αὐτὸ τὸ κακὸν παιδίον, τὸ ὁποῖον ὑβρίζει εἰς τὸ δάσος; Εἶσαι σὺ ὁ ἴδιος. Ἄν σὺ ἔλεγες κανένα καλὸν λόγον, καλὸν λόγον θὰ ἤκουες. Ὅπως φωνάζει κανεῖς, ἀπαράλλακτα τοῦ φωνάζουσιν. Ὅστις φέρεται μὲ εὐγένειαν πρὸς τοὺς ἄλλους, εὐγένειαν ἔχει καὶ αὐτὸς νὰ περιμένῃ ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ὅστις ὁμως ὑβρίζει τοὺς ἄλλους, ἅς μὴ περιμένῃ ἄλλο τι παρὰ ὕβρεις καὶ βλασφημίας ἀπὸ αὐτοῦς».

Μὴ πῆς τοῦ πηγαδιοῦ μῦθᾱ, μὴ σοῦ πῆκί αὐτὸ ἄ!
— Ἄν θέλῃς καλὰ ν' ἀκούς μάθε καλὰ νὰ λέγῃς.

18. Ἡλιος καὶ Βορρᾶς.

Ὁ Βορρᾶς ὅπου καὶ ἂν εὕρισκετο, ἐκαυχᾶτο πάντοτε ὅτι ἀπ' αὐτὸν δὲν εἶναι ἄλλος δυνατώτερος εἰς τὸν κόσμον.

Τὸ ἤκουσεν ὁ Ἡλιος καὶ πολὺ δυσηρεστήθη. Καὶ ὅτε μίαν ἡμέραν συνήντησε τὸν Βορρᾶν ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν ἑνὸς ὑψηλοῦ βουνοῦ, εἶπεν εἰς αὐτόν· «Σὺ εἶσαι, ὅστις καυχᾶσαι ὅτι ἔχεις πολὺ μεγάλην δύναμιν καὶ ὅτι ἀπὸ σέ δὲν εἶναι ἄλλος δυνατώτερος εἰς τὸν κόσμον; Ἄκουσε νᾶ σοῦ εἶπω. Ἄν σὺ συρίζῃς φοβερά καὶ μυκᾶσαι τρομερά, ἂν σὺ διασεύῃς τὰ δένδρα καὶ διασκορπίζῃς τὰ φύλλα καὶ καταθραύῃς τοὺς κλάδους αὐτῶν, ἂν σὺ ἐκριζώνῃς δένδρα καὶ κατακρημνίζῃς στύλους καὶ οἰκοὺς καὶ πύργους, ἂν σὺ παγώνῃς τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰ ρυάκια καὶ κάμινῃς νᾶ τρέμωσιν οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ζῷα, ἂν σὺ ἀναταράττῃς τὴν θάλασσαν καὶ ἐξεγείρῃς τὰ κύματα τὰ ὑψηλὰ καὶ καταποντίζῃς τὰ πλοῖα καὶ πνίγῃς τοὺς ἀνθρώπους, τὴν ἀγριότητά σου μόνον δεικνύεις, ὅχι ὅμως καὶ τὴν δυνάμιν σου. Ἡ δύναμίς σου εἶναι μικρά. Ὑπάρχουσιν ἄλλοι εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, οἱ ὅποιοι, ἐνῷ εἶναι ἡμεροὶ καὶ ἡσυχοὶ, ἔχουσιν ἐν τούτοις πολὺ μεγαλειτέραν δύναμιν ἀπὸ σέ τὸν ἄγριον».

—«Κανεῖς δὲν εἶναι δυνατώτερος ἀπὸ ἐμέ», λέγει ὠργισμένος ὁ Βορρᾶς. «Ὅστις νομίζει τὸν ἑαυτὸν τοῦ δυνατώτερον ἀπὸ ἐμέ, ἅς ἔλθῃ νᾶ δοκιμάσῃ, ἂν πολυμᾶ».

Ὁ Ἡλιος, ὅστις ἐγνώριζεν ὅτι αἱ γλυκεῖαι καὶ θερμαὶ ἀκτῖνες αὐτοῦ ἔχουσι πολὺ μεγαλειτέραν δύναμιν ἀπὸ τὰ φοβερά καὶ ἄγρια φυσήματα τοῦ Βορρᾶ, εἶπεν

εἰς αὐτόν· «Ἴδού εἰς, ὅστις δὲν φοβεῖται νὰ διαγωνισθῇ μὲ σέ καὶ πιστεύω νὰ σοῦ δείξω ὅτι μὲ ὅλην σου τὴν ἀγριότητα, τίποτε δὲν ἀξίζεις».

Ἐνῶ ἔλεγον ταῦτα, διέκριναν ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, ὅπου ἐστέκοντο, κάτω εἰς τὴν πεδιάδα ἀνθρώπων. Ὁ Βορρᾶς ἅμα εἶδεν αὐτόν, εἶπεν εἰς τὸν Ἥλιον· «Ἐλα νὰ δοκιμάσωμεν τὴν δύναμίν μας ἐπάνω εἰς αὐτόν τὸν ἄνθρωπον. Ὅστις κάμῃ αὐτόν νὰ ἐκβάλῃ τὰ ἐνδύματά του καὶ νὰ μείνῃ γυμνός, αὐτὸς νὰ εἶναι ὁ δυνατώτερος ἀπὸ ἡμᾶς».

—«Πολὺ καλὰ», λέγει ὁ Ἥλιος, «ἄς δοκιμάσωμεν».

Τότε ἀρχίζει πρῶτος ὁ Βορρᾶς νὰ δοκιμάζῃ τὴν δύναμίν του ἐπάνω εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ἦρχισε λοιπὸν νὰ φυσᾷ δυνατὰ καὶ νὰ συρίζῃ πολὺ. Ὁ ἄνθρωπος, ὅσον δυνατώτερον ἐφύσα ὁ Βορρᾶς, τόσῳ περισσότερον σφίγγε τὰ ἐνδύματά του διὰ νὰ μὴ κρυώνῃ καὶ διὰ νὰ μὴ κινῶνται τὰ ἐνδύματα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ ἐνοχλῇται.

Πολὺν καιρὸν ἐφύσα κατ' αὐτόν τὸν τρόπον ὁ Βορρᾶς, ἀλλὰ τίποτε δὲν κατῴρθωσεν. Ὁ ἄνθρωπος ἐσφίγγε πάντοτε σφιγκτότερον τὰ ἐνδύματά του. Τέλος ἔβαλεν ὅλην του τὴν δύναμιν καὶ καταθυμωμένος ἐφύσα καὶ ἐμυκάτο ἀγριώτερον ἀπὸ πρωτύτερα. Τότε ἄνθρωπος, ἐπειδὴ ἐκρύωνε πολὺ, ἐνεδύθη καὶ τὸ ἐπαινεφρόριόν του καὶ τὸ ἔζωσε σφιγκτά.

Ὁ Βορρᾶς, ὅτε εἶδε τοῦτο, ἀπηλπίσθη ἐντελῶς. Καὶ μὲ τὸ δυνατώτερόν του φύσημα δὲν κατῴρθωσεν.

ἄφα ρέσῃ τὰ ἐνδύματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ νὰ τὸν ἀφήσῃ γυμνόν ! Ἐπαυσε λοιπὸν νὰ φυσᾷ καὶ ἀπεσύρθη.

Τότε ἀρχίζει ὁ Ἥλιος νὰ δοκιμάζῃ τὴν δύναμίν του.

Κατ' ἀρχὰς ἐδίωξε τὰς νεφέλας ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ ἔχυσε περισσότερον φῶς καὶ θερμότητα. Διὰ μιᾶς ἑλαμψεν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ καὶ ἐθερμάνθησαν τὰ ὄρη, αἱ πεδιάδες καὶ ὅλος ὁ κόσμος. Ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν θερμότητα δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ τὸ ἐπανωφόριόν του καὶ τὰ βαρύτερα φορέματά του καὶ ἐξεδύθη αὐτά. Ἀφοῦ ἔγινε τοῦτο, ὁ Ἥλιος ἔπειτα ἤρχισε νὰ αὐξάνῃ τὴν θερμότητά του. Ὁ ἄνθρωπος, ὅσον ἡῦξανεν ἡ θερμότης, τόσον ἐξεδύετο περισσότερον καὶ ἐπὶ τέλους ἐγυμνώθη ἐντελῶς καὶ εἰσῆλθεν εἰς ἓνα ποταμόν, ὅστις ἦτο ἐκεῖ πλησίον, διὰ νὰ ὁρσοισθῇ εἰς τὰ δροσερὰ ὕδατα αὐτοῦ. Ὁ Ἥλιος ἐνίκησεν !

Μετὰ τοῦτο στρέφεται πρὸς τὸν Βορρᾶν καὶ λέγει πρὸς αὐτόν.

—«Ποῦ εἶναι τόρα ἡ δύναμίς σου, ἄγριε Βορρᾶ ; Βλέπεις ὅτι μὲ τὸν θυμὸν καὶ μὲ τὴν ἀγριότητα κανεῖς δὲν κατορθώνει τίποτε, ἐνῶ μὲ τὴν ἀπαλότητα καὶ τὴν γλυκύτητα ἐπιτυγχάνει ἕκαστος ὅ,τι ἐπιθυμεῖ : »

Διασώπειος μῦθος

Χωριάτης ἐγενήθηκε ;—Ματσούκα πελεκιέται

—Τὸ ἥσυχο νερὸ τρυπάει τὸ βουνό.

19. Ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀέρας.

- Ὁ ἀέρας θύμωσε
 μὲ τὸν ἥλιο μάλλωσε
 Ὁ ἀέρας ἔλεγε,
 — Εἶμαι δυνατώτερος !
 Καὶ ὁ ἥλιος ἔλεγε·
 — Σὲ περνῶ 'ς τὴ δύναμι !
 Ἐνας γέρος ἄνθρωπος
 μὲ τὴ μαύρη κάπα του,
 'ς τὸ χωράφι πῆγαινε.
 Ὁ ἀέρας λάλησε,
 — Ὅποιος ἔχει δύναμι
 παίρνει ἀπὸ τὸν γέροντα
 τὴν χονδρὴ τὴν κάπα του !
 Ἐφεξε ὁλόλαμπρος
 καλωσύνη σκόρπισεν,
 ἔδγαλεν ὁ γέροντας

- Ὅποιος ἔχει δύναμι
 παίρνει ἀπὸ τὸν γέροντα
 τὴν χονδρὴ τὴν κάπα του !
 Φύσησε, ξεφύσησε,
 ἔσκασε 'ς τὸ φύσημα,
 ἄδικος ὁ κόπος του
 κρύωσε ὁ γέροντας
 καὶ διπλᾶ τυλίχτηκε
 'ς τὴν χονδρὴ τὴν κάπα του.
 καὶ ὁ ἥλιος λάλησε.
 τὴν χονδρὴ τὴν κάπα του
 Πάλιν ξαναλάλησε·
 — Ἄκουσε καὶ μάθε το·
 σὲ περνῶ 'ς τὴ δύναμι
 γιὰ πᾶς μὲ τὸ κακὸ
 κ' ἐγὼ πάω μὲ τὸ καλὸ !

Γ. Δροσίνης.

20. Ὁ κήπος.

Εἰς τὰ χωρία σχεδὸν ἐκάστη οἰκία ἔχει καὶ ἓνα κήπον·
 εἰς τὰς πόλεις ὅμως κῆποι εὐρίσκονται μόνον εἰς ὀλίγας οἰκίας.

Ὁ κήπος εἶναι περικυκλωμένος ἀπὸ ἓνα φράκτην ἢ τοῖ-

χον. Εἰς τὸν κήπον καλλιεργοῦσιν ἄνθη, ὀπωρικά καὶ λάχανα. Ἄνθη τοῦ κήπου εἶναι τὰ τριαντάφυλλα, τὰ γαρύφαλλα, αἱ βιολέτται, οἱ νάρκισσοι, οἱ ὑάκινθοι, τὰ ἴα τὰ εὐώδη, τὰ κρίνα καὶ ἄλλα.

Δένδρα, τὰ ὅποια καλλιεργοῦνται εἰς τὸν κήπον εἶναι αἱ κερασέαι, αἱ μηλέαι, αἱ ροιαί, αἱ συκαί, αἱ ἀπιδέαι, αἱ βερικοκκέαι, αἱ ροδακι-

νέαι καὶ ἄλλα. Τὰ δένδρα ταῦτα ὀνομάζονται ὀπωροφόρα. Τὰ νέα δένδρα δένουσιν εἰς πασσάλους, ἵνα γίνωνται ἴσα καὶ μὴ κινῶνται πολὺ ἀπὸ τὸν ἄνεμον. Τὴν ἄνοιξιν πρέπει τὰ δένδρα νὰ κλαδεύωνται καὶ νὰ ἐλευθερώνωνται ἀπὸ τοὺς ξηροὺς κλάδους. Ἐπίσης πρέπει νὰ καταστρέφωνται καὶ αἱ φώλαι τῶν καρπῶν.

Ὅταν ὀριμάσωσιν αἱ ὀπῶραι, ἀποσπῶνται ἀπὸ τῶν δένδρων. Τινὲς κόπτονται, ἄλλαι τινάσσονται. Ὅσοι τινάσσονται δὲν διατηροῦνται τόσον πολὺ χρόνον, ὅσον ἐκείναι, αἱ ὁποῖαι κόπτονται.

Καὶ εἰς τινὰς θάμνους γίνονται ὀπωρικά. Τὰ βατόμορα, τὰ λεπτοκάρυα καὶ ἄλλα τοιαῦτα εἶναι ὀπωρικά τῶν θάμνων.

Εἰς τὸν λαχανόκηπον φύονται κρόμμυα, φασόλια, ἀγρούρια, λάχανα, μαρούλια, ραπάνια, σέλινα, κολοκύνθια καὶ ἄλλα τοιαῦτα λαχανικά.

Εἰς τινὰς κήπους ὑπάρχουσι σκιάδες καὶ οἰκίσκοι. Τὰς σκιάδας τὰς ἔχουσι, διὰ νὰ κάθηνται οἱ ἄνθρωποι καὶ νὰ προφυλάσσωνται ἀπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου. Ἐχουσι τοὺς οἰκίσκους, διὰ νὰ φυλάττωσιν εἰς αὐτοὺς τὰ σκαλιστήρια, τὰς δικέλλας, τὰ κοφίνια, τοὺς πρίονας, τὰ ποτιστήρια καὶ τὰ λοιπὰ ἐργαλεῖα τοῦ κήπου.

Οἱ πλούσιοι ἄνθρωποι δὲν καλλιεργοῦσιν οἱ ἴδιοι τοὺς κήπους των. Πληρώουσιν ἓνα κηπουρὸν καὶ αὐτὸς τοὺς καλλιεργεῖ.

Εἰς τινὰς κήπους ὑπάρχουσι θερμοκήπια, τὰ ὁποῖα θερμαίνονται τὸν χειμῶνα. Εἰς αὐτὰ θέτουσι τὰ ἄνθη τὸν χειμῶνα καὶ ἀνθοῦσιν, ὅσον ψυχρὸς καὶ ἂν εἶναι ἔξω. Τὰ θερμοκήπια ταῦτα ὅμως εἶναι πολὺ δαπανηρὰ καὶ διὰ τοῦτο τὰ ἔχουσι μόνον οἱ πλούσιοι ἄνθρωποι.

21. Ἡ μέλισσα καὶ τὸ ξαρ.

Τὸ ξαρ εἶχεν ἔλθει, ἡ χιών εἶχεν ἀναλύσει καὶ τὰ δένδρα ἤρχισαν νὰ θάλλωσιν. Ὅλα τὰ ἔντομα ἐξηγείροντο ἐκ τοῦ μακροῦ ὕπνου, τὸν ὁποῖον ἐκοιμῶντο καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα καὶ χαρούμενα ἐπέτων ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Τότε ἐξύπνησαν καὶ τὰ μικρὰ μελισσάκια ἤρχισαν νὰ ἐξέρχωνται ἀπὸ τὴν κυψέλην, ἐκαθάριζον τὰ πτερά των καὶ προσεπάθουν νὰ πετάξωσιν εἰς τὰ ἄνθη τῶν δένδρων καὶ τῶν θάμνων διὰ νὰ ροφήσωσι μέλι.

Ἦλθον εἰς τὴν μηλέαν καὶ ἠρώτησαν αὐτήν· «Ὠραία μηλέα, δὲν ἔχεις τίποτε καὶ δι' ἡμᾶς τὰ πεινασμένα μελισσάκια; Ὅλον τὸν χειμῶνα δὲν ἐφάγομεν τίποτε τὰ κακόμοιρα καὶ πεινῶμεν πολὺ».

Τότε ἡ μηλέα εἶπεν εἰς αὐτά· «Πολὺ λυποῦμαι, ἀλλὰ τίποτε δὲν ἔχω νὰ σᾶς δώσω. Ἦλθετε πολὺ ἔνωρίς εἰς ἐμέ. Τὰ ἄνθη μου δὲν ἦνθησαν ἀκόμη καὶ ἄλλο τίποτε δὲν ἔχω νὰ σᾶς δώσω. Ὑπάγετε εἰς τὴν κερασέαν».

Ἐπέταξαν καὶ ἦλθον εἰς τὴν κερασέαν καὶ εἶπον· «Καλὴ μας κερασέα, δὲν ἔχεις τίποτε δι' ἡμᾶς τὰ πεινασμένα;».

Ἡ κερασέα ἀπήντησεν· «Ἐλθετε αὔριον, σήμερον ἀκόμη εἶναι ὅλα μου τὰ ἄνθη κλειστά. Ὅταν ἀνοίξωσι, καλῶς νὰ ὀρίσῃτε».

Ἐπειτα ἐπέταξαν εἰς τὸ λευκόιον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀνθήσει, ἀλλὰ τὸ λευκόιον οὔτε εὐωδιάζει οὔτε εἶναι γλυκὺ. Τὰ μελισσάκια δὲν εὗρον μέλι καὶ ἤθελον νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν κυψέλην αὐτῶν.

Ἐνῷ ἦσαν ἔτοιμα νὰ ἐπιστρέψωσι, παρετήρησαν κάτω

ἔκει εἰς τὸν φράκτην ἐν ἀνθύλλιον. Ἦτο μία ἀγριοβιολέττα. Ἐστέκετο ἐκεῖ μόνη τις ἥσυχος, εὐμορφη καὶ χωρὶς καμμίαν ὑπερηφάνειαν. Ὅλος ὁ τόπος ἐμοσχοβολοῦσεν ἀπὸ τὴν ὥραιαν εὐωδίαν αὐτῆς. Τὰ μελισσάκια εὐθὺς ἐπέταξαν καὶ ἤλθον εἰς αὐτήν. Ἀμέσως ἡ ἀγριοβιολέττα ἤνοιξεν, εἰς αὐτὰ τὸ ἄνθος της, τὸ ὁποῖον ἦτο γεμάτον ἀπὸ εὐωδίας καὶ γλυκύτητος. Τὰ μελισσάκια ἐρρόφησαν ὅσον ἡδύναντο περισσότερον μέλι καὶ ἀφοῦ ἐχόρτασαν καλὰ καλὰ, ἔφερον ὀλίγον καὶ εἰς τὴν κυψέλην αὐτῶν.

Δ' ΑΣΠΛΑΓΧΝΙΑ ΚΑΙ ΕΥΣΠΛΑΓΧΝΙΑ

22. Ἡ πτωχὴ μήτηρ.

Εἷς τίνα μικρὰν πόλιν κατῴκει ποτὲ μία πολὺ πτωχὴ γῆρα, ἣτις εἶχε τέσσαρα παιδιά. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου αὐτῆς ἦτο πολὺ δύσκολον νὰ θρέψῃ τέσσαρα ἀνήλικα παιδιά. Εἰργάζετο μὲν ἀπὸ πρωίας μέχρι βαθείας νυκτός, ἀλλ' ἐν τούτοις μὲ πολλὴν δυσκολίαν κατῴρθωνε νὰ προμηθεύηται τὴν ἀναγκαίαν τροφήν καὶ τὰ ἀναγκαῖα ἐνδύματα τῶν παιδίων της. Τὸν χειμῶνα μάλιστα τὰ παιδιά ἔτρεμον ἐκ τοῦ φύχους καὶ ἡ δυστυχὴς μήτηρ πολλάκις δὲν εὑρίσκειν ἐργασίαν, ὥπως κερδίζῃ τι. Ἵνα δὲ καταπαύῃ τὴν πείναν τῶν τέκνων της, ἠναγκάζετο νὰ πωλῇ τὸ ἐν ἐπιπλόν μετὰ τὸ ἄλλο, καὶ μὲ τὰ ὀλίγα ταῦτα χρήματα ἠγγόραζεν ὀλίγον ἄρτον καὶ ἔτρεφεν αὐτά.

Ἡ δυστυχὴς αὕτη γυνὴ ἀπὸ τὰς πολλὰς φροντίδας καὶ ταλαιπωρίας εἶχε γίνει ἀδύνατος καὶ ἀσθενικὴ καὶ εὗρίσκετο ὡς ἐκ τούτου εἰς μεγάλην στενοχωρίαν καὶ θλίψιν. Κατὰ τὴν φοδερὰν ταύτην πτωχείαν ἡδύνατο μὲν νὰ καταφύγῃ εἰς τινα τῶν φιλανθρώπων τῆς πόλεως κατοίκων καὶ νὰ ζητήσῃ ἐλεημοσύνην, ἀλλ' ἦτο πολὺ φιλότιμος καὶ ἐντρέπετο νὰ φανερώσῃ τὰς ἀνάγκας τῆς καὶ νὰ παρακαλέσῃ νὰ τὴν ἐλεήσωσιν.

Μίαν φορὰν ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν δὲν εἶχε φάγει τίποτε· τὸ τελευταῖον τεμάχιον τοῦ ἄρτου εἶχε δώσει εἰς τὰ παιδιά της. Τὴν ἄλλην ἡμέραν μόλις ἐξημέρωσεν, ἔλαβεν ἓν μανδύλιον, τὸ ὁποῖον ἐνόμιζεν ὅτι δύναται νὰ στερηθῇ καὶ ἐπορεύθῃ ἀδύνατος καὶ ἀσθενὴς ὅπως ἦτο, εἰς ἓν ἄρτοποιεῖον. Παρεκάλεσε τὴν γυναῖκα τοῦ ἄρτοποιοῦ νὰ λάβῃ τὸ μανδύλιον καὶ νὰ τῆς δώσῃ ἓνα ἄρτον. Αὕτη ὅμως μὲ πολλὴν σκληρότητα τῆς εἶπε· «Πῶς τολμᾷς νὰ ζητήσῃς ἓνα ἄρτον ἀντ' αὐτοῦ τοῦ ράκου; Φύγε ἀπ' ἐδῶ!»

Ἡ πτωχὴ γυνὴ ἐπέστρεψεν εἰς τὰ τέκνα της περίλυπος καὶ μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Εἶδε τὰ δυστυχῇ ὠχρὰ καὶ πεινῶντα, τὰ ἐλυπήθη κατάκαρδα, ἀνεστέναξεν ἐκ βάθους ψυχῆς καὶ εἶπεν εἰς αὐτά· «Ἀγαπητά μου παιδιά, σήμερον δὲν ἔχω νὰ σᾶς δώσω ψωμίον». Καθ' ὁλοκληρίαν δὲ ἐξηγντλημένη κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἀχυρίνου στρώματός της.

Ἡ γυνὴ τοῦ ἄρτοποιοῦ κατόπιν μετενόησε, διότι

ἐφέρθη πρὸς τὴν πτωχὴν τόσον σκληρῶς. Δὲν ἠδύνατο νὰ ἡσυχάσῃ, μέχρις ὅτου ἤλθεν ὁ σύζυγός της, ὁ ὁποῖος ἀπουσίαζε τότε καὶ ἀνεκοίνωσεν εἰς αὐτὸν τὸ συμβάν. Τὸν παρέκάλεσε νὰ λάβῃ ἓνα ἄρτον, νὰ τρέξῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ τὸν δώσῃ. Ὁ σύζυγός της ἦτο πολὺ καλὸς ἄνθρωπος. Ἐλυπήθη πολὺ, διότι δὲν ἦτο ἐκεῖ, ὅτε ἤλθεν ἡ πτωχὴ γυνή, ἐπέπληξε τὴν σύζυγόν του διὰ τὴν ἀσπλαγχνίαν της, ἔλαβεν ἓνα ἄρτον καὶ ἔτρεξεν εὐθὺς εἰς τὴν οἰκίαν τῆς πτωχῆς γυναικός.

Ὅτε ὁ ἄρτοποιὸς εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον, εὗρε τὴν πτωχὴν γυναῖκα ἐξηπλωμένην ἐπὶ τοῦ ἀχυρίνου στρώματος μὲ ἐσταυρωμένας τὰς χεῖρας καὶ κλειστοὺς τοὺς ὀφθαλμούς. Ἦτο νεκρά! Τὰ παιδιά ἐστέκοντο πέριξ τοῦ στρώματος ὠχρά, κάτισχνα καὶ ἔχυναν θερμὰ δάκρυα. Ὁ ἄρτοποιός, ἅμα εἶδε τὴν πτωχὴν νεκράν καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς πέριξ τοῦ στρώματος νὰ κλαίωσι γοερῶς, συνεκινήθη βαθύτατα, παρηγόρησε τὰ παιδιά, ἠφῆκεν εἰς αὐτὰ τὸν ἄρτον, τοῖς εἶπεν ὅτι δὲν θὰ τὰ ἐγκαταλείπῃ καὶ ἔφυγεν. Ὅτε ἤλθεν εἰς τὸ ἄρτοποιεῖόν του, διηγήθη εἰς τὴν σύζυγόν του τί συνέβη. Αὐτὴ, ἀφοῦ ἤκουσεν ὅτι ἡ πτωχὴ γυνὴ ἀπέθανεν, ἔλυπήθη πολὺ, ἐπορεύθη ἀμέσως μετὰ τοῦ ἀνδρός της εἰς τὰ παιδιά, παρέλαβε ταῦτα εἰς τὴν οἰκίαν της, τὰ ἐκράτησε πλησίον της, τὰ ἀνέθρεψε καὶ τὰ περιεποιήθη ὥς ἂν ἦσαν ἰδικά της.

Ἄλλ' ὅ,τι καὶ ἂν ἔκαμνεν εἰς τὰ ὀρφανά, ἀδύνατον

ἦτο νὰ λησμονήσῃ τὴν ὥραν ἐκείνην, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐδίωξε τὴν πτωχὴν γυναῖκα ἀπὸ τὸ ἄρτοποιεῖόν της. Ἀνεστέναιζε δὲ πάντοτε καὶ ἔλεγεν· «Ἰσως δὲν θὰ ἀπέθνησκεν ἡ δυστυχὴς, ἐὰν ἐγὼ ἔδιδον εἰς αὐτὴν τὸ ψωμῖον, τὸ ὁποῖον ἐζήτησε τότε. Βέβαια ἀπέθανεν ἀπὸ τὴν μεγάλην της λύπην, διότι δὲν εἶχε νὰ δώσῃ ψωμῖον εἰς τὰ τέκνα της. Ἡ δυστυχὴς ! Καὶ αἰτία τοῦ θανάτου εἶμαι ἐγὼ ἡ ἄσπλαγχνος».

Οἱ ὑστερινοὶ μετανιωμοὶ πενήνια θᾶνε ᾿ς τὸ σολδί.
—“Ὡς πον νὰ γεγῇ τοῦ πλουσίου ἡ ὄρεξις, βγαίνει τοῦ φτωχοῦ ἡ ψυχὴ.»

—Δὲν πιστεύει ὁ χορτασμένος τὸ κακὸ τοῦ νηστικοῦ.

—Τὸ γοργὸν καὶ χάριν ἔχει.

23. Ὁ Χριστὸς καὶ τὸ παιδάκι

Χ

Μάννα μὲ πέντε ὀρφανὰ ᾿ς τὸ μεγαλείτερό της,
παιδάκι εἶπε μιὰν αὐγὴν
κ' ἐστάλαξε ᾿ς τὴ μαύρην γῆν
σιγὰ τὸ δάκρυό της.

«Εἰς τὸ σχολεῖό σου πήγαινε, παιδάκι πικραμμένο,
μὲ καλαδάκι ἀδειανό....
θὰ πᾶς, φτωχό μου ὀρφανό,
καὶ πάλιν πεινασμένο.

καὶ τὰλλα τὰδελφάκια σου ψωμάκι δὲν θὰ ἰδοῦνε.

Ἄλλοίμονον! ἔχει τιμὴ
πολὺ μεγάλη τὸ ψωμί
γιὰ κείνους, ποῦ πεινοῦνε».

Μὲ καλαθάκι ἀδειανὸ κι' ὡς τὴν καρδιά θλιμμένο
ἐκεῖνο τὸ ἔρημο φτωχὸ
εἰς τὸ σχολεῖό του μοναχὸ
τραβοῦσε τὸ καημένο.

Περνοῦσε ἀπὸ κάταστρο μικρὸ ἐρημοκκλησί.

Τοῦ φάνηκε ὡσὰν φωλιά
ὅπου ζεσταίνει τὰ πουλιά,
χιονιάς ὅταν φυσήσῃ.

Στὰν μάντις εἶχεν ἀγκαλιὰ τὴ θύρα ἀνοιγμένη
καὶ μ' ὀλοπρόθυμη σπουδὴ
ἐμπῆκε μέσα τὸ παιδί
μ' ἐλπίδα φοβισμένη.

Εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ καλοῦ Σωτῆρός μας ἐστάθη,
κ' ὡς νῆχε ἔμπρός του τὸ Χριστό,
τοῦ ἔλεγε γαναιιστό
ἀπ' τῆς ψυχῆς τὰ βάθη.

Β'

Χριστέ, δὲν ἔχομε ψωμί τὸ σπίτι μας καὶ κλαίγω.
Εἰς τὸ καλαθάκι μου ἂν ψέμματα σοῦ λέγω.

Ἐγὼ εἶμαι καλὸ παιδί, μοῦ εἶπεν ἡ μητέρα,
καὶ δὲν πειράζει νησιτικὸ νὰ μείνω καὶ μιὰ ἡμέρα.
Μὰ τὰ μικρὰ τὰδέλφια μου κ' ἡ πειρὸ μικρὴ μας Φρόσω
δὲν εἶναι κρῖμα νὰ πεινοῦν νύκτα καὶ μέρα τόσο;
Καλὰ ἐμᾶς ἂν ἀφησες καὶ δὲν μᾶς συλλογαῖσαι,
ὅμως τὴν Φρόσω δὲν μπορεῖς νὰ πῆς πὼς δὲν λυπᾶσαι.
Νά, σοῦ τὰ εἶπα ὅλα μας, τὰ βάσανα, τὲς λύπες,
γιά νὰ μὴ λέγῃς ὕστερα, γιατί δὲν μοῦ τὰ εἶπες;» . . .

Γ'

Σὰν σκόλασε,, ὦ! τί χαρά! Ὡσὰν πουλιὰ πετοῦσαν
μαζὶ κ' ἡ Φρόσω ἢ καλή,
καὶ σὰν τρελλὰ γελοῦσαν
τὰδέλφια μέσ' ἔς τὴν αὐλή.

Καινούργια ροῦχα καὶ ζεστὰ ἔφοροῦσε τὸ καθένα,
κ' ὅταν τὸ εἶδαν νὰ φανῇ
χαρᾶς ἀφήσανε φωνή
μεγάλη τὰ καημένα.

«Ψωμάκι τώρα ἔχομε, μικρό μου ποτεμένο,
τοῦ εἶπε ἡ μάγνα του, κ' αὐτό,
ὅπου ἔς τὰ χέρια μου κρατῶ,
χρυσάφι γεμισμένο.

Ἀπ' ὅλα τώρα ἔχομε τί θέλεις νὰ σοῦ φέρω;
ξέρεεις, γλωμό μου ὀρφανό,
πὼς πλέον δὲ θὰ λές, πεινωῶ;»
Ἐεῖπ' ὁ μικρός· Τὸ ξέρω . . . .»

«Τὸ ξέρεις; πῶς» «Νά, ὁ Χριστὸς μᾶς πλούτισε, μητέρα.
Σχολεῖό μου ᾗς ἂν ἐπήγαινα, ᾗς τὸ ρημοκκλήσι πέρα,
τοῦ εἶπα τοῦ καλοῦ Χριστοῦ γιὰ νὰ μᾶς βοηθήσῃ.
Ἄν σ' τῷ πε;» — «Ναί, ὁ Κύριος μᾶς ἔχει ἐλεήσει,
ἢ ἓνα του ὅμως ἄγγελος, γιὰ χάρι ἰδική σου
γι' αὐτὸ λαμπάδα νὰ τοῦ πᾶς ᾗς τὴν ἐκκλησίαν θυμήσου».

Τὸ θαῦμ' αὐτὸ πῶς ἔγινε; — Ὅταν ᾗς τὴν ἐκκλησίαν
παρακαλοῦσε ὁ μικρός, μυριόπλοντος κυρία
τὸ ἄκουσε σὲ μιὰ γωνιὰ κρυμμένη καὶ βοήθειαν
εἰς τὴν μητέρα ἔστειλε μὲ πονεμένα στήθια.

† ΑΧ, ΠΑΡΑΣΧΕ

24. Τὸ ὀρφανό.

Ἐνα παιδάκι ἐπροχθὲς ᾗς ἂν κρίνο μαρμαμένο,
εἰς ἓνα δρόμο σκοτεινόν,
ἐκύνταζε τὸν οὐρανόν
μὲ μάτι δακρυσμένο

Μαῦρα φοροῦσε τὸ φτωχόν, κ' ἐκεῖνο ᾗς ἂν ἐμένα
κ' εἶχε τὴν ὄψιν θλιβερήν
πῶς ἀγαπῶ ὅποιον φορεῖ
ἐνδύματα θλιμμένα!

Μοσχοβολοῦσε ἀρχοντιά, κ' ἄς ἦτο γυμνωμένο.
Ἀκόμα χθὲς μὲς ᾗς τὴν φωλιά,
ᾗς τῆς μάννας του τὴν ἀγκαλιά
πετοῦσε τὸ καημένο.

Αμίλητο καὶ σκυθρωπὸ τὸ δάκρυ του κρατοῦσε
 κι' ἄπλωνε χέρι μ' ἐντροπή,
 ὅμως δὲν ἤθελε νὰ 'πῇ,
 τὸ μαῦρο πῶς πεινοῦσε.

Ἀ! ὅποιος δὲν ἐπείνασε «πεινῶ!» ποτὲ δὲν λέγει.
 δὲν τὸν ἀφήνουν αἱ λυγμοί,
 κυττάζει μόνον τὸ ψωμί
 ἀπὸ μακριὰ καὶ κλαίγει...

Στὴν ἀγκαλιά μου τῶβαλα μὲ πόνο τὸ καημένο,
 καὶ τοῦδουκα πικρὸ φιλί·
 ὅμως αὐτὸ τί ὠφελεῖ
 'ς τὸ ἔρημο, τὸ ξένο;

Μητέρες! ὅπου ἔχετε παιδιὰ εὐτυχισμένα
 καὶ καλωσύνη 'ς τὴν καρδιά
 πεινοῦν πολλῶν πτωχῶν παιδιὰ
 καὶ κρυώνουν τὰ καημένα!

† ΑΝ. ΠΑΡΑΣΧΟΣ

25. Ὁ σωθεις ἐργάτης.

Μίαν φορὰν ἐργάτης τις ἐπορεύετο ἐν καιρῷ χει-
 μῶνος διὰ μέσου μιᾶς πεδιάδος. Ἐπὶ τῶν ὥμων του
 ἔφερεν ἐν ἔνδυμα. Ὁ δυστυχὴς ἐκρύωνε πολὺ, διότι τὰ
 ἐνδύματά του ἦσαν λεπτά, τὰ ὑποδήματά του κατεσχι-
 σμένα καὶ τὸ ψῦχος δριμύτατον. Ὑπέφερε πολὺ ὁ
 δυστυχὴς!

— «Θεέ μου ! » ἀνεστέναξε καὶ ἔλεγε, « πουθενὰ δὲν φαίνεται οὔτε χωρίον οὔτε πόλις οὔτε καμμία καλύβη. Θὰ παγώσω ὁ δυστυχής. Ἄχ ! τί θὰ ἀπογίνη ἡ πτωχὴ μου μήτηρ, τῆς ὁποίας τὸ μόνον στήριγμα εἶμαι ἐγώ ! Ποῖος θὰ τὴν διατηρήσῃ ! Νὰ ἔζη τοῦλάχιστον ὁ πατήρ μου, ὑπομονή ».

Ἦθελε νὰ τρέξῃ, ἀλλὰ τὰ μέλη του ἦσαν παγωμένα ἐκ τοῦ ψύχους. Μετ' ὀλίγον τοῦ ἦλθεν ὕπνος, ἔρριψε τὸ δέμα του ἐπὶ τῆς χιόνος, ἔπεσεν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἀπεκοιμήθη.

Μετ' ὀλίγον ἔτυχε νὰ διέρχεται ἀπὸ ἐκεῖ εἰς ἔφιππος ταχυδρόμος. Τὸν εἶδεν ἐξηπλωμένον καὶ ἀκίνητον καὶ ἐνόμισεν ὅτι εἶναι νεκρός. Τὸν πλησιάζει, τὸν παρατηρεῖ, ἀλλὰ βλέπει ὅτι ἦτο ἀκόμη ζωντανός.

— « Δόξα σοι ὁ Θεός ! » εἶπε καὶ ἀμέσως κτυπᾷ τὸν ἵππον του καὶ τρέχει ὅσον ἡδύνατο ταχύτερον εἰς τὴν πλησίον πόλιν, ἵνα ἀναγγεῖλῃ τὸ γεγονός. Ἀλλ' οἱ κάτοικοι ἦσαν ἀναίσθητοι καὶ ἀσπλαγχνοί.

— « Τώρα », ἔλεγον, « θὰ τρέξωμεν ; Τί νὰ τρέξωμεν, τώρα ; Ἔως ὅτου ἐξέλθωμεν ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ φθάσωμεν ἐκεῖ, αὐτὸς θὰ ἔχῃ ἀποθάνει ».

Μεταξὺ αὐτῶν τῶν ἀσπλαγχνων ἦτο καὶ εἰς πτωχός, ὅστις ἤκουσε τὸ δυστύχημα τοῦτο καὶ συνεκινήθη βαθύτατα.

Χωρὶς νὰ εἰπῇ λέξιν, τρέχει εὐθὺς πρὸς τὸν δυστυχῆ ἐργάτην καὶ μεταφέρει αὐτὸν παγωμένον εἰς τὸ πλησίον χωρίον. Οἱ χωρικοὶ ἀμέσως σπεύδουσι, τὸν

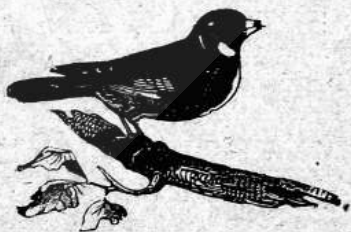
τρίβουσι μὲ χιόνα, τὸν θερμαίνουνσι καὶ μὲ πολλήν δυσκολίαν τὸν ἐπαναφέρουσιν εἰς τὴν ζωήν. Ὁ ἐργάτης ἀνέλαθεν.

Τότε ὁ πτωχὸς ἄνθρωπος τὸν παρέλαβεν εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅπου ἐμοίραζε μετ' αὐτοῦ τὸν ὀλίγον ἄρτον, τὸν ὁποῖον διὰ τῆς ἐργασίας του ἐκέρδιζεν. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ ἐργάτης ἔγινεν ἐντελῶς καλά. Εὐχαρίστησε τότε τὸν σῶτήρά του, τὸν ἀπεχαιρέτισε καὶ ἔφυγε δοξολογῶν τὸν Θεόν, ὅτι εὗρέθησαν τόσον καλοὶ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι τὸν ἔσωσαν καὶ τὸν ἐβοήθησαν.

Τὸ μυρισικὸν κυδῶνι
ἀπ' ἐκεῖνο πῶχει δῶνει.

26. Ἡ καρδερίνα.

— « Ἀχ! πόσον ψῦχος εἶναι σήμερον! » ἔλεγεν ἡ Καλλιόπη, ὅτε ἐκ τοῦ σχολείου ἐπέστρεψεν εἰς τὴν

οἰκίαν καὶ εὐθὺς ἔτρεξε εἰς τὴν ἐστίαν, ἵνα θερμάνῃ τὰς παγωμένας χεῖράς της. Καὶ ὁ ἀδελφός της Ἀγησίλαος εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον μὲ κόκκινον ἑσθλὴν ἑσθλὴν ἐκ τοῦ ψύχους ρῖνον καὶ μὲ κόκκινα ὠτα καὶ ἔτριβε τὰς χεῖρας, εἰς τὰς ὁποίας ἠσθάνετο μυρμηκίαςιν.

— « Ἡ χιών ἐπάγωσεν ἔξω καὶ τρίζει φοβερά εἰς

ἕκαστον βῆμα», ἔλεγε, δὲν τολμᾷ κανεῖς νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸν δρόμον».

Ἐνῷ ἀκόμη ὠμίλει, αἰφνης ἤκουσαν τὰ παιδιά θέρυνον εἰς τὸ παράθυρον. «Τίκ! τίκ! τίκ!» ἤκούετο ὡς νὰ ἐκτύπα κανεῖς τὴν ὕαλον. Τρέχουσι καὶ με ἐκπληξίν των βλέπουσιν ἐν ὠραιότατον μικρὸν πτηνόν, τὸ ὅποιον εἶχε προσκολληθῇ με τοὺς μικροὺς του πόδας εἰς τὸ ξύλον τοῦ παραθύρου καὶ ἐκτύπα με τὸ ράμφος του ἐπὶ τῆς ὕαλου! Ἐτρεμεν ἀπὸ τὸ ψῦχος τὸ κακόμοιρον καὶ ἔβλεπε μέσα εἰς τὸ δωμάτιον.

—«Θεέ μου», ἐφώναξεν ἡ Καλλιόπη, «πόσον κρυώνει τὸ κακόμοιρον! Θὰ τοῦ ἀνοίξω νὰ εἰσέλθῃ».

Καὶ ἤνοιξεν ἀμέσως τὸ παράθυρον. Τὸ πτηνὸν διόλου δὲν ἐφοβήθη. Ἀπὸ τὴν χαράν του ἐτερέτιζεν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ θερμὸν δωμάτιον, ἐπέταξε δύο ἢ τρεῖς τροαὺς ἔδῳ καὶ ἐκεῖ, ὡς νὰ ἤθελε πρῶτον νὰ ζεσταθῇ καλῶς,, καὶ ἔπειτα ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς τραπέζης ἔμπροσθεν τῶν παιδίων.

—«Θὰ πεινᾷ τὸ κακόμοιρον!» ἔκραξαν με μίαν φωνὴν καὶ τὰ δύο παιδιά. Ἡ Καλλιόπη ἔτρεξε καὶ ἔφερεν ἀμέσως ἀπὸ τοῦ ἐρμαρίου ἄρτον, ἔτριψεν αὐτὸν εἰς λεπτότατα ψιχία καὶ τὰ ἔδωκεν εἰς τὸ πτηνὸν νὰ τὰ τρώγῃ. Ἐντὸς ὀλίγων στιγμῶν κατέφαγεν ὅλα τὰ ψιχία, ὅσα τοῦ ἔδωκαν, διότι ἦτο πολὺ πεινασμένον. Ἀφοῦ ἔφαγεν, ἐκέντισε με τὸ ράμφος του τὰ ὠραιὰ πτερὰ καὶ ἐκάθισεν ἡσυχον.

Τὰ παιδιά εἶχον περικυκλώσει τὸ μικρὸν πτηνὸν καὶ τὸ ἔβλεπον με μεγάλην εὐχαρίστησιν καὶ περιέργειαν.

Τὸ δυστυχές, ἀφοῦ ἐθερμάνθη καὶ ἔφαγε καλὰ, ἔγινε ζωηρόν. Ἡτένιζεν αὐτὰ μὲ ζωηροὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐτερέτιζεν εὐχάριστα.

— «Τί πτηνὸν νὰ εἶναι;» ἠρώτησεν ἡ Καλλιόπη.

— «Εἶναι καρδερίνα», ἀπήντησεν ὁ Ἀγησίλαος. «Δὲν βλέπεις τὸ κόκκινον στίγμα ἄνωθεν τοῦ ράμφους καὶ τὰ κίτρινα πτερὰ εἰς τὰς πτέρυγας; Κελαδεῖ πολὺ ὡραῖα. Νὰ τὸ βάλωμεν εἰς τὸ κλωβίον καὶ νὰ τὸ κρεμάσωμεν εἰς τὸ παράθυρον».

Ὅπως εἶπον οὕτω καὶ ἔκαμαν. Ἐφεραν ἐν κλωβίον, ἔθεσαν ἐντὸς αὐτοῦ δύο δοχεῖα, τὸ ἐν διὰ τὴν τροφήν καὶ τὸ ἄλλο διὰ τὸ ὕδωρ καὶ ἔβαλαν μέσα τὸ πτηνόν. Ἀφῆκαν ὅμως τὴν θυρίδα ἀνοικτὴν, ἵνα ἐξέρχεται καὶ εἰσέρχεται, ὅταν θέλῃ.

Ἡ καρδερίνα ἐφαίνετο εὐχαριστημένη ἐντὸς τοῦ κλωβίου. Ὀλίγον δὲ κατ' ὀλίγον ἐξημερώθη τόσον, ὥστε ἅμα τὰ παιδία τὴν ἐφώναζον, ἐπέτα καὶ ἤρχετο καὶ ἐκάθητο ἀφόδως εἰς τὰ δάκτυλά των, ἀνέβαινεν εἰς τὴν κεφαλὴν των, ἐκάθητο εἰς τοὺς ὦμους των καὶ ἐλάμβανε ἀπὸ τὸ στόμα των μὲ τὸ ράμφος της ψιχία ἢ μικρὰ τεμάχια ζακχάρεως, τὰ ὅποια τῆς ἔδιδον. Τὰ χαριτωμένα ταῦτα παιγνίδια τῆς καρδερίνας εὐχαρίστουν πολὺ τὰ μικρὰ παιδία καὶ διεσκέδαζον ὅχι ὀλίγον μὲ αὐτήν.

Ὅτε ἐπανῆλθεν ἡ ὡραία ἀνοιξὶς καὶ τὰ δένδρα ἐπρασίτισαν, εἶπεν ἡ μήτηρ εἰς τὰ τέκνα της· «Ἀκούσατε, τέκνα μου· τὸρα θὰ εὐχαριστεῖτο ἡ καρδερίνα

σας περισσότερον ἔξω ἢ μέσα εἰς τὸ δωμάτιον. Ἀπολύσατέ την, διότι ἡμπορεῖ νὰ ἀποθάνῃ εἰς τὸ κλωθίον καὶ τότε θὰ εἶναι κρῖμα!»

Ὁ Ἀγρησίλαος καὶ ἡ Καλλιόπη πολὺ ἐδυσκολεύοντο νὰ ἀποχωρισθῶσιν ἀπὸ τὸ πτηνὸν των. Ἐπειδὴ ὅμως πολὺ τὸ ἡγάπων καὶ δὲν ἐπεθύμουν νὰ τὸ βασανίζωσιν εἰς τὸ κλωθίον κεκλεισμένον, ἀφοῦ ἔξω θὰ εὑρίσκε μεγαλύτεραν εὐχαρίστησιν, ἐφώναξαν· «Καρδερίνα, καρδερίνα!» Τὸ μικρὸν πτηνὸν ἦλθεν ἀμέσως καὶ ἐκάθισεν εἰς τὰ ἰδάκτυλα τῆς Καλλιόπης. Τότε τὸ ἐπῆραν τὰ παιδιά καὶ ἔτρεξαν ἔξω εἰς τὸν δρόμον. Ἡ καρδερίνα ἔβλεπε τριγύρω της μὲ μεγάλην ἐκπληξιν, ἐκτύπα τὰ πτερὰκιὰ της καὶ ἐκελάδει. Τέλος ἐπέταξε· «Χαῖρε, καρδερίνα, χαῖρε!» ἔκραξαν τὰ παιδιά περίλυπα καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν οἰκίαν.

Μετ' ὀλίγον χωρὶς νὰ τὸ περιμένωσιν, ἡ καρδερίνα ἐπιστρέφει καὶ κάθηται ἐπάνω εἰς τὸν ὦμον τῆς Καλλιόπης· ἐτερέτιζε δυνατὰ καὶ ἐκάθητο ὥς νὰ ἤθελε νὰ εἴπῃ· «Περισσότερον μοῦ ἀρέσκει πλησίον σας παρὰ ἔξω!»

Ἡ χαρὰ τῶν παιδῶν ἦτο πολὺ μεγάλη. Γελῶντα καὶ φωνάζοντα ἔφερον τὴν καρδερίναν εἰς τὸ δωμάτιον καὶ διὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσωσιν ἔδωκαν εἰς αὐτὴν ἕν·μέγα τεμάχιον ζακχάρεως. Τότε ἡ μήτηρ των εἶπε πρὸς αὐτά· «Τὸ καλὸν πτηνὸν σᾶς ἀγαπᾷ ἀπὸ εὐγνωμοσύνην, διότι ἐδείχθητε εὖσπλαγχνα εἰς αὐτό. Γνωρίζει καλῶς ὅτι θὰ ἐπάγωνεν ἢ θὰ ἀπέθνησκε τῆς

πεινῆς ἔξω, ἂν δὲν ἡθέλετε ἀνοίξει τὸ παράθυρον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ δωμάτιον, καὶ σᾶς εὐγνωμονεῖ».

27. Ἀποχαιρετισμός.

Ἐξ' ἀπ' τὸ κλουβί σου πέταξε πουλί.

τὸ παλὴν κλαδί σου πάλι σε καλεῖ.

Καὶ ἡ γῆ ἔντυμένη χλόης φορεσιά
πάλιν σὲ προσμένει ἔξω ἔστη δροσιά.

Πέταξε πουλάκι, πιά δὲν σὲ κρατῶ,
μ' ἓνα μου φιλάκι σ' ἀποχαιρετῶ.

Ἀλευθεριᾶς ἀγέρι σὲ γλυκοφιλεῖ
τὸ πιστό σου ταῖρι ἔξω σὲ καλεῖ.

Σὲ ζήτ' ἡ μαμά σου πέρα ἔς τὸ κλαδί,
τὴν ἐλευθεριά σου γλυκοκελαδεῖ.

Μὲ χαρὰ ἀνοίγεις τὸ φτερό
μακριὰ θὰ φύγῃς, ἔς τὸ καλό!

✠ I. ΠΟΛΕΜΗΣ

28. Λύκος καὶ κουνάβιον.

Ἡ Μίαν ἡμέραν ἓν κουνάβιον, ἐνῶ ἐπήδα ἀπὸ τὸ ἐν κλαδίον εἰς τὸ ἄλλο, ἐγλύστρησε καὶ ἔπεσεν ἐπάνω εἰς ἓνα λύκον, ὅστις ἐκοιμᾶτο ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα.

Ὁ λύκος ἐξύπνησε, τὸ ἤρπασε καὶ ἡθελε νὰ τὸ φάγῃ. Τὸ κουνάβιον τὸν παρεκάλει νὰ μὴ τὸ φάγῃ καὶ νὰ τὸ ἀπολύσῃ.

« Καλά », λέγει ὁ λύκος, « σὲ ἀπολύω, ἀλλὰ μὲ τὴν συμφωνίαν νὰ μοῦ εἴπῃς, διατί σεῖς τὰ κουνάβια εἰσθε πάντοτε χαρούμενα καὶ ἐγὼ ποτὲ δὲν ἤμπορῶ νὰ εἶμαι χαρούμενος ; Διατί σεῖς παίζετε καὶ χο-

ροπῇδατε πάντοτε καὶ ἐγὼ ἔχω μίαν παντοτεινὴν πληξίν ! »

¶ Ἦ Τότε τὸ κουνάβιον ἀπεκρίθη· « Σὲ φοβοῦμαι, δὲν ἔχω τὸ θάρρος νὰ σοῦ ὁμιλήσω. » Ἀφησέ με νὰ σκαλώσω

πρῶτον εἰς ἓνα κλωνάριον καὶ ἔπειτα σοῦ τὸ λέγω ».

Ὁ λύκος τὸ ἀφῆκεν. Τὸ κουνάβιον ἐσκάλωσεν εἰς τὸ δένδρον καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἐπάνω τοῦ εἶπεν· « Ἐχεις παντοτεινὴν πληξίν, διότι εἶσαι κακὸς καὶ ἄσπλαγχνος καὶ ἡ ἄσπλαγχνία ξηραίνει τὴν καρδίαν. Ὅστις εἶναι ἄσπλαγχνος, ὅπως εἶσαι σύ, ποτὲ δὲν ἠμπορεῖ νὰ αἰσθανθῇ χαράν. Ὅστις τίποτε ἄλλο δὲν κάμνει εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον παρὰ νὰ μελετᾷ τὸ κακὸν τῶν ἄλλων καὶ νὰ βλάβῃ τοὺς ἄλλους, ὅπως κάμνεις σύ, εἶναι ὕψιστον νὰ χαρῇ καμμίαν φοράν ; Ἡμεῖς τὸ ἐναντίον ἔσμεθα χαρούμενα, διότι ἔχομεν καλὴν καρδίαν καὶ ποτὲ οὔτε θέλομεν οὔτε κάμνομεν κακὸν εἰς κανένα ».

Τί τὰ θέλεις τὰ καλά, χωρὶς τὴν καλὴν καρδίαν ;

29. Ὁ εὐσπλαγχνος μουσικός

Πρό τινων ἐτῶν ἕξῃ ἐν Πάτραις πτωχός τις ἀπόμαχος ἀπὸ ἐλεημοσύνης. Μετέβαινεν εἰς τὰς πλατείας τῆς πόλεως καὶ ἔπαιζε τὸ βιολίον του. Ὁ σκύλλος του ἦτο πλησίον αὐτοῦ, ἐκράτει εἰς τοὺς ὀδόντας του τὸν πεπαλαιωμένον πῖλον τοῦ δυστυχοῦς ἀπομάχου καὶ εἰς αὐτὸν ἔρριπτεν ὅστις ἤθελε τὴν ἐλεημοσύνην του.

Μίαν ἡμέραν ἦτο μεγάλη ἐορτή. Κόσμος πολὺς περιεπάτει εἰς τὴν πλατεῖαν, ἀλλὰ κανεῖς δὲν ἐπρόσβην εἰς τὸν ἐπαίτην. Ἐπλησίαζε νὰ νυκτώσῃ καὶ οὔτε δέκα λεπτὰ δὲν εἶχον ριφθῇ εἰς τὸν πῖλον. Ὁ πτωχός ἀπόμαχος ἤρχισε νὰ δακρύῃ, συλλογιζόμενος ὅτι θὰ ἐκοιμᾶτο τὴν νύκτα ἐκείνην χωρὶς νὰ φάγῃ.

Μακρόθεν ἴστατο εἰς κύριος πολὺ καλὰ ἐνδεδυμένος καὶ παρετήρει τὸν δυστυχῇ δακρύνοντα· ἐνόησε τί συμβαίνει. Τὸν ἐλυπήθη ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ ἤθελε νὰ τὸν βοηθήσῃ ὅπως ἠδύνατο. Πλησιάζει λοιπὸν αὐτὸν καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τοῦ δώσῃ μίαν στιγμὴν τὸ βιολίον του. Ὁ ἀπόμαχος τὸ ἔδωκεν. Ὁ κύριος ἐκεῖνος ἦτο ἑξοχος βιολιστής. Ἦρχετο ἐξ Εὐρώπης καὶ μετέβαινεν εἰς Ἀθήνας· ἀφοῦ δὲ ἔλαβεν εἰς χεῖρας αὐτοῦ τὸ βιολίον τοῦ ἐπαίτου, ἐχόρδισεν αὐτὸ πρῶτον ὅπως ἔπρεπε καὶ ἔπειτα ἱστάμενος πλησίον τοῦ ἀπομάχου, ἤρχισε νὰ παίζῃ, ἀλλὰ τί βιολίον ἦτο ἐκεῖνο! Ἦτο ἀγνώριστον! Ὁ ἀπόμαχος, θαυμάζων τοὺς ἤχους αὐτοῦ παρετήρει μετὰ πολλῆς περιεργείας τὸ βιολίον. Δὲν

ἐπίστευεν ὅτι ἦτο ἰδικόν του. Οἱ περιπατοῦντες ἐκεῖ εἰς τὴν πλατεῖαν, ἀκούσαντες τοὺς γλυκυτάτους ἤχους τοῦ βιολίου ἐξεπλάγησαν. Θαυμάζοντες δὲ ἐστράφησαν νὰ ἴδωσι πόθεν ἤρχοντο οὗτοι. Καὶ ὅτε εἶδον τὸν εὐγενῆ ἐκεῖνον κύριον πλησίον τοῦ πτωχοῦ ἀπομάχου νὰ παίζει τὸ βιολίον, ἐνόησαν τί συμβαίνει καὶ περιεκύκλωσαν αὐτόν. Ὁ πῖλος εἰς τὴν στιγμήν ἐγέμισεν ἀπὸ νομίσματα. Ὁ σκύλλος δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ κρατήσῃ αὐτὸν εἰς τοὺς ὁδόντας. Ἦτο πολὺ βαρὺς. Τότε ὁ ἀπόμαχος μὲ δάκρυα χαρᾶς ἐξεκένωσεν αὐτὸν εἰς τὸ θυλάκιόν του καὶ τὸν ἔδωκε πάλιν εἰς τὸν σκύλλον, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐγέμισεν εἰς τὴν στιγμήν.

Ὁ εὐγενῆς κύριος, ὅτε εἶδε τοῦτο, δίδει πάλιν τὸ βιολίον εἰς τὸν ἀπόμαχόν καὶ εὐθὺς χάνεται μέσα εἰς τὸ πλῆθος. Μέχρι τῆς σήμερον κανεὶς δὲν ἔμαθε ποῖος ἦτο ὁ εὐσπλαγχνος οὗτος ἄνθρωπος.

30. Τὸ φεγγάρι.

Σὰν βλέπω τὴν μορφὴν σου,
φεγγάρι μου χλωμό,
τὴν χάρι τὴν ὀδική σου
κ' ἐγὼ ἐπιθυμῶ.

• Τὴν ντροπαλή σου νάχω
ἥθελα εὐμορφιά,
νὰ περπατῶ μονάχο
μ' ἀστέργια συντροφιά.

Νὰ φαίνωμαι τὸ βράδυ,
 νὰ σβήνω τὸ πρωί,
 γὰὶ βρίσκω ᾽ς τὸ σκοτάδι
 δροσούλα καὶ πνοή.

Νᾶμαι χρυσὸ φανάρι
 ᾽ς τὸν μαῦρον οὐρανὸ
 καὶ τοῦ βροκοῦ λυχνάρι
 ἐπάνω ᾽ς τὸ βουνό.

Παρηγοριά νὰ χένω
 ᾽ς ἐκεῖνον ποὺ ποιεῖ,
 καὶ σύντροφος νὰ γίνω
 ᾽ς ἐκεῖνον π' ἀγρυπνεῖ

Νὰ φέγγω ᾽ς τὸ κρεβᾶτι,
 ποὺ μένει σκοτεινό,
 καὶ τοῦ φτωχοῦ τὸ μάτι
 γλυκὰ νὰ τὸ σφαλνῶ.

Αὐτά, γλυκὸ φεγγάρι,
 αὐτὰ ἐπιθυμῶ,
 μὰ σὺ ἔχεις τὴν χάρι,
 φεγγάρι μου χλωμό.

31. Τὸ στρουθίον.

Τὸ στρουθίον λέγεται καὶ σπουργίτης. Τὸ στρουθίον εἶναι ὦδικόν πτηνόν, συγγενεὺς μὲ τὴν ἀκανθυλλίδα (τὴν καρδερίναν), τὸν σπῖνον, τὴν χελιδόνα, τὸν κορυδαλλὸν καὶ τὰ ἄλλα ὦδικὰ πτηνά. Τὸ σῶμα αὐτοῦ εἶναι πολὺ μικρόν, ἀρκετὰ χονδρὸν καὶ ἀρκετὰ ἄσχημον. Ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ εἶναι παχεῖα, τὸ ράμφος βραχύ, ἰσχυρόν, παχὺ καὶ εἰς τὴν ἄκρην ὀξύ. Αἱ πτέρυγες βραχεῖ-

κι, ἡ οὐρὰ βραχεῖα καὶ συνήθως διχασμένη. Οἱ πόδες βραχεῖς καὶ ἰσχυροί, οἱ δάκτυλοι μακροί, οἱ ὄνυχες μεγάλοι καὶ κυρτοί, τὸ πτέρωμα στακτερόν μὲ ὀλίγας μαύρας γραμμὰς καὶ μὲ ὀλίγας κιτρινωπὰς καὶ λευκὰς κατὰ τὰς πτέρυγας. Ὁ λαιμὸς μαῦρος καὶ ἡ κοιλία ὑπόλευκος.

Τὸ στρουθίον εὐρίσκεται εἰς πολλὰ μέρη τῆς γῆς. Διαιτᾷται εἰς τὰς πόλεις, εἰς τὰ δάση καὶ εἰς τοὺς ἄγρους. Πάντοτε διαμένει εἰς μέρη, ὅπου δύναται εὐκόλως νὰ εὕρισκῃ τροφήν. Κτίζει φωλεὰς ἀτέχνους ἐντὸς τῶν θάμνων, ἐπὶ τῶν δένδρων, εἰς τὰ χάσματα τῶν παλαιῶν οἰκοδομημάτων, εἰς τὰς ὁπὰς τῶν παλαιῶν δένδρων. Ἄλλοτε πάλιν κτίζει αὐτὰς πλησίον

τῶν φωλεῶν τῶν χελιδόνων, κάτωθεν τῶν φωλεῶν τῶν πελαγρῶν, ὑπὸ τὰ παράθυρα, ὑπὸ τὰς στέγας καὶ εἰς τοὺς τοίχους τῶν οἰκῶν. Τίττει δύο ἢ τρεῖς φορές τὸ ἔτος ἀπὸ πέντε ἕως ὀκτὼ ᾠὰ ἐκάστην φοράν. Ἐπαύει καὶ νεοττοποιεῖ τὸ πολὺ τρεῖς φορές τὸ ἔτος.

Τὸ στρουθίον τρώγει κάμπας, σκώληκας, μυῖας, κώνωπας, κανθάρους, ἀκρίδας, σφήκας, κριθήν, βρώμην, βρίζαν, κεράσια, βερίκοκκα, δαμάσκηνα καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα ἔντομα, σιτηρὰ καὶ καρπούς. Τὴν τροφήν του τὴν ζητεῖ εἰς τὰς αὐλάς, εἰς τοὺς δρόμους, εἰς τοὺς κήπους καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Τὸν χεῖμῶνα, ὅτε τίποτε ἐξ αὐτῶν δὲν ὑπάρχει εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ εἰς τοὺς κήπους, τρώγει κόκκους, τοὺς ὁποίους ζητεῖ καὶ εὗρίσκει ἐντὸς τῆς κόπρου τῶν ζώων ἢ κατὰ γῆς ἐρριζμένους. Κυλίσται εὐχαρίστως εἰς τὸ χῶμα καὶ λούεται εἰς τὸ ὕδωρ.

Τὸ στρουθίον δὲν εἶναι ἐλαφρὸν εἰς τὰς κινήσεις του, οὐδὲ πετᾷ μὲ πολλὴν εὐκολίαν καὶ συνεχῶς ἐπὶ πολὺν χρόνον· κινεῖται βαρέως καὶ πετᾷ μὲ πολλὴν δυσκολίαν καὶ μόνον ὀλίγον, ἔπειτα κάθηται. Τίποτε δὲν γνωρίζει νὰ κάμνη· οὔτε καλὰς φωλεὰς εἰξεύρει νὰ κάμνη, οὔτε νὰ κελαδήσῃ γνωρίζει· φωνάζει μόνον· «Πίπ! πίπ! τρίπ! τσίρπ!» καὶ τίποτε ἄλλο.

Τίποτε δὲν φροντίζει νὰ μάθῃ· γυρίζει ἐπάνω κάτω ὅλην τὴν ἡμέραν, τρώγει καὶ πίνει καὶ τίποτε ἄλλο δὲν κάμνει. Εἶναι λαίμαργον καὶ ἀφιλότιμον ὅχι ὀλίγον. Ἐρχεται, χωρὶς κανεὶς νὰ τὸ προσκαλέσῃ, ἐκεῖ ὅπου

ρίπτεται τροφή διὰ τὰς ὀρνιθὰς, καὶ τρώγει καὶ αὐτό. Ἐρχεται, χωρὶς κανεῖς νὰ τὸ προσκαλέσῃ, ἐκεῖ, ὅπου τρώγει ὁ ἵππος, καὶ τρώγει καὶ αὐτό. Τὸ διώκουσιν αἱ ὑπηρέτραι καὶ οἱ ἵπποκόμοι, καὶ αὐτὸ ὕστερον ἀπὸ ὀλίγον ἔρχεται πάλιν.

Ἐνίοτε εἶναι τόσοσιν ἄθλιον, ὥστε οὔτε φωλεὰν δὲν κάμνει, διὰ νὰ θέσῃ τὰ τέκνα του καὶ διὰ νὰ διέλθῃ τὸν χειμῶνα· εὕρισκει ἐρήμους τὰς φωλεὰς τῶν χελιδόνων, ὅταν φεύγωσι τὸν χειμῶνα, καὶ μένει ἐκεῖ. Ἐρχονται αἱ χελιδόνες κατὰ τὸ ἔαρ, τὸ ἐκδιώκουσιν ἀπὸ τὰς φωλεὰς τῶν καὶ αὐτὸ δὲν φεύγει. Εἶναι πολὺ φίλερι καὶ ἀρκετὰ κακόν. Τὰ ἄλλα στρουθία, τὰ ὅμοιά του, διόλου δὲν τὰ ἀγαπᾷ. Τὰ στρουθία φιλονικοῦσι πάντοτε ἀναμεταξύ των καὶ δάκνονται. Ἐνίοτε δάκνονται τόσον δυνατά, ὥστε ἀπὸ τὸν πόνον τὸν πολὺν ἐκβάλλουσι γοερωτάτας φωνάς, αἷτινες ἀκούονται ἀπὸ πολὺ μακράν.

Νοῦν τὸ στρουθίον ἔχει πολύν. Γνωρίζει ὅλους τοὺς κινδύνους καὶ προφυλάττεται πάντοτε. Σχεδὸν κανεῖς δὲν δύναται νὰ τὸ βλάψῃ· ἐννοεῖ ἀμέσως τὸν κίνδυνον καὶ εἰς τὴν στιγμὴν φεύγει. Διὰ νὰ μὴ τὸ βλάπτωσι τὰ μεγάλα καὶ ἀρπακτικὰ πτηνὰ, ὑπάγει καὶ κάθηται καὶ ἐνίοτε κτίζει καὶ τὴν φωλεάν του εἰς τὰ λεπτότατα κλωνάρια τῶν δένδρων, ὅπου κανέν πτηνὸν μέγα δὲν δύναται νὰ σταθῇ.

Τὰ στρουθία, ἐπειδὴ τρώγουσι σῖτον, κριθήν, βρώμην, κεράσια, βερίκοκκα καὶ τὰ τοιαῦτα, κάμνουσι με-

γάλην φθορὰν εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ εἰς τοὺς κήπους, καὶ διὰ τοῦτο ὁ κόσμος τὰ νομίζει ζῶα ἐπιβλαβή. Ἄλλ' ὅσῃν βλάβῃν καὶ ἂν κάμνωσιν, ἡ ὠφέλειά των εἶναι μεγαλειτέρα. Τρώγουσιν ἀναρίθμητα πλήθη καμπῶν καὶ κανθάρων καὶ ἀκρίδων καὶ τῶν τοιούτων ἐντόμων, τὰ ὅποια ἀφανίζουσι καὶ φύλλα καὶ ἄνθη καὶ καρποὺς καὶ καταξηραίνουσι τὰ δένδρα. Ἄν δὲν ἦσαν τὰ στρουθία καὶ τὰ λοιπὰ πτηνά, τὰ ὅποια τρέφονται ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀπὸ τὰ ἔντομα καὶ ἀπὸ τὰς κάμπας αὐτῶν, θὰ ἠφανίζοντο τὰ δένδρα, τὰ λάχανα, τὰ σιτηρὰ καὶ ὅλα τὰ φυτά. Ἡ γῆ θὰ ἦτο ξηρὰ καὶ θὰ ἔβλεπε κανεῖς εἰς ὅλα τὰ μέρη μόνον χῶμα καὶ πέτρας. Οὐτε κῆποι θὰ ἦνθουν, οὔτε λειμῶνες θὰ ἔθαλλον, οὔτε ἄνθη θὰ ἐφαίνοντο, οὔτε σιτηρὰ θὰ ἐφύοντο, οὔτε καρποὶ θὰ ὑπῆρχον.

Β' ΦΡΟΝΗΣΙΣ ΚΑΙ ΑΦΡΟΣΥΝΗ

32. Ἀλώπηξ καὶ τράγος.

Μία ἀλώπηξ εἶχε πέσει μίαν φορὰν εἰς ἓν πηγάδιον, καὶ ἐπειδὴ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐξέλθῃ ἔμεινεν ἐκεῖ καταλυπημένη καὶ περιέμενε τὸν θάνατόν της.

Μετ' ὀλίγον βλέπει ἐπάνω εἰς τὸ πηγάδι ἓνα τράγον, ὅστις μὲ πολλὴν περιέργειαν παρετήρει πρὸς τὰ

μάτω. Ἦτο ὁ κακόμοιρος καταδιψασμένος καὶ ἐπὶ
κελλήν ὥραν ἔτρεχε νὰ εὕρῃ ὀλίγον νερόν νὰ πίνη.

—«Τί κάμνεις αὐτοῦ;» λέγει ὁ τράγος πρὸς τὴν
ἀλώπεκα. «Μήπως
καὶ σὺ ἦσο διψα-
μένη καὶ κατέβης
ἀ πίνης; Εἰπέ μοι,
παρακαλῶ, πῶς εὐ-
ρίσκεις τὸ νερόν;
εἶναι καθαρὸν καὶ
ροσερόν ἢ εἶναι
κιόν;»

—«Εἶναι· ἐξαίρε-
τον!» ἀποκρίνεται.

Ἀλώπηξ. «Ποτὲ εἰς τὴν ζωὴν μου δὲν ἔπιον καθα-
τερον καὶ δροσερώτερον νερόν».

Ὁ τράγος ἅμα ἤκουσε ταῦτα, χωρὶς καθόλου νὰ συλ-
γισθῇ, ἐπήδησεν ἀμέσως εἰς τὸ πηγάδιον καὶ ἤρχισε
πίνειν μὲ πολλὴν ὄρεξιν, μέχρις ὅτου ἐχόρτασεν. Ὑ-
περον ὅμως ἀφοῦ ἐχόρτασεν, ἤθελε νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ
πηγάδιον. Ἀλλὰ πῶς νὰ ἐξέλθῃ, ἀφοῦ αὐτὸ ἦτο
θύ; Ἐλυπεῖτο λοιπὸν καὶ ἐστενοχωρεῖτο διὰ
το πολὺ.

Ἡ ἀλώπηξ, ὅτε εἶδε τὸν τράγον τόσον λυπημένον,
ῥέφεται πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει. «Διὰ τί, καλέ μου,
τεῖσαι καὶ στενοχωρεῖσαι τόσον πολὺ δι' ἓν πράγμα-
τον εὐκόλον; Τῇ ἀληθείᾳ τίποτε δὲν εἶναι εὐκολώ-

τερον ἀπὸ τὸ νὰ ἐξέλθωμεν ἀπ' ἐδῶ. Στήριξε τοὺς ἐμπροσθίους πόδας εἰς τὸν τοῖχον τοῦ πηγαδίου, κλῖν ὀλίγον τὰ κέρατα πρὸς τὸ στόμιον αὐτοῦ, ἔπειτα ἀναβαίνω ἐξὼ ἀπὸ τὰ σκέλη σου εἰς τὰ νῶτα καὶ ἀπ' ἐκεῖ εἰς τὰ κέρατά σου, πηδῶ εἰς τὸ στόμιον τοῦ πηγαδίου σύρω ἔπειτα καὶ σέ. Καὶ οὕτω εἰς μίαν στιγμὴν εἵμεθα καὶ εἰ δύο ἔξω ἀπὸ τὸ πηγάδιον».

Ὁ τράγος καὶ πάλιν χωρὶς νὰ συλλογισθῇ, ἔκαμε ὅ,τι εἶπεν ἡ ἀλώπηξ. Εἰς τὴν στιγμὴν τὸ πονηρὸ ζῷον πηδᾷ εἰς τὰ νῶτα τοῦ τράγου, ἀναβαίνει εἰς τὰ κέρατά του καὶ εἰς μίαν στιγμὴν εὐρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὸ πηγάδιον.

Ὁ τράγος περιέμενε νὰ σύρῃ καὶ αὐτὸν ἡ ἀλώπηξ ἔξω. Ἀλλ' ἡ ἀλώπηξ δὲν τὸν ἔσυρε, διότι δὲν δύναιται μία ἀλώπηξ νὰ σύρῃ ἓνα τράγον. Ἐμείνει λοιπὸν ὁ ἀνόητος ἐκεῖ καὶ ἔκλαιε καὶ ὠδύρετο, διότι ἔβλεπε ὅτι δὲν ὑπῆρχε κανεὶς τρόπος νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ πηγάδιον καὶ ὅτι θὰ ἀπέθνησκεν ἐκεῖ. Ἠρχισε λοιπὸν νὰ κατηγορῇ τὴν ἀλώπεκα, ὅτι παρέβη τὰς συμφωνίας ὅτι τὸν ἠπάτησε καὶ ὅτι δι' αὐτὴν ὑποφέρει. Ὅ,τι ὑποφέρει..

Τότε ἡ ἀλώπηξ εἶπε πρὸς αὐτόν. «Ὅχι ἀπὸ ἐμὲ ἀσυλλόγιστε, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἀνοησίαν σου ὑποφέρει ὅ,τι ὑποφέρεῖς· διότι, ἂν εἶχες τόσον νοῦν εἰς τὴν κατὰ φύσιν φαλὴν, ὅσας τρίχας ἔχεις εἰς τὸν πώγωνά σου, ποτὲ δὲ θὰ κατέβαινες εἰς τὸ πηγάδιον, πρὶν συλλογισθῇς πῶς θὰ ἀνέβαινες».

33. Ἀλώπηξ καὶ πίθηκος.

Μίαν ἡμέραν εἶχον συνέλθει εἰς ἓν μέρος ὅλα τὰ ζῶα καὶ διεσκέδαζον. Ἄλλα ἔτρωγον, ἄλλα ἔπινον, ἄλλα ἐτραγώδουν, ἄλλα ἐχόρευον καὶ ὅλα ἐγέλων καὶ ἔχαιρον πολύ.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐκεῖ παράμερα εἰς μίαν γωνίαν ἤρ-
 χισε νὰ χορεύῃ ὁ πίθη-
 κος. Κατ' ἀρχὰς κανὲν
 ζῶον δὲν εἶχε προσέξει
 εἰς αὐτόν. Δὲν ἐγνώρι-
 ζον ὅτι ὁ πίθηκος εἰ-
 ξεύρει νὰ χορεύῃ ἐξαί-
 ρετα. Μετ' ὀλίγον ὁ-
 μως, ὅτε εἶδον ὅτι ὁ
 πίθηκος χορεύει λαμ-
 πρὰ καὶ ὄχι ὅπως τὰ
 ἄλλα ζῶα, συνηθροί-
 σθησαν ὅλα ἐκεῖ καὶ
 ἐθαύμαζον αὐτόν. Ὁ πί-
 θηκος, ὅσον ἐβλεπεν ὅτι τὸν ἐθαύμαζον τόσον ἐχόρευε
 καλλιτέρα. Τέλος ἐτελείωσεν ὁ χορὸς καὶ τὰ ζῶα, ἐπειδὴ
 εἶχον πολὺ εὐχαριστηθῇ, τὸν ἔκαμον βασιλέα των.

Ἡ ἀλώπηξ τοῦτο δὲν τὸ ὑπέφερεν. Ἐνόμιζεν ὅτι
 αὐτὴ ἔπρεπε νὰ εἶναι βασιλεὺς τῶν ζῶων. Καὶ μίαν
 ἡμέραν ἐνῷ ἐβάδιζεν εἰς τὸ δάσος, εἶδε μίαν παγίδα
 καὶ ἄρκετὸν κρέας εἰς αὐτήν. Τότε τρέχει ἀμέσως εἰς

τὸν πίθηκον καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· «Μεγαλειότατε, εἰς ἓν μέρος εὖρον ἓνα μέγαν θησαυρόν, τὸν ὁποῖον κανεῖς ἄλλος δὲν εἶναι ἄξιος νὰ ἔχῃ παρὰ σὺ, ὁ βασιλεὺς ἡμῶν. Ἄν θέλῃς, ἔλα νὰ τὸν λάβῃς. Ἐγὼ σὲ ὁδηγῶ».

Ὁ πίθηκος ἐπίστευσεν. Ἠκολούθησεν ἀμέσως τὴν ἀλώπεκα καὶ ὕστερον ἀπὸ ὀλίγον ἔφθασεν εἰς τὴν παγίδα.

Ὁ πίθηκος, ὅτε εἶδε τὸ κρέας, χωρὶς καθόλου νὰ συλλογισθῇ, ὥρμησε νὰ ἀρπάσῃ αὐτό. Ἀλλὰ μόλις τὸ ἤγγισε συνελήφθη εἰς τὴν παγίδα καὶ δὲν ἦτο δυνατόν πλεόν νὰ φύγῃ. ἤρχισε λοιπὸν νὰ κατηγορῇ καὶ νὰ ὑβρίζῃ τὴν ἀλώπεκα. «Τί κατηγορεῖς καὶ ὑβρίζεις ἐμέ;» εἶπεν ἡ ἀλώπηξ, «καὶ δὲν κατηγορεῖς τὸν ἑαυτόν σου; Ποῖος σοῦ εἶπε νὰ εἶσαι τόσο ἀσυλλόγιστος; Σὺ ἅμα εἶδες τὸ κρέας, εὐθὺς ὥρμησες κατ' ἐπάνω του, χωρὶς καθόλου νὰ σκεφθῇς, ἐνῷ κανεῖς φρόνιμος δὲν ἐπιχειρεῖ νὰ πράξῃ τι χωρὶς πρότερον νὰ συλλογισθῇ. Τώρα καλὰ εἶσαι εἰς τὴν παγίδα. Μεῖνε αὐτοῦ, διότι αὐτὴ ἡ θέσις πρέπει εἰς τοὺς ἀνοήτους».

Αἰσώπειος μῦθος.

Μάτια λαίμαργα ψυχὴ χαμένη.

34. Αἴλουρος καὶ ὄρνιθες.

Εἰς μίαν ἑπαυλιν ἠσθένησαν μίαν φορὰν αἱ ὄρνιθες. Τοῦτο κατὰ τύχην τὸ ἔμαθεν εἰς αἴλουρος καὶ ἠσθάνθη μεγάλην ὀρεξιν νὰ φάγῃ αὐτάς. Ἐνόμισε δὲ ὅτι μὲ πο-

νηρίαν ἡδύνατο εὐκόλως νὰ κατορθώσῃ ὅ,τι ἐπεθύμει. Ἐτρεξε λοιπὸν εὐθὺς εἰς τὴν φωλεάν του, ἐνεδύθη ὡς ἱατρός, ἔλαβε μαζί του ὀλίγα φάρμακα καὶ τινα ἐργαλεῖα ἱατρικὰ καὶ οὕτω, ὡς τέλειος ἱατρός πλέον, ἐπαρουσιάσθη εἰς τὰς ὄρνιθας.

—«Καλέ. τί κάμνετε;» εἶπεν ὁ αἴλουρος πρὸς αὐτάς. «Ἐμαθον ὅτι δέν εἶσθε καλά. Εἶναι ἀλήθεια;»

—«Μάλιστα», εἶπον αἱ ὄρνιθες, «εἶναι ἀλήθεια, ὅτι καθόλου δέν εἴμεθα καλά, ἐνόσω σὺ εἶσαι ἐδῶ. Φύγε σὺ ἀπ' ἐδῶ καὶ τότε ἀμέσως θὰ εἴμεθα ὅπως θέλει ὁ Θεός».

Αἰσώπειος μῦθος.

Ὁ φρόνιμος νικάει τὸν ἀντιρριωμένον.

35. Κύων καὶ λύκος.

Μίαν φορὰν εἰς κύων ἦτο ἐξηπλωμένος εἰς τὸν δρόμον, ἔξω ἀπὸ μίαν ἐξοχικὴν οἰκίαν καὶ ἐκοιμᾶτο.

Μετ' ὀλίγον ἐπέρασεν ἀπ' ἐκεῖ εἰς λύκος, εἶδε τὸν κύνα καὶ τὸν συνέλαβεν.

Ὁ κύων, ἀφοῦ εἶδε τὸν μέγαν κίνδυνον, ἤρχισε νὰ παρακαλῇ τὸν λύκον νὰ μὴ τὸν φάγῃ, νὰ τὸν ἀφήσῃ ὀλίγας ἡμέρας ἀκόμη νὰ ζήσῃ. «Ἄν μὲ φάγῃς τώρα»,

ἔλεγε, «δὲν θὰ καταλάβῃς τίποτε. Τώρα εἶμαι πολὺ ἰσχνὸς καὶ πολὺ ἀδύνατος, καὶ τὸ κρέας μου θὰ εἶναι πολὺ ἄνοστον. Διὰ τὸ ἰδικόν σου τὸ καλὸν πρέπει νὰ μὲ ἀφήσῃς νὰ ζήσω ἀκόμῃ ὀλίγας ἡμέρας. Αὔριον, μεθαύριον οἱ κύριοί μου θὰ κάμωσι γάμους, τότε θὰ φάγω πολὺ καὶ θὰ γίνω παχὺς· ἀφοῦ δὲ τελειώσωσιν οἱ γάμοι, ἔρχεσαι καὶ μὲ τρώγεις. Τὸ κρέας μου τότε θὰ εἶναι πολὺ νόστιμον, διότι θὰ εἶμαι παχὺς».

Ὁ λύκος ἐσυλλογίσθη, ὅτι ὁ κύων θὰ εἶναι πολὺ νοστιμώτερος, ἀφοῦ παχύνῃ, καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὸν ἀφήσῃ καὶ νὰ ἔλθῃ μετὰ τοὺς γάμους νὰ τὸν φάγῃ.

Ἀφοῦ παρῆλθον ὀλίγαι ἡμέραι, ὁ λύκος ἐσυλλογίσθη, ὅτι θὰ ἐτελείωσαν πλέον οἱ γάμοι καὶ ἐξεκίνησε νὰ ὑπάγῃ νὰ εὔρῃ τὸν κύνα· νὰ τὸν φάγῃ. Εἰς τὸν δρόμον ἐφαντάζετο ὅτι θὰ εὔρισκεν αὐτὸν παχύν, καὶ ὅτι θὰ ἦτο πολὺ νόστιμον τὸ κρέας του, καὶ ἔχαιρε πολὺ. Ὅτε ἔφθασεν εἰς τὴν ἐξοχικὴν οἰκίαν, δὲν εὔρε τὸν κύνα ἔξω, ὅπου ἦτο τὴν πρώτην φοράν. Ἐκάθητο ἐπάνω εἰς τὸν ἐξώστην τῆς οἰκίας ἐξηπλωμένος εἰς τὸν ἥλιον. Τὸν προσεκάλεσε λοιπὸν νὰ καταβῇ νὰ τὸν φάγῃ, κατὰ τὴν συμφωνίαν.

Ὁ κύων, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε καμμίαν ὄρεξιν νὰ φάγῃ ἀπὸ τὸν λύκον, εἶπεν εἰς αὐτόν. «Λύκε, λύκε, οἱ φρόνιμοι μόνον μίαν φοράν εἶναι δυνατὸν νὰ κάμωσι κανὲν ἀνόητον πρᾶγμα, ὅταν ὁμῶς πάθωσι, ποτὲ πλέον δὲν κάμνουσιν ἄλλην ἀνοησίαν. Ἄν μὲ ἴδῃς ἄλλην φοράν ἐξηπλωμένον κάτω εἰς τὸν δρόμον, ἔξω ἀπὸ

τὴν οἰκίαν, χάρισμά σου, φάγε με καὶ μὴ περιμένῃς
νὰ τελειώσωσιν οἱ γάμοι τοῦ κυρίου μου».

• Αἰσώπειος μῦθος.

Ἄβουλος ὁ νοῦς, διπλὸς ὁ κόπος.

—Κάλλια πέντε καὶ ἑστὸ χέρι, παρὰ δέκα καὶ καρτέρι.

—Τὸ πρῶτο λάθος μάθημα καὶ δάσκαλος γὰρ τὰλλα.

—Τὰ παθήματα μαθήματα.

—Εἰς τὸ δόκανο δὲν μπαίνει δυὸ φορὲς ἡ ἀλεποῦ.

36. Ἡ ἀλεποῦ καλογρηγία.

Σὰν δὲν εἶχε τί νὰ φάῃ

μὲ ἀλεποῦ πονηρεμένη,

ἀπεφάσισε νὰ πάῃ

καὶ καλόγορα νὰ γένη.

Τρεῖς κοκόροι, ποὺ δὲν ἔχουν

ἑστὸ κεφάλι ὀλίγη γνῶσι,

τὴν πιστεύουν καὶ τρέχουν

τὴν εὐχὴ της νὰ τοὺς δώσῃ.

Μπαίνουν μέσα ἑστὸ κελλί της

τοὺς ἑομολογᾷ ἐκεῖνη

καὶ κουνεῖ τὴν κεφαλὴ της

καὶ συγχώρησι τοὺς δίνει.

Καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ ὥραν,

καθὼς ἦτο πεινασμένη,

τοὺς ἀρπάζει, —κ' εἶναι τόρα

καὶ οἱ τρεῖς συγχωρεμένοι.

Καὶ ἡ ἀλεποῦ τοὺς κλαίει,

τοὺς μυρολογᾷ καὶ λέει:

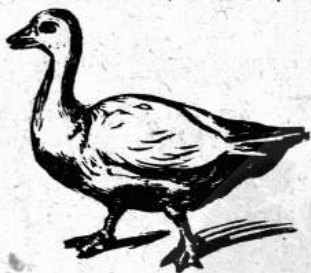
«—Ἐτσι τὴν παθαίνουν ὅσοι

ἔχουν κοκόρου γνῶσι!»

37. Ἡ χήν.

Ἡ χήν εἶναι πτηνὸν κολυμβητικόν, συγγενὲς τῆς νήσσης, τοῦ κύκνου, τοῦ πελεκᾶνος καὶ τοῦ λάρου. Τὸ σῶμα αὐτῆς εἶναι ἀρκετὰ μέγα. Ἡ κεφαλὴ τῆς εἶναι μετρία,

οὔτε πολὺ μεγάλη οὔτε πολὺ μικρά. Οἱ ὀφθαλμοὶ ἐπίσης μέτριοι. Τὰ ὄτα δὲ φαίνονται εἶναι ἐσκεπασμένα ἀπὸ τὰ πτερά. Τὸ ράμφος συνήθως εἶναι χίτρινον, πλατύτερον καὶ ὑψηλότερον κατὰ τὴν βάσιν, στενώτερον

καὶ χαμηλότερον πρὸς τὸ τέλος. Ἐχει τοὺς ρόθωνας ἐν τῷ μέσῳ καὶ τελειώνει ἐπάνω καὶ κάτω εἰς ἓνα ὄνυχον θολωτόν, ὅστις ἔχει πολλοὺς μικροὺς καὶ σκληροὺς ὁδόντας ἀπὸ μέσα. Ὁ λαιμὸς ἀρκετὰ μακρὸς καὶ λεπτός. Αἱ πτέρυγες μακραί, φθάνουσαι καὶ πέραν τοῦ τέλους τῆς οὐρᾶς, πλατεῖαι καὶ στενούμεναι κατὰ τὸ ἄκρον. Ἡ οὐρὰ βραχεῖα, εὐθεῖα, πλατεῖα καὶ περιφερής. Οἱ πόδες ἰσχυροί, ὅχι ὑψηλοὶ καὶ πρὸς τὸ μέσον τοῦ σώματος τοποθετημένοι. Οἱ δάκτυλοι τέσσαρες, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ εἷς, μικρότερος τῶν ἄλλων, εἶναι ὀπισθεν καὶ οἱ ἄλλοι τρεῖς ἔμπροσθεν, συνοδευόμενοι ἀναμεταξύ των διὰ δέρματος λεπτοῦ. Τὸ πτέρωμα ἀπαλόν, συνήθως λευκὸν ἢ τεφρῶδες καὶ κάτωθεν λευκόν. Ἡ φωνὴ μεγάλη καὶ βαιά.

Αἱ χήνες ἐξημερώθησαν ἀπὸ πολλῶν χιλιάδων ἐτῶν. Εἶναι διαδεδομένα εἰς πλεῖστα μέρη τῆς γῆς καὶ ιδίως εἰς τὰ πεδινά. Ζῶσι περισσότερον ἀπὸ εἴκοσιν ἔτη. Ἀγαπῶσι τὸν καθαρὸν ἀέρα καὶ τὰ μέρη τὰ δροσερά καὶ ὑδρηνά. Τρώγουσι πίτυρα, ψωμίον, στάχεις, πόας, γεώμηλα,

γόγγυλας, κράμβας, τριφύλλιον, φύλλα, διάφορα ἀπομεινάρια λαχάνων, ἄλευρον, σῦκα καὶ τὰ τοιαῦτα. Τινὲς τρώγουσι καὶ κοχλίας, ἔντομα διάφορα καὶ μικροὺς ποτικοὺς νεκροὺς. Ἐπίσης τρώγουσι μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν, ἀραχᾶν, φάβαν, μαϊδανόν, παπαρούνας, ἀλλὰ βλάπτονται πολὺ, δηλητηριάζονται. Πίνουνσιν ὕδωρ καθαρὸν καὶ δροσερόν.

Αἱ χῆνες ἀρχίζουσι νὰ γεννῶσι κατὰ τὸν Ἰανουάριον καὶ γεννῶσιν ἡμέραν παρ' ἡμέραν εἰκοσιν ἕως διακόσια ᾧ τὸ ἔτος. Ἐπιάζουσι δεκατρία ἕως δεκαπέντε ᾧ ἐπὶ εἰκοσιν ὀκτὼ ἡμέρας κατὰ τὰς ὁποίας ἐκκολάπτονται οἱ χηνιδεῖς, πτηνὰ ὠραιότατα μὲ κίτρινον πτέρωμα, ὡς καναρίνια χαριτωμένα. Τρέφουσι καὶ βοηθοῦσι καὶ ὑπερασπίζουσιν αὐτοὺς ἐπὶ τινὰς ἐβδομάδας, μέχρις ὅτου δυνηθῶσι μόνοι τῶν νὰ ζῶσιν.

Αἱ χῆνες βαδίζουσι, τρέχουσι καὶ πετῶσι καλλίτερον ἀπὸ τὰς νήσσας, κολυμβῶσι χειρότερον ἀπὸ αὐτάς. Ἀγαπῶσι νὰ βόσκωσιν εἰς τοὺς λειμῶνας καὶ εἰς τοὺς θειρισμένους ἀγροὺς καὶ νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὸ ὕγρον καὶ ζέον ὕδωρ. Ἀρχίζουσι νὰ γεννῶσιν ᾧ πολὺ ἑνωρίς, τὸν ἑνατον ἀπὸ τῆς γεννήσεώς των μῆνα καὶ ἐξακολουθοῦσι μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν. Ἀγαπῶσι νὰ ἐπιάζωσιν εἰς ἔδαφος ἐπίπεδον καὶ εἰς μέρος ἥσυχον, ξηρὸν καὶ ὀλίγον σκοτεινόν, ἐντὸς ἀβαθοῦς κοφινίου, ἐστρωμένου μὲ ἄχυρα.

Αἱ χῆνες εἶναι προσεκτικαὶ καὶ ἄγρυπνοι· ὁ παραμικρὸς θόρυβος καὶ ἡ παραμικρὰ ταραχὴ ἀμέσως τὰς ἐξυπνίζει καὶ ἀπὸ τὸν βαθύτερον ὕπνον καὶ ἀμέσως κλαγγάζουσι δυνατὰ καὶ πολὺ πυκνά. Ζῶσι πολλαὶ ὁμοῦ καὶ μὲ πολλὴν ἀγάπην ἀναμεταξύ των. Ὅταν καμμία ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὰς ἄλλας, τότε ἀναζητεῖ αὐτάς μὲ δυ-

νατὰς φωνάς. Αἱ ἄλλαι τότε ἀποκρίνονται μὲ μίαν φωνήν, ὥσάν νὰ τὴν προσκαλῶσι νὰ ἔλθῃ ταχέως πρὸς αὐτάς· ὁρμῶσι κατὰ παντός, ὅστις ἤθελεν ἐνοχλήσῃ αὐτάς· ἐκτείνουνσι τὸν λαιμόν, ὑψώνουσι τὴν κεφαλὴν, προτείνουνσι τὸ ράμφος πρὸς τὸν ἐχθρόν, ψιθυρίζουσιν ὀλίγον καὶ ἔπειτα ὁρμῶσι κατ' αὐτοῦ καὶ δάκνουσιν αὐτόν. Ὑπερασπίζουσι τὰ τέκνα των κατὰ τῶν γάττων καὶ κατὰ παντός, ὅστις ἤθελε βλάψῃ αὐτά, μὲ πολλὴν ἀφοβίαν καὶ μὲ μέγα θάρρος.

Οἱ ἀρσενικοὶ χῆνες εἶναι μεγαλειότεροι καὶ ισχνότεροι ἀπὸ τὰς θηλυκάς. Ἐχουσι πόδας ὑψηλοτέρους, τράχηλον μακρότερον καὶ βραχύτερον καὶ θυμώνουσιν εὐκολώτερον καὶ ταχύτερον ἀπὸ αὐτάς. Ἐπάνω εἰς τὸν θυμόν των, χωρὶς νὰ βλέπωσιν ἐμπρὸς των καὶ χωρὶς νὰ συλλογισθῶσι τίποτε, ὁρμῶσι καὶ δάκνουσι πάντα, ὅστις ἤθελε πειράξῃ αὐτάς. Ἀκόμη καὶ τὸν κύριόν των, ὅστις τοὺς τρέφει, δὲν τὸν ἀφήνουσιν ἀβλαβῆ, ἐὰν τοὺς πειράξῃ.

Αἱ χῆνες εἶναι χρήσιμοι εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Παρέχουσιν εἰς αὐτοὺς τὸ κρέας των, τὸ λίπος των καὶ τὰ πτερά των. Τὸ κρέας τῶν χηνῶν τρώγεται καὶ νωπὸν καὶ παστὸν καὶ καπνιστόν. Ὅταν εἶναι μικραὶ αἱ χῆνες, τὸ κρέας αὐτῶν εἶναι πολὺ τρυφερόν καὶ πολὺ νόστιμον. Ὅταν εἶναι ἡλικιωμένοι ἢ ὅταν ἐπιάζωσι, τὸ κρέας αὐτῶν εἶναι πολὺ σκληρόν καὶ πολὺ ἄνοστον Ὅταν εἶναι παχεῖαι, τὸ κρέας αὐτῶν εἶναι δύσπεπτον. Τὸ λίπος αὐτῶν ἀναλύεται εὐκόλως καὶ χρησιμοποιεῖται ὡς βούτυρον. Μὲ τὰ πτῖλα γεμίζουνσι τὰ στρώματα καὶ τὰ προσκεφάλαια. Τὰ μεγάλα πτερά τὰ μεταχειρίζονται ὡς γραφίδας.

Γ' ΑΠΑΤΗ

38. Καρακάξα καὶ περιστεραί.

Μίαν φορὰν μία καρακάξα εἶδε περιστερὰς τινας, αἱ ὅποῖαι ἐτρέφοντο καλῶς καὶ τὰς ἐζήλευσεν. Ἐσκέφθη λοιπὸν νὰ χρωματισθῇ λευκὴ καὶ νὰ ἀναμιχθῇ καὶ αὐτὴ μὲ τὰς περιστερὰς.

Μίαν ἡμέραν, ἐνῷ ἐπέτα ὑπεράνω μιᾶς πόλεως, εἶδεν ἔξω ἀπὸ ἐν ἀλευροπωλεῖον πολλοὺς σάκκους ἀλεύρου. Εἰς τὴν στιγμὴν πετᾷ εἰς ἓνα ἐξ αὐτῶν, κυλίνεται εἰς τὸ ἄλευρον, χρωματίζεται λευκὴ καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον χρωματισμένη ἔρχεται εἰς τὰς περιστερὰς καὶ ἀναμιγνύεται μὲ αὐτάς. Αἱ περιστεραὶ ἠπατήθησαν. Ἐνόμισαν τὴν καρακάξαν ὡς περιστερὰν καὶ τὴν ἀφῆκον νὰ ζῇ μαζί των. Μετ' ὀλίγον ὅμως ἡ καρακάξα ἐφώνησεν. Αἱ περιστεραὶ εὐθὺς τότε ἐνόησαν ἀπὸ τὴν φωνὴν της ὅτι δὲν ἦτο περιστερὰ, ἀλλὰ καρακάξα. Ὁρμησαν λοιπὸν ὅλοι κατ' ἐπάνω της καὶ τὴν ἐδίωξαν ἀπὸ τὴν συντροφίαν των.

Ἡ καρακάξα, ἀφοῦ ἐδιώχθη ἀπὸ τὰς περιστερὰς, ἦλθε πάλιν εἰς τὰς συντρόφους της εἰς τὰς καρακάξας. Ἀλλ' αἱ καρακάξαι, ἀφοῦ εἶδον αὐτὴν λευκὴν, τὴν ἐδίωξαν καὶ αὐταὶ ἀπὸ τὴν συντροφίαν των. Τὴν ἐνόμισαν περιστερὰν.

Αἰσιώλειος μῦθος.

Τὸ ψέμμα ὡς τὴν πόρτα φθάνει.

39. Ποιμὴν καὶ λύκος.

Μίαν φοράν εἰς λύκος δὲν εὔρισκε κανὲν πρόβατονὰ σχίσῃ καὶ νὰ φάγῃ. Μετέβαινεν εἰς τὸ ἓν καὶ εἰς τὸ ἄλλο μανδρίον νὰ ἀρπάσῃ κανέν, ἀλλὰ δὲν τὸ κατάρθωνεν· ὅπου καὶ ἂν μετέβαινε, τὸν ἐδίωκον οἱ ποιμένες καὶ οἱ σκύλλοι. Τότε εἶπε καὶ αὐτὸς μετὰ τὸν νοῦν του.

— «Τοῦτο δὲν ὑποφέρεται. Πρέπει νὰ εὔρω κανέναν τρόπον διὰ νὰ ἀπατήσω τοὺς ποιμένας καὶ τοὺς σκύλλους. Ἄλλως θὰ ἀποθάνω ἀπὸ τὴν πείναν».

Ἐνῷ ἐσυλλογίζετο ταῦτα, εὔρισκε κατὰ τύχην εἰς τὸν δρόμον ἓν δέρμα προβάτου.

— «Ἄ ! πολὺ καλὸν εἶναι τοῦτο», εἶπεν.

Καὶ εἰς τὴν στιγμὴν ἐνδύεται τὸ δέρμα, ἔρχεται εἰς μίαν ποίμνην καὶ ἀναμιγνύεται καὶ αὐτὸς μετὰ τὰ ἄλλα πρόβατα. Ὁ ποιμὴν ἠπατήθη. Ἐνόμισεν ὅτι ἦτο ἓν ἀπὸ τὰ πρόβατά του καὶ τὸν ἔκλεισε καὶ αὐτὸν μαζί με αὐτὰ εἰς τὸ μανδρίον.

Τὴν νύκτα, ἐνῷ ἐκοιμῶντο ὅλοι, ἠγείρετο ὁ λύκος, ἔτρωγεν ἀπὸ ἓν πρόβατον καὶ ἐκοιμᾶτο ἡσυχᾶ. Τοῦτο ἔγινε πολλάκις. Ὁ ποιμὴν ἔβλεπε τὸ πρῶν τὰ αἵματα καὶ παρετήρει ὅτι κάθε ἡμέραν ἔλειπεν ἀπὸ ἓν πρόβατον, ἀλλὰ δὲν ἐγνώριζε τί συμβαίνει.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἦλθον μίαν νύκτα εἰς τὸ μανδρίον οἱ γονεῖς τοῦ ποιμένου καὶ οἱ συγγενεῖς του, διὰ νὰ τὸν ἐπισκεφθῶσιν. Ὁ ποιμὴν διὰ νὰ τοὺς εὐχαριστήσῃ,

Ἀπεφάσισε νὰ σφάξῃ ἓν πρόβατον, νὰ τὸ ψήσῃ καὶ νὰ φιλεύσῃ τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς συγγενεῖς του. Ἦλθε λοιπὸν εἰς τὸ μανδρίον, ἐξέτεινεν εἰς τὰ σκοτεινὰ τὰς χεῖράς του, συνέλαβε τὸν λύκον, ὅστις ἦτο ἐκεῖ ἔμπρὸς ἐνδεδυμένος ὡς πρόβατον, καὶ τὸν ἔσφαξεν. Ἐπειτα εἶδεν ὁ ποιμὴν ὅτι ἦτο λύκος. Τότε ἐνόησε καὶ συνέβαινεν εἰς τὰ πρόβατα καὶ ἐδόξασε τὸν Θεόν, ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐτιμώρησε τὸν ἀπάτεῦνα.

Διωπτεῖος μῦθος.

Ὁ Θεὸς ἀργεῖ, ἀλλὰ δὲν λησμονεῖ.

— Ὅποιος σιραβὰ πατάει, πέφτει καὶ κρημνίζεται.

40. Κολοιδὸς καὶ πτηνὰ.

Μίαν φορὰν τὰ πτηνὰ ἤθελον νὰ ἐκλέξωσι βασιλέα. Ἀπεφάσισαν λοιπὸν μίαν ὠρισμένην ἡμέραν νὰ συναθροισθῶσιν ὅλα ὁμοῦ εἰς ἓν μέρος καὶ ἐκεῖ νὰ ἐκλέξωσι βασιλέα αὐτῶν τὸ βραχύτερον πτηνὸν ἀπ' ὅλων.

Ὅτε ἐξημέρωσεν ἡ ὠρισμένη αὕτῃ ἡμέρα, ἀπὸ τῆς πρωῒ ἤρχισαν τὰ πτηνὰ νὰ καλλωπίζωνται, ἵνα ὑπάγωσιν εἰς τὴν συνέλευσιν. Ἐζήτησαν μὲ πολλὴν προσοχὴν τὰ πτερά των, ἐξέταλον ὅσα πτερά ἐφαίνοντο εἰς αὐτὰ, ὅτι δὲν ἦσαν ραῖα καὶ ἐλούσθησαν εἰς τὰ καθαρὰ νερά τῶν ρυακίων

καὶ τῶν ποταμῶν καὶ τῶν λιμνῶν. Μόνον ὁ κολοιδὸς δὲν προσεπάθει νὰ καθαρίσῃ τὰ πτερὰ του καὶ νὰ καλλωπισθῇ, διότι ἐσκέπτετο νὰ ἀπατήσῃ τὰ πτηνὰ.

Ὅτε συνηθροίσθησαν τὰ ἄλλα πτηνὰ εἰς τὴν συνέλευσιν, ὁ κολοιδὸς λαμβάνει τὰ ὠραιότερα πτερὰ ἀπὸ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα εἶχον ρίψει τὰ πτηνὰ, ὅτε ἐκαλλωπίζοντο, τὰ κολλᾷ ἐπάνω του μὲ πολλὴν προσοχὴν καὶ μὲ μεγάλην τάξιν. Καὶ οὕτω μὲ ξένα πτερὰ ἔρχεται καὶ αὐτὸς εἰς τὴν συνέλευσιν.

Τὰ ἄλλα πτηνὰ, ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔμειναν ἐκστατικά. Τόσον ὠραῖον πτηνὸν ποτὲ εἰς τὴν ζωὴν των δὲν εἶχον ἴδει. Εἰς τὰ δάση καὶ εἰς τὰ βουνά, εἰς τοὺς κήπους καὶ εἰς τὰς πεδιάδας, εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ εἰς τὰς λίμνας, ὅπου ἔζων, ποτὲ ἕως τότε δὲν εἶχον συναντήσῃ παρόμοιον πτηνόν. Ὅλα ἐζήτουν νὰ μάθωσιν ἀπὸ τοῦ τάχα νὰ ἦλθεν αὐτὸ καὶ τοῦ νὰ ἔζη ἕως τότε. Ἦλθον λοιπὸν ὅλα πλησίον του καὶ τὸ παρετήρουν μὲ πολὺν θαυμασμόν.

Ἐνῷ τὸ ἐθαύμαζον καὶ ὅλα ἦσαν ἔτοιμα αὐτὸ νὰ ἐκλέξωσιν ὡς βασιλέα των, ἡ γλαῦξ παρετήρησέ τινα πτερὰ ἰδικά της κολλημένα εἰς τὸ σῶμα τοῦ κολοιδοῦ καὶ ἐνόησε τὴν ἀπάτην. Ἐρχεται λοιπὸν πλησίον του, ἐνῷ αὐτὸς ἐστέκετο μὲ πολλὴν ὑπερηφάνειαν, ἀποσπᾷ τὰ ἰδικά της πτερὰ καὶ φεύγει.

Τότε καὶ τὰ ἄλλα πτηνὰ ἐνόησαν τὴν ἀπάτην. Παρετήρησαν προσεκτικώτερα καὶ διέκριναν ἕκαστον τὰ ἰδικά του πτερὰ, τὰ ὁποῖα ἦσαν κολλημένα εἰς

τὸ πῶμα τοῦ κολοιοῦ. Ἦρχισαν λοιπὸν τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο καὶ ἀπέσπα τὰ ἰδικὰ του πτερὰ ἕκαστον. Ὁ κολοιός, ἀφοῦ ὅλα τὰ ξένα πτερὰ ἀπεσπάσθησαν, ἔμεινε πάλιν κολοιός, μὲ τὰ ἄσχημά του πτερὰ, ὅπως ἦτο καὶ πρότερον. Τότε ἤρχισαν ὅλα τὰ πτηνὰ νὰ τὸν περιγελῶσι καὶ νὰ τῷ λέγωσιν·

«Ὅστις θέλει νὰ ἀπατήσῃ τοὺς ἄλλους, ὅστις θέλει νὰ φαίνεται διαφορετικώτερος ἀφ' ὅ,τι εἶναι, ὅστις θέλει μὲ ξένα πτερὰ νὰ στολίζεται καὶ νὰ πετᾷ καὶ ἰδὲν φροντίζει μὲ τὰ ἰδικὰ του νὰ οἰκονομηθῇ, αὐτὰ παθαίνει. Εἰς τὸ τέλος τίποτε δὲν κερδίζει καὶ γίνεται καὶ περίγελως τοῦ κόσμου».

Αἰσώλειος μῦθος.

Ὁ ψεύτης καὶ ὁ κλέφτης τὸ πρῶτο χρόνο χαίρονται.

—Ξένα ροῦχα ντύνεται; γλήγορα τὰ ᾄδνεται.

—Σάλογο ξένο ἂν ἀναβῇ; μισοδρομὶς πεζεεύεις.

41. Κύων καὶ ἀλέκτωρ.

Μίαν φορὰν εἰς κύων καὶ εἰς ἀλέκτωρ ἤθελον νὰ φύγωσιν ἀπὸ τὴν πόλιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔζων καὶ νὰ ὑπάγωσι μακρὰν εἰς μίαν ἄλλην πόλιν. Συνεφώνησαν λοιπὸν νὰ ταξιδεύσωσιν ὁμοῦ.

Τὸ πρῶτὸ ἐκίνησαν καὶ περιεπάτησαν ὅλην τὴν ἡμέραν. Τὴν νύκτα ἔφθασαν εἰς ἓν δάσος.

—«Πολὺ καλὰ εἶναι ἐδῶ», εἶπον, «ἄς κοιμηθῶμεν ἀπόψε ἐδῶ καὶ αὔριον ἐξακολουθοῦμεν πάλιν τὸν δρόμον μας».

Ἀνέβη λοιπὸν ὁ ἀλέκτωρ ἐπάνω εἰς τὸ δένδρον καὶ ὁ κύων ἔμεινε κάτω εἰς τὴν ρίζαν.

Μετ' ὀλίγον ἐκοιμήθησαν καὶ οἱ δύο.

Κατὰ τὰ ἐξημερώματα ὁ ἀλέκτωρ ἤρχισε νὰ λαλῇ κατὰ τὴν συνήθειάν του. Μία ἀλώπηξ, ἡ ὁποία εἶχε τὴν φωλεάν της ἐκεῖ πλησίον, ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ ἀλέκτορος καὶ ἐπεθύμησε νὰ τὸν φάγῃ. Ἐρχεται λοιπὸν ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ δένδρον, χαιρετίζει μὲ πολλὴν εὐγένειάν τὸν ἀλέκτορα καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ καταβῇ, δι' ἃ νὰ τὸν φιλεύσῃ, ἀφοῦ ἔτυχε καὶ ἦλθε μίαν φορὰν εἰς τὴν πατρίδα της. Ἐ-

λεγε δὲ ὅτι ἔχει ἑτοιμα πολλὰ καὶ καλὰ φαγητά.

Ὁ ἀλέκτωρ, ὁ ὁποῖος ἐνόησεν ὅτι ἡ ἀλώπηξ ἔλεγε ψεύματα καὶ ὅτι θὰ τὸν ἔτρωγεν, ἐὰν κατέβαινεν ἀπὸ τὸ δένδρον, ἤθελε νὰ τὴν τιμωρήσῃ διὰ τὰ ψεύματά της καὶ εἶπεν εἰς αὐτήν·

«Ἡ θύρα εἶναι κλειστή, δὲν δύναμαι νὰ ἐξέλθω. Ἐξύπνησε, σὲ παρακαλῶ, τὸν θυρωρόν, ὁ ὁποῖος κοιμᾶται εἰς τὴν θύραν τοῦ δένδρου, νὰ ἀνοίξῃ τὴν θύραν».

Ἡ ἀλώπηξ, ἡ ὁποία εἶχε πολλὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὸν φάγῃ, χωρὶς νὰ συλλογισθῇ, ἐπῆγεν εἰς τὴν ρίζαν τοῦ δένδρου, ὅπου ἐκοιμᾶτο ὁ κύων, διὰ νὰ ἀνοίξῃ τὴν θύραν. Τότε ἐξυπνᾷ ὁ κύων καὶ μόλις βλέπει τὴν ἀλώπεκα,

ἄρμᾱ κατ' ἐπάνω της, τὴν συλλαμβάνει μὲ τοὺς ὀδόν-
τας του καὶ τὴν κατασχίζει.

Διόωπειος μῦθος.

Ὅποιος ἀγαπᾷ τὴν ἀδικίαν, βρίσκει ἑστὸ σπίτι του τὰ κακά.

42. Ἡ νῆσσα.

Ἡ νῆσσα λέγεται καὶ πάπια. Ἡ νῆσσα εἶναι πτηνὸν
κολυμβητικόν, συγγενὲς τῆς χηνός, τοῦ κύκνου, τοῦ πε-
λεκᾶνος καὶ τοῦ λάρου. Τὸ σῶμα αὐτῆς εἶναι ἄρκετὰ
μέγα, πεπιεσμένον ἐκ τῶν ἄνω καὶ τῶν κάτω καὶ στενὸν
περὶ τὸ τέλος. Ἡ κεφαλὴ μετρία, οὔτε πολὺ μεγάλη οὔτε
πολὺ μικρά. Οἱ ὀφθαλμοὶ ἐπίσης μέτριοι. Τὰ ὦτα δὲν
φαίνονται· εἶναι ἐσκεπασμένα ἀπὸ
τὰ πτερά. Τὸ ράμφος πλατύ,
ὀμαλὸν ἀπ' ἔξω μὲ ἓνα ὄνυχον
κκτὰ τὸ ἄκρον, ὅστις ἔχει ἑ-
σσωθεν μικροὺς ὀδόντας, ὡς πριό-
νιον, καὶ μὲ ἐν λεπτὸν κήρωμα
ἐκτ' ἔξω. Ὁ λαιμὸς βραχύς, αἱ
πτέρυγες χαμηλαὶ καὶ οὔτε πολὺ
μεγάλαι οὔτε πολὺ μικραί. Ἡ οὐρὰ βραχεῖα καὶ περιφε-
ρής. Οἱ πόδες ἰσχυροί, χαμηλοί, ἐπτερωμένοι μέχρι τῆς
καμπῆς αὐτῶν καὶ σχεδὸν πλησίον τῆς οὐρᾶς τοποθε-
τημένοι. Οἱ δάκτυλοι τέσσαρες, ὁ εἷς, μικρότερος τῶν
ἄλλων, ὀπισθεν καὶ οἱ τρεῖς ἄλλοι ἔμπροσθεν, ἡνωμένοι
δι' ἐνὸς λεπτοῦ δέρματος. Τὸ πτέρωμα πυκνὸν καὶ ἁπα-
λόν. Τὸ χρῶμα ποικίλον· τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ λαιμοῦ
πυλῆθως πράσινον καὶ μέλαν, στίλβον ὡς μέταλλον· τοῦ
στήθους, τῆς κοιλίας καὶ τῶν σκελῶν φαῖον φωτεινόν·
τῆς ράχεως φαειδρὸν ἀμυδρὸν, στίλβον ὡς κάτοπτρον.
Ἡ φωνὴ μεγάλη καὶ διαπεραστική.

Ἡ νῆσσα ἐξημερώθη καὶ ἔγινε κατοικίδιον ζῷον ἀπὸ πολὺ παλαιούς χρόνους. Εὐρίσκεται σήμερον εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς. Διαιτᾶται εὐχαρίστως εἰς λίμνας, εἰς ποταμούς, εἰς τενάγη, εἰς ρυάκια καὶ ἐν γένει εἰς πᾶν δροσερὸν καὶ ὑδρηλὸν μέρος. Τρώγει σκώληκας, κοχλίας, μικροὺς βατράχους, μικρὰ ὀψάρια, ἀκρίδας, κανθάρους, ἔντερα ζῶων, ὡς βατράχων καὶ ὀφαρίων, κρέας, ψωμίον, γεώμηλα, γογγύλας, σπόρους, πίτυρα, ἄλευρον καὶ τὰ τοιαῦτα. Κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔαρος ἀρχίζει ἡ θήλεια νὰ γεννᾷ ὡά. Ἐπιδάξει εἴκοσι μίαν ἕως εἴκοσι τέσσαρας ἡμέρας δώδεκα ἕως δεκαῆξ ὡά.

Αἱ νῆσαι βαδίζουσι κακῶς· βινοῦσι τὸ σῶμά των δεξιὰ καὶ ἀριστερά, διότι ἔχουσι πολὺ χαμηλοὺς καὶ πολὺ πρὸς ὀπίσω τεθειμένους τοὺς πόδας. Πλέουσιν εὐκόλως καὶ ταχέως ἐντὸς τοῦ ὕδατος, διότι ἔχουσι τοὺς δακτύλους τῶν ποδῶν ἠνωμένους μὲ ἐν δέρμα λεπτόν. Βουτῶσι καλῶς, διότι τὰ πτίλα καὶ τὰ πτερὰ αὐτῶν εἶναι ἐκ φύσεως χρισμένα μὲ λιπαράν τινα οὐσίαν καὶ δὲν ποτίζονται ἀπὸ τὸ ὕδωρ. Ζητοῦσι τὴν τροφὴν αὐτῶν μὲ τὸ ράμφος καὶ εὐρίσκουσιν αὐτὴν ἐντὸς τῶν θολερῶν ὑδάτων, διότι τὸ κήρωμα, μὲ τὸ ὁποῖον εἶναι τυλιγμένον τὸ ράμφος αὐτῶν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ τὰς κάμῃ νὰ αἰσθάνωνται.

Αἱ νῆσαι εἶναι ζῶα πολὺ λαίμαργα· καταπίνουσι διὰ μιᾶς παρὰ πολὺ φαγητόν, ἔπειτα τὸ ἐκβάλλουσι καὶ τὸ τρώγουσι πάλιν. Εὐχαριστοῦνται νὰ βόσκωσιν εἰς μέρη ὑδρηλὰ καὶ νὰ κολυμβῶσιν εἰς ὕδατα καθαρὰ καὶ δροσερά. Αὐξάνουσι ταχέως καὶ καλῶς, ὅταν διαιτῶνται πλησίον τέλματος ἢ πλησίον ρυακίου. Παχύνονται πολὺ, ὅταν περιορίζωνται καὶ δὲν κινῶνται. Ἀσθενοῦσι πολὺ σπανίως καὶ πολὺ ἐλαφρῶς. Ζῶσι πολλοὶ ὁμοῦ καὶ μὲ ἀγάπην πολλήν. Ὅταν πρόκηται νὰ μεταβῶσιν εἰς κανὲν

μέρος, βαδίζουσιν ἢ μία κατόπιν τῆς ἄλλης οὕτως, ὥστε πληματίζουσιν μίαν γραμμὴν.

Αἱ νήσσαι φωλεᾶς δὲν γνωρίζουσι νὰ κατασκευάζωσι· γεννῶσι τὰ ῥά των κατὰ γῆς. Τὰ τέκνα των τὰ βαγαῶσιν ἔρκετά, ἀλλὰ δὲν ἔχουσι καὶ ἀνάγκην νὰ φροντίζωσι δι' αὐτὰ πολὺ. Τὰ νησσάρια μόλις ἐξέλθωσιν ἐκ τῶν ῥῶν, ῥυθὺς πηδῶσιν εἰς τὸ ὕδωρ, κολυμβῶσι μετὰ τῆς μητρὸς αὐτῶν ὡς τέλειοι κολυμβηταὶ καὶ ζητοῦσι μετ' αὐτῆς τὴν τροφήν των. Εἶναι προσεκτικά, πονηραὶ καὶ φοφοδεῖς, εἰλλὰ πολὺ γενναῖαι, ὅταν πρόκηται νὰ ὑπερασπίσωσι τὴν ζωὴν των ἢ τὴν ζωὴν των τέκνων αὐτῶν. Ὅταν ἀετός τις ὁρμήσῃ κατ' ἐπάνω των, δὲν ζαλίζονται· βουτῶσιν εἰς τὸ ὕδωρ, κολυμβῶσι κάτωθεν αὐτοῦ καὶ ἐξέρχονται ἄλλοῦ. Ὅταν δὲ ὁ ἀετός καὶ ἐκεῖ ὁρμήσῃ, βουτῶσι πάλιν καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς, μέχρις ὅτου ὁ ἀετός κουρασθῇ καὶ φύγῃ ἢ αὐταὶ πνιγῶσιν ἀπὸ τὰ συχνὰ βουτήματα.

Αἱ ἀρσενικαὶ νήσσαι εἶναι πολὺ ὠραιότεραι ἀπὸ τὰς θηλυκάς· τὸ πτέρωμα αὐτῶν καὶ ἰδίως κατὰ τὸ θέρος, εἶναι διαίτοτον. Τὰ ζωηρότατα χρώματα αὐτοῦ λάμπουσιν εἰς τὸν ἥλιον ὡς μέταλλα χρωματισμένα. Προσέτι θυμωοῦσι περισσότερον καὶ εὐκολώτερον ἀπὸ τὰς θηλυκάς καὶ δαγκάνουσι χειρότερον ἀπὸ αὐτάς. Τὰ δαγκάματά των, καὶ μάλιστα ὅταν εἶναι πολὺ θυμωμένοι, δύνανται νὰ κτεμῶσι μέγα κακὸν τὸ σιάλόν των ἐνεργεῖ ὡς δηλητήριον εἰς τὴν πληγὴν.

Οἱ ἄνθρωποι τρέφουσι τὰς νήσσας διὰ τὸ κρέας των, διὰ τὰ ῥά των καὶ διὰ τὰ πτερά των. Τὸ κρέας αὐτῶν ἔρκετὰ νόστιμον. Τὰ ῥά των εἶναι θρεπτικώτερα καὶ παχύτερα ἀπὸ τὰ ῥά των ὀρνίθων, ἀλλὰ ὀλιγώτερον νόστιμα. Τὰ πτερά των χρησιμεύουσιν εἰς τὸ νὰ γεμίζωσιν οἱ ἄν-

θρωποι τὰ στρώματα καὶ τὰ προσκεφάλαια αὐτῶν, ἀλλὰ δὲν εἶναι τόσον καλὰ, ὅσον εἶναι τὰ πτερὰ τῶν χηνῶν.

Ζ' ΠΛΕΟΝΕΞΙΑ

43. Κύων πλεονέκτης.

Μίαν φοράν κύων τις εἶχεν ἀρπάσει ἕκ τινος κρεοπωλείου ὀλίγον κρέας. Ἐπειδὴ δὲ ἐφοβεῖτο μήπως τὸν καταδιώξουσιν οἱ κρεοπῶλαι καὶ τὸν ξυλίσωσιν, ἐσυλλογίσθη νὰ εἰσέλθῃ εἰς ἕνα ποταμόν, ὃ ὁποῖος ἦτο ἐκεῖ πλησίον νὰ περάσῃ κλυμβῶν εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην, νὰ καθίσῃ ἐκεῖ καὶ νὰ φάγῃ τὸ κρέας τοῦ με ἡσυχίαν. Εἰσῆλθε λοιπὸν εἰς τὸν ποταμόν καὶ ἤρχισε νὰ κολυμβᾷ.

Ἐνῷ ἐκολύμβα, εἶδεν ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ τὴν σκιάν του καὶ ἐνόμισεν ὅτι ἦτο ἄλλος κύων, ὅστις εἶχεν εἰς τὸ στόμα τοῦ μεγαλότερον κομμάτιον κρέας ἀπὸ τὸ ἰδικόν του.

Ὁ ἀπληστος δὲν ἤρκετο εἰς τὸ ἰδικόν του κρέας, ἀλλ' ἤθελε καὶ τὸ ξένον. Ἦνοιξε λοιπὸν τὸ στόμα τοῦ καὶ ὥρμησε νὰ δαγκάσῃ τὸν ξένον κύνα διὰ νὰ ἀρπάσῃ τὸ κρέας αὐτοῦ. Ἀλλὰ μόλις ἤνοιξε τὸ στόμα τοῦ, πίπτει εἰς τὸν ποταμόν τὸ κρέας, τὸ ὁποῖον ἐκράτει με τοὺς ὀδόντας τοῦ, καὶ παρασύρεται ἀπὸ τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ. Ὁρμᾷ τότε νὰ ἀρπάσῃ τὸ κρέας τοῦ ξένου κυνός, ὅπως ἐνόμιζεν, ἀλλὰ βυθίζεται ἡ κεφαλὴ τοῦ

εἰς τὸν ποταμὸν καὶ γεμίζει τὸ στόμα του καὶ οἱ ῥώ-
θωνές του ἀπὸ ὕδωρ. Εἰς τὸν ποταμὸν κανεῖς ξένος
κύων καὶ καγὲν κοιμάτιον κρέας δὲν ὑπῆρχεν. Ἐκεῖ
ἦτο μόνον ἡ σκιά του, ἡ ὁποία ἐφαίνετο εἰς τὸ ὕδωρ.
Ἐμεινε λοιπὸν ὁ ἄπληστος χωρὶς κρέας. Καὶ τότε
νηστικὸς καὶ λυπημένος ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν πό-
λιν, ὅθεν εἶχεν ἀρπάσει τὸ κρέας.

Αἰσώλειος μῦθος.

“Οποῖος ζητάει τὰ ξένα, χάνει καὶ τὰ ὀδικά του.

44. Γυνὴ καὶ ὄρνις.

Μία γυνὴ χήρα εἶχε μίαν ὄρνιθα, ἡ ὁποία ἐγέννα
κάθε ἡμέραν ἀπὸ ἓν αὐγόν.

Μετά τινα χρόνον ἡ χήρα δὲν εὐχαριστεῖτο πλέον
εἰς ἓν αὐγόν, τὸ ὁποῖον ἐλάμβανεν ἀπὸ τὴν ὄρνιθα,
καὶ ἤθελε νὰ λαμβάνῃ δύο τὴν ἡμέραν. Ἐσκέφθη λοι-
πὸν νὰ δώσῃ εἰς τὴν ὄρνιθα διπλασίαν τροφήν, διὰ νὰ
δυναμώσῃ τάχα περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι ἦτο καὶ δυνηθῇ
νὰ γεννᾷ δύο αὐγὰ τὴν ἡμέραν. Ἐνόμιζεν ὅτι ἀπὸ
ἀδυναμίας ἡ ὄρνις γεννᾷ μόνον ἓν αὐγόν τὴν ἡμέραν.
Ἦρχισε λοιπὸν νὰ ρίπτῃ εἰς αὐτὴν διπλασίαν τροφήν
ἀπὸ ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἄλλοτε τῆς ἔρριπτεν. Ἀλλ’ ἡ
ὄρνις μετὰ τινας ἡμέρας ἔπαυσε νὰ γεννᾷ πλέον, διότι
ἀπὸ τὴν πολλὴν τροφήν ἔγινε πολὺ παχεῖα καὶ δὲν
ἠδύνατο νὰ γεννήσῃ.

Ἡ χήρα ἀφουῖ ἔπαυσε νὰ λαμβάνῃ καὶ τὸ ἓν αὐγόν,
ἔλεγε μὲ τὸν νοῦν της· «Δικαίως ἐτιμωρήθην. Δὲν ἤ-

μην εὐχαριστημένη μετὰ τὸ ἐν αὐτόν. Ἦθελα δύο. Τώρα ἔχασα καὶ τὸ ἐν. Αὐτὰ παθαίνουνσι πάντοτε, ὅσοι δὲν εὐχαριστοῦνται μετὰ τὰ ὀλίγα καὶ θέλουνσι τὰ πολλά. Αὐτοὶ χάνουνσι καὶ τὰ ὀλίγα».

Αἰσωπείος μῦθος.

45. Ὁρνις χρυσοτόκος.

Μίαν φοράν εἰς κηπουρὸς εἶχε μίαν ὄρνιθα, ἣ ὁποῖα ἐγέννα χρυσὰ αὐγά. Ὁ κηπουρὸς ἔφερε ταῦτα εἰς τοὺς χρυσοκόους, τὰ ἐπώλει καὶ ἐκέρδιζεν ἀρκιὰ χρήματα. Ὑστερον ἀπὸ ὀλίγον δὲν εὐχαριστεῖτο πλέον εἰς τὰ κέρδη αὐτά. Τοῦ ἐφαίνοντο μικρά. Ἦθελε νὰ γίνῃ διὰ μιᾶς πλούσιος. Καὶ ἐπειδὴ ἐνόμισεν ὅτι ἡ ὄρνις εἶχε μέσα της κανένα μέγαν ὄγκον χρυσοῦ, τὴν ἔσφαξε διὰ νὰ εὑρῇ αὐτόν.

Παρετήρησεν εἰς ὅλα της τὰ ἐντόσθια μετὰ πολλήν προσοχήν, ἵνα εὑρῇ τὸν ὄγκον τοῦ χρυσοῦ, ἀλλὰ δὲν εὔρε τίποτε. Ἦσαν τὰ ἐντόσθια αὐτῆς ὅπως καὶ ὅλων τῶν ἄλλων ὀρνιθίων. Τότε ὁ κηπουρὸς ἐνόησε τί κακὸν ἔπαθεν. Ἦθελε διὰ μιᾶς νὰ γίνῃ πλούσιος καὶ ἔχασε καὶ τὸ κέρδος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἄλλοτε.

Αἰσωπείος μῦθος.

Ὅποιος γρυεῦει τὸ πολὺ χάνει καὶ τὸ ὀλίγον.

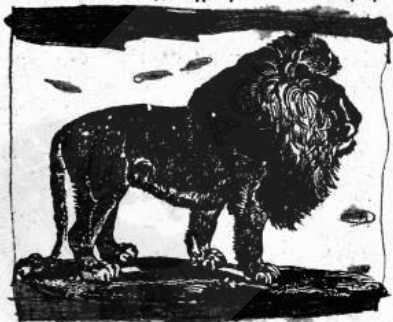
46. Ἀλώπηξ καὶ λέων.

Μίαν φοράν μία ἀλώπηξ καὶ εἰς λέων, διὰ νὰ κυνηγῶσι μετὰ εὐκολίαν, ἀπεφάσισαν νὰ ἐξέρχωνται μαζὶ εἰς τὸ κυνήγιον. Συνεφώνησαν, ἥ ἀλώπηξ νὰ εὐρίσκη τὸν

ζῶα καὶ ὁ λέων ἐπιτίθεται κατ' αὐτῶν καὶ νὰ μάχεται, καὶ ἔπειτα νὰ μοιράζωσι τὰ κρέατα ἀναλόγως τῆς ἐργασίας αὐτῶν· περισσότερα νὰ λαμβάνῃ ὁ λέων, ὡς ἐργαζόμενος περισσότερον καὶ ὀλιγώτερα ἡ ἀλώπηξ, ὡς ἔχουσα ὀλιγωτέραν ἐργασίαν.

Τοῦτο ἐξηκολούθησεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καὶ ἡ ἐργασία των ἐγένετο πολὺ καλὰ. Ἀλλὰ μετὰ τινα χρόνον ἐζήλευσεν ἡ ἀλώπηξ τὸν λέοντα καὶ δὲν εὐχαριστεῖτο πλεόν εἰς τὰ ὀλίγα κρέατα. Ἦθελε νὰ ἔχῃ περισσότερα. Εἶπε

λοιπὸν εἰς τὸν λέοντα, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς αὐτὸς πρέπει νὰ εὕρισκῃ τὰ ζῶα καὶ αὐτὴ νὰ συλλαμβάνῃ αὐτά· διότι ἐπιθυμεῖ αὐτὴ νὰ λαμβάνῃ τὰ περισσότερα κρέατα. Ὁ λέων δὲν εἶπε τίποτε. Ἔστρεξεν ἀμέσως.

Μετ' ὀλίγον ἐνύκτωσεν. Τότε ὁ λέων ὠδήγησε τὴν ἀλώπεκα εἰς ἓν ποίμνιον· καὶ ἄφ' οὗ τὴν ὠδήγησεν ἕως ἐκεῖ, αὐτὸς ἀπесύρθη. Ἡ ἀλώπηξ εἰσέρχεται εἰς τὸ ποίμνιον, ἀρπάζει ἓν πρόβατον καὶ ἐτοιμάζεται νὰ φύγῃ. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ οἱ κύνες, οἱ ὁποῖοι ἐφύλαττον τὰ πρόβατα, τὴν ἐνόησαν. Εἰς τὴν στιγμὴν ὀρμῶσι κατ' αὐτῆς, τὴν συλλαμβάνουσι καὶ τὴν κατασχίζουσιν.

Αἰθώπειος μῦθος.

Ὅπου δὲν φθάνει τὸ χέρι σου, μὴ κρεμάσῃς τὸ καλάθι σου·

27. Ἡ περιστέρα.

Ἡ περιστέρα εἶναι πτηνὸν περιστερῶδες, συγγενὲς τῇ τρυγόνῳ καὶ τῆς φάσσης. Τὸ μέγεθος αὐτῆς εἶναι μέτριον καὶ τὸ σῶμα ὀγκῶδες. Ἡ κεφαλὴ μικρὰ καὶ στρογγύλη. Οἱ ὀφθαλμοὶ μικροί. Τὸ ράμφος μέτριον, λεπτόν, ἀπαλὸν εἰς τὴν ρίζαν, ὀλίγον σκληρόν καὶ καμπύλον κατὰ τὸ ἄκρον. Οἱ ρῶθνες κατὰ τὸ μέσον τοῦ ράμφους σχιστοὶ καὶ καλυπτόμενοι μὲ μίαν ἐπιδερμίδα ἐκ χόνδρου. Ὁ λαιμὸς βραχύς, αἱ πτέρυγες μᾶλλον μακραί, ὀξεῖαι, πυκναὶ καὶ ὁμαλαί. Ἡ οὐρὰ βραχεῖα, περιφερὴς καὶ σπανίως μακρά. Οἱ πόδες βραχεῖς, γυμνοὶ συνήθως καὶ ἐπτερωμένοι σπανίως. Οἱ πόδες ἔχουσι τέσσαρας δακτύλους. Οἱ δάκτυλοι καὶ οἱ τέσσαρες εἶναι ἐξ ἴσου ἀνεπτυγμένοι. Εἶναι δὲ ὅλοι εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος τεθειμένοι. Δὲν εἶναι ὅπως οἱ δάκτυλοι εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἀλέκτορος, ὅπου ὁ εἷς εἶναι μικρότερος καὶ κεῖται ὀπισθεν τῶν ἄλλων τριῶν. Τὸ χρῶμα ποικίλον· συνήθως λευκόν, τεφρόχρουν, ανοικτὸν κυανοῦν καὶ περὶ τὸν τράχηλον χρυσοεῖδές.

Ἡ περιστέρα εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ ὠραιότατα καὶ χαριέστατα πτηνά. Τὸ σῶμα αὐτῆς εἶναι καλῶς ἀνεπτυγμένον, τὰ μέλη της ἀνάλογα· τίποτε δὲν ἔχει μεγαλύτερον ἢ μικρότερον ἀπὸ ὅ,τι πρέπει. Ἡ κεφαλὴ εἶναι πολὺ ὠραία, οἱ ὀφθαλμοὶ πολὺ ζωηροὶ καὶ πολὺ ἥμεροι, τὸ πτέρωμα της ὅχι μὲν λαμπρὸν ὅπως τοῦ ταῶ, ἀλλὰ μὲ χρώματα πολὺ εὐχάριστα. Ἡ στάσις της πολὺ ὠραία, ἡ πτήσις ἑλαφρά καὶ χαριτωμένη. Τὸ δὲ πτηνὸν ἐν γένει ζωηρόν, εὐκίνητον καὶ πολὺ καθαρόν.

Αἱ περιστέραι εἶναι διαδεδομέναι εἰς ὅλην τὴν γῆν. Διατῖνται εἰς τὰ δάση, εἰς τοὺς ἀγρούς, εἰς τὰς πόλεις

καὶ εἰς τὰ χωρία κατ' ἀγέλας. Κτίζουσι φωλεάς, ἀτέ-
χνους ὁμῶς. Φωλεοῦσιν εἰς τοὺς κλῶνας τῶν δένδρων,
εἰς τὰ κοιλώματα τῶν ἔρειπίων καὶ ὑπὸ τοὺς θάμνους.
Ἀναπτύσσονται ταχέως· ἕξ μῆνας μετὰ τὴν γέννησίν των
εἶναι τέλειαι πλέον περιστεραί.

Αἱ περιστεραι ζῶσι κατὰ ζεύγη, τίκτουσι πολλάκις τοῦ
ἔτους ἀνὰ δύο ᾧ λευκὰ ἐκάστοτε, ἐπωάζουσιν ἐπὶ δέκα
ἑπτὰ ἡμέρας καὶ νεοττοποιοῦσιν ἕως δέκα φορές τὸ ἔτος
Τρώγουσι σπέρματα καρπῶν, κόκκους, ῥάγας, πόαν, φύλ-
λα, σῖτον, κριθήν, βρίζαν, βρώμην, φακὴν, κυάμους,
βαλανίδια, κοχλίας, σκώληκας καὶ κανθάρους. Πετώσι
ταχέως καὶ μὲ πολλὴν εὐκολίαν. Βαδίζουσι καὶ τρέχου-
σιν ὅχι κακῶς. Προεκτείνουσι καὶ συστέλλουσι τὸν τράχη-
λον αὐτῶν εἰς ἕκαστον βῆμα. Ἔχουσι φωνὴν μονότονον
καὶ ἀηδῆ, ὁμοιάζουσαν ὀλίγον μὲ τὸν ἦχον τοῦ τυμπάνου
καὶ μὲ τὸ μορμύρισμα τῆς γάττας. Ἔχουσιν ἐχθροὺς τὸν
ἀλιάετον, τοὺς κίρκους, τοὺς ἰέρακας, τοὺς ὄφεις καὶ
τὰς γάττας. Δὲν ἔχουσι κανὲν ὄπλον νὰ ὑπερασπίζωσι τὴν
ζωὴν των καὶ εἶναι ἐκτεθειμέναι εἰς ὅλας τὰς προσβολὰς
τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων.

Αἱ περιστεραι ἔχουσι πολλὰς καὶ μεγάλας ἀρετάς καὶ
διὰ τοῦτο τὰς ἀγαπῶσι πολὺ οἱ ἄνθρωποι. Αἱ περιστεραι
εἶναι ἀθῶαι· ὀλίγον ἅμα συναναστραφῶσι τοὺς ἀνθρώπους
ἀμέσως τοὺς ἐμπιστεύονται καὶ καμμίαν ὑποψίαν δὲν ἔ-
χουσι πλέον. Εἶναι ἡμεροὶ καὶ ἀγαθαί· ποτὲ δὲν προσβάλ-
λουσι κανένα, ποτὲ δὲν θέλουσι νὰ βλάψωσι κανένα, ποτὲ
δὲν θέλουσι νὰ ἐκδικηθῶσι τὸν βλάψαντα αὐτάς. Εἰς τὴν
συναναστροφὴν τῶν ἀνθρώπων δεικνύουσι μεγάλην εὐχα-
ρίστησιν· ἔρχονται καὶ μένουσι καὶ βαδίζουσι πλησίον αὐ-
τῶν ἀφόβως, προσέρχονται καὶ λαμβάνουσιν ἐκ τῶν χει-
ρῶν αὐτῶν τὴν τροφήν των. Εἶναι κοινωνικαί· ποτὲ δὲν

δύνανται νὰ ζήσωσι μόνοι, ζητοῦσι καὶ εὐρίσκουσιν ἄλλας ἀγέλας περιστερῶν καὶ μένουσι με' αὐτάς.

Αἱ περιστεραι εἶναι σύζυγοι ἄριστοι· τὰ ζεύγη ποτὲ δὲν ἐρίζουσι, ποτὲ δὲν χωρίζονται. Οὔτε ὁ σύζυγος, ἐνόσω ζῇ, ἀφίνει τὴν σύζυγόν του, οὔτε ἡ σύζυγος τὸν σύζυγόν της. Μάλιστα, ὅταν ὁ εἰς ἐκ τῶν δύο ἀποθάνῃ, ὁ ἄλλος συνήθως μένει ἐν χηρείᾳ· δὲν λαμβάνει ἄλλον σύντροφον εἰς τὴν ζωὴν του. Ἐνόσω ζῶσιν ἀγαπῶνται τρυφερώτατα, καθαρίζουσι καὶ στολίζουσι καὶ τρέφουσι καὶ ἀσπάζονται ὁ εἰς τὸν ἄλλον με' τὰ βράμφη των, μιτυρίζουσι γλυκύτατα, ὁμοῦ κάθηνται, ὁμοῦ βόσκουσιν, ὁμοῦ πετῶσιν, ὁμοῦ ἐκλέγουσι τὸν τόπον διὰ νὰ κάμωσι τὴν φωλεάν των, ὁμοῦ κτερίζουσιν αὐτήν· ὁ ἄρρην φέρει τὴν λάσπην, τὰ ξηρὰ χόρτα καὶ ὅ,τι ἄλλο χρειάζεται καὶ ἡ θήλεια οἰκοδομεῖ.

Διὰ τὰ τέκνα των φροντίζουσι καὶ οἱ δύο σύζυγοι. Ὅταν ἡ θήλεια δυστροπῇ καὶ δὲν θέλει νὰ ἐπιάσῃ, ὁ ἄρρην ἀναγκάζει καὶ βιάζει αὐτήν. Ὅταν ἡ θήλεια ἐπιάσῃ, ὁ ἄρρην πετᾷ καὶ φέρει τροφήν εἰς τὴν ἀγαπητὴν σύζυγον. Ὅταν αὐτὴ ἀποκάμῃ νὰ ἐπιάζῃ, ἔρχεται ὁ σύζυγος καὶ κάθηται αὐτὸς καὶ ἐπιάζει. Ὅμοῦ φροντίζουσι διὰ τὴν τροφήν τῶν τέκνων αὐτῶν· ὁ πατὴρ, ἅμα γεννηθῶσιν οἱ νεοσσοί, φέρει εἰς τὴν φωλεάν ὀλίγον χῶμα ἄλμυρόν, τὸ μασᾷ καὶ τὸ ἐμβάλλει εἰς τὸ στόμα τῶν νεοσσῶν. Ὅταν ἡ μήτηρ ἀποκάμῃ νὰ θερμαίνῃ τοὺς νεογενήτους νεοσσούς, ἐγείρεται αὐτὴ καὶ ἔρχεται ὁ πατὴρ καὶ κάθηται καὶ θερμαίνει αὐτούς. Ὅταν μεγαλώσωσιν ὀλίγον οἱ νεοσσοί, οἱ γονεῖς δὲν ἐκδιώκουσιν αὐτούς ἐκ τῆς φωλεᾶς, ἀλλὰ τοὺς τρέφουσιν ἐπὶ πολὺν χρόνον, μέχρι ὅτου γίνωσιν ἱκανοὶ νὰ τρέφωνται μόνοι των.

Αἱ περιστεραι γνωρίζουσι τοὺς κινδύνους, οἱ ὁποῖοι τὰς ἀπειλοῦσιν. Εἶναι πολὺ φρόνιμοι καὶ πολὺ προβλεπτικά.

ἦσαν αἰσθανθῶσιν ὅτι κακὸν τι θὰ συμβῇ εἰς αὐτάς, πε-
τῶσι πρὶν ἔλθῃ τὸ κακὸν καὶ φεύγουσι μακρὰν ἀπ' ἐκεῖ.
Ἐχουσιν ἐξαίρετον αἰσθησιν καὶ μνήμην τοῦ τόπου. Εἰς
τοῦτο ὁμοιάζουσι τὴν γάτταν καὶ τὸν κύνα· εὐρίσκουσι τὴν
φωλεάν των καὶ χιλιάδες χιλιάδων μέτρα ἂν εἶναι μα-
κρὰν ἀπ' αὐτῶν.

Διὰ τοῦτο τὸ χάρισμα τῆς περιστερᾶς μεταχειρίζονται
οἱ ἄνθρωποι· αὐτὴν εἰς τοὺς πολέμους καὶ εἰς ἄλλας πε-
ριστάσεις. Στέλλουσι δι' αὐτῶν ἐπιστολάς ἀπὸ ἑν μέρους
εἰς ἄλλο.

Τοῦτο γίνεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Λαμβάνουσι πε-
ριστερὰς τινὰς ἀπὸ μίαν πόλιν, ὅπου ἔχουσι τὰς φωλεάς
των, τὰς μεταφέρουσιν εἰς ἄλλας πόλεις, μακρὰν κειμέ-
νας ἀπὸ αὐτὴν καὶ περιορίζουσιν αὐτάς. Ὅταν θέλουσι γὰρ
στεῖλῶσιν ἐπιστολὴν τινα εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην, ὅπου αἱ
περιστεραι ἔχουσι τὰς φωλεάς των, λαμβάνουσι μίαν ἐξ
αὐτῶν, δένουσιν εἰς τὸν πόδα αὐτῆς τὴν ἐπιστολὴν καὶ τὴν
ἀφήγουσιν. Ἡ περιστέρα ἅμα ἐλευθερωθῇ πετᾷ κατ' εὐ-
θεΐαν πρὸς τὰ ὑψηλά. Καὶ ἀφοῦ φθάσῃ εἰς ἑν τοιοῦτον
ὕψος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον μόλις φαίνεται ὡς μυῖα, σταματᾷ.
Δὲν πετᾷ πλέον ὑψηλά. Ἀρχίζει καὶ κάμνει μεγάλους
κύκλους καὶ πολλοὺς, τὸν ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου καὶ
τὸν ἕνα μεγαλύτερον τοῦ ἄλλου. Ζητεῖ ἀπ' ἐκεῖ ὑψηλά,
γὰρ ἴδῃ τὴν πατρίδα τῆς καὶ γὰρ διακρίνῃ ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ
σύννεφα τὸν δρόμον, ὃ ὁποῖος φέρει εἰς αὐτήν. Καὶ ἐνῶ
κυρρίζει ἥσυχα ἥσυχα, ἅμα διακρίνῃ τὴν πατρίδα τῆς,
εἰς τὴν στιγμὴν φεύγει ὡς ἀστραπὴ καὶ φθάνει τάχιστα
εἰς αὐτήν, ὅσον μακρὰν καὶ ἂν εὐρίσκηται.

48. Ἡ περιστερὰ.

— «Ποῦ μ' ἀπλωμένα τὰ πτερὰ
πετᾶς λευκῇ περιστερὰ,

δὲτ' ἐφ' ἡμῶν

βαρὺς χειμῶν

τοὺς πάγονς φέρει τοῦ βορρᾶ;»

— «Ὅπου ἡ ἄνοιξις γελᾷ

καὶ αὖραι πνέουν ἀπαλά,

ἐκεῖ πετῶ

τὸ φῶς ζητῶ,

ζητῶ τὰ ἄνθη τὰ καλά.»

† A. P. ΡΑΓΚΑΒΗ

49. Τὰ περιστέρια.

ἽΤαιριαγμένα ἔς τὴν αὐλὴν

δύο λευκὰ περιστερᾶκια

παίζουσιν μὲ καρδιὰ καλὴν

σὰν τὰ φρόνιμα παιδάκια.

Ἔχουσιν ὀφθαλμοὺς πλουμιστὰς

καὶ κοκκινωπὰ ποδάρια,

καὶ κινεῖν τρεμουλιαστὰς

τὰ φτερά τοὺς τὰ καθάρια.

Κᾶπον κάμουν χαροπὰ

καὶ παλαίουν καὶ τσιμπιοῦνται,

κᾶπον τῶνα σταματᾷ

καὶ γλυκὰ γλυκὰ φιλιοῦνται.

Περιστέρια τρυφερά,
καὶ λευκὰ λευκὰ ᾿σαν κρίνο,
ἡ καρδιά μου λαχταρᾷ
᾿σαν καὶ ἐσᾶς κ' ἐγὼ νὰ γίνω

Ἡμερο καὶ χαροπὸ
᾿στὴν καρδιά μὲ δίχως κάκια
νὰ ὑπομένω, ν' ἀγαπῶ
τὰ μικρά μου τ' ἀδερφάκια

Γιὰ νὰ ζήσουμε ᾿ς τὴ γῇ
᾿σαν κ' ἐσᾶς ἀγαπημένα
κι' ὁ Θεὸς νὰ εὐλογῇ
πρῶτ' αὐτὰ κ' ἔπειτ' ἐμένα.

ΣΤΑ ΜΟΥΣΑ

Γ. Β. ΒΙΛΚΙΝΣΚΙ

— — — — —
Η' ΤΟ ΚΑΚΟΝ ΤΙΜΩΡΕΙΤΑΙ
ΤΟ ΑΓΑΘΟΝ ΒΡΑΒΕΥΕΤΑΙ
— — — — —

50. Ἔμπορος καὶ ὄνος.

Μίαν ἡμέραν ἔμπορός τις εἶχε φορτώσει τὸν ὄνον
οὐ μὲ ἄλλας. Ἦθελε νὰ τὸ φέρῃ εἰς τὴν ἀγορὰν νὰ τὸ
πωλήσῃ. Εἰς τὸν δρόμον, ἐνῶ ἐπήγαινε, κατὰ τύχην
παρεστράτησεν ὁ ὄνος καὶ ἔπεσε μέσα εἰς τὸ ποτάμιον,

τὸ ὁποῖον ἔρρεεν ἀπὸ κάτω. Τὸ ἄλλας τότε ἐβράχῃ καὶ ἀνέλυσεν. Ὅταν ἡγέρθη ὁ ὄνος, εἶδεν ὅτι ἦτο πολὺ ἐλαφρὸς. Τοῦτο ἤρесе πολὺ εἰς αὐτὸν καὶ ἀπεφάσισε νὰ πίπτῃ πάντοτε εἰς τὸ ὕδωρ, ὡσάκις ὁ κύριός του τὸν ἐφόρτωνεν.

Μετ' ὀλίγον χρόνον διέβαιναν ὁ ὄνος πάλιν μὲ ἄλλας φορτωμένος ἀπὸ τὸ ἴδιον μέρος. Ὁ ὄνος τότε παρεστράτησεν ἐπίτηδες καὶ ἔπεσεν εἰς τὸ ποτάμιον.

—«Ἄ !» εἶπεν ὁ κύριός του, «αὐτὸ δὲν ὑποφέρεται ! Φαίνεται ὅτι ὁ ὄνος τὸ κάμνει ἐπίτηδες. Πρέπει ὅμως νὰ μάθῃ ἐπὶ τέλους ὅτι οἱ ψεῦσται καὶ οἱ ἀπατεῶνες μίαν ἢ δύο φορές δύνανται νὰ ὠφεληθῶσιν, εἰς τὸ τέλος ὅμως πάντοτε βλάπτονται καὶ ἀφανίζονται».

Τὴν ἄλλην ἡμέραν φορτῶναι ὁ κύριος τὸν ὄνον σπογγάρια καὶ διαβαίνει πάλιν ἀπὸ τὸ ἴδιον μέρος. Ὁ ὄνος παραστρατεῖ πάλιν ἐπίτηδες καὶ πίπτει εἰς τὸ ποτάμιον. Ὅταν ἡγέρθη ὅμως εἶδεν, ὅτι τὸ φορτίον του ἔγινε πολὺ βαρύτερον ἢ πρότερον. Τὰ σπογγάρια ἐγέμισαν μὲ ὕδωρ καὶ ἔγιναν δέκα φορές βαρύτερα ἀπὸ ὅ,τι ἦσαν. Ὁ ὄνος δὲν ἠδύνατο νὰ τὰ φέρῃ ἀπὸ τὸ βάρος τὸ πολὺ. Ἐσταμάτα λοιπὸν εἰς τὸν δρόμον κατὰ πᾶσαν ὥραν καὶ στιγμὴν. Ὁ κύριός του ὅμως, ὅστις ἤρχετο κατόπιν του, τὸν ἔδερε δυνατὰ μὲ ἓν χονδρὸν ρόπαλον καὶ τὸν ἠνάγκαζε νὰ περιπατῇ, ἕως ὅτου ἔφθασεν εἰς τὴν ἀγοράν. Ὁ ὄνος παρ' ὀλίγον νὰ ἀποθάνῃ ἀπὸ τὸν κόπον καὶ ἀπὸ τὸ πολὺ ξυλοκόπημα.

Ἀπὸ ἐκείνην τὴν στιγμὴν ποτὲ ὁ ὄνος δὲν ἔπσεε

πλέον εἰς τὸ ποτάμιον. Ἐπρόσεχε καὶ ἔκαμνε τὴν ἐργασίαν του ὅπως ἔπρεπεν.

Αἰσώπειο, μῦθος.

Μὴ κάμης ἐκεῖνο ποῦ θές, μὴ πάθης ἐκεῖνο ποῦ δὲ θές.
Οἱ κακοὶ τῆς πονηρίας πίνουσι τὴν δόμην.

51. Τὸ νέον τριαντάφυλλον.

Μίαν φορὰν εἰς τὸν φράκτην κήπου τινὸς εἶχεν ἀνοίξει ἓν νέον τριαντάφυλλον πολὺ κόκκινον καὶ πολὺ ὠραῖον. Ἐν παιδίον ἐπέρασεν ἀπὸ τὸν φράκτην, εἶδε τὸ κόκκινον τριαντάφυλλον καὶ ἐπειδὴ τοῦ ἤρρεσεν ἤθελε καὶ τὸ κόψῃ.

Τοῦ ἐφώναξε· «Κόκκινόν μου τριαντάφυλλον, ἄφησέ με νὰ σὲ κόψω. Νὰ σὲ βάλω εἰς τὸν πῖλόν μου νὰ τὸν πολίξῃς. Θὰ ὑπάγωμεν μαζὶ εἰς τοὺς συντρόφους μου καὶ σὲ ἴδωσι πόσον κόκκινον καὶ ὠραῖον εἶσαι!»

Τὸ τριαντάφυλλον ἔκλαιε καὶ ἔλεγεν· «Ἄχ! καλὸν ἐν παιδίον, μὴ μὲ κόψῃς. Πολὺ σὲ παρακαλῶ. Τί σοῦ κημῖα; Δὲν θέλω νὰ εἶμαι εἰς τὸν πῖλόν σου. Θέλω εἰς τὸν φράκτην, πλησίον εἰς τὰ ἄλλα τριαντάφυλλα. Ἐδῶ μὲ ἔβαλεν ὁ Θεός, ἐδῶ πρέπει νὰ εἶναι!»

Τὸ παιδίον ἐθύμωσε καὶ ἤθελε νὰ τὸ πάρῃ μὲ βίαν. Ἀλλ' ἅμα τὸ ἤρπασε διὰ νὰ τὸ κόψῃ, τὸ τριαντάφυλλον τοῦ ἐτρύπησε τὴν χεῖρα μὲ τὰ ἀγκάθιά του πολὺ ἀπὸ καὶ τὸ αἱμάτωσεν.

Τὸ παιδίον τὸ ἀφῆκε τὸ τριαντάφυλλον καὶ κλαῖον

ἔτρεξεν εἰς τὴν οἰκίαν του, διὰ νὰ δέσῃ ἡ μήτηρ του τὴν αἱματωμένην χεῖρα αὐτοῦ.

“Ὁ, τι ἔκαμες λαμβάνεις.

52. Τὰ τρία παιδιά καὶ ἡ λέμβος.

Μίαν φορὰν τρία παιδιά, ὁ Δημήτριος, ὁ Πέτρος καὶ ἡ ἀδελφή των Μαρία, εἶχον καταβῆ κρυφίως εἰς τὸν κῆπὸν των. Πλησίον τοῦ κήπου ἀπὸ τὸ ὀπισθεν μέρος διήρχετο εἰς μέγας ποταμός. Εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ ἦτο δεμένη μία λέμβος. Τὰ τρία παιδιά εἰσῆλθον εἰς τὴν λέμβον καὶ ἐκίνουν αὐτὴν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Ἐχαιρον νὰ βλέπωσι τὴν λέμβον νὰ σαλεύηται ἀπ’ ἐδῶ καὶ ἀπ’ ἐκεῖ καὶ ἐγέλων πολὺ.

Αἰφνης ἦλθεν ἡ ἰδέα εἰς τὸν Δημήτριον νὰ λύσῃ τὴν λέμβον, ὅπως εἶδέ ποτε τὸν πατέρα του νὰ κάμνῃ, καὶ νὰ πλεύσῃ ὀλίγον παρακάτω. Τὸ ἔπραξε καὶ ταχέως ἡ λέμβος ἔπλεε κατὰ τὴν κατεύθυνσιν τοῦ ρεύματος. Ἀλλὰ τὰ παιδιά δὲν ἐγνώριζον νὰ διευθύνωσιν τὴν λέμβον. Καὶ ἐπειδὴ τὸ ρεῦμα ἦτο ἄρκετὰ ἰσχυρόν, τὴν παρέσυρεν. Ἡ λέμβος παρῆλθε κατὰ μῆκος τὸν πατρικόν των κῆπον, παρῆλθε κατὰ μῆκος τὸν γειτονικόν των κῆπον, ἐπροχώρησε μακρύτερα, καὶ τέλος ἐπροχώρησε τόσον, ὥστε μόλις ἐφαίνετο πλέον ἢ πόλις. Τὰ παιδιά ὁλονὲν ἔκλαιον καὶ ἐφώναζον νὰ τὰ βοηθήσωσιν. Ἀλλ’ οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι ἤκουον τὰς κραυγὰς των, δὲν ἠδύναντο νὰ τρέξωσι νὰ τὰ βοηθήσωσιν.

ὅτι ὁ ποταμὸς ἦτο πλατὺς καὶ βαθὺς καὶ τὸ ρεῦμα πολὺ ἰσχυρόν.

Σχεδὸν μίαν ὥραν μακρὰν τῆς πόλεως εἶχε παρασπρῆθῃ ἡ λέμβος, ὅτε ἐπλησίαζε νὰ φθάσῃ εἰς ἕνα φραγμόν. Χωρὶς ἄλλο, ἂν ἔφθανεν εἰς τὸν φραγμόν, θὰ ἀνετρέπετο ἡ λέμβος καὶ θὰ ἐπνίγοντο τὰ παιδιά. Ἀλλὰ δύο ἄλιεῖς, οἱ ὅποιοι ἐψάρευον τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐκεῖ πλησίον, εἶδον τὸν μέγαν κίνδυνον τῶν παιδίων καὶ εὐθὺς ἔτρεξαν νὰ τὰ σώσωσιν. Κωπηλακτοῦσι μὲ ὄλην τὴν δύναμιν, προφθάνουσι τὴν λέμβον μίαν στιγμὴν πρὶν φθάσῃ εἰς τὸν φραγμόν, σταματῶσιν αὐτὴν καὶ σώζουσι τὰ παιδιά. Μετ' ὀλίγον οἱ καλοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι ἔφεραν τὰ παιδιά ὀπίσω εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῶν.

Ἀπὸ τότε ὁ Δημήτριος, ὁ Πέτρος καὶ ἡ Μαρία πρὶν πλέον δὲν εἰσῆλθον μόνοι εἰς τὴν λέμβον.

Ὅποιος κακὰ φουρνίζει σιραβὰ καρτέλια βγάζει.

53. Ὁ μικρὸς αἰγοβοσκός.

Μίαν φορὰν τρεῖς μικροὶ αἰγοβοσκοὶ ἔβοσκον τὰς ἀγέας αὐτῶν ἐπὶ τινος ὄρους. Ἐκεῖ πλησίον ἦτο μία ἐπτόκρημνος φάραγξ, εἰς τὸ μέσον τῆς ὁποίας ἐν ζεῦγος ἀετῶν εἶχε τὴν φωελὰν αὐτοῦ. Οἱ αἰγοβοσκοὶ ἐβλεπον πολλάκις τοὺς ἀετοὺς μὲ τὰ μεγάλα πτερὰ αὐτῶν νὰ πετῶσιν ἐντὸς τῆς φάραγγος καὶ ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν αὐτῶν καὶ ἐθαύμαζον τὴν ὠραιότητα καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν βασιλέων τούτων τῶν πτηνῶν.

Μετά τινα καιρὸν ἦλθε τὸ ἔαρ. Μίαν ἡμέραν, ἐνῷ ἐπαιζόν παρτήρησαν ὅτι ἀπὸ τὸ ἄκρον τῆς φωλεᾶς προέβαλε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ εἰς μικρὸς ἀετιδεύς, ὁ ὁποῖος πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶχε γεννηθῇ.

— «Ἄχ! νὰ εἶχομεν ἡμεῖς αὐτὸν τὸν μικρὸν ἀετόν», εἶπον, «πόσον ὠραῖα θὰ ἐπαίξομεν! Ἄλλ' οἱ ἀετοὶ εἶναι φοβεροί, πρέπει νὰ εὕρωμεν μίαν ὥραν, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν θὰ εἶναι ἐκεῖ οἱ μεγάλοι ἀετοί, καὶ τότε νὰ ἀναδῶμεν νὰ τὸν ἀρπάσωμεν».

Οἱ μικροὶ αἰγοβοσκοὶ ἐπανελάμβανον πάντοτε τὰ ἴδια λόγια, ὡσάκις ἔθλεπον τὸν μικρὸν νεοσσὸν εἰς τὴν φωλεάν του. Ἄλλ' ἐφοβοῦντο τοὺς ἀετούς καὶ δὲν ἐτόλμων νὰ ὑπάγωσιν ἐκεῖ. Ἐν τῷ μεταξύ ὅμως εἶχον προμηθευθῇ ἐν ἀρκετῷ χονδρὸν σχοινίον διὰ νὰ καταβῶσιν εἰς τὴν φωλεάν καὶ ἦσαν πάντοτε ἑτοιμοὶ νὰ ἐπιχειρήσωσιν ὅτι ἐπεθύμουν, ἅμα ἔθλεπον ὅτι οἱ ἀετοὶ ἔλειπον ἀπ' ἐκεῖ.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ὅτε ἐμεγάλωσεν ὀλίγον ὁ νεοσσός, ἔφυγον καὶ οἱ δύο γονεῖς αὐτοῦ καὶ ἐπῆγαν νὰ εὕρωσι τροφήν.

Οἱ αἰγοβοσκοὶ ἐνόμισαν ὅτι τότε εἶναι κατάλληλος ὁ καιρὸς νὰ ἀρπάσωσι τὸν νεοσσόν. Ἀνέβησαν λοιπὸν ἐπάνω εἰς τὴν ἄκραν τῆς φάραγγος, ἔδεσαν μὲ τὸ σχοινίον τὸν τολμηρότερον ἐξ αὐτῶν, Πέτρον ὀνομαζόμενον, τὸν ἐκρέμασαν ἀπ' ἐπάνω μέσα εἰς αὐτὴν καὶ ἀπέλυσαν τὸ σχοινίον ἕως εἰς τὸ μέρος, ὅπου οἱ ἀετοὶ εἶχον τὴν φωλεάν των. Ὁ Πέτρος, ἅμα ἔφθασεν

εἰς τὴν φωλεάν τῶν ἀετῶν παρετήρησε μέσα εἰς αὐτήν, εἶδε τὸν νεοσσὸν εἰς μίαν ἄκραν τῆς φωλεᾶς καὶ ἐπεριέργειαν παρατηροῦντα αὐτόν. Τότε ὁ Πέτρος ἔλαβε τὴν χεῖρά του μέσα εἰς τὴν φωλεάν, ἔλαβε τὸν νεοσσόν, ὅστις ἤρχισε νὰ φωνάζῃ πολὺ δυνατὰ, καὶ ἔπενε εἰς τοὺς συντρόφους του νὰ τὸν σύρωσιν ἐπάνω.

Οἱ σύντροφοί του μὲ πολλὴν προθυμίαν ἤρχισαν νὰ σύρωσι τὸ σχοινίον, ὅτε ἐν τῷ μεταξὺ ἀκούονται ἀπὸ τῆς ἀκρᾶς αἱ φωναὶ τῶν ἀετῶν καὶ μετ' ὀλίγον φαίνονται καὶ αὐτοί. Φόβος καὶ τρόμος κατέλαβε τοὺς μικροὺς αἰγοβοσκούς καὶ ἰδίως τὸν Πέτρον. Κρεμάμενος ὁ ἄγγελος εἰς τὸν ἀέρα, ἐν τῷ μέσῳ τῆς φάραγγος, διέφευγε τὸν κίνδυνον ἢ νὰ κατασχιθῇ ἀπὸ τοὺς ἀετοὺς ἢ νὰ κατακρημνισθῇ εἰς τὴν ἄβυσσον καὶ νὰ κατακομμιτισθῇ. Τότε ἤρχισε νὰ συλλογίζηται τί μεγάλην ἀνοησίαν ἔκαμεν, ἀλλ' εἰς μάτην. Οἱ ἀετοὶ ὠργισμένοι ἦσαν ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ, τὸν περιτριγύρισαν καὶ προσετίθουν μὲ τὰς πτέρυγας καὶ μὲ τὸ ράμφος καὶ μὲ τοὺς πόδας αὐτῶν νὰ ἐκκόψωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ νὰ τὸν σχίσωσιν. Χ

Ἡ θέσις τοῦ Πέτρου ἦτο πολὺ κακὴ. Οἱ σύντροφοί του ἀνέστυρον τὸ σχοινίον ὁλονέν, ὅσον ἠδύναντο ταχύτερον, ἀλλ' οἱ ἀετοὶ ἦσαν μανιώδεις.

Ὁ Πέτρος, βλέπων ὅτι ἦτο χαμένος ἐξάγει τὴν μάχαιραν, μὲ τὴν ὁποίαν ἔκοπτε τὸν ἄρτον του, κινεῖ αὐτὴν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του, ποῦ ἐπέτων οἱ ἀετοί, καὶ ἀγωνίζεται δι' αὐτῆς νὰ

τοὺς ἀποδιώξη. Ἄλλ' οἱ ἄετοί, οἱ ὅποιοι εἶναι ἀνδρειότατοι καὶ φιλοστοργότατοι, βλέποντες ὅτι κινδυνεύει τὸ τέκνον των, καθόλου δὲν ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τὸν Πέτρον, ἀλλὰ πάντοτε ἐπετίθεντο κατ' αὐτοῦ. (Τότε ὁ Πέτρος ἠναγκάσθη νὰ ἀφήσῃ τὸν νεοσσόν, νομίζων ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἐσώζετο. Ἄλλ' εἰς μάτην, διότι ὁ εἷς τῶν ἀετῶν ἔσπευσε καὶ συνέλαβε τὸν νεοσσόν, ἐνῷ κατεκρημνίζετο, ἀλλ' ὁ ἄλλος ἔμεινε πλησίον τοῦ Πέτρου καὶ προσεπάθει ὁλονέν νὰ τὸν σχίσῃ.

Ὁ Πέτρος ἀπηλπίσθη. Φωνάζει μὲ ὅλην αὐτοῦ τὴν δύναμιν τοὺς συντρόφους νὰ σύρῃσι τὸ σχοινίον ταχύτερον καὶ ὑψῶναι τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἄνω διὰ νὰ ἴδῃ πόσον ἀπέχει ἀκόμη ἀπὸ αὐτοῦς.

Ἀλλὰ τί βλέπει; Τὸ σχοινίον ὀλίγον ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του εἶχε κοπῇ σχεδὸν ὅλως διόλου. Μόνον ἐν λεπτὸν νῆμα ἐκράτει ἀκόμη. Ἡ μάχαιρα, τὴν ὁποίαν ἐκίνει δεξιὰ καὶ ἀριστερά, διὰ νὰ ἀποδιώξη τοὺς ἀετούς, εὔρισκε τὸ σχοινίον καὶ κάθε φοράν τὸ ἐκοπτεν ἀπὸ ὀλίγον, μέχρις οὔ ἐκόπη σχεδὸν ὅλως διόλου.

Ὁ Πέτρος ὅτε εἶδε τὸ σχοινίον τόσον βαθέως κομμένον, ἔφριξεν. Ἐσυλλογίζετο ὅτι θὰ ἐκόπτετο ὅλως διόλου καὶ θὰ κατεκρημνίζετο εἰς τὴν ἄβυσσον.

—«Τί δυστυχία!» εἶπε μόνον καὶ ἐσιώπησεν.

Ἄλλ' ἐν τῷ μεταξὺ οἱ σύντροφοί του εἶχον προφθάσει καὶ τὸν ἀνέσυραν.

Ὅτε μετὰ τόσα βάσανα καὶ μετὰ τόσον κίνδυνον

ἐπάτησε τέλος πάντων ὁ Πέτρος τὸν πόδα του εἰς τὴν γῆν, ἦτο ἐντελῶς ἀγνώριστος. Αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς του ἦσαν λευκαί, λευκότεραι.

Ὁ κακὰ σπεύρων κακὰ θερίζει.

54. Ποντικός και βάτραχος.

Μίαν ἡμέραν εἰς ποντικός ἔκαμε φιλίαν με ἓνα βάτραχον. Ὁ ποντικός ἦτο καλὸς καὶ ὁ βάτραχος κακός.

Μίαν ἡμέραν ὁ βάτραχος εἶπεν εἰς τὸν ποντικόν.

—«Ἄ! πόσον σὲ ἀγαπῶ! Ἄχ! πόσον ἐπεθύμουν καὶ μὴ χωρισθῶμεν ποτέ!» Ἐλα καὶ δέσω τὸν πόδα σου με τὸν ἰδικόν μου διὰ νὰ εἴμεθα πάντοτε ἠνωμένοι:».

Ὁ ποντικός ἐπίστευσεν ὅτι ὁ βάτραχος τὸν ἀγαπᾷ, καὶ ὅτι εἰς τὰ ἀληθινὰ ἀπὸ ἀγάπην ἐπιθυμεῖ νὰ μὴ χωρισθῇ ποτὲ ἀπὸ αὐτόν, καὶ ἐστάθη καὶ ἔδεσεν ὁ βάτραχος τὸν πόδα του με τὸν ἰδικόν του. Ὑστερον ἐξῆλθον εἰς περίπατον, ὑπῆγαν χωράφια, διεσκέδασαν, εὔρον ἐκεῖ τροφήν, ἔφαγον καὶ ἦλθον ἔπειτα εἰς τὴν λίμνην. Τότε ὁ βάτραχος πηδᾷ εἰς τὴν λίμνην καὶ βυθίζεται εἰς αὐτήν.

Ὁ ποντικός ὁ δυστυχὴς δεμένος ἀπὸ τὸν πόδα ἐβυθίσθη καὶ αὐτὸς καὶ ἐπνίγη. Μετ' ὀλίγον ὁ βάτραχος ἐκέθη εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς λίμνης καὶ ἔπαιζεν.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἔτυχε νὰ πετᾷ ἐκεῖ εἰς ἰέραξ.
 Ὁ ἰέραξ εἶδεν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς λίμνης τὸ
 ἐξωγκωμένον ποντικὸν καὶ τὸν ἐνόμισε κανὲν μέγ
 ζῶον. Ὁρμᾷ λοιπὸν μὲ μεγάλην προθυμίαν κατ' ἐπάνω
 του, τὸν συλλαμβάνει καὶ φεύγει. Ἀλλὰ μαζὶ μὲ τὸ
 ποντικὸν ἦτο δεμένος ἀπὸ τὸν πόδα καὶ ὁ βάτραχος.
 Μετ' ὀλίγον οὔτε ποντικὸς οὔτε βάτραχος ὑπῆρχε
 πλέον. Ὁ ἰέραξ τοὺς ἔφαγε καὶ τοὺς δύο.

Αἰσώπειος μῦθος.

Τρωὶν ἰάλεῦρι τὰ ποτιίκια, τρωὶν κί' οἱ γάτιες τὰ ποτιίκια.
 —“Ὅστις πονηρεύεται” ὅς τὸ τέλος ἔξολοθρεύεται.

55. Λέων, λύκος καὶ ἀλώπηξ

Μίαν φορὰν ὁ λέων, ὁ βασιλεὺς τῶν ζῴων, ἔκει
 εἰς τὸ σπήλαιόν του ἀσθενής. Τὰ ζῶα, ἀφοῦ ἔμαθον
 τοῦτο, ἀπὸ σεβασμὸν ἔσπευσαν ὅλα νὰ ἔλθωσι πρὸς
 ἐπίσκεψιν τοῦ ἀσθενοῦς βασιλέως αὐτῶν. Μόνον
 ἀλώπηξ δὲν ἐφαίνετο εἰς τὸ σπήλαιον.

Ὁ λύκος παρετήρησε τοῦτο, καὶ ἐπειδὴ ἦτο ποῦ
 ἐχθρὸς τῆς ἀλώπεκος, ἐνόμισεν ὅτι ἦτο καιρὸς νὰ τὴν
 ἀφανίσῃ. Ἦρχισε λοιπὸν νὰ τὴν διαβάλλῃ εἰς τὰ
 λέοντα, νὰ λέγῃ ὅτι κανὲν ζῶον δὲν εἶναι τόσον ὑπε
 ρήφανον, ὅσον ἡ ἀλώπηξ. Νομίζει ἡ ἀνόητος ὅτι
 ἀξίζει περισσότερον ἀπὸ τὸν λέοντα. Τὸν κατηγορεῖ
 ὅπου εὑρεθῇ, τὸν περιφρονεῖ καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔρχεται
 νὰ ἐπισκεφθῇ αὐτόν.

Τοὺς τελευταίους τούτους λόγους τοὺς ἤκουσεν ἡ αλώπηξ, διότι ἔτυχε τότε, ὅτε ὁ λύκος ἔλεγεν αὐτούς, ἵνα εἰσέρχεται εἰς τὸ σπήλαιον. Ἐθύμωσε λοιπὸν πολὺ καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὸν διατάξῃ ὅτι, ὅστις θέλει νὰ βλάψῃ καὶ νὰ ἀφανίσῃ τὸν ἄλλον, εἰς τὸ τέλος τὸν ἑαυτὸν τοῦ βλάπτει καὶ ἀφανίζει.

Ὁ λέων, ὅτε εἶδε τὴν αλώπεκα, ἐπειδὴ τὸν εἶχε πολὺ ἐξοργίσει ὁ λύκος κατ' αὐτῆς, ἤρχισε νὰ βρυχᾶται φοβερά καὶ νὰ τὴν ἀπειλῇ. Ὅλα τὰ ζῶα ἔτρεμον ὑπὸ τὸν φόβον των.

Μόνον ἡ αλώπηξ ἴστατο ἄφοβος ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ ὅτε ἔπαυσε νὰ βρυχᾶται, τότε μὲ θάρρος πολὺ λέγει πρὸς αὐτόν· «Μεγαλειότατε, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἦσθε ὠργισμένος ἐναντίον μου. Ἄν μάθῃτε τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποίαν ἐγὼ ἐβράδυνα νὰ ἔλθω εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ γενναιοτάτου βασιλέως, τότε θὰ ἴδῃτε ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ μὲ ἐπαινέσητε καὶ νὰ μὲ ἀνταμείψῃτε, καὶ ὄχι νὰ ἦσθε ὠργισμένος ἐναντίον μου καὶ νὰ μὲ ἀπειλῇτε. Ἐγώ, Μεγαλειότατε, ἅμα ἔμαθον ὅτι εἰσθε ἀσθενής, ἀμέσως ἔτρεξα εἰς ὅλους τοὺς ἰατροὺς, διὰ νὰ μάθω μὲ ποῖον τρόπον εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποκτήσῃτε πάλιν τὴν υἱεῖαν σας. Μοῦ εἶπον λοιπὸν οἱ ἐξοχώτεροι αὐτῶν ὅτι, ἐὰν ἐκδάρητε ζῶντα ἓνα λύκον καὶ περιτυλιχθῇτε μὲ τὸ δέρμα αὐτοῦ, εἰς τὴν στιγμὴν θὰ γίνῃτε καλά». Ὁ λέων, ἅμα ἤκουσε ταῦτα, ἀρπάζει ἀμέσως τὸν λύκον, τὸν ρίπτει κατὰ γῆς καὶ τὸν ἐκδέρει.

“Οποῖος μαγεύει ψέμματα” ἔς τὸ πιάτο του τὰ βρίσκει.
—“Οποῖος σκάφτει τὸν λάκκο τοῦ ἄλλου, πέφτει ὁ
ἴδιος μέσα.

56. Λέων και ποντικός.

Μίαν φορὰν ἦτο κατὰ γῆς ἐξηπλωμένος εἰς λέων
καὶ ἐκοιμᾶτο.

Ἐκεῖ πλησίον εὗρίσκετο εἰς ποντικός, ὅστις ποτὲ
δὲν εἶχεν ἴδει λέοντα καὶ δὲν ἤξευρε τί ἦτο αὐτὸ τὸ
μέγα πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἦτο κατὰ γῆς ἐξηπλωμένον.
Εἶχε τὴν περιέργειαν νὰ ἴδῃ τί ἦτο καὶ ἐπλησίασεν.
Ἀφοῦ παρετήρησε καλὰ καὶ εἶδεν ὅτι τὸ μέγα αὐτὸ
πρᾶγμα ἦτο ἀκίνητον, ἀνέβη ἐπάνω του καὶ ἤρχισε νὰ
τρέχῃ ἐπάνω καὶ κάτω, εἰς ὅλον τὸ σῶμα, ἀπὸ τὴν
οὐρὰν ἕως τὴν κεφαλὴν. Ἐπειτα τοῦ ἦλθεν ἡ ὀρεξις
νὰ εἰσέλθῃ καὶ εἰς τὴν μύτην αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθεν.
Ἀλλὰ τότε ἀπὸ τὴν μεγάλην ἐνόχλησιν ἐξυπνᾷ ὁ λέων
καὶ καταθυμωμένος συλλαμβάνει τὸν ποντικόν, διὰ νὰ
τὸν κατασχίσῃ.

Ὁ κακόμοιρος ὁ ποντικός ἔτρεμεν ἀπὸ τὸν φόβον
του. Ἐβλεπεν ὅτι ὁ λέων θὰ τὸν ἔσχιζε καὶ θὰ τὸν
ἔκαμνε χίλια κομμάτια. Κατατρομαγμένος παρακαλεῖ
τὸν λέοντα νὰ τὸν λυπηθῇ καὶ νὰ μὴ τὸν φάγῃ. Ὑπό-
σχεται δὲ εἰς αὐτὸν ὅτι πολὺ θὰ τὸν ὠφελήσῃ, ἐὰν τοῦ
χαρίσῃ τὴν ζωὴν καὶ τὸν ἀφήσῃ ἐλεύθερον.

Ὁ λέων ἐγέλασε πολὺ μὲ τὰς μεγάλας ὑποσχέσεις
τοῦ μικροῦ ζώου καὶ ἀπέλυσε τὸν ποντικόν.

Μετά τινα χρόνον κυνηγοὶ τινες συνέλαβον τὸν λέοντα καὶ τὸν ἔδεσαν εἰς ἓν δένδρον μὲ ἓν σχοινίον πολὺ χονδρόν. Ὁ δυστυχὴς ὁ λέων ἀνεστέναζε βαθέως.

Ὁ ποντικὸς ἤρχουσε τοὺς ἀναστεναγμοὺς τοῦ λέοντος, ἐπῆγεν ἐκεῖ, εἶδε τὸν εὐεργέτην του δεμένον καὶ ἤρχισε νὰ τρώγῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ χονδρόν σχοινίον.

Μετ' ὀλίγον ὁ λέων ἦτο ἐλεύθερος. Τότε ὁ ποντικὸς λέγει πρὸς τὸν λέοντα· «Σὲ παρεκάλεσα νὰ μοῦ σώσῃς τὴν ζωὴν καὶ ὑπεσχέθην ὅτι πολὺ θὰ σὲ ὠφελουν. Σὺ δὲν ἐπίστευες. Ἐγέλας. Ἐνόμιζες ὅτι ὅλοι εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον εἶναι κακοὶ καὶ κανεῖς δὲν εἶναι καλός. Ἐνόμιζες ὅτι οἱ μικροὶ καὶ ἀσθενεῖς ποτὲ δὲν δύνανται τοὺς μεγάλους καὶ ἰσχυροὺς νὰ ὠφελήσωσιν. Ἴδου τώρα βλέπεις καὶ μόνος σου ὅτι δὲν εἶναι ὅλοι κακοί. Ὑπάρχουσι καὶ καλοί. Βλέπεις καὶ μόνος σου ὅτι εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον καὶ εἰς ποντικὸς δύναται νὰ ὠφελήσῃ ἓνα λέοντα καὶ ὅτι ὅστις κάμνει καλὸν ποτὲ δὲν ζημιοῦται».

Αἰσώπειος μῦθος.

“Οτι ἔσπειρες φυτρώνει.

—“Ἐχει κ' ἡ τρίχα ἥσκιο, κ' ὁ μύρμηκας
|χολὴ κ' ἡ μυῖγα σπλήνα.

57. Ὁ Θεὸς καὶ ἡ καρδερίνα.

“Οτε ὁ Θεὸς ἔκαμε τὰ πτηνά, ἔδωκεν εἰς αὐτὰ πόδας διὰ νὰ περιπατῶσι, πτέρυγας διὰ νὰ πετῶσιν, ὀφθαλμοὺς διὰ νὰ βλέπωσιν, ὠτα διὰ νὰ ἀκούωσι καὶ

στόμα ὅχι μόνον διὰ νὰ τρώγωσιν, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ψάλλωσιν.

Ἀφοῦ δὲ ἔγιναν ὅλα καὶ τὰ εἶδεν ὁ Θεός, εὐχαριστήθη πολὺ ἀπὸ τὸ κομψὸν αὐτῶν σῶμα καὶ ἀπὸ τῆς μεγάλης ζωηρότητος καὶ ἠθέλησε νὰ τὰ κάμῃ ἀκόμῃ ὡραιότερα. Ἔλαβε λοιπὸν ἓν μέγα κυτίον, ὅπου εἶχε πολλὰ κύπελλα μὲ διάφορα χρώματα, καὶ ἤρχισε νὰ χρωματίζῃ τὰ πτερὰ καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα αὐτῶν.

Τὰ πτηνὰ ἔσπευσαν ὅλα. Τὸ καθὲν ἔσπερχε τὸ ἄλλο, διὰ νὰ ἔλθῃ αὐτὸ πρῶτον, καὶ ἐγίνετο μεγάλη ταραχή. Πρώτη ἦλθεν ἡ περιστέρα. Ὁ Θεὸς ἐχρωμάτισε τὸν λαιμὸν αὐτῆς κυανοῦν, τὰς πτέρυγας καὶ τὸ ἄλλο σῶμα λευκὸν καὶ τοὺς πόδας ἐρυθροὺς. Ἐπειτα ἦλθε τὸ κανάριον. Ὁ Θεὸς ἐχρωμάτισεν αὐτὸ κίτρινον ὡς λεμόνιον. Ἐπειτα ἐχρωμάτισε τὸν κόρακα μαῦρον ὡς τὸ κάρβουνον, τὸν κύκνον λευκὸν ὡς τὴν χιόνα καὶ ἐν γένει ὅλα τὰ πτηνὰ τὰ ἐχρωμάτισε μὲ διάφορα καὶ πολὺ ὡραῖα χρώματα.

Ἡ καρδερίνα, ἣτις ἔχει μεγάλην διάκρισιν καὶ πολλὴν εὐγένειαν, ἴστατο ὀπισθεν τῶν ἄλλων. Δὲν ἠθέλε νὰ ὠθήσῃ τὰ ἄλλα καὶ νὰ ἔλθῃ διὰ τῆς βίας ἐμπρός. Ἦτο λοιπὸν τελευταία.

Ἀλλὰ τέλος πάντων μετὰ πολλὴν ὥραν, ἀφοῦ ὅλα τὰ πτηνὰ ἐχρωματίσθησαν, ἦλθε καὶ ἡ ἰδική της σειρά. Ἐρχεται λοιπὸν μὲ συστολὴν πολλὴν πλησίον τοῦ Θεοῦ καὶ περιμένει νὰ χρωματισθῇ καὶ αὐτή. Ἀλλ' ὁ Θεὸς εἶχε τελειώσει πλέον ὅλα τὰ χρώματα καὶ δὲν ἔμεινε

τίποτε ἄλλο ἢ τὰ μικρὰ κύπελλα, ὅπου εὐρίσκοντο τὰ χρώματα ἄλλοτε.

Τὸ κακόμοιρον πτηνόν, ἀφοῦ εἶδεν ὅτι δὲν θὰ εἶχε καὶ αὐτὸ χρωματιστὰ πτερὰ, ὅπως εἶχον ὅλα τὰ ἄλλα ὅσιστα λυπημένον εἰς μίαν ἄκραν καὶ ἐδάκρυεν. Ὁ Θεὸς ὁμῶς τὸ εἶδε, τὸ ἐλυπήθη καὶ τὸ εἶπεν· «Ήσύχασε! Ἐν τόσον εὐγενὲς καὶ διακριτικὸν πτηνόν ἐγὼ δὲν τὸ ἀφήνω νὰ λυπῇται. Εἰς ἕκαστον κύπελλον ἔχει μείνει ὀλίγον χρῶμα· θὰ τὸ συλλέξω μὲ τὸν χρωστήρα καὶ θὰ ἀλείψω καὶ τὰ ἰδικά σου πτερὰ».

Ὅπως εἶπεν, οὕτω καὶ ἔκαμεν. Τὴν ἐχρωμάτισεν ὀλίγον ἐρυθράν, ὀλίγον κιτρίνην, ὀλίγον στακτεράν, ὀλίγον μαύρην, ὀλίγον λευκὴν, ὀλίγον ὑπόλευκον, μὲ ὀλίγον χρῶμα ἐξ ἑκάστου κυπέλλου οὕτως, ὥστε ἐγένετο αὐτὴ τὸ ποικιλώτατον ὅλων τῶν πτηνῶν.

Ἡ καρδερίνα εὐχαρίστησε τὸν ἀγαθὸν Θεόν, διότι τῆς ἐχρωμάτισε τὰ πτερὰ μὲ τόσον ὡραῖα χρώματα ἐπέταξε καὶ ἔφυγεν.

Δὲν ἔχει ὁ φτωχὸς, ἀλλ' ἔχει ὁ Θεός.

58. Ὁ Θεὸς καὶ ἡ ἀηδὼν.

Ὅτε ὁ ἀγαθὸς Θεὸς ἔκαμε τὰ πτηνά, κανὲν δὲν εὐρέθη εὐχαριστημένον μὲ τὸ φόρεμα, τὸ ὅποιον εἶχε δώσει εἰς αὐτά. Μίαν ἡμέραν ἦλθον ὅλα ὁμοῦ πρὸς αὐτόν, ἐκάθισαν πλησίον αὐτοῦ καὶ ἤρχισαν νὰ παραπονῶνται.

Ἡ χελιδὼν ἔλεγεν· «Ἦθελα καλύτερα νὰ εἶχον κοκκίνην κεφαλὴν».

Ὁ πετεινὸς ἔλεγε· «Καλύτερα νὰ ἦμην κόκκινος καὶ πράσινος καὶ κίτρινος».

Καὶ καθὲν πτηνὸν ἔλεγε τὰ παράπονά του.

Μόνον ἡ ἀηδὼν δὲν ἔλεγε τίποτε. Ἦτο εὐχαριστημένη καὶ ἔχαιρε διὰ τὸ στακτερὸν ἔνδυμά της. Τοῦτο ἤρρεσεν εἰς τὸν ἀγαθὸν Θεὸν καὶ εἶπεν εἰς αὐτήν· «Ἐπειδὴ σὺ εἶσαι τόσον εὐχαριστημένη μὲ τὸ φόρεμα, τὸ ὅποιον σοῦ ἔδωκα καὶ δὲν παραπονεῖσαι, ὅπως τὰ ἄλλα πτηνά, σοῦ δίδω τὴν δύναμιν νὰ κελαδῇς ὡραιότερον ἀπὸ ὅλα αὐτὰ καὶ νὰ εἶσαι τὸ περισσότερον ἡγαπημένον πτηνὸν τῶν ἀνθρώπων».

Ἀπὸ τότε ἡ ἀηδὼν κελαδεῖ λιγυρώτερον ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα πτηνά. Οἱ δὲ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι ἀκούουσι μὲ θαυμασμὸν τὰ γλυκύτατα κελαδήματα αὐτῆς, τὴν ὀνομάζουσι βασιλίτισσαν τῶν ψιδικῶν πτηνῶν.

59. Τὸ δάσος.

Στὸ δάσος μέσα περπατῶ
κι' ἀκούω τὰ πουλάκια.

Κάθε κλωνὶ καὶ μιὰ φωνὴ
καὶ κάθε δένδρο μουσικὴ,
χαρὲς καὶ τραγουδάκια.

Μὰ ἔκεῖ ποῦ ἄλλα τραγουδοῦν . . .
 καὶ ἄλλα κρατοῦν τὸ ἴσο,
 ἓνα πουλὶ μικρὸ λαλεῖ
 ἔσαν νὰ λέη: «Σωπάστε σεῖς,
 ἐγὼ θὰ τραγουδήσω».

Σωπάσαν ὅλα τὸ μικρὸ
 πουλὶ τὰποστομώνει,
 Εἶχαν λαλιὰ τᾶλλα πουλιά,
 μὰ ἓνα ἦταν μοναχὰ
 ἀπ' ὅλα τοὺς τᾶηδόνι.

ΑἶΓ. ΒΛΑΧΟΣ

60. Ὁ ἀγαθοποιὸς γέρων.

Μίαν φορὰν ἐν βασιλόπαιδον εἶχεν ἐξέλθει μὲ πολλοὺς ἀκολούθους εἰς τὸ κυνήγιον.

Καθ' ὁδὸν συνήντησαν ἓνα γέροντα, ὅστις ἐφύτευε ἰκανὴν καρυάν. «Τί ἀνόητος εἶναι αὐτὸς ὁ γέρων!» ἔεγε τὸ βασιλόπαιδον εἰς τοὺς ἀκολούθους του, φερεῖ ὡς ἂν εἶναι νέος καὶ ὡς ἂν πρόκηται αὐτὸς νὰ πολλαύσῃ τίποτε ἀπὸ τοὺς καρποὺς τοῦ δένδρου τούτου».

—«Ἄ! βέβαια πολὺ ἀνόητος εἶναι», ἔλεγον καὶ οἱ ἀκόλουθοί του καὶ περιεγέλων τὸν γέροντα.

—«Ἐν τούτοις ἐγὼ εἶμαι πολὺ περίεργος», εἶπε τὸ βασιλόπαιδον, νὰ μάθω διὰ τί ὁ γέρων κάμνει αὐτὴν τὴν ἀνοησίαν».

—«Ἄς τὸν πλησιάσωμεν τότε», εἶπον οἱ ἀκόλουθοί

του, «καὶ ἄς τὸν ἐρωτήσωμεν· θὰ εἶναι πολὺ ἀνόητος ἢ ἀπόκρισις τοῦ καὶ θὰ γελάσωμεν πολὺ».

Ἀφοῦ ἦλθον πλησίον τοῦ γέροντος, ἐρωτᾷ αὐτὸν τὸ βασιλόπαιδον· «Ἀγαθὲ γέρον, πόσων ἐτῶν εἶσαι;»

—«Ὀγδοήκοντα καὶ πλέον, κύριε,» ἀπήντησεν ὁ γέρων· «ἀλλὰ, δόξα τῷ Θεῷ, εἶμαι ἀκόμη τόσοι ὅσους ἔτι, ὅσον εἰς ἄνθρωπος τριάκοντα ἐτῶν».

—«Καὶ πόσα ἔτη θὰ ζήσης ἀκόμη;» λέγει τὸ βασιλόπαιδον, «καὶ φυτεύεις εἰς τοιαύτην ἡλικίαν μικρὰ δένδρα, τὰ ὁποῖα θὰ δώσωσι καρποὺς ὕστερον ἀπὸ πολλὰ ἔτη, ὅτε σὺ δὲν θὰ ὑπάρχῃς πλέον; Διὰ τί ἐργάζεσαι ματαίως;»

—«Κύριε», ἀπήντησεν ὁ γέρων, «εὐχαριστοῦμαι νὰ φυτεύσω μόνον τὸ δένδρον· μοῦ εἶναι δὲ ἀδιάφορον, ἂν ἐγὼ ἢ ἄλλος τις ἀπολαύσῃ τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. Εἶναι ὀρθὸν καὶ δίκαιον νὰ πράττωμεν ὅ,τι ἔπραττον οἱ πατέρες ἡμῶν. Αὐτοὶ ἐφύτευσαν δένδρα, τῶν ὁποίων τοὺς καρποὺς γευόμεθα ἡμεῖς. Ἀφοῦ λοιπὸν ἡμεῖς καρπούμεθα τὴν ἐργασίαν τῶν πατέρων ἡμῶν, διὰ τί καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν νὰ μὴ καρπωθῶσι τὴν ἐργασίαν ἡμῶν; Νομίζω ὅτι πρέπει τὰ τέκνα νὰ θερίζωσιν ὅ,τι δὲν προφθάνουσι νὰ ἀπολαύσωσιν οἱ γονεῖς αὐτῶν. Ἐπειτα διὰ τί νὰ κάθημαι καὶ νὰ μὴ ἐργάζωμαι; Διὰ τί νὰ μὴ κάμνω ἕν καλόν, ἀφοῦ δύναμαι νὰ τὸ κάμνω. Ἄκουσε, παιδίον μου, εἶσαι νέος ἀκόμη, τὸν κόσμον δὲν τὸν γνωρίζεις καὶ ἴσως σὲ ὠφελήσῃ ἡ συμβουλὴ μου αὕτη. Ἄν θέλῃς νὰ ζήσης εὐχαριστημένος καὶ

μετιμημένος εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, ποτὲ δὲν πρέπει νὰ κάθῃσαι ἄργός, ποτὲ δὲν πρέπει νὰ κάμνης κακά. Νὰ ἐργάζῃσαι πάντοτε καὶ νὰ κάμνης ὅσα καλὰ δύνασαι. Νὰ εἶσαι δὲ βεβαιότατος, ὅτι ἡ ἀνταμοιβή σου θὰ εἶναι πάντοτε μεγάλη».

Τὸ βασιλόπαιδον εὐχαριστήθη τόσον ἀπὸ τὴν ἀποκρίσιν ταύτην τοῦ γέροντος, ὥστε δὲν ἐγνώριζε πῶς καὶ τὸν ἀνταμείψῃ διὰ τὴν μεγάλην εὐχαρίστησιν, τὴν ἥτις αὐτὸν ἠσθάνθη. Ἐξάγει λοιπὸν ἐκ τοῦ χαρτοφυλακίου αὐτοῦ ὀλίγα χρυσᾶ νομίσματα καὶ τὰ δίδει εἰς τὸν γέροντα.

Ὁ γέρων, ἀφοῦ ἔλαβε τὰ χρυσᾶ νομίσματα, εἶπεν εἰς τὸ βασιλόπαιδον· «Πρὸ ὀλίγου, ὅτε ἐγώ, γέρων ἄνθρωπος, νέον δένδρον ἐφύτευον, ἔλεγες ὅτι ἐργάζομαι ματαιίως. Τώρα ποῖος δύναται νὰ εἴπῃ τοῦτο, ὅτι τὸ νέον αὐτὸ δένδρον μόνις τὸ ἐφύτευσα, ἔφερε τόσους πλουσίους καρπούς, ἔφερε τόσα χρυσᾶ νομίσματα διὰ μιᾶς; Τώρα μὲ τοὺς ἰδικούς σας ὀφθαλμοὺς βλέπετε πόσον εἶναι ἀληθές, ὅτι πάντοτε ἀνταμείβεται καὶ ἐκεῖνος, ὅστις κάμνει τὸ καλόν».

—Ποῦ πᾶς καλός;— Ὁ Σ τᾶλλο καλός.

—Κάμε καλὸ κι' ὡς κοίτῃται ὅταν νὰ ὀπείρῃς σιτάρι, ὅπου τὸ ρίπτεις εἰς τὴ γῆ κ' ὕστερα βροῖσκεις χάρι.

61. Τὰ δένδρα.

Ὅλα τὰ δένδρα ἔναι παιδιά,
 πῶχουν τῇ Γῇ μητέρα,
 κ' ἔχουν γιὰ χέρια τὰ κλαδιά,
 πὺν σειοῦνται ἔς τὸν αἶερα.

Σειοῦνται καὶ λέν' μιὰ προσευχή·
 λυγοῦν καὶ προσκυνοῦνε
 τὸν Οὐρανό, πῶχει βροχή,
 καὶ βλέπει ποῦ διψοῦνε.

κι' ὁ Οὐρανὸς πὺν τὰ τηρᾷ
 . . . . τοῦ θλίβει ἡ καρδιά,
 τὴν δίψα τους ἔσ' ἀν βλέπη·
 . . . . .

Ἀπὸ τὸν θρόνον γυρνᾷ
 καὶ κράζει μιὰ νεφέλη
 καὶ τήνε στέλλει ἔς τὰ βουνά,
 ἔς τὰ δάση τήνε στέλλει.

«Πᾶνε ἔς τὰ πότιστα δένδρα,
 ἔς τὰ δάση, πὺν διψοῦνε,
 καὶ πότισέ μου τὰ φαιδρὰ
 καὶ δῶσέ τα νὰ πιοῦνε».

Βγαίν' ἡ νεφέλη καὶ περνᾷ
ἐπάν' ἀπὸ τὴν πλάση·
καὶ βρέχει μέσου 'ς τὰ βουνά
καὶ βρέχει μέσ' τὰ δάση.

καὶ νοιώθ' ἡ γῆ χαρὰ κρυφῇ
καὶ βγάλλ' ὅλ' ἄνθη 'ς τὴν μορφῇ
κι' ὅλο καρπούς 'ς τὰ σιτήνη.

Κι' ἀπ' τὴ χαρὰ τὴν τρυφερόν,
κι' ἀπὸ τὴν εὐθυμία.
'ς τὴ χώρα δίδ' ὅσο 'μπορεῖ
εὐθιγία κ' εὐφορία.

Γ' αὐτὸ φυτεύετε δενδρά
καθεὶς ὅπου προφθίαση,
κι' ἀφήτε νὰ γεντοῦν χονδρά,
νὰ σχηματίσουν δάση,
γιὰ ν'ἄχουμε κ' ἐμεῖς βροχὴ
κι' ὠραίω πρασινάδα,
διὰ νὰ κάμουμ' εὐτυχῇ
τὴν ἄκαρπη Ἑλλάδα.

† Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΥ

92. Τὸ κανάριον.

Τὸ κανάριον εἶναι πτηνὸν ὠδικόν, συγγενές μετὴν ἀη-
όγα, μετὴν καρδερίναν καὶ μετὰ τὰ ἄλλα ὠδικὰ
πτηνά. Τὸ σῶμα αὐτοῦ εἶναι πολὺ μικρόν. Ἡ κεφαλὴ
τρογγύλη. Οἱ ὀφθαλμοὶ μικροί, μέλανες καὶ ζωηρότατοι.

Τὸ ράμφος βραχύ. Οἱ ρώθωνες δύο μικρόταται ὅπαί ἐπὶ τοῦ ράμφους. Τὰ ὠτα δύο μικρόταται ὅπαί, ἐσκεπασμένα με πτερὰ εἰς τὰ πλάγια τῆς κεφαλῆς. Ὁ λαιμὸς βραχύς. Αἱ πτέρυγες ἀρκετὰ μεγάλαι. Ἡ οὐρὰ μεγάλη. Οἱ πόδες λεπτοί. Οἱ δάκτυλοι αὐτῶν τέσσαρες, οἱ τρεῖς καίμενοι ἐμπροσθεν καὶ ὁ εἰς ὀπίσθεν. Τὸ χρῶμα συνήθως κίτρινον.

Τὸ κανάριον ἐδῶ εἰς ἡμᾶς δὲν εὐρίσκεται οὔτε εἰς τοὺς ἀγρούς οὔτε εἰς τοὺς κήπους. Ἐδῶ ζῇ μόνον κλεισμένον εἰς τὸ κλωβίον. Εἶναι πολὺ κομψὸν καὶ πολὺ ζωηρὸν πτηνόν. Ὅταν ἔχη καλὴν περιποίησιν, ζῇ εἰς τὸ κλωβίον περισσότερον ἀπὸ δώδεκα ἔτη. Εἰς τὴν πατρίδα του, ὅπου ζῇ ἐλεύθερον εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ εἰς τοὺς κήπους, ζῇ εἰκοσιν ἔτη. Τίκει τρεῖς καὶ τέσσαρας φορές τὸ ἔτος ἀπὸ τρία ἕως τέσσαρα ὥα κάθε φοράν. Ἐπωάζει αὐτὰ ἐπὶ δέκα τρεῖς ἡμέρας. Τρώγει κεχρίον καὶ καναβούριον. Ἀγαπᾷ ὅμως πολὺ καὶ τὴν ζάχαριν καὶ μάλιστα τὰ τρυφερά φύλλα τοῦ μαρουλίου καὶ τοῦ ζωχοῦ. Πίνει ὕδωρ καθαρὸν καὶ δροσερὸν καὶ λούεται τὸ θέρος με πολλὴν εὐχαρίστησιν εἰς ὕδωρ καθαρὸν καὶ δροσερὸν.

Τὸ κανάριον εἶναι πολὺ χαριτωμένον καὶ πολὺ λεπτοφυὲς πτηνόν. Ἐξημεροῦται εὐκόλως. Ψάλλει γλυκύτατα, ἡ φωνὴ αὐτοῦ εἶναι ἰσχυρὰ καὶ καθαρὰ καὶ κάμνει διάφορους καὶ γλυκυτάτας στροφάς. Βλέπει καὶ ἀκούει πολὺ καλὰ καὶ αἰσθάνεται τὴν ζέστην καὶ τὸ ψυχρὸν πολὺ. Ὅταν σταθῇ πολλὴν ὥραν εἰς τὸν ἥλιον, βλάπτεται πολὺ. Ὅταν σταθῇ εἰς μέρος ψυχρὸν ἢ μείνῃ μεταξὺ δύο παρθείων βλάπτεται πολὺ. Δύναται καὶ νὰ ἀποθάνῃ. Ἀγαπᾷ ὑπερβολικῶς τὸ φῶς καὶ τὴν πρασινάδα. Φοβεῖται πολὺ τὴν γάτταν καὶ δύναται νὰ ἀποθάνῃ ἀπὸ τὸν φόβον του, ὅταν αὕτη τὸ κυνηγᾷ καὶ προσπαθῇ με τοὺς ὄνυχάς της νὰ τὸ συλλάβῃ ἐντὸς τοῦ κλωβίου.

Τὸ κανάριον ἔχει νοῦν περισσότερον ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα
 ὠδικὰ πτηνὰ. Ὅταν μείνῃ εἰς τὸ κλωβίον ὀλίγας ἡμέρας,
 μανθάνει καὶ διακρίνει ἐκείνους, οἱ ὅποιοι τὸ περιποι-
 οῦνται.

Χαίρει δὲ καὶ κελαδεῖ καὶ πετᾷ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ὅταν τοὺς
 βλέπῃ πλησίον του. Ἐχει μνήμην καὶ φαντασίαν ἀρκετὴν
 πολλάκις εἰς τὸν ὕπνον του ὄνειρεύεται. Διδάσκεται καὶ
 μανθάνει διάφορα ἐπιτεχνήματα. Μανθάνει νὰ ἀνασύρῃ
 μὲ τὸ ράμφος του τοὺς καδίσκους, εἰς τοὺς ὁποίους ἔ-
 χουσι τεθειμένην τὴν τροφήν καὶ τὸ ποτόν του καὶ φέρει
 αὐτοὺς εἰς τὰ πρὸς τοῦτο ὠρισμένα ἀγγεῖα.

Μανθάνει νὰ ἐκपुरσοκροτῇ μικρὰ κανονάκια. Διδά-
 σκεται καὶ μανθάνει νὰ διακρίνῃ τὰ στοιχεῖα τοῦ ἀλφα-
 βήτου ἐπὶ μικρῶν κινητῶν γραμμῶν καὶ νὰ συνθέτῃ
 ταῦτα εἰς συλλαβὰς καὶ εἰς λέξεις, διδασχθεὶς εἰς αὐτό.
 Μανθάνει νὰ ἐξάγῃ λαχνοὺς, νὰ παίζῃ χαρτί, καὶ ἄλλα
 πολλὰ τοιαῦτα. Διακρίνει τὰ καλὰ ἄσματα ἀπὸ τὰ κακὰ
 καὶ τὴν ἀπαλὴν καὶ γλυκεῖαν φωνὴν ἀπὸ τὴν ἀγρίαν καὶ
 κακὴν. Δεικνύει τὰς ἐπιθυμίας του μὲ ζωηρότητα πολ-
 λήν. Ὅταν κατὰ τὸ ἔαρ καὶ τὸ θέρος φέρωσιν εἰς αὐτὸ
 ἓν φύλλον μαρουλίου ἢ ζωχοῦ καὶ τὸ θέτωσιν εἰς τὸ
 κλωβίον του, δεικνύει μὲ πολὺ ζωηρὸν τρόπον τὴν χαρὰν
 του. Ὅταν τὸ ἐξαγάγωσιν εἰς τὸν καθαρὸν ἀέρα καὶ εἰς
 τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ὅταν βλέπῃ ἄνθη καὶ πρασινάδας, ἴδεν
 δύναται νὰ κρατηθῇ ἀπὸ τὴν χαρὰν του· πηδᾷ ἐπάνω
 κάτω καὶ κελαδεῖ γλυκύτατα ἐπὶ πολλὴν ὥραν.

Τὸ κανάριον ὑπερηφανεύεται πολὺ, ὅταν κελαδῇ καλὰ.
 Εἶναι ἀρκετὰ ἰδιότροπον· κελαδεῖ μόνον ὅταν θέλῃ καὶ
 ὅσον θέλει. Ὡπεῖαι, φιλοφρονήσεις καὶ τὰ τοιαῦτα πολὺ
 ὑλίγον τὸν συγκινοῦσιν. Ἀπὸ εὐγνωμοσύνης δὲν ἐννοεῖ
 τίποτε· κάμνει πάντοτε ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον αὐτὸ θέλει. Πολ-

λάχις ὅταν νεοσσοποιῇ ἐντὸς τοῦ κλωβίου, παραμελεῖ τὰ τέκνα του καὶ φροντίζει πολὺ ὀλίγον δι' αὐτά. Μὲ τὰ ἄλλα κανάρια ζῇ ὅχι πολὺ φιλικῶς· συχνὰ ἐρίζει πρὸς αὐτά, ἐνῷ πρὸς τὰ ἄλλα πτηνὰ φέρεται ἀρκετὰ καλῶς. Τινὲς ἀνθρώπους τῆς οἰκίας, εἰς τὴν ὁποίαν τρέφεται καὶ ζῇ, δὲν δύναται νὰ τοὺς ὑποφέρῃ. Τοὺς ἀποστρέφεται πολὺ. Ὅσας φιλοφροσύνας καὶ ἂν τῷ κάμνωσιν οὗτοι, ὅσον καὶ ἂν τὸ περιποιηθῶσιν, αὐτὸ φεύγει μετ' ἀποστροφῆς, ὅταν τὸ πλησιάζωσι καὶ ταράσσεται, ὅταν τοὺς βλέπῃ. Εἰς ἄλλους πάλιν ἐκ τῶν οἰκιακῶν ἀνθρώπων ἔχει μεγίστην συμπάθειαν· δὲν φοβεῖται, δὲν φεύγει, ὅταν πλησιάζωσι. Τὸ ἐναντίον μάλιστα ἔρχεται πλησιέστερον πρὸς αὐτούς, πετᾷ εὐθύμῳς ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ κελαδεῖ γλυκύτατα. Τὰ κοράσια καὶ τὰ παιδιά τὸ χαίρονται πολὺ. Εἶναι πολὺ ὡραῖον καὶ πολὺ κομψὸν πτηνόν. Τέρπει καὶ διασκεδάζει μὲ τὰ ὡραῖα κελαδημάς του καὶ μὲ τὰς χαριτωμένας του κινήσεις ὅλους τοὺς ἐν οἴκῳ, ὅταν ἔχῃ τὴν κατάλληλον περιποίησιν καὶ διατηρῆται ὑγιὲς καὶ ζωηρόν. Εἶναι σύντροφος τῶν ἀνθρώπων πολὺ εὐχάριστος.

93. Ἡ μικρὰ καὶ τὸ κανάριον

Ἄετε τὴν κόρη τὴ μικρὴ, παιδιὰ μου, μὲ τί χάρι,
μὲ τί ἀγάπη τρυφερῇ,
ὥσάν τὴ μαννούλα του μικρῇ,
ποτίζει τὸ κανάρι!

Ἔχει ἔστω στόμα τῆς νερὸ καὶ ζάχαρι κραταίει
κι' ὁ φίλος τῆς ὁ φτερωτός,
ὁλόχρυσος κυματιστός,
ἔς τὰ χεῖλη τῆς πεταίει

Αὐτὴ τοῦ δίνει ζάχαρι, νεράκι τὸ ποτίζει,
 κ' ἐκεῖνο τὰ φτερά κινεῖ,
 κ' ἡ ἀσημένιά του φωνή
 τραγοῦδι τῆς χαρίζει.

Ἔτσι, παιδιά μου, κ' ὁ Θεὸς ὁ εὖσπλαγχνος ἀκόμα,
 τρέφει μεγάλο καὶ μικρὸ
 καὶ μὲ ἀθάνατο νερὸ
 δροοῖζει κάθε στόμα

† ΑΧ. ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Θ' ΦΙΛΟΣΤΟΡΓΙΑ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

94. Ἡ ὄρνις καὶ τὰ ὀρνίθια

Ὡραίαν τινὰ ἡμέραν τῆς ἀνοιξέως, μία κυρία, ἡ ὁποία ὠνομάζετο Οὐρανία, εἶχεν ἐξέλθει εἰς περίπατον μετὰ τῆς μικρᾶς θυγατρὸς τῆς Ἀθηνᾶς. Διήλθον διὰ μέσου ἑνὸς χωρίου καὶ ἔφθασαν εἰς ἓνα λειμῶνα κατὰφυκτον ἐξ ὥραισάτων ἀνθέων.

Ἀπὸ ὅπου καὶ ἂν διήρχοντο, ἔβλεπον τὰ δένδρα ἠνθισμένα καὶ ἤκουον τὰ πτηνὰ γλυκύτατα νὰ κελαδῶσιν.

—«Νὰ σταθῶμεν ἐδῶ ὀλίγον, παρακαλῶ», εἶπεν ἡ Ἀθηνᾶ εἰς τὴν μητέρα τῆς, ὅτε ἔφθασαν εἰς τὸν λειμῶνα.

Ἡ μήτηρ εὐθὺς συγκατετέθη, διότι ἀληθῶς ἦτο πολὺ ὠραῖα ἐκεῖ, καὶ ἐστάθησαν. Ἡ Ἀθηνᾶ ἦτο πολὺ

εὐχαριστημένη καὶ ἤρχισε νὰ συνάξῃ ἄνθη, διὰ νὰ προσφέρῃ μίαν ἀνθοδέσμην εἰς τὴν καλὴν τῆς μητέρα.

Ἐνῷ ἦσαν ἐκεῖ, ἦλθεν ἐκ τοῦ χωρίου καὶ μία ὄρνις μὲ τὰ μικρὰ ὀρνίθιά της.

— «ὦ ! ἰδέ, καλὴ μου μῆτερ», ἔκραξεν ἡ Ἀθηνᾶ, «τὰ ὠραῖα ὀρνίθια ! Τί χαριτωμένα πουλάκια εἶναι, πῶς τρέχουν εὐμορφα εὐμορφα ! Νὰ ἡδυνάμην νὰ συλλάβω κανὲν καὶ νὰ τὸ λάβω μαζί μου εἰς τὴν οἰκίαν ! »

Μόλις εἶπε ταῦτα, τρέχει πρὸς τὰ ὀρνίθια καὶ προσπαθεῖ νὰ συλλάβῃ ἓν. Ἀλλὰ τὰ ὀρνίθια ἦσαν ταχύτερα αὐτῆς. Ἐντρομα διεσκορπίσθησαν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ ἐχώθησαν μέσα εἰς τὰ ὑψηλὰ χόρτα. Κλού ! Κλού ! τότε ἔκραξεν ἡ ὄρνις καὶ εἰς τὴν στιγμὴν ὅλα ὑπήκουσαν καὶ ἔτρεξαν πρὸς αὐτήν, ἄλλα μὲν βραδέως, ἄλλα δὲ ταχέως, ἄλλα δέ, ἐνῷ ἔτρεχον ἀνετράπησαν καὶ πάλιν ἠνωρθώθησαν εἰς τοὺς μικροὺς των πόδας, ἕως ὅτου ἦλθον ὅλα πλησίον τῆς μητρὸς αὐτῶν.

— «Αὐτὴ ἡ μεγάλη ὄρνις, μῆτερ μου», εἶπεν ἡ Ἀθηνᾶ, «εἶναι ἡ μήτηρ, καὶ τὰ ὀρνίθια εἶναι τὰ τέκνα της ; »

— «Δὲν τὸ βλέπεις μόνη σου ; » ἀπήντησεν ἡ μήτηρ. «Πρόσεξε νὰ ἴδῃς πόσον ἀνήσυχος τρέχει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ὅταν κανὲν ἐκ τῶν παιδίων τῆς ἀπομακρύνηται ἀπ' αὐτήν.

Καὶ αἱ δύο ἐκάθισαν τότε ἐπὶ τῆς χλόης καὶ μὲ με-

γάλην εὐχαρίστησιν καὶ περιέργειαν παρετήρουν τὰ εὔθυμα πτηνά.

Αἰφνης βλέπουσιν ὅτι ἡ ὄρνις ἔτρεχε λίαν περίτρομος ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ ἔπειτα ἐσταμάτησεν, ἤνοιξε τὰ πτερὰ της, ἐγονάτισε καὶ ἤρχισε νὰ φωνάζῃ δυνατὰ καὶ πυκνά.

Τὰ ὀρνίθια ἔτρεχον πρὸς αὐτὴν ἄλλο ἀπ' ἐδῶ καὶ ἄλλο ἀπ' ἐκεῖ, καὶ τὸ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου ἐκρύπτοντο κάτω ἀπὸ τὰς πτέρυγας της. Ἡ ὄρνις ὅμως δὲν ἐπαυσε νὰ τὰ καλῇ καὶ ἀνήσυχος νὰ βλέπῃ γύρω τριγύρω, μέχρις ὅτου ὅλα ἐκρύβησαν κάτωθεν τῶν πτερύγων της.

—«Τί κάμνει τώρα, μῆτέρ μου;» ἠρώτησε μὲ ἀπορίαν ἡ Ἀθηνᾶ.

—«Βλέπεις ἐκεῖ ἐπάνω εἰς τὸν οὐρανὸν ἐκεῖνο, τὸ ὅποῖον μαυρίζει;» ἀπεκρίθη ἡ μήτηρ. Εἶναι ἱέραξ, ἐν πολὺ κακὸν πτηνόν, τὸ ὅποῖον καταδιώκει καὶ τρώγει τὰς ὀρνιθας καὶ τὰ ὀρνίθια. Ἡ δυστυχὴς μήτηρ τὸν εἶδεν ἀπὸ μακρὰν καὶ φοβεῖται, μήπως φάγῃ τὰ τέκνα της. Βλέπεις μὲ πόσον τρόμον καὶ μὲ πόσῃ ἀνησυχίαν βλέπει γύρω τριγύρω, πῶς ἀνορθοῦνται τὰ πτερὰ της καὶ μὲ πόσῃ προθυμίᾳ προστατεύει τὰ τέκνα της; Ἡ φιλόστοργος μήτηρ θυσιάζει τὴν ἰδικήν της ζωὴν, ἵνα σώσῃ τὴν ζωὴν τῶν τέκνων της! Ὅλα τὰ πτηνά, ἀγαπητὴ μου κόρη, εἶναι φιλόστοργα, ἀλλ' ἡ ὄρνις φιλοστοργότερα ἀπὸ ὅλα. Ἡ ὄρνις εἶναι ἀληθινὴ μήτηρ, διότι μόνον αἱ ἀληθιναὶ μητέρες ἀγαπῶσι κατ'

αὐτὸν τὸν τρόπον τὰ τέκνα των, ὅπως τόρα βλέπεις με τοὺς ἰδίους σου ὀφθαλμούς. Ἐὰν ἔλθῃ ὁ ἱέραξ, δὲν θὰ τὸν ἀφήσῃ εὐκόλως νὰ φάγῃ τὰ παιδιὰ της. Θὰ πολεμήσῃ με αὐτὸν ἕως ὅτου ἀποθάνῃ».

Ἡ Ἀθηνᾶ, ἅμα ἤκουσεν ὅτι ὁ ἱέραξ θὰ πολεμήσῃ με τὴν ὄρνιθα, ἕως ὅτου φονεύσῃ αὐτήν, καὶ ἔπειτα θὰ φάγῃ τὰ ὀρνίθια, ἐτρόμαξεν. Ἐπιάσθη σφιγκτὰ ἀπὸ τὴν μητέρα της, ὡς ἂν ἦτο καὶ αὐτὴ ὀρνίθιον καὶ διέτρεχε κανένα κίνδυνον. Ὁ ἱέραξ ὁμως εἶδε τὴν Ἀθηνᾶν καὶ τὴν μητέρα πλησίον τῆς ὀρνιθος καὶ δὲν ἐτόλμησε νὰ ἔλθῃ κατ' ἐπάνω της. Ἐστάθη ὀλίγον καὶ ἔπειτα ἔφυγεν.

Ἡ ὄρνις ἅμα εἶδεν ὅτι ὁ ἱέραξ ἔφυγεν, ἠγέρθη καὶ ἀμέσως τὰ μικρὰ ὀρνίθια ἔτρεχον καὶ πάλιν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ εὐθυμα καὶ ζωηρά, ὅπως καὶ πρότερον.

Ὅσο σκεπάζει ὁ οὐρανὸς τὴ γῆ,
σκεπάζει ἡ μάνα τὸ παιδί.

95. Ἡ φωλεὰ τῶν πελαργῶν.

Εἰς ἓν χωρίον, ἐπάνω εἰς τὴν καλαμίνην στέγην μιᾶς οἰκίας παλαιᾶς, ἔβλεπον οἱ χωρικοὶ συνεχῶς ἐπὶ πολλὰ ἔτη κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ ἔαρος ἓν κατάλευκον ζεῦγος πελαργῶν. Ἐκάθηντο ἐκεῖ ἐπάνω καὶ οἱ δύο καὶ ἐκροτάλιζον ὡς ἂν ἐχαιρέτιζον τὴν παλαιάν καὶ προσφιλεῖ καταικίαν των, ὅπου εἶχον ἀναθρέψει ἀρκετὰ τέκνα ἕως τότε.

Μίαν πνιγηράν ἡμέραν τοῦ θέρους, ἐνῷ οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου ὅλοι ἦσαν εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ ἐθέριζον, αἰφνης ἀντηχεῖ ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ κωδωνοστασίου τῆς ἐκκλησίας τοῦ χωρίου ὁ βαρὺς ἤχος τοῦ κώδωνος, ἀναγγέλλων κίνδυνον εἰς τοὺς ἐργαζομένους χωρικούς.

— «Πυρκαϊά! Πυρκαϊά!» συγχρόνως ἀκούεται πανταχόθεν.

Οἱ χωρικοὶ ἀφήνουσιν ἀμέσως τὰς ἐργασίας των καὶ ἔντρομοι τρέχουσιν ἐκ τῶν ἀγρῶν εἰς τὸ χωρίον, ἵνα σῶσιν τὰς οἰκίας αὐτῶν ἀπὸ τὴν πυρκαϊάν. Ἐκαστος ἐνόμιζεν ὅτι καίεται ἡ ἰδική του οἰκία καὶ ὅλοι ἔτρεχον ὅσον ἠδύναντο. Ὅτε ὁμως ἤλθον εἰς τὸν τόπον τῆς πυρκαϊᾶς, εἶδον ὅτι μόνον ἡ οἰκία ἐκεῖνη, εἰς τὴν στέγην τῆς ὁποίας οἱ πελαργοὶ εἶχον κτίσει τὴν φωλεάν των, ἦτο περικυκλωμένη ὑπὸ τῶν φλογῶν. Συναγερθεύσαν λοιπὸν ἐκεῖ καὶ μετὰ μεγίστης προθυμίας προσεπάθουν νὰ σῶσιν αὐτήν.

Ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτο εὐκόλον. Ἡ πυρκαϊὰ εἶχε προχωρήσει. Αἱ δοκοὶ τῆς οἰκίας ἤρχισαν νὰ καταπίπτωσι καὶ ἡ καλαμίνη στέγη νὰ ἀναφλέγεται. Μετὰ πολλῆς δυσκολίας ἐσώθησαν μόνον ὀλίγα πράγματα τῶν δυστυχῶν κατοίκων τῆς οἰκίας ταύτης.

Ἐνῷ οἱ χωρικοὶ ἡσχολοῦντο νὰ σῶσιν ὅ,τι ἠδύ-

ναντο ἐκ τῆς καιομένης οἰκίας, αἴφνης ἔρχεται τάχιστα πετῶν εἰς πελαργὸς ἀπὸ τοῦ λειμῶνος καὶ μετὰ μεγάλην ὀρμὴν διευθύνεται πρὸς αὐτήν. Εἶναι ἡ μήτηρ τῶν νεοσσῶν, τοὺς ὁποίους αἱ φλόγες καὶ νέφος καπνοῦ ἔχουσιν ἤδη περικυκλώσει ἐντὸς τῆς φωλεᾶς των.

Ἐντρομος ἡ δυστυχὴς μήτηρ πετᾷ περίξ τοῦ καπνοῦ καὶ τῶν φλογῶν. Τέλος εἰσορμᾷ διὰ μέσου αὐτῶν καὶ μετ' ὀλίγον ἐξέρχεται κρατοῦσα μετὰ τὸ ράμφος τῆς ἑνα νεοσσόν, τὸν ὁποῖον καταθέτει εἰς τὴν ῥίζαν ἑνὸς δένδρου, ὅχι μακρὰν τῶν χωρικῶν, οἵτινες εἶχον τρέξει νὰ σθέσωσι τὴν πυρκαϊάν. Κατόπιν ὑψοῦται πάλιν καὶ εἰσορμᾷ ἐκ νέου ἐντὸς τῶν φλογῶν, μετὰ ὅποια ἐν τῷ μεταξὺ εἶχον γίνεαι ἰσχυρότεραι, καὶ μετὰ ὀλίγον ἐξέρχεται πάλιν μετὰ ἑνα δεύτερον νεοσσόν. Ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην αἱ πτέρυγές τῆς ἦσαν ὀλίγον καταφαλισμέναι. Ἀμέσως ἀποθέτει αὐτὸν πλησίον τοῦ πρώτου σωθέντος καὶ ἀκράτητος ἐκ τρίτου διαπερᾷ τὸν καπνὸν καὶ τὰς φλόγας καὶ ὀρμᾷ εἰς τὴν φωλεάν ἵνα διασώσῃ καὶ τὰ τελευταῖα δύο τέκνα τῆς.

Οἱ χωρικοί, εἰς ἔπακρον συγκεκινημένοι, περιμένουσι νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὰς φλόγας, ἀλλὰ δὲν ἐξέρχεται. Ἐσκέπασε μετὰ τὰς πτέρυγας τοὺς δύο καιομένους νεοσσούς καὶ ἐκάη ἡ φιλόστοργος μήτηρ μαζί μετὰ τὰς προσφιλεῖς τῆς τέκνα, ἀφοῦ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τὰ σώσῃ.

66. Ὁ βοριάς, πού τ' ἀρνάκια παγώνει.

Ἦτον ~~τοια~~πα, εἰς τὴν στέγη ἐβογγοῦσε
ὁ βοριᾶς, καὶ ψιλὸ ἔπεφτε χιόνι.

Τί μεγάλο κακὸ νὰ ἐμνηνοῦσε
ὁ βοριᾶς, ποὺ τὰρνάκια παγώνει;

Μέσ' ἔτι σπῖτι μιὰ χαροκαμμένη,
μιὰ μητέρ' ἀπὸ πόνους γεμάτη,
ἔς τοῦ παιδιοῦ της τὴν κούνια σκυμμένη
δέκα νύχτες δὲν ἔκλειψε ῥμάτι.

Εἶχε τρία παιδιά πεθαμένα,
ἀγγελοῦδια, λευκὰ ὥσ' ἀν τὸν κρίνο,
κι' ἓνα μόνον τῆς ἔμεινεν, ἓνα,
καὶ ὥς τὸν τάφο κοντὰ ἦτον κ' ἐκεῖνο.

Τὸ παιδί της μὲ κλάμμα ἔβογγουῖσε,
ὥς νὰ ἐξήταε τὸ δόλιο βοήθεια,
κ' ἡ μητέρα σιμά του ἐθρηνοῦσε
μὲ λαχτάρα κτυπῶντας τὰ στήθια.

Τὰ γογγύσματα ἐκεῖνα καὶ οἱ θρῆνοι
ἐπληγῶναν βαθεῖα τὴν ψυχὴ μου.

Σύντροφός μου ἡ ταλαίπωρος ἐκείνη,
ἄχ, καὶ τ᾽ ὀρωστο ἦτον παιδί μου.

Ὁ τοῦ σπιστιοῦ μου τῇ στέγῃ ἐβογγοῦσε
ὁ βοριᾶς, καὶ ψιλὸ ἔπεφτε χιόνι.

* Ἀχ μεγάλο κακὸ μοῦ ἐμνηνοῦσε
ὁ βοριᾶς, πὸν τὰρνάκια παγώνει.

Τὸν γιατρὸ καθὼς εἶδε, ἐσηκώθη
 ᾿ς ἀν τρελλή. Ὅλοι γύρω σωπαῖναν
 φλογεροὶ τῆς ψυχῆς της οἱ πόθοι
 μὲ τὰ λόγι' ἀπ' τὸ στόμα της βγαῖναν.

«ὦ, κακὸ πὺν μὲ βρῆκε μεγάλο!
 Τὸ παιδί μου, γιατρέ, τὸ παιδί μου!...
 Ἔνα τῶχω, δὲν μ' ἔμεινε ἄλλο.
 σῶσέ μού το, καὶ πάρ' τὴν ψυχὴ μου».

Κι' ὁ γιατρὸς μὲ τὰ ῥμάτια σκυμμένα
 πολλὴν ὥρα δὲν ἀνοιξε στόμα.
 Τέλος πάντων—ἄχ, λόγια χαμένα—
 «Μὴ φοβᾶσαι, τῆς εἶπεν ἀκόμα».

Κ' ἐκαμώθη πὼς θέλει νὰ σκύψη
 ᾿ς τὸ παιδί, καὶ νὰ ἰδῇ τὸ σφυγμὸ του.
 Ἔνα δάκρυ προσεπάθει νὰ κρύψη
 πὺν κατέβη' εἰς τὸ ὠχρὸ πρόσωπό του.

᾿Σ τοῦ σπιτιοῦ μας τὴ στέγη ἐβογγοῦσε
 ὁ βοριάς, καὶ ψιλὸ ἔπεφτε χιόνι.
 ᾿Α, μεγάλο κακὸ μᾶς μηνοῦσε
 ὁ βοριάς, πὺν τάρνάκια παγώνει.

Ἡ μητέρα ποτὲ δακρυσμένο
 τοῦ γιατροῦ νὰ μὴ νοιώσῃ τὸ ῥμάτι,
 δταν ἔχῃ βαρεῖά ἔαπλωμένο
 τὸ παιδί της σὲ πόνου κρεβᾶτι!

97. Νάνι - νάνι.

Ἐγγελοκάμωτο παιδί,
πέσε ἔς τὴν ἀγκαλιά μου,
πέσε γλυκὰ νὰ κοιμηθῇς.

Δὲν ξεύρεις πῶς σπαράζουνε
τὰ μαῦρα σωθικά μου,
ἔς τὰ στήθιά μου ἔσ' ἀπλωθῇς.

Ἐλα, ψυχὴ μου, κύτταξε.
ἡ μάνα σου ἡ καημένη.
γυμνὴ καὶ χιογισμένη.

Μὲ τὰ μακρὰ μαλλιάκιά της
γιὰ ἰδές, θὰ σὲ σκεπάσῃ,
μὴν ἡ δροσιὰ σὲ πιάσῃ.

Ἐλα, παιδί μου, κι' ὄρφανοί
ἔσ' ἀν στέκουν κι' ἀγρυπνοῦνε
δύσκολα λησμονοῦνε.

Ἐλα νὰ σὲ κοιμήσουνε
ἔς τὴ ζέση τς' ἀγκαλιᾶς μου
οἱ χτύποι τῆς καρδιᾶς μου.

Νᾶξευρες πότ' ἐξύπνησε
σήμερα τὴν αὐγούλα
ἡ μάνα σου μαννούλα!

Τὰ γόνατά μου ἐτρύπησαν δυὸ ὥρες πεσημένη
 ἐμπρὸς εἰς τὴν Παρθένο μας... Ἐσὺ κί' αὐτὴ μοῦ μένε
 Ἐκλαψα μαῦρα δάκρυα. Ὅχι γιὰ μέ, παιδί μου.
 Ἐτάχθηκα ἔς τὴ χάρι της γιὰ σέ, γλυκὸ πουλί μου,
 τὸ γάλα νὰ μὴ χάσω!

Παρθένο μου! Παρθένο μου! πάρε με νὰ μὴ φθάσω
 νὰ ἰδῶ τὸ μαῦρο τῶρφανὸ ἄχνὸ καὶ πεινασμένο!
 Ἐλα παιδί μου, ἐλπίδα μου, ἔλα καὶ σὲ νυστάζει,
 κοιμήσου κ' ἡ μαννούλα σου ἔξυπνη σὲ κυττάζει·
 εἶναι πικρὰ τὰ χεῖλη μου, φαρμάκ' εἶν' ἡ καρδιά μου
 ἀπὸ τὴ φτώχεια τρέμουνε τ' ἄχαρα κόκκαλά μου...
 Ἐλα, παιδάκι μου, μὴν κλαῖς. Πέσε νὰ σὲ κοιμήσω
 καὶ νὰ σὲ ναναρίσω

98. Νανάρισμα.

Φύσ' ἀγεράκι δροσερό,
 μέσ' ἔς τῶν δενδρῶν τὰ φύλλα.
 Πάρ' ἀπ' τὰ ρόδα τὸν ἀνθό,
 ἀπ' τὴ μηλιά τὰ μῆλα
 καὶ φέρ' τα ἔς τὸ παιδάκι μου.
 Εἶναι καλὸ καὶ κάνει
 ἥσουχο νάνι νάνι.
 Ἀρχίνησε τὸ λάλημα,
 ἀηδόνη ἀγαπημένο,
 νανάρισέ το τὸ φτωχό,
 εἶν' ἀποκοιμημένο
 ἔσαν τὴ γλυκειά σου συντροφιά

μέσ' ὅς τῇ φωλιά ἔσάν κἀνη
μαζύ σου νάνι νάνι. †

Ἄνοιξε, νυχτολούλουδο,
ἄνοιξε καὶ μὴ κλείσης
τὴν ὤμορφόν σου μυρωδιά
ὥσότου νὰ τὴ χύσης
ὅλη μέσ' ἔτα μαλλιάκιά του.
Τὸ μαῦρο ἰδὲς πῶς κάνει
μαζί μου νάνι νάνι. /

Καὶ σεῖς μὲ τὰ χρυσὰ φτερά,
ὄνειράτά μου, ἐλᾶτε
ὅς τὸ ἔρημο τὸ καλύβι μας,
ἀγάλια ἀγάλια ἐμβᾶτε,
σιγά, μὴ τὸ ξυπνήσετε·
κυττάξετε πῶς κάνει,
Ἄγγελος νάνι-νάνι... /

Ὁνειράτα εἶναι τοῦ φτωχοῦ
ἡ συντροφιά, ἡ ἐλπίδα·
τῆς χήρας ἡ παρηγοριά,
ὁ ἥλιος ἡ ἀχτίδα.
Ἐλᾶτε, μὴν ἀφήσετε
τὴ μάννα του, ποὺ κάνει
μαζί του νάνι-νάνι

Ἀποκοιμήθη τὸ μικρό, κ' ἡ μάνν' ἀποκοιμήθη,
βιστωντάς το σφιχτὰ σφιχτὰ ὅς τὰ μητρικά της στήθη. †

98. Ἡ μεσημβρία.

Κατὰ τὴν μεσημβρίαν ὁ ἥλιος εἶναι εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ. Κατὰ τὴν μεσημβρίαν ὁ οὐρανός, ἡ γῆ καὶ ἡ θάλασσα λαμποκοποῦσι περισσότερο ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην ὥραν τῆς ἡμέρας. Ἡ ζέστη εἶναι περισσοτέρα τότε παρὰ τὴν πρωίαν καὶ τὴν ἐσπέραν. Τὸν χειμῶνα κατὰ τὴν μεσημβρίαν ὁ ἥλιος εἶναι πολὺ εὐχάριστος. Τὰ ζῶα καὶ οἱ ἄνθρωποι ζητοῦσι τὰ μέρη, ὅπου εἶναι ὁ ἥλιος, καὶ μετὰ πολλὴν εὐχαρίστησιν κάθονται ἢ περιπατοῦσιν εἰς αὐτά. Τὰ ἄγρια θηρία τῶν δασῶν ἐξέρχονται ἀπὸ τὰ παγερά σπήλαια καὶ ἀπὸ τὰς κρυερὰς λόχμας αὐτῶν. Ἔρχονται εἰς τὰ γυμνὰ μέρη τῶν δασῶν καὶ τῶν κοιλάδων, τὰ ὅποια βλέπει ὁ ἥλιος, καὶ ἐκεῖ μετὰ μεγάλῃν εὐχαρίστησιν παίζουσι, κάθονται, ἐξαπλώνονται. Οἱ ἰχθύες φεύγουσιν ἀπὸ τὰ δροσερὰ βάθη τῆς θαλάσσης καὶ ἔρχονται εἰς τὴν θερμὴν ἐπιφάνειαν αὐτῆς.

Τὸ θέρος κατὰ τὴν μεσημβρίαν ὁ ἥλιος καίει πολὺ. Ἡ ζέστη εἶναι ὑπερβολικὴ. Τὰ ζῶα καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀποφεύγουσι τὰ μέρη, ὅπου εἶναι ὁ ἥλιος, καὶ καταφεύγουσιν εἰς μέρη ὅπου εἶναι σκιά. Οἱ ἄνθρωποι τῶν πόλεων μεταβαίνουν εἰς τὰς οἰκίας των ἢ μένουσιν εἰς τὰ ἐργαστήρια αὐτῶν. Οἱ γεωργοί, οἱ ποιμένες, οἱ θερισταὶ καταφεύγουσιν ὑπὸ τὰ δένδρα τὰ ὑψηλὰ καὶ πολύφυλλα. Ἄλλοτε εἰσέρχονται εἰς κανὲν σπήλαιον διὰ νὰ μὴ καίωνται ἀπὸ τὸν ἥλιον καὶ διὰ νὰ ἀναπαυθῶσιν ὀλίγον ἀπὸ πᾶς ἐργασίας τῆς ἡμέρας. Τὰ ἄγρια θηρία καταφεύγουσιν εἰς τὰς πυκνὰς λόχμας ἢ εἰς τὰ τρομερὰ σπήλαια αὐτῶν. Οἱ ἵπποι, αἱ ἀγελάδες καὶ τὰ πρόβατα, τὰ ὅποια βόσκουσιν εἰς τοὺς λειμῶνας, καταφεύγουσιν εἰς τὴν σκιάν τῶν δένδρων ἢ συναθροίζονται πλησίον τῶν ρυακίων καὶ τῶν

πηγῶν, διὰ τὰ δροσισθῶσιν ὀλίγον. Τὰ πτηνὰ κρύπτονται ὑπὸ τοὺς θάμνους καὶ ὑπὸ τὰ φύλλα τῶν δένδρων. Τὰ ὠραῖα κελαδήματα αὐτῶν παύουσι καὶ μόνον τὰ τερετίσματα τοῦ τέττιγος ἀκούονται. Οἱ ἰχθύες βυθίζονται εἰς τὴν πυθμένα τῆς θαλάσσης, ὅπου τὰ ὕδατα εἶναι δροσερώτερα.

Ὅσον πλησιάζει ἡ μεσημβρία, τόσον ἡ δραστηριότης τῶν ζώων καὶ τῶν ἀνθρώπων γίνεται μεγαλειτέρα. Οἱ ἄνθρωποι σπεύδουσι νὰ τελειώσωσι τὰς ἐργασίας αὐτῶν διὰ τὰ γευματίσωσι καὶ ἀναπαυθῶσιν ὀλίγον. Τὰ ζῷα, τὰ ὅποια ζῶσιν εἰς τὴν ξηράν· τὰ πτηνὰ, τὰ ὅποια πετοῦσιν εἰς τὸν ἀέρα· τὰ ζῷα, τὰ ὅποια ζῶσιν εἰς τοὺς ποταμούς καὶ εἰς τὰς θαλάσσας· ὅλα σπεύδουσι νὰ τελειώσωσι τὰς ἐργασίας αὐτῶν. Ὅλα σπεύδουσι νὰ ἔλθωσιν ἐκεῖ, ὅπου ἔχουσι τὰ τέκνα των καὶ νὰ ἀναπαυθῶσιν ὀλίγον.

Κατάκοποι ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῶν οἱ ἄνθρωποι διακόπτουσι αὐτὴν κατὰ τὴν μεσημβρίαν, τρώγουσι καὶ ἀναπαύονται. Ὁ γεωργὸς ἀπαλύει ἐκ τοῦ ἀρότρου τοὺς βοῦς αὐτοῦ καὶ κάθεται εἰς τὴν σκιὰν κανενὸς δένδρου, διὰ νὰ ρίγῃ καὶ νὰ ἀναπαυθῇ ὀλίγον. Ὁ ποιμὴν ἀποσύρεται εἰς ἰανὲν σπήλαιον ἢ εἰς τὴν σκιὰν κανενὸς δένδρου, ἐκβάλλει ἐκ τῆς πῆρας τὸν ξηρὸν ἄρτον αὐτοῦ καὶ κάθεται καὶ φάγει μὲ μεγάλην ὀρεξιν. Ὁ ἀλιεὺς, ὁ οἰκοδόμος καὶ ὅλοι οἱ τεχνῖται διακόπτουσι τὰς ἐργασίας αὐτῶν καὶ ἐπὶ μεγάλης εὐχαριστήσεως τρώγουσι καὶ ἀναπαύονται. Οἱ μαθηταὶ σχολάζουσιν ἀπὸ τὰ σχολεῖα καὶ ἔρχονται εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν, Ἡ τράπεζα εἶναι ἐστρωμένη. Ἡ προντὶς τοῦ πατρὸς, ἡ ἐπιμέλεια τῆς μητρὸς καὶ ἡ εὐαγία τοῦ Θεοῦ παρσκευάσαν τὴν τροφήν ὅλων τῶν οἰκείων. Κάθονται ὅλοι πέριξ τῆς τραπέζης, προσεύχονται,

τρώγουσι καὶ ἀφοῦ χορτάσωσιν ἀρχίζουσι με νέαν ὄρεξιν τὴν ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν διέκοψαν, καὶ ἐργάζονται μέχρι τῆς ἐσπέρας.

(Κατὰ τὰς Θρησκευτικὰς Μελέτας τοῦ Δ. Σ. Μαυροκορδάτου καὶ τοῦς ἀρχαίους Ἑλλήνας ποιητάς).

Ι' ΑΓΑΠΗ ΤΕΚΝΩΝ ΠΡΟΣ ΓΟΝΕΙΣ

69. Τὰ ἀγαπητὰ ἄνθη.

Μίαν φορὰν ἦσαν τρεῖς ἀδελφοί, ὁ Ἀθανάσιος, ὁ Ἀντώνιος καὶ ἡ Ἄννα.

Ὡραίαν τινὰ πρωίαν ἐξῆλθον νὰ περιπατήσωσιν εἰς τὴν ἐξοχὴν. Ἦσαν πολὺ φαιδροί· πότε ἐπήδων, πότε ἐστέκοντο καὶ ἤκουον τὸ κελάδημα τῶν πτηνῶν, πότε ἐψαλλον.

Ὑστερον εἶπον· «Ἐλθετε νὰ συνάξωμεν ἄνθη ἀπὸ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ὁ καθεὶς ἀπὸ ἡμᾶς ἀγαπᾷ περισσότερο.»

Καὶ ἔτρεξαν ὅλοι νὰ συνάξωσιν.

Μετ' ὀλίγον συνηθροίσθησαν καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκιὰν ἐνὸς μεγάλου δένδρου. Καθεὶς ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς του μίαν ἀνθοδέσμην ἀπὸ τὰ ἡγαπημένα του ἄνθη.

Τότε εἶπον· «Καθεὶς νὰ εἴπη διὰ τί ἀγαπᾷ τὰ ἄνθη, τὰ ὁποῖα συνέλεξε περισσότερο ἀπὸ τὰ ἄλλα».

Ὁ Ἀθανάσιος, ὁ μεγαλείτερος, ἔφερεν ἰα.

—«Παρατηρήσατε», ἔλεγε, «τὰ ἴα! Πόσον ὠραῖα ἀνθύλλια εἶναι! Εἶναι κρυμμένα εἰς τὰ χόρτα. Μυρίζουν τόσον εὐμορφα καὶ καθεὶς τὴν ἀνοιξιν κάμνει εὐχαρίστως ἀνθοδέσμην μὲ τὰ ἄνθη αὐτά».

Καὶ ἔδωκέ τινα ἐξ αὐτῶν εἰς τὸν Ἀντώνιον καὶ εἰς τὴν Ἀνναν.

Κατόπιν ἔδειξεν ὁ Ἀντώνιος τὴν ἀνθοδέσμην του. Ἦσαν λευκὰ κρίνα, τὰ ὅποια φυτρώνουν εἰς τοὺς ἀγρούς.

—«Ἴδετε», εἶπεν, «αὐτὰ τὰ κρίνα! Εἶναι λευκὰ ὡς ἡ χιών!»

Καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς ἀδελφούς του ἀπὸ ἓν κρίνον.

Ὑστερον ἦλθεν ἡ Ἀννα. Εἶχε γαλανὰς, λεπτὰς ἀναγαλλίδας.

—«Ἴδετε, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί!» εἶπε τὸ καλὸν κοράσιον. «Τὰ ἀνθύλλια ταῦτα εὗρον πλησίον τοῦ ρυακίου. Εἶναι τόσον ὠραῖα γαλανὰ, ὅπως οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ μικροῦ μας Κωστάκη. Εἶναι ἐκεῖ, ὡς τὰ ἄστρα εἰς πόν οὐρανόν. Δι' αὐτὸ τὰ ἀγαπῶ πολὺ καὶ τὰ δίδω εἰς σὰς τοὺς δύο.

Καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς ἀδελφούς της ἀπὸ μίαν μικρὰν ἀνθοδέσμην.

Ἐπειτα εἶπον· «Νὰ κάμωμεν ἀπὸ ὅλα τὰ ἄνθη δύο στεφάνους καὶ νὰ τοὺς δώσωμεν εἰς τοὺς καλοὺς μας γονεῖς».

Ἐδесαν λοιπὸν τὰ βαθέα κυανᾶ ἴα, τὰ λευκὰ κρίνα καὶ τὰς γαλανὰς ἀναγαλλίδας ὁμοῦ καὶ τὰ ἔφεραν εἰς

τὸν πατέρα καὶ εἰς τὴν μητέρα των καὶ διηγοῦντο εἰς αὐτούς, πόσον ὠραῖα ἔπαιξαν εἰς τὴν ἐξοχὴν. Οἱ γονεῖς τὰ εὐχαρίστησαν, τὰ ἐνηग्καλίσθησαν καὶ τὰ ἐφίλησαν.

Θεὸς μέγιστος τοῖς φρονίμοις οἱ γονεῖς.

70. Ἡ ἑορτὴ τοῦ πατρὸς.

Πατὴρ τις εἶχε πέντε υἱούς. Ὁ μεγαλείτερος εἶχε φύγει πρὸ πολλοῦ ἀπὸ τὴν πατρίδα του καὶ κατῴκει εἰς ἄλλην πόλιν, ὃ ἄλλος ἐσπούδαζεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας εἶχεν ἔλθει εἰς τὸν πατρικὸν του οἶκον, καὶ οἱ ἄλλοι τρεῖς ἦσαν ἀκόμη πολὺ μικροί. Ἐμμενον εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἐφοίτων εἰς τὸ σχολεῖον.

Ὁ πατὴρ ἦτο πολὺ καλὸς καὶ εἶχε δώσει πολὺ καλὴν ἀνατροφὴν εἰς τὰ τέκνα του. Μίαν φοράν, τὴν παραμονὴν τῆς ἑορτῆς του, τὰ τρία μικρότερα παιδία συνήθροισαν εἰς τοὺς λειμῶνας ὠραιότατα ἄνθη καὶ κατεσκεύασαν ἕξ αὐτῶν ἓνα ὠραῖον στέφανον, χωρὶς νὰ τὰ ἴδῃ ὁ πατὴρ των. Ἐκ χαρᾶς καὶ ἀνυπομονησίας δὲν ἠδύναντο ὅλην τὴν νύκτα νὰ κοιμηθῶσιν.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν πρὶν ἀκόμη ἐξημερώσῃ, ἔρχονται καὶ τὰ τρία εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ πατρὸς των, προχωροῦσι σιγὰ σιγὰ μὲ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν των μέχρι τῆς κλίνης του, καταθέτουσιν ἐκεῖ τὸν ὠραῖόν των στέφανον καὶ σιγὰ σιγὰ πάλιν φεύγουσιν. Ἐπεθύμουν νὰ μὴ

ἐννοήσῃ ὁ πατήρ των, διὰ νὰ μὴ γνωρίζῃ, ὅταν ἐξυπνήσῃ, ποῖος κατέθηκεν εἰς τὴν κλίνην του τὸν ὡραῖον ἐκεῖνον στέφανον. Ἄλλ' ὁ πατήρ ἦτο ἔξυπνος, ὅτε τὰ τέκνα του εἰσῆλθον εἰς τὸν κοιτῶνά του, καὶ τὰ εἶδεν.

Ὅτε ἐξημέρωσε, καταβαίνει ὁ πατήρ εἰς τὸν κοιτῶνά των, κρατῶν εἰς τὰς χεῖράς του τὸν ὡραῖον στέφανον καὶ λέγει πρὸς αὐτά· «Πρὸ εἶναι οἱ μικροὶ ἄγγελοι, οἱ ὅποιοι μοῦ ἔφερόν τὸν ὡραῖον τοῦτον στέφανον, ἐνῷ ἐγὼ ἐκοιμώμην;»

Τότε ἔσπευσαν τὰ παιδιά, ἐκρεμάσθησαν ἐκ τοῦ τραχήλου αὐτοῦ, τὸν κατεφίλουν καὶ ἔχαιρον πολύ.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσῆλθεν ἄνθρωπός τις, ὁ ὁποῖος ἔφερεν ἐν ὡραῖον στρογγύλον βαρέλιον μὲ στεφάνας. Τὸ βαρέλιον περιεῖχεν ἐκλεκτὸν οἶνον, τὸν ὁποῖον ἔστειλεν ὁ πρεσβύτερος υἱὸς του, ἵνα εὐχαριστήσῃ τὸν πατέρα κατὰ τὴν ἑορτὴν αὐτοῦ. Ὁ πατήρ εὐχαριστήθη πολύ, τὰ δὲ μικρὰ παιδιά ἀπὸ τὴν μεγάλην των χαρὰν ἐπήδων γύρω τριγύρω τοῦ πατρὸς των καὶ τοῦ βαρελίου.

Κατόπιν, ὅτε ἐπλησίασεν ὁ πατήρ εἰς τὴν τράπεζαν, βλέπει ἐπ' αὐτῆς ἐν καθαρὸν καὶ μέγα φύλλον χάρτου. Ἐπὶ τούτου ὁ υἱὸς του, ὁ φοιτητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, ὁ ὁποῖος κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας εἶχεν ἐπαλέθει ἀπὸ τὰ ξένα, εἶχε γράψῃ ἐν ὡραῖον ποίημα. Ὅτε δὲ ὁ πατήρ του ἀνέγνωσεν αὐτό, εὐχαριστήθη

πολὺ καὶ ἀπὸ τὴν συγκίνησιν τὰ δάκρυά του ἔπιπτον ἐπὶ τοῦ χάρτου.

Τότε τὰ τρία μικρὰ παρετήρησαν τὸν πατέρα των καὶ εἶπον· «Ἀγαπητὲ πάτερ, ἀγαπᾷς καὶ ἡμᾶς, ὅπως τοὺς δύο μεγαλειτέρους μας ἀδελφούς, οἱ ὅποιοι σοῦ ἔδωκαν τόσον ὠραῖα πράγματα; Ἡμεῖς εἴμεθα μικροὶ ἀκόμη. Ὅταν καὶ ἡμεῖς μεγαλώσωμεν, καὶ ἡμεῖς θὰ σοῦ δώσωμεν ὠραῖα πράγματα».

Ὁ πατὴρ ἔλαβε τότε καὶ τὰ τρία εἰς τὰς ἀγκάλας του, τὰ ἔθλιψεν εἰς τὴν καρδίαν του καὶ εἶπεν· «ὦ, μὴ νομίζετε, μικρά μου τέκνα, ὅτι τὸ δῶρόν σας εἶναι κατώτερον ἀπὸ τὰ δῶρα τῶν μεγαλειτέρων σας ἀδελφῶν. Καὶ σᾶς καὶ ἐκείνους σᾶς ἀγαπῶ τὸ ἴδιον. Ὅλοι σας εἰσθε καλὰ παιδία καὶ ὅλοι σας ἠθέλετε νὰ μὲ εὐχαριστήσητε μὲ τὰ δῶρά σας. Εὖγε, καλὰ μου παιδία, εὖγε! Νὰ ἔχητε τὴν εὐχὴν μου».

Εὐχὴν γονέων ἔπαρε καὶ τὰ βουνὰ περπάτει.

71. Ἡ ἐορτὴ τῆς μητρός.

Ὅλη τέρψις καὶ εὐωδία	Ἀφετέ με τὸν ἀέρα
γλυκοφέγγει ποθητὴ	νὰ γεμίσω μὲ ψαλμούς,
ἢ ὠραῖα καὶ γλυκεῖα	τῆς καρδίας μου τοὺς παλμούς.
τῆς μητρός μου ἐορτῇ.	ἵνα ἐκφράσω ἔς τὴν μητέρα.

Εἴν' αὐτὴ ἡ σπιτικὴ μου,	ὦ μητέρα, ἔς τὸν λαμόν σου,
ἢ μικρά μου πασχαλιά.	δὲν κρατοῦμαι, θὰ ριφθῶ,
Κελαδοῦν, θαρρεῖς, μαζί μου	καὶ ἔς τὸν φύλακ' ἀγγελόν σου
τὴν μητέρα τὰ πουλιά.	ἔσαν λαμπάδα θ' ἀναφθῶ.

Ἐγγελέ της, ἂν τοὺς πόνους
 τῆς ἀγάπης ἐννοῇς,
 φύλαξέ την πλείστους χρόνους
 ἔς τὰς ἀγκάλας τῆς ζωῆς.

† Π. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

72. Ἡ ἐορτὴ τῆς μητέρας.

Ὅλα τὰ ἄνθη χαροπὰ, μὲ τὴ δροσιὰ λουσμένα
 ἔς τῆς ἀνοιξης τὴν ἀγκαλιὰ ἀνθίζουν ἕνα ἕνα.
 Μὰ κάθε τι, τὸ πειὸ μικρό, τὴ μυρωδιὰ χαρίζει
 εἰς τὴν καλὴν μητέρα του, ποὺ τόσο τὸ φροντίζει.
 καὶ ὅταν τὴ πρωτομαγιά γιορτάζῃ τὸν νόμό της
 ἢ ἀνοιξη, γιορτάζουνε μαζὶ καὶ τὰ παιδιὰ της.
 Λουλούδια ἂν εἴμαστε ἡμεῖς, ἐσ' εἶσαι ἀνοιξή μας.
 Μέσ' ἔς τὴ δική σου ἀγκαλιὰ ἀνθίζει ἡ ψυχὴ μας.
 Εἶναι γιὰ μᾶς πρωτομαγιά ἢ ἡμέρα τῆς γιορτῆς σου.

Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

73. Τὸ ὄρφανό.

Εἰς τὸν προθάλαμόν σου περίλυπον ἐμβαίνω
 μὲ μάτι δακρυσμένο μὲ προσωποῦν ὠχρό,
 γιατί νὰ σᾶς χαρίσω δὲν ἔχω τὸ καημένο
 οὐδ' ἕνα λουλουδάκι μυρσίνης δροσερό.

Μόνο νὰ ζῶ ἡ μοῖρα μου ἔγραψε καὶ μόνον
 εἰς τῆς ζωῆς τὸ δρόμο θλιμμένο περιπατῶ.
 πλὴν σήμερα ἔμπρός σας τὰ χέρια μου σταυρώνω
 καὶ ψάλλω τὸ ψωμάκι χωρὶς νὰ τὸ ζητῶ...

Τῆς Μοίρας ἀποπαῖδι, ᾧ φθινοπώρου φύλλο,
τὸ ἄσκοπὸ μου βῆμα ἔδω κ' ἐκεῖ πλανῶ.
Κανείς δὲν μ' ἀγαπάει, κανείς δὲν μ' ἔχει φίλο,
γιατί δὲν ἔχω μάννα καὶ εἶμαι ὁραφανό!

Δὲν ἔχω μάννα! Μέσα ᾧ αὐτὰ τὰ τρία λόγια
ἐρήμωσις καὶ πείνα καὶ κρύο κατοικεῖ,
μοῦ ψάλλουν καὶ τὰ τρία θανάτου μυρολόγια,
εἰς μίαν τονισμένα φρικώδη μουσική.

Ἄλλα παιδιὰ ᾧ βλέπω ἐκεῖ ποῦ διακονεῦω,
νὰ λάμπουν ᾧ τὸ μετὰξι, χαρούμενα, εὐτυχῇ,
ἀπ' ὅλα τὰ καλὰ τοὺς τῇ μάννα τοὺς ζηλεύω.
— Ἀχ! πῶς θὰ σ' ἂ ἀποῦσα μαννούλα μου φτωχή!

Δὲν πρόφθασ' ἡ καημένη φιλὶ νὰ μοῦ χαρίσῃ,
οὔτε νὰ μὲ χαϊδέψῃ, οὔτε νὰ μ' εὐχηθῇ.
Ἄλλοίμονον εἰς ὅποιον ᾧ τὸν κόσμον τοῦτον ζήσῃ,
ἀπ' τὴν καλὴν τοῦ μάννα χωρὶς νὰ φιληθῇ.

Προχθὲς ᾧ ἓνα λιβάδι παιδιὰ εὐτυχισμένα
ἓνα παιγνίδι ὅλα ἐπαίζανε κοινό.

— Μὲ παίζετε, τοὺς εἶπα, μὲ παίζετε κ' ἐμένα,
— Δὲν παίζουμε, μοῦ εἶπαν, ἐμεῖς μὲ τὸ ὁραφανό...

ᾧ, εἴθε ᾧ λουλούδια ᾧ τῆς γῆς τὸ περιβόλο,
καθένας σας νὰ παίρῃ ὁροσιὰ ἀπ' τὸν οὐρανό.
Εἴθε νὰ ἔχουν μάννα ᾧ τὸν κόσμον τοῦτον ὅλοι,
κ' ἐγὼ νὰ εἶμαι μόνον γιὰ ὅλους ὁραφανό!

† ΑΧ. ΠΑΡΑΣΧΟΣ

71. Ἡ ἑσπέρα.

Τὴν μεσημβρίαν ὁ ἥλιος εἶναι εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ. Μετὰ τινὰς ὥρας ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀρχίζει νὰ πλησιάζῃ εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων ἢ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Ὁ ἥλιος τότε κλίνει πρὸς τὴν δύσιν του. Ὁ οὐρανός, τὰ ὄρη, αἱ πεδιάδες, αἱ κοιλάδες, οἱ ἀγροί, ἡ θάλασσα δὲν λάμπουσι τόσον πολὺ, ὅπως ἔλαμπον τὴν μεσημβρίαν. Τὸ φῶς εἶναι ὀλιγώτερον εἰς τὸν κόσμον, ἡ θερμότης μικρότερα καὶ ἄλλοῦ φέγγει περισσότερον καὶ ἄλλοῦ ὀλιγώτερον.

Κατὰ τὴν ὥραιάν ταύτην ὥραν τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, τὸ κυανοῦν χρῶμα τοῦ οὐρανοῦ γίνεται ὠραιότατον καὶ γλυκύτατον. Τὰ νέφη διεσκορπισμένα εἰς ὅλον τὸν οὐρανόν, χρωματίζονται μὲ ἄπειρα ὠραιότατα καὶ ζωηρότατα χρώματα. Τὰ ἄκρα αὐτῶν πορφυροῦνται, τὰ δὲ μέσα χρωματίζονται ἰδίως φαιὰ καὶ μὲ ὅλα τὰ εἶδη τῶν χρυσοειδῶν καὶ ἀργυροειδῶν χρωμάτων. Ὁλος ὁ οὐρανὸς λάμπει ἀπὸ τὰ ζωηρότατα καὶ γλυκύτατα ταῦτα χρώματα, τὰ ὅποια γίνονται ἀπὸ τὸν ἥλιον.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ὁ λαμπρὸς δίσκος τοῦ ἡλίου ἀρχίζει νὰ κρύπτηται ὀπισθεν τῶν ὀρέων ἢ νὰ ἀφανίζεται ὑπὸς τῆς θαλάσσης. Τὰ ζωηρὰ χρώματα τῶν νεφῶν γίνονται τότε ἀμυδρότερα. Αἱ κορυφαὶ τῶν ὑψηλῶν δένδρων, οἱ λόφοι καὶ αἱ κορυφαὶ τῶν ὀρέων ἀρχίζουν νὰ χρυσῶνται, φωτιζόμεναι ἀπὸ τὰς τελευταίας ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου. Διασχίζουσι δὲ τὸν ἀέρα τὰ διάφορα πτηνὰ καὶ ἐπιπλοῦντα συναθροίζονται εἰς τοὺς θάμνους καὶ εἰς τοὺς κλάδους τῶν δένδρων. Ὅλα ὁμοῦ γεμίζουν τὸν ἀέρα μὲ τὰ γλυκύτατα κελαδήματα αὐτῶν, μὲ τὰ ὅποια ἀποχαιμνίζουσι τὸν ἥλιον.

Μετ' ὀλίγον ἀφοῦ δύσῃ πλέον ὁ ἥλιος, τὸ χρυσοῦν χρῶμα τῶν λόφων, καὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὀρέων ἀρχίζει νὰ ἐκλείπῃ. Τὸ πορφυροῦν χρῶμα τῶν ἄκρων τῶν νεφῶν ἀρχίζει νὰ ἐξαφανίζεται. Τὰ λαμπρά καὶ ποικίλα χρώματα, μὲ τὰ ὁποῖα πρὸ ὀλίγου ἦτο χρωματισμένος ὁλος ὁ οὐρανός, τὸ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου ἀρχίζουν νὰ σβήνωσι. Ποῦ δὲ καὶ που ἀρχίζει νὰ προβάλῃ εἰς τὸν ἀχανῆ οὐρανὸν καὶ κανὲν ἄστρον. Ὁ γεωργὸς ἄδων ἐπανέρχεται εἰς τὴν οἰκίαν του, μεταξὺ τῶν τέκνων του. Αἱ αἵγες καὶ τὰ πρόβατα βληχώμενα ἐπιστρέφουσιν ἀπὸ τὰς νομάς εἰς τὰς μάνδρας αὐτῶν.

Ὁ οὐρανὸς ὀλίγον κατ' ὀλίγον καλύπτεται ἀπὸ ἄπειρα ἄστρα, τὰ ὁποῖα ὡς ἀδάμαντες στίλβουσιν εἰς τὸ ἀχανές. Τὰ ὄρη καὶ οἱ λόφοι, τὰ δάση καὶ αἱ πόλεις ἀρχίζουν πλέον νὰ μὴ διακρίνῶνται. Τὰ ἐργαστήρια καὶ τοὺς περιπάτους καὶ τὰς κατοικίας τῶν ἀνθρώπων ἀρχίζει νὰ καλύπτῃ σκότος. Τίποτε δὲν φαίνεται πλέον, τίποτε δὲν διακρίνεται καθαρά. Μόνον τὸ ὠχρὸν φῶς τῆς σελήνης, ὅταν αὕτη εἶναι εἰς τὸν οὐρανόν, φωτίζει ὀλίγον τὸν κόσμον καὶ φαίνονται ἀμυδρῶς τὰ ὄρη, οἱ λόφοι καὶ ἡ θάλασσα. Ἡ θερμότης ἡ γλυκεῖα τοῦ ἡλίου παύει καὶ ἀρχίζει νὰ γίνῃται ὀλίγον ψυχρός. Τὰ ἄσματα τῶν πτηνῶν παύουσιν. Μόνον τὸ μελαγχολικὸν ἄσμα τῆς ἀηδόνος, ἡ φωνὴ τοῦ γρύλλου καὶ τὰ κικκαδάσματα τῆς γλαυκὸς ποῦ καὶ που ἀκούονται ἀκόμη. Οἱ κώδωνες τῶν ποιμνίων, οἱ ὁποῖοι πρὸ ὀλίγου ἀκόμη πολλοὶ καὶ γλυκύτατοι ἤκούοντο, δὲν ἤχουσι πλέον. Ποῦ καὶ που μόνον κανὲν ἀσθενὲς ἤχος αὐτῶν ἔρχεται ἀπὸ πολὺ μακράν. Αἱ φωναὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ ὁ ἄλλος θόρυβος εἰς τοὺς δρόμους τῶν πόλεων ἀρχίζει νὰ ἐλαττώνηται καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀρχίζει νὰ γίνῃται ἄκρα ἡσυχία.

Μόνον οἱ λέοντες, αἱ τίγρεις, οἱ λύκοι καὶ τὰ τοιαῦτα
 κτηρία θηρία κινουῦνται κατὰ τὴν σιωπηλὴν καὶ ἥσυχον
 αὐτὴν ὥραν, ἐξέρχονται ἀπὸ τὰ σπήλαια αὐτῶν καὶ ζη-
 τοῦσιν εἰς τοὺς δρόμους τὴν τροφὴν των. Ὅλα τὰ ἄλλα
 πλάσματα τοῦ Θεοῦ μεταβαίνουσιν εἰς τὰς κατοικίας αὐ-
 τῶν. Τὰ πτηνὰ πρὸ πολλοῦ μετέβησαν καὶ εὐρίσκονται ἤδη
 ἐπὶ τοὺς θάμνους, ἐπὶ τῶν κλάδων τῶν δένδρων καὶ εἰς
 τὰς φωλεάς των. Οἱ ἵπποι, αἱ ἀγελάδες, τὰ πρόβατα πρὸ
 πολλοῦ ἐπανῆλθον ἀπὸ τὰς νομάς των καὶ εὐρίσκονται
 πλέον εἰς τοὺς σταυλοὺς καὶ εἰς τὰς μάγδρας αὐτῶν. Οἱ
 ἄνθρωποι ἀρχίζουσι νὰ ἔρχονται εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν.
 Οἱ πατέρες, ἐργασθέντες δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἐκτὸς τῆς
 οἰκίας, ἐσχόλασαν πλέον ἀπὸ τὰς ἐργασίας των. Ἐπα-
 γέρχονται εἰς τὴν οἰκίαν των ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀγαπητῶν
 αὐτῶν τέκνων καὶ τῶν λοιπῶν οἰκείων αὐτῶν. Τὰ τέκνα
 ἐπαγέρχονται ἐκ τοῦ περιπάτου καὶ τῶν παιγνιδίων αὐτῶν
 εἰς τοὺς κόλπους τῶν φιλοστόργων γονέων των. Ὅλοι
 δὲ ὁμοῦ διασκεδάζουσι καὶ ἀναπαύονται ἀπὸ τοὺς κόπους
 τῆς ἡμέρας, μέχρις ὅτου νυκτώσῃ καλῶς, ὅτε δειπνοῦσι,
 προσεύχονται, κατακλίνονται καὶ κοιμῶνται.

(Κατὰ τὰς Θρησκευτικὰς Μελέτας τοῦ Δ. Σ. Μυροκορδαίου καὶ τοῦς
 ἱερατοὺς ἑλληνας ποιητῆς).

75. Ἡ ἐσπέρα.

Ἦδη τὸ φῶς τῆς ἡμέρας
 κατὰ λεπτὸν ὥχρηται
 καὶ προσηνῆς τῆς ἐσπέρας
 ἡ καλλονὴ μευιδῶ.

Πῶς πόρφυροῦται ὁ δύων φωστήρ,
 τῶν ἐργασίμων ὥρων ὁ πατήρ!

Πῶς ὠραίζει τὴν φύσιν ἐφαπλουμένη σκιά!

Πέραν τὸν λίσγον τινάσσει
 ὁ κεκμηκὼς φυτουργός,
 καὶ τὸν ἰδρωτ' ἀπομάσσει
 ὁ πνευστιῶν γεωργός.
 Πάυει πᾶς θόρυβος, πᾶσα βουλή,
 λήγ' ἡ πανήγυρις, κλεί' ἡ σχολή
 καὶ ὁ μαθητὴς εἰς τὸν οἶκον σπεύδει παιδρὸς καὶ γοργός.

Τίς ὁ παμποίκιλος ἦχος;
 Ἄγιον ἑσπερινὸν
 ὑποχωροῦσα ἡσύχως
 ψάλλ' ἡ φυλὴ τῶν πτηνῶν.
 ὦ! ἐξεγείρου, καρδιά καὶ σύ,
 σκέψαι τί ἐπραξας, γνῶθι τίς εἶ,
 καὶ εὐγνωμοσύνης τῷ Πλάσῃ καῦσον θυμίαμ' ἄγνόν.

Ἐπι μικρὸν καὶ τὸ σκότος
 ἐπιπολάζει χυτὸν,
 παύει ὁ θροῦς καὶ ὁ κρότος
 τῶν πολυμόχθων βροτῶν.
 Τότε ἑνατένισον τᾶστρο θνητέ,
 εἰν' αἱ φωςφόροι θυρίδες αὐταί,
 τῆς παιρικῆς κατοικίας τῶν τοῦ Θεοῦ ἐκλεκτῶν.

† H. ΤΑΝΤΑΛΙΑΔΗΣ

76. Ἡ ἐσπέρα.

Ἐδυσεν ὁ ἥλιος λάμπει ὅλ' ἡ δύσις
 καὶ ὁροσιὰ ποτίζεται καὶ κοιμᾷτ' ἡ φύσις.
 Χαροπὰ τὰ δειλινὰ ἔνα ἓν ἀνοίγουν
 καὶ τὰ ῥόδια ὥς τὰ κλαδιὰ μὲ τραγοῦδια σμίγουν.

Βόσκ' ἡ πέρδικα σιγὰ μέσα 'ς τὸ θυμάρι
καὶ ὁ γρύλλος τραγουδεῖ 'ς τὸ χλωρὸ χορτάρι·
τᾶστρα εἰς τὸν οὐρανὸ φαίνοντ' ἕνα ἕνα,
'ς ἀν κανοδήλα 'ς ἐκκλησιὰ ἔξαφν' ἀναμμένα.

Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ εἶν' ὁ κόσμος ὅλος,
κ' εἶναι στέγη τῆς λαμπρᾶ τοῦρανοῦ ὁ θόλος.
Τὸν ἐσπερινὸν γλυκὺ σήμαντρον σημαίνει.
Προσευχὴν τῶν τέκνων του ὁ Θεὸς προσμένει.

† ΑΓΓ. ΒΛΑΧΟΣ

ΙΑ' Η ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ

77. Ἡ ἀγελάς, ὁ ἵππος, τὸ πρόβατον, καὶ ὁ κύων.

Μία ἀγελάς, εἰς ἵππος καὶ ἓν πρόβατον, ἐνῷ ἔβο-
σκον ὁμοῦ εἰς ἕνα λειμῶνα, ἐφλονόνικουν μεταξύ των
καίον εἶναι τὸ χρησιμώτερον εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Ἡ ἀγελάς ἔλεγεν· «Ἐγὼ δίδω εἰς αὐτὸν τὸ γλυκὺ
ἄλα, τὸ νόστιμον τυρίον καὶ τὸ
αὐτὸ βούτυρον.»

Ὁ ἵππος ἔλεγεν· «Ἐγὼ σύρω
τὴν ἄμαξαν αὐτοῦ, τρέχω ἑλα-
ρῶς καὶ φέρω αὐτὸν μὲ ταχύτητα
νέμου».

Τὸ πρόβατον ἔλεγεν· «Ἐγὼ δίδω εἰς αὐτὸν τὸ γάλα
αὐτοῦ, μὲ τὸ ὅποιον τρέφεται, καὶ τὸ μαλλίον μου, μὲ τὸ
ποῖον ἐνδύεται».

Ἐνῷ τὰ τρία ταῦτα ζῶα ἐφιλονίκουν, ἦλθε καὶ ὁ κύων. Καὶ τὰ τρία διὰ μιᾶς ἐστράφησαν πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν παρετήρουν περιφρονητικῶς, ὥς ἂν τοῦ ἔλεγον, «Σὺ εἶσαι ἐν ζῶον ὅλως διόλου ἄχρηστον».

Ἄλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἦλθε καὶ ὁ κύριος, ὅστις ἅμα εἶδεν ὅλα τὰ ζῶα τοῦ καὶ ὁμοῦ μὲ αὐτὰ καὶ τὸν κύνα τοῦ, ἐφώνησε μόνον αὐτὸν μὲ γλυκεῖαν φωνὴν νὰ ὑπάγῃ πλησίον τοῦ, καὶ ἀφοῦ ὑπῆγε τὸν ἐθώπευσεν.

Ἡ ἀγέλας καὶ οἱ σύντροφοί της, ἀφοῦ εἶδον τοῦτο ἐγόγγυζον διὰ τὴν προτίμησιν ταύτην.

Ὁ ἵππος μάλιστα ἔλαθε καὶ τὸ θάρρος νὰ ἐρωτήσῃ

«Διὰ τί ἡ ἐξαιρετικὴ αὐτὴ ἀγάπη πρὸς τὸν κύνα, κύριε; Δὲν εἴμεθα ἡμεῖς ἄξιοι τῆς ἀγάπης σου περισσότερο ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἄχρηστον ζῶον;»

Ὁ κύριος ἐν τούτοις ἐξηκολούθει νὰ θωπεύῃ τὸν κύνα ἀκόμη τρυφερώτερον καὶ ἀπεκρίθη· «Ὁχι δά. Τὸ γενναῖον αὐτὸ ζῶον προχθὲς ἀκόμη ἔσφασε μὲ μεγάλην τόλμην καὶ μὲ πολλὴν κίνδυνον τῆς ζωῆς τοῦ προσφιλεῖς μονογενὲς τέκνον μου. Εἶχε πέσει εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐξάπαντος θὰ ἐπνίγετο, ἂν δὲν ἦτο αὐτό. Πῶς λοιπὸν νὰ τὸ λησμονήσω καὶ νὰ μὴ τοῦ εἶμαι εὐγνωμὼν εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν;»

78. Ἡ λέαινα καὶ ὁ ναύτης.

Μίαν φορὰν ἐν πλοῖον εἶχε προτορμισθῇ εἰς μίαν ἀκατοίκητον παραλίαν. Περὶ τὴν ἑσπέραν ὁ πλοίαρχος

ἀπέστειλε ναύτας τινὰς εἰς τὴν ξηράν, διὰ νὰ κόψωσι ξύλα.

Εἰς ἐκ τῶν ναυτῶν ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τοὺς ἄλλους συντρόφους του καὶ περιεφέρετο ἐντὸς τοῦ δάσους μόνος, ὅτε αἴφνης βλέπει μίαν λέαιναν, ἣτις διηυθύνετο κατ' ἐπάνω του. Νὰ φύγῃ δὲν ἦτο δυνατόν, νὰ ἀντισταθῇ δὲ ἀκόμῃ ὀλιγώτερον. Ἐστάθη λοιπὸν καὶ αὐτὸς καὶ περιέμενε τὸν θάνατον.

Μὲ μίαν στιγμὴν ἡ λέαινα ἦτο πλέον πλησίον του ἢ ἂν ἀντὶ νὰ ὀρμήσῃ ἐναντίον του, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του, ἔλειχε τὰς χεῖράς του καὶ ἔβλεπεν ὀλονέν πρὸς ἓν δένδρον, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐκεῖ πλησίον. Ἐφαίνεται ὡς νὰ παρεκάλει αὐτὸν νὰ τὴν βοηθήσῃ.

Ὁ ναύτης κατ' ἀρχὰς δὲν ἐνόησε τίποτε. Ἦτο ζαλισμένος ἀπὸ τὸν φόβον. Ἐπειτα ὅμως, ὅτε εἶδεν ὅτι ἡ λέαινα δὲν τὸν ἔσχισε καὶ ὅτι τὸν ἐθώπευε, συνῆλθεν ἀπὸ τὸν φόβον καὶ ἐνόησεν ὅτι κάτι ζητεῖ ἡ λέαινα. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ.

Ὅτε ἐπλησίασεν εἰς τὸ δένδρον, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ λέαινα ὀλονέν διηύθυνε τὰ βλέμματά της, ὁ ναύτης παρετήρησε μεταξὺ τῶν κλάδων αὐτοῦ ἓνα πίθηκον, ὁποῖος ἐκράτει εἰς τοὺς βραχίονάς του δύο λεοντιδεῖς. Τοὺς εἶχεν ἄρπάσει, ὅτε ἀπουσίαζεν ἐκ τῆς φωλεᾶς της ἡ λέαινα.

Ὁ ναύτης ἐνόησε τότε τί ἐζήτει ἡ λέαινα καὶ ἤρχισε ἅ ἀποκόπτη τὸ δένδρον, τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο καὶ πολὺ μαχρὺ. Ἐνῶ ὁ ναύτης κατεγίνετο νὰ ἀποκόψῃ τὸ δέν-

θρον, ἡ λέαινα παρεφύλαττε τὸν κλέπτην τῶν τέκνων
της καὶ κατὰ τὴν στιγμὴν, τὴν ὁποίαν τὸ δένδρον
κατέπεσε, δι' ἑνὸς πηδήματος συνέλαβε τὸν πίθηκον
καὶ ἀμέσως τὸν κατεσπάραξεν. Ὁ ναύτης ἔβλεπε καὶ
ἔτρεμεν ἀπὸ τὸν φόβον του.

Ἀφοῦ ἡ λέαινα ἐπανεῦρεν ἀβλαβῇ τὰ μικρά της τέ-
κνα καὶ ἀφοῦ ἐμύρισε καὶ ἔλειξε ταῦτα, τρέχει εὐθὺς
πρὸς τὸν περίφοβον ναύτην, τὸν λείχει, καὶ παντοία
τρόπως προσπαθεῖ νὰ ἐκδηλώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν μεγά-
λην εὐγνωμοσύνην της. Ἐπεσεν εἰς τοὺς πόδας του
ἔτριψε μερικὰς φορὰς τὴν κεφαλὴν της ἐπ' αὐτῶν
ἔπειτα ἔλαβεν εἰς τὸ στόμα τὰ τέκνα της, ὅπως συνη-
θίζουσιν αἱ γάττι νὰ λαμβάνωσι τὰ γαττάκια, καὶ
ἔφυγεν.

Ὁ ναύτης ἐδόξασε τὸν Θεόν, διότι ἐσώθη ἀπὸ ἑν-
τοιουτοῦτον κίνδυνον, καὶ εὐθὺς ἔτρεξε πρὸς τὸ πλοῖον
ὅπου ἔφθασε μετ' ὀλίγας στιγμάς.

79. Ὁ δοῦλος καὶ ὁ λέων.

Μίαν φορὰν εἷς δοῦλος εἶχεν ἓνα πολὺ σκληρὸν κύ-
ριον. Κάθε ἡμέραν τὸν ἔδερνε καὶ τὸν ἐβασάνιζεν. Ὁ
δοῦλος δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ καὶ ἔφυγεν ἀπὸ τὸ
κύριόν του. Εἰς ἐκείνους τοὺς χρόνους τοῦτο ἐτιμι-
οῦντο μὲ θάνατον. Διὰ νὰ μὴ συλληφθῇ λοιπὸν ὁ δο-
λος καὶ φονευθῇ, ἐκρύφθη εἰς τὸ δάσος, μέσα εἰς
βαθὺ σπήλαιον.

Ἐνῷ ἦτο ἐκεῖ καὶ ἐσυλλογίζετο τί θὰ ἀπογίνη, βλέπει νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸ σπήλαιον εἰς λέων. «Ἄ! τώρα εἶμαι χαμένος!», εἶπε καὶ περιέμενε τὸν θάνατόν του.

Ὁ λέων, ὅτε εἶδεν ἄνθρωπον εἰς τὸ σπήλαιον, διευθύνεται κατ' εὐθείαν πρὸς αὐτόν καὶ ἀφοῦ τὸν ἐπλησίασεν ἐστάθη, ὕψωσε τὸν ἕνα πόδα του καὶ τὸν προέτεινε. Φόβος καὶ τρόμος κατέλαβε τὸν δυστυχεῖ δοῦλον.

—«Τώρα θὰ μὲ σχίσῃ!» εἶπε καὶ ἐσιώπησεν.

Ἄλλ' ὁ λέων δὲν τὸν ἔσχισεν. Ἐξηκολούθει νὰ ταρατῇ τὸν πόδα τοῦ ὑψωμένον καὶ νὰ λείχῃ αὐτόν. Τότε ὁ δοῦλος ἔλαβε θάρρος, παρετήρησε τὸν πόδα τοῦ λέοντος καὶ εἶδεν ὅτι μία σκληρὰ ἄκανθα ἦτο ἐμπεφυγμένη εἰς αὐτόν.

Ὁ δοῦλος ἐνόησε τί ζητεῖ ὁ λέων. Λαμβάνει λοιπὸν τὸν πόδα αὐτοῦ, προσπαθεῖ μὲ πολλὴν προσοχὴν νὰ ἐξαγάγῃ τὴν ἄκανθαν καὶ ἐπὶ τέλους τὴν ἐξήγαγεν.

Τότε ἤρχισε νὰ τρέχῃ αἷμα πολὺ ἀπὸ τὴν πληγὴν, ἣ ὁποία ἐσχηματίσθη ἀπὸ τὴν ἄκανθαν εἰς τὸν πόδα τοῦ λέοντος. Ὁ δοῦλος ἔπλυνε τὴν πληγὴν μὲ πολλὴν προσοχὴν καὶ ἔδεσεν αὐτὴν μὲ μίαν λωρίδα, τὴν ὁποίαν ἔσχισεν ἀπὸ τὰ ἐνδύματά του. Τοῦτο ἐγένετο καθ' ἡμέραν μέχρις ὅτου ἐθεραπεύθη ἐντελῶς ὁ λέων.

Ἀπὸ τότε ὁ λέων ἠγάπα πολὺ τὸν δοῦλον. Ἐξήρκετο εἰς κυνήγιον, ἔφερεν εἰς αὐτόν δορκάδας, λαγούς, ἀρνία καὶ ἄλλα τοιαῦτα ζῷα, διὰ νὰ τρώγῃ,

ἐκάθητο πλησίον του καὶ ἐκοιμᾶτο μαζί μὲ αὐτὸν εἰς τὸ σπήλαιον.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔζων ἐπὶ πολὺν χρόνον καὶ οἱ δύο ὁμοῦ. Ἀλλὰ μίαν ἡμέραν συλλαμβάνεται ὁ λέων εἰς μίαν παγίδα καὶ δεμένος φέρεται εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς χώρας ἐκείνης καὶ ρίπτεται εἰς τὸ θηριοτροφεῖον. Ὁ δοῦλος ἔμεινε τότε μόνος. Ἦτο ἠναγκασμένος τότε νὰ ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ σπήλαιον, διὰ νὰ ζητῇ τροφήν.

Πολλὰς ἡμέρας ἔζη κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Ἀλλὰ μίαν ἡμέραν ἐνῷ ἦτο εἰς τὸ δάσος συλλαμβάνεται ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, φέρεται δέσμιος εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ ρίπτεται εἰς τὰς φυλακάς. Ἐπειτα κατεδικάσθη νὰ ριφθῇ εἰς τὰ ἄγρια θηρία καὶ νὰ ἀποθάνῃ.

Ὅτε ἦλθεν ἡ ὠρισμένη ἡμέρα διὰ νὰ ριφθῇ εἰς τὰ ἄγρια θηρία, συνηθροίσθη πολὺς κόσμος, διὰ νὰ ἴδῃ τὸ θέαμα αὐτό. Ὁ δοῦλος δεμένος φέρεται εἰς μίαν στενὴν πλατεῖαν περιτριγυρισμένην μὲ κιγκλίδας. Ὁ δυστυχὴς ἔχων ἐσκυμμένην τὴν κεφαλὴν καὶ βαθύτατα λυπημένος περιέμενε τὸν θάνατον.

Μετ' ὀλίγον ἀνοίγεται ἡ θύρα τῆς πλατείας καὶ ὁρμᾷ κατ' ἐπάνω του εἰς φοβερὸς λέων μὲ λύσαν πολλήν. Ὁ λέων, ἅμα ἔφθασε πλησίον τοῦ δυστυχοῦς βούλου, ἐσταμάτησε. Τὸν παρετήρησε καλὰ καὶ ἤρχισε νὰ λείχῃ τὰ χεῖρας αὐτοῦ. Ὁ δοῦλος ἀνεγνώρισε τὸν λέοντα, μετὰ τοῦ ὁποίου συνέζη ἄλλοτε εἰς τὸ σπήλαιον, ἔλαβε θάρρος καὶ τὸν ἐθώπευεν.

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι μὲ περιέργειαν πολλήν περιέμενον νὰ κατασπαράξῃ ὁ λέων τὸν δοῦλον, ὅτε εἶδον αὐτὸν νὰ λείχῃ καὶ νὰ θωπεύῃ τὸν δυστυχῆ ἄνθρωπον, ἐθαύμασαν καὶ συνεκινήθησαν πολὺ. Ὁ βασιλεὺς, ὁ ὁποῖος ἦτο παρών, συνεκινήθη καὶ αὐτὸς πολὺ καὶ εἶχε μεγίστην περιέργειαν νὰ μάθῃ πῶς συμβαίνει τὸ τοιοῦτον. Ἐρωτᾷ λοιπὸν τὸν δοῦλον ἂν γνωρίζῃ τίποτε. Τότε ὁ δοῦλος διηγῆθη πῶς εὔρε τὸν λέοντα εἰς τὸ σπήλαιον, πῶς ἐθεράπευσεν αὐτόν, πῶς συνέζων ὡς καλοὶ φίλοι ἐπὶ πολὺν χρόνον καὶ πῶς ἐπειτα ἐχωρίσθησαν, μέχρις ὅτου συνηντήθησαν ἐκεῖ.

Ὅλοι ἤκουον τὴν διήγησιν ταύτην τοῦ δούλου μὲ πολλήν συγκίνησιν. Ὅτε δὲ ἐτελείωσεν, ὅλοι μὲ μίαν ρωνὴν παρεκάλεσαν τὸν βασιλέα νὰ χαρίσῃ τὴν ζωὴν εἰς τὸν δυστυχῆ αὐτόν, καὶ νὰ τὸν ἀφήσῃ ἐλεύθερον.

Ὁ βασιλεὺς, ὁ ὁποῖος εἶχε πολὺ ἀγαθὴν ψυχὴν, τοῦ χάρισε τὴν ζωὴν καὶ διέταξε νὰ τὸν ἀφήσωσιν ἐλεύθερον καὶ νὰ τοῦ δώσωσι τὸν λέοντα.

Ὁ δοῦλος μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς εὐχαρίτησε τὸν βασιλέα καὶ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὅτε οἱ ἦσαν ἐκεῖ, ἔλαβε τὸν λέοντα καὶ ἔφυγεν. Ἦτο πλέον ἐλεύθερος, περιήρχετο τὰς διαφόρους πόλεις μὲ τὸν λέοντα, διηγεῖτο τὴν ἱστορίαν ταύτην, ἐλάμβανε πλούσια δῶρα παρ' ὅλων, ὅσοι ἤκουον αὐτήν, καὶ οὕτω ἔζησεν ἐλεύθερος πλέον καὶ εὐτυχής.

X 80. Ἡ νύξ.

Ὅταν μετὰ τὸ δεῖπνον ἐξέλθῃ τις ἐκ τῆς οἰκίας του ἢ ἀνοίξῃ κανὲν παράθυρον καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἴδῃ πρὸς τὰ ἔξω, ἀδύνατον πλέον νὰ γνωρίσῃ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὴν ὁποίαν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐγνώριζε. Νομίζει ὅτι αὐτὸς ὁ οὐρανός, τὸν ὁποῖον παρατηρεῖ αὐτὴν τὴν στιγμήν ὑπὲρ ῥάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, εἶναι ἄλλος. Δὲν εἶναι ὁ ἴδιος οὐρανός, τὸν ὁποῖον ἔβλεπε τὴν ἡμέραν. Νομίζει ὅτι αὐτὴ ἡ γῆ, τὴν ὁποίαν αὐτὴν τὴν στιγμήν βλέπει νὰ ἐκτείνηται ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν του, εἶναι ἄλλη. Δὲν εἶναι ἡ ἴδια γῆ, τὴν ὁποίαν ἔβλεπε τὴν ἡμέραν.

Εἰς τὴν γῆν, ὅπου καὶ ἂν στρέψῃ τις τοὺς ὀφθαλμοὺς τὴν νύκτα, εἶναι σκότος βαθύ. Τίποτε δὲν διακρίνεται, τίποτε δὲν φαίνεται. Αἱ οἰκίαι ὁποῖαι κατὰ τὴν ἡμέραν ἐφαίνοντο καλὰ καὶ διεκρίνοντο καλὰ, τὴν νύκτα δὲν φαίνονται διόλου. Οἱ κῆποι, αἱ πεδιάδες, τὰ δάση καὶ τὰ ὄρη, τὰ ὁποῖα τὴν ἡμέραν ἐφαίνοντο κατεστολισμένα μὲ πράσινα καὶ λευκά καὶ ἐρυθρά καὶ κίτρινα καὶ κυανὰ καὶ παντὸς ἄλλου εἶδους χρώματα, τὴν νύκτα οὐδὲ φαίνονται καὶ. Ἡ θάλασσα καὶ οἱ ποταμοί, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὴν ἡμέραν ἔλαμπον ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, τὴν νύκτα οὐδὲ φαίνονται καὶ. Ὅλα εἶναι μαῦρα καὶ σκοτεινά. Οὔτε ὑψώματα οὔτε κοιλότητες, οὔτε καμμία ἀνωμαλία διακρίνεται πούθενά. Ὅλα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι τὰ ἴδια· ὅλα εἶναι ἐν πρᾶγμα ἀτελεύτητον μαῦρον καὶ σκοτεινόν.

Αἱ ὁδοὶ καὶ αἱ πλατεῖαι καὶ τὰ ἐργαστήρια, τὰ ὁποῖα πρὸ ὀλίγου κατὰ τὴν ἡμέραν ἦσαν γεμᾶτα ἀπὸ ἀνθρώπους κινουμένους ἐπάνω, κάτω, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, τὴν νύκτα εἶναι ἔρημα. Κανεὶς πούθενά δὲν φαίνεται. Τὰ πολύφωνα ἄσματα τῶν καλλικελῶδων ὀδικοῶν πτηνῶν, τὰ ὁποῖα ἐγέ-

μιζον τὸν ἀέρα κατὰ τὴν ἡμέραν, τὴν νύκτα πουθενά πλέον δὲν ἀκούονται. Πανταχοῦ τῆς γῆς σιγὴ ἄκρα καὶ σκότος βαθὺ κατὰ τὴν νύκτα. Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου πνίγεται ἀπὸ τὴν μεγάλην ἡσυχίαν καὶ ἀπὸ τὸ βαθὺ σκότος.

Μόνον ὑπερίνω τῆς κεφαλῆς ἡμῶν, ὑψηλὰ εἰς τὸν οὐρανὸν λάμπει ολίγον. Ἀφοῦ ἔλειψε τὸ μέγα καὶ φωτεινὸν ἄστρὸν τῆς ἡμέρας, ὁ καλλιλαμπέτης ἥλιος, καὶ τὸ σκότος ἐκάλυψεν ὅλον τὸν κόσμον, ὁ οὐρανός, ὅλος φῶς καὶ λάμψεις κατὰ τὴν ἡμέραν, τὴν νύκτα εἶναι ὅλως διόλου διαφορετικός. Εἶναι: κατεστολισμένος μὲ ἀπείρους λαμπροὺς ἀστέρας. Οἱ ἄπειροι οὗτοι λαμπροὶ ἀστέρες, διεσκορπισμένοι εἰς τὸν ἀχανῆ θόλον τοῦ οὐρανοῦ, ὡς ἄπειροι μικροὶ φωτεινοὶ λαμπτήρες, ρίπτουσιν ἐκ τῶν ἀπερέντων αὐτῶν ἀποστάσεων καὶ εἰς τὴν σκοτεινὴν καὶ σιωπηλὴν ἡμῶν γῆν τὸ ἀπαλὸν καὶ γλυκὺ αὐτῶν φῶς. Εἰς τὸ ὥχρὸν σκιόφως αὐτῶν φαίνονται ἀμυδρότατα τὰ ὄρη καὶ οἱ λόφοι καὶ τὰ ὑψηλὰ δένδρα τῆς γῆς, ὡς γίγαντες βαρυπενθοῦντες, μαῦρα ἐνδεδυμένοι καὶ σιωπηλοί.

Τὸ ὥχρὸν σκιόφως τῶν ἀστέρων γίνεται ολίγον ζωηρότερον, ὅταν εἶναι καὶ ἡ σελήνη εἰς τὸν οὐρανόν. Φαίνονται τότε ὀλιγώτεροι ἀστέρες εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλὰ τὸ φῶς γίνεται ζωηρότερον εἰς τὸν κόσμον. Ἡ σελήνη, μεγαλύτερα ὄλων τῶν ἀστέρων καὶ πορευομένη δι' αὐτῶν, φωτίζει ζωηρότερον καὶ τὴν γῆν καὶ τὸν οὐρανόν. Στίλβει ἡ θάλασσα καὶ διακρίνονται καθαρώτερον τὰ ὄρη καὶ οἱ λόφοι, αἱ πεδιάδες καὶ αἱ κατοικίαι τῶν ἀνθρώπων.

Κατὰ τὴν ἡσυχον καὶ μεγαλοπρεπῆ ταύτην ὥραν ὅλα, ὅσα ἔχουσι ζωὴν, ἀναπαύονται. Τὰ φυτά, τοῦλάχιστον τὰ εὐγενέστερα καὶ λεπτότερα ἐξ αὐτῶν, συστέλλουσι τὰ φύλλα αὐτῶν κλείουσι τοὺς κάλυκας αὐτῶν καὶ ἄνα-

παύονται. Τὰ ζῷα χάνουσι τὴν ζωηρότητα αὐτῶν, ἔρχονται εἰς τὰς φωλεὰς αὐτῶν καὶ κοιμῶνται. Οἱ ἄνθρωποι κλείονται εἰς τὰς κατοικίας αὐτῶν. Ἐκεῖ ἡ μάμμη διηγείται εἰς τοὺς μικροὺς ἐγγόνους αὐτῆς παραμύθια. Ἡ μήτηρ παραθέτει τὸ δεῖπνον. Οἱ γονεῖς ἐναγκαλιζόνται τὰ προσφιλῆ τέκνα αὐτῶν. Τὰ τέκνα ἀσπάζονται τὴν χεῖρα τῶν φιλοστόργων γονέων αὐτῶν. Προσεύχονται ἐνώπιον τῶν ἁγίων εἰκόνων ὅλοι ὁμοῦ καὶ ἀπέρχονται ἕκαστος εἰς τὴν κλίνην αὐτοῦ καὶ κοιμῶνται μέχρις ὅτου ὁ Θεὸς φέξῃ πάλιν τὴν ἡμέραν.

(Κατὰ τὰς Θρησκευτικὰς Μελέτας τοῦ Δ. Σ. Μαυροκορδάτου καὶ τοὺς ἀρχαίους Ἑλλήνας ποιητάς).

81. -Η νύξ.

Πόσον ἦσυχά κοιμᾶται	Ἐκοιμήθηκε τῆς ἡδονῆς
καὶ ἡ θάλασσα κ' ἡ γῆ!	Ἐς τὰ δολόδροσα κλαδιά
εἰς τὰ δάση μας πλανᾶται	καὶ ὁ ὕπνος καμαρώνει
μαυροφώρα ἡ σιγή!	εἰς τὰς κλῖνας τὰ παιδιὰ.

Κἄπου κἄπου ψιθυρίζει	Ἄν κοιμᾶται ὅλ' ἡ πλάσις
Ἐς τὸ ρυάκι τὸ νερό,	καὶ τὸ κῦμα καὶ ἡ γῆ,
τὸν αἰθέρα διασχίζει	ἃς κοιμῶνται αἱ ἐκτάσεις
ἕνα σύρμα φωτερό.	Ἐς τοῦ ἀπείρου τὴν σιγή.

Σιγανὴ καὶ μωρὴ	Ἕνας ἀγρυπνὸς τὰ σκέπει
πνέει ἡ αὔρα τοῦ βουνοῦ,	νυκτοφύλαξ κραταῖος,
ἀπὸ ἄστρα στολισμένη,	μὲ τὸν ἄπνουν τὰ βλέπει
εἰν' ἡ στήλη τοῦ οὐρανοῦ.	ὀφθαλμόν του ὁ Θεός.

† ΑΓΓ. ΒΛΑΧΟΣ

IB Ἡ ΓΕΝΝΑΙΟΤΗΣ

82. Ὁ γενναῖος γέρων.

Μίαν φορὰν ἐν πλοῖον, τὸ ὁποῖον ἔπλεεν ἀπὸ ἐνὸς λιμένος εἰς ἄλλον, ἠναγκάσθη ἕνεκα νηνεμίας νὰ ἀγκυροβολήσῃ πλησίον ἐνὸς ἀκρωτηρίου. Ἐκεῖ περιέμενεν οὖρον ἄνεμον, ἵνα ἐξακολουθήσῃ τὸν πλοῦν του.

Κατὰ τὸ μεσονύκτιον ἠγέρθη σφοδροτάτῃ τρικυμία, ἡ ὁποία ἐμαίνετο συνεχῶς ἐπὶ δύο ἡμέρας καὶ δύο νύκτας. Οἱ ἱστοὶ τοῦ πλοίου ἐθραύσθησαν καὶ αἱ ἀγκυραι ἀπεκόπησαν. Τὸ πλοῖον εὗρέθη εἰς τὴν διάκρισιν τῶν κυμάτων, τὰ ὁποῖα πότε μὲν τὸ ἐξύψωνον εἰς τὸ ἄερα, πότε δὲ τὸ κατέρριπτον πάλιν εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης. Τέλος τὰ κύματα τὸ ὤθησαν μεθ' ὁρμῆς πρὸς τὴν ξηράν, ὅπου μετ' ὀλίγον καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς ἄμμου. Τότε ἤρχισαν νὰ ἀποσπῶνται τὰ ξύλα αὐτοῦ τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο, καὶ τὸ πλοῖον ὀλίγον κατ' ὀλίγον διελύετο. X

Πλησίον τῆς ξηρᾶς ἐκείνης ὑπῆρχεν ἐν χωρίον. Οἱ χωρικοὶ ἔβλεπον ὅτι τὸ πλοῖον ἤρχισε νὰ διαλύηται ὑπὸ τῶν κυμάτων. Ἦθελον νὰ δράμωσιν εἰς βοήθειαν τῶν δυστυχῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι εὕρισκοντο ἐντὸς τοῦ πλοίου, ἀλλὰ δὲν εἶχον καμμίαν λέμβον.

Μεταξὺ τῶν χωρικῶν ἦτο καὶ εἰς γέρων ἐβδομήκοντα ἐτῶν, ἡλιοκαής, στιβαρὸς καὶ πολὺ γενναῖος

ἄνθρωπος. Ὁ γέρων χωρὶς νὰ εἴπῃ λέξιν, τρέχει εἰς τὴν καλύβην του, ρίπτεται ἐπὶ τοῦ ἵππου του, σπεύδει πρὸς τὴν παραλίαν καὶ φωνάζει. «Ἄνθρωποι, σπεύσατε νὰ σώσωμεν τοὺς ἀνθρώπους!»

Καὶ εἰς τὴν στιγμὴν ρίπτεται ἐπὶ τοῦ ἵππου του εἰς τὴν ἀφρίζουσαν θάλασσαν. Ὁ ἵππος ἦτο νέος καὶ πολὺ ἰσχυρός. Ἐκολύμβῃ ἐξαίρετα. Ἐπάλαισεν ἀρκετὰ μὲ τὰ φοβερά κύματα, ἀλλὰ τέλος ἔφθασε μέχρι τοῦ πλοίου.

—«Δύο ἀπὸ σᾶς», φωνάζει ὁ γενναῖος γέρων, «πηδήσατε εἰς τὴν θάλασσαν καὶ κρατηθῆτε ἐκ τῆς οὐρᾶς τοῦ ἵππου. Ὁ Θεὸς θὰ μᾶς σώσῃ εἰς τὴν ξηράν. Ἐπειτα ἐπιστρέφω καὶ λαμβάνω καὶ ἄλλους».

Εἰς τὴν στιγμὴν ἐπήδησαν δύο εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκρατήθησαν ἐκ τῆς οὐρᾶς τοῦ ἵππου. Ὁ γέρων διευθύνεται μετ' αὐτῶν πρὸς τὴν ξηράν, καὶ μετὰ ἁγῶνα πολὺν ἔφθασαν, χωρὶς νὰ πάθωσι τίποτε.

Μόλις ἀφῆκεν αὐτοὺς ἐκεῖ, ρίπτεται ἐκ νέου εἰς τὴν μυκωμένην θάλασσαν καὶ ἔρχεται εἰς τὸ πλοῖον. Καλεῖ πάλιν δύο ἐπιβάτας νὰ τὸν ἀκολουθήσωσιν εἰς τὸν ἐπικίνδυνον πλοῦν καὶ μετ' ὀλίγον φέρει καὶ τούτους καὶ ἐκρατήθησαν ἐκ τῆς οὐρᾶς τοῦ ἵππου. Ὁ γέρων διευθύνεται μετ' αὐτῶν πρὸς τὴν ξηράν, καὶ μετὰ ἁγῶνα πολὺν ἔφθασαν, χωρὶς νὰ πάθωσι τίποτε.

Μόλις ἀφῆκεν αὐτοὺς ἐκεῖ, ρίπτεται ἐκ νέου εἰς τὴν μυκωμένην θάλασσαν καὶ ἔρχεται εἰς τὸ πλοῖον. Καλεῖ πάλιν δύο ἐπιβάτας νὰ τὸν ἀκολουθήσωσιν εἰς τὸν

πικίνδυνον πλοῦν καὶ μετ' ὀλίγον φέρει καὶ τούτους
εὐλαίως εἰς τὴν ξηράν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ γενναῖος γέρων ἔσωσε
ἓκα καὶ τέσσαρας ἀνθρώπους.

Οἱ διασωθέντες ναυαγοὶ πίπτουσιν εἰς τοὺς πόδας
αὐτοῦ καὶ δὲν ἔχουσι λόγους νὰ ἐκφράσωσι τὴν εὐγνωμο-
σύνην αὐτῶν. Οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι τὸν ἐξορκίζουσι
ἐνὰ δακρύων νὰ μὴ ἐκτεθῇ ἐκ νέου εἰς τὸν κίνδυνον.
Ἀλλ' οὐδεὶς ἀναχαιτίζει αὐτόν. Ὁ γενναῖος ἄνθρωπος
ἐν ἀκούει καὶ δὲν βλέπει τίποτε ἄλλο, εἰμὴ ἐκείνους,
ὅποιοι κινδυνεύουσιν. Ρίπτεται καὶ πάλιν εἰς τὰ
φρίζοντα κύματα, ἔρχεται εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἐκεῖ φω-
τίζει, ὅπως καὶ ἄλλοτε, νὰ πέσωσιν εἰς τὴν θάλασσαν
καὶ νὰ κρατηθῶσιν ἐκ τῆς οὐράς τοῦ ἵππου τοῦ δύο.

Δυστυχῶς, ἐναντίον τῆς διαταγῆς τοῦ, ἀφοῦ ἔπρσον
καὶ ἐκρατήθησαν ἐκ τῆς οὐράς τοῦ ἵππου, πίπτει
καὶ τρίτος, ὁ ὅποιος κρατεῖται ἐκ τῶν ἡνίων. Ὁ ἵπ-
πος δὲν ἦτο δυνατὸν πλέον νὰ κολυμβήσῃ καὶ μετ' ὀ-
λίγον βυθίζεται τὸ εὐγενὲς ζῷον εἰς τὸ βάθος τῆς θα-
λάσσης καὶ πνίγεται. Μαζὶ δὲ μὲ αὐτὸν βυθίζεται πρῶ-
τον ἐκεῖνος ὅστις ἔκαμε τὸ μέγα τοῦτο κακόν, ἔπειτα
δύο ἄλλοι, οἱ ὅποιοι ἐκρατοῦντο ἐκ τῆς οὐράς τοῦ
ἵππου. καὶ τελευταῖος ὁ γενναῖος γέρων.

Ὁ ἄνθρωπος τὰ ἐννοεῖ καὶ ὁ Θεὸς τὰ οἰκονομεῖ
— Ὅσα θέλεις γύρευε, καὶ ὅσα θέλει ὁ Θεὸς σοῦ δίνει.
— Κάμε καλὸ καὶ ρίξ' το 'ς τὸ γιालό.

83. Ὁ γενναῖος ἐργατικός.

Εἰς μίαν πόλιν ἔγινέ ποτε μεγάλη πυρκαϊά. Πολλὰ οἰκία: εἶχον γίνεи στάκτη. Τότε ἐκεῖ ἀπὸ μίαν οἰκίαν ἡ ὁποία ἐκαίετο, ὥρμησε μία γυνὴ κλαίουσα καὶ κτυπῶσα τὰ στήθη της. Τὸ παιδίον της ἦτο μέσα εἰς τὴν καιομένην οἰκίαν καὶ θὰ ἐκαίετο. Αἱ φλόγες ἦσαν μέγαλα: καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ πλησιάσῃ ἡ δυστυχὴς μήτηρ, ἵνα σώσῃ τὸ τέκνον της.

Ἐκεῖ ἦτο καὶ ὁ βασιλεὺς, ὅστις ἤκουσε τὰς κραυγὰς καὶ τοὺς θρήνους αὐτῆς.

—«Χιλίας δραχμὰς δίδω εἰς ἐκεῖνον», εἶπεν ὁ βασιλεὺς, «ὅστις θὰ σώσῃ τὸ παιδίον τῆς δυστυχοῦς μητρὸς».

Ἐνῷ ὁ βασιλεὺς ἔλεγε ταῦτα, ἐργατικὸς ἄνθρωπος διασχίζει τὸ πλῆθος καὶ ρίπτεται εἰς τὴν καιομένην οἰκίαν.

Ὅλοι ἐφώναζαν· «Θὰ καὶ ὁ δυστυχὴς! Ὁ Θεὸς νὰ τὸν βοηθήσῃ!»

Εἰς τὴν στιγμὴν ὁ ἄνθρωπος ἐχάθη. Καθόλου δὲ ἐφαίνετο. Ἦτο πλέον μέσα εἰς τὴν καιομένην οἰκίαν.

Μετ' ὀλίγον ὁμοῦς μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ὁ γενναῖος ἄνθρωπος ἐφάνη μὲ τὸ παιδίον εἰς τὴν ἀγκάλην.

—«Μέγας εἶναι ὁ Θεός!» ἐφώναζαν ὅλοι μὲ μίαν φωνήν.

—Ὁ ἄνθρωπος ἐσώθη. Ὀλίγον εἶχον καὶ αἱ χεῖρες καὶ τὸ πρόσωπόν του μόνον.

Ἡ μήτηρ, ὅτε εἶδε σῶον τὸ παιδίον αὐτῆς, ἀπὸ τὴν
 ἀρὰν τὴν μεγάλην δὲν ἤξευρε τί νὰ κάμῃ. Ἐγέλα,
 κλαίειν, ἐδόξαζε τὸν Θεόν, εὐχαρίστει τὸν γενναῖον
 ἄνθρωπον, εὐχαρίστει τὸν βασιλέα. Οἱ ἄνθρωποι ὅλοι
 χαίρον, ἐδόξαζον τὸν Θεόν, καὶ ἐθαύμαζον τὸν γεν-
 ναῖον ἐργατικόν.

Τότε ὁ βασιλεὺς προσεκάλεσεν αὐτόν, τὸν ἐπήνεσε
 διὰ τὴν γενναίαν του πράξιν καὶ ἤθελε νὰ τοῦ δώσῃ
 ἅς χιλίας δραχμᾶς. Ὁ γενναῖος ὅμως ἄνθρωπος δὲν
 θέλησε νὰ δεχθῇ αὐτάς.

— «Ὅ,τι ἔκαμα», εἶπεν εἰς τὸν βασιλέα, «ἐπρεπε
 εἰς ἄνθρωπος νὰ τὸ κάμω. Εὐχαριστῶ τὸν Θεόν, ὅστις
 ἐβοήθησε καὶ ἔσωσα ἀπὸ τὰς φλόγας τὸ παιδίον.
 Δώσατε τὰ χρήματα εἰς τοὺς ἀσθενεῖς, οἱ ὅποιοι δὲν
 δύνανται νὰ ἐργασθῶσιν. Εἰς ἐμὲ ἀρκεῖ ἡ χαρά, ἣν
 προξένησα εἰς τὴν δυστυχῇ μητέρα τοῦ παιδίου».

84. Ὁ ἀτρόμητος πλοηγὸς Θωμᾶς

Εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν γίνονται μεγάλαι καὶ φο-
 βερὰι τρικυμίαι. Τὰ πλοῖα, τὰ ὅποια πλεύουσιν εἰς τὴν
 Μαύρην θάλασσαν πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἔχου-
 σιν ἀνάγκην πλοηγῶν. ἵνα διέλθωσι τὰ στενὰ τοῦ Βοσπό-
 ρου. Ὅταν οἱ πλοηγοὶ οὕτοί ἴδωσι μακρόθεν πλοῖόν τι
 ἐρχονται εἰς τὸ πέλαγος καὶ ἐρχονται πρὸς τὸ πλοῖον
 συμβαίνουσιν εἰς αὐτὸ καί, ἐπειδὴ γνωρίζουσι καλὰ τὰ
 κερὰ ἐκεῖνα, ὁδηγοῦσιν ἀσφαλῶς τὰ πλοῖα διὰ μέσου τῶν
 κερῶν εἰς τὸν λιμένα τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Μίαν ἡμέραν τοῦ φθινοπώρου ἡ τρικυμία εἰς τὸ πέλαγος ἦτο πολὺ μεγάλη. Τὰ κύματα ὡς ὄρη ὑψηλὰ ἐκυλίνοντο τὸ ἓν μετὰ τὸ ἄλλο μὲ βοήν πολλήν. Οἱ ἀφροὶ αὐτῶν ἐσκέπαζον ὅλον τὸ πέλαγος. Ὁ οὐρανὸς ἦτο σκοτεινὸς καὶ ὁ ἄνεμος πολὺ σφοδρὸς. Ἐμυκῶντο τὰ κύματα, ἐσύριζεν ὁ ἄνεμος, ἐβρόντα ὁ οὐρανός. Μικρὸν πλοιάριον, φερόμενον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἐπὶ τῶν κυμάτων, ἐπλησίαζε πρὸς τὰ στενὰ· τὰ ἱστία εἶχον σχισθῆ, οἱ ἱστοὶ καταθραυσθῆ καὶ τὸ πηδάλιον καταθραυσθῆ. Τὸ πλοιάριον ἦτο εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἀνέμων καὶ τῶν κυμάτων. Ἡ θάλασσα διερχομένη ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου μέχρι τοῦ ἄλλου ἠπείλει ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν νὰ καταποντίσῃ αὐτό.

Κόσμος πολὺς εἶχε συναθροισθῆ εἰς τὴν παραλίαν καὶ ἐβλεπον τὸ πλοιάριον νὰ παλαίῃ μὲ τὰ κύματα καὶ δὲν ᾔξευρον τί νὰ κάμωσιν ὅπως σώσωσι τοὺς ναύτας. Ὁ ἄνεμος καὶ τὰ κύματα ἔσπρωχον τὸ πλοιάριον πρὸς τοὺς βράχους τῶν στενῶν καὶ θὰ συνετρίβετο καὶ θὰ κατεποντίζετο. Οἱ τολμηρότεροι τῶν πλοηγῶν προσεπάθουν μὲ τὰ ἑλαφρά αὐτῶν πλοιάρια νὰ πλησιάσωσι τὸ κινδυνεῦον πλοῖον, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρῃσαν. Τὰ κύματα καὶ ὁ ἄνεμος ἠπείλουν καὶ αὐτοὺς νὰ καταποντίσωσιν.

Ἡ ἀγωνία τοῦ κόσμου ἦτο μεγάλη. Νὰ εἶναι τόσο πλησίον καὶ νὰ μὴ δύνανται νὰ τοὺς βοηθήσωσιν. Ἐπεκαλοῦντο τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ κύματα ἐγίνοντο μεγαλείτερα, ὁ ἄνεμος σφοδρότερος, ἡ δὲ νύξ ἐπλησίαζε. Κατὰ τὴν φρικτὴν ταύτην ἀγωνίαν εἰς τῶν πλοηγῶν, ὁ ἀτρόμητος Θωμᾶς, ὁ τολμηρότατος καὶ ἐπιτηδεύτατος πάντων, ἐκδύεται τὰ φορέματά του, περιτυλίσσει εἰς τὴν μέσην του ἓν σχοινίον, κάμνει τὸν σταυρὸν του καὶ ρίπτεται εἰς τὰ ἄγρια κύματα.—«Δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ», φωνάζει ὅλος ὁ κόσμος. «Κρῖμα! Ὁ γενναῖος

Θωμᾶς δὲν θὰ ἴδῃ πλέον τὴν γυναῖκά του καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ. Θὰ τὸν καταπύωσι τὰ κύματα. Ὁ Θεὸς νὰ τὸν βοηθήσῃ».

Ἐν ταῦτοις ὁ Θωμᾶς ἔχων πεποίθησιν εἰς τὸν Ἱεὸν καὶ συλλογιζόμενος ὅτι θὰ σῶσῃ κινδυνεύοντας ἀνθρώπους, παλαίει πρὸς τὰ κύματα καὶ κολυμβῶν προσπαθεῖ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ πλοiάριον. Ἀλλὰ τὰ κύματα ἦσαν ἄγρια καὶ τὸν ἔρριπτον πάλιν ὀπίσω εἰς τὴν παραλίαν. Ὁ κόσμος ἐφώναζε νὰ σταθῇ, ἀλλ' αὐτός, συλλογιζόμενος ὅτι θὰ ἐπνίγοντο οἱ ἄνθρωποι, δὲν ἤκουε. Τέσσαρας φορές τὸν ἔρριψαν τὰ κύματα εἰς τὴν παραλίαν, ἀλλὰ τὴν τέμπτην φοράν κατῴρθωσε κολυμβῶν νὰ φθάσῃ εἰς τοὺς κινδυνεύοντας.

Οἱ δυστυχεῖς αὐτοὶ ἀπηλπισμένοι ἐντελῶς, ὅτε εἶδον τὸν γενναϊότατον ἄνθρωπον πλησίον αὐτῶν, ἔλαβον θάρρος. Ἐδόξασαν τὸν Θεὸν καὶ ἔσπευσαν νὰ τὸν ἀναβιβάσωσιν εἰς τὸ πλοῖον. Ἀλλ' ὁ Θωμᾶς δὲν ἦτο διὰ τὸ πλοῖον. Ἐξετύλιξε τὸ σχοινίον, τὸ ὁποῖον εἶχε τυλιγμένον εἰς τὴν μέσσην του καὶ ἐφώναζε· «Λάβετε τὴν μίαν ἄκραν τοῦ σχοινίου· κρατηθῆτε ὅλοι καλὰ ἀπ' αὐτὸ καὶ προσέεστε νὰ πέσητε ὅλοι εἰς τὴν θάλασσαν, ὅταν θὰ σᾶς φωάξω».

Οἱ ναῦται ἔλαβον τὴν ἄκραν τοῦ σχοινίου καὶ ἐκράτουν αὐτήν. Ὁ Θωμᾶς, ὅταν εἶδε τοῦτο, δένει τὴν ἄλλην ἄκραν τοῦ σχοινίου σφιγκτὰ εἰς τὴν μέσσην του καὶ κολυμβῶν φθάνει εἰς τὴν παραλίαν. Ὁ κόσμος σπεύδει καὶ ἔρχεται αὐτὸν ἐκ τῆς θαλάσσης, ἔπειτα λαμβάνουσι πολλοὶ ὁμοῦ τὸ σχοινίον καὶ φωνάζουσι τοὺς ναύτας νὰ πέσωσιν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ σύροντες αὐτοὺς τοὺς σώζοντες εἰς τὴν ξηράν. Οἱ δυστυχεῖς, ἅμα ἐπάτησαν τὸν Ἰῶδα αὐτῶν εἰς τὴν ξηράν, ἐδόξασαν τὸν Θεὸν διὰ τὴν

ἀνέλπιστον αὐτῶν σωτηρίαν καὶ δὲν ἤξευρον πῶς νὰ εὐχαριστήσωσι τὸν γενναῖον Θωμᾶν.

—«Τὸν Θεὸν νὰ εὐχαριστήτε», εἶπεν ὁ Θωμᾶς. «Αὐτὸς σᾶς ἔσωσεν. Ἐγὼ ἤμην ἐν ἀπλοῦν ὄργανον τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ καὶ τίποτε περισσότερον.»

Ἀπὸ τότε οἱ συμπολῖται τοῦ Θωμᾶ ἐτίμων αὐτὸν ὡς γενναϊότατον ἄνθρωπον. Διὰ τῆς τόλμης αὐτοῦ καὶ τῆς πεποιθήσεως εἰς τὸν Θεὸν κατώρθωσε νὰ σῶσῃ ὀκτὼ ἀνθρώπους ἀπὸ βέβαιον θάνατον.

85 Ἡ πρωΐα.

Εἶναι νύξ! Τὰ ἄστρα στίλβουσι εἰς τὸν οὐρανόν. Σκότος βαθύ καλύπτει πάντα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὰ ὄρη, τὰ δάση, οἱ λειμῶνες, οἱ ποταμοί, ἡ θάλασσα δὲν διακρίνονται. Αἱ οἰκίαι, οἱ κῆποι, τὰ δένδρα, τὰ ἄνθη δὲν φαίνονται. Πανταχοῦ σκότος βαθύ καὶ ἡσυχία μεγάλη. Τίποτε δὲν φαίνεται, τίποτε δὲν ἀκούεται, τίποτε δὲν κινεῖται. Τὰ πάντα κοιμῶνται.

Ἄλλ' ἰδοὺ! Τὰ ἄστρα ἀρχίζουν νὰ μὴ στίλβωσι πλέον, ὅπως ἔστιλβον πρότερον. Ἀρχίζουν νὰ ὠχρίῳσι καὶ τὸ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου γίνονται ἄφαντα. Ἡ φωνὴ τοῦ ἀλέκτορος ἀκούεται μακρόθεν. Εἰς τὰ βᾶθη τοῦ ὀρίζοντος ἀρχίζουν νὰ διακρίνονται τὰ ὑψηλὰ ὄρη. Οἱ λέφοι καὶ τὰ δάση ἀρχίζουν νὰ φαίνονται. Αἱ οἰκίαι, αἱ καλύβαι καὶ τὰ παρακείμενα δένδρα ἐξέρχονται ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπὸ τὸ σκότος καὶ ἀρχίζουν νὰ διακρίνονται, συγκεχυμένως μὲν κατ' ἀρχάς, καθαρώτερον δὲ μετ' ὀλίγον. Ἡ νύξ παρῆλθε καὶ ἐπεφάνη τὸ λυκαυγές.

Τὰ πτηνὰ ἐγείρονται ἐκ τῶν θάμνων, ἐγκαταλείπουσιν

ακτίνων τοῦ ἡλίου γίνεται πάλιν μεγαλοπρεπής καὶ λαμπρός, ὅπως ἐξ ἀρχῆς τὸν ἔκαμεν ὁ μέγας Δημιουργὸς αὐτοῦ, ὁ ἅγιος Θεός.

86. Αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου

Ὁ ἥλιος εἶχεν ἀνατείλει καὶ ἐστέκετο μὲ τὸν ὠραῖον αὐτοῦ δίσκον εἰς τὸν οὐρανόν. Ἀπ' ἐκεῖ δὲ στέλλε τὰς ἀκτῖνάς του εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ ἐξυμνήσῃ ὅλα τὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ.

Ἡ πρώτη ἀκτὶς ἦλθεν εἰς τὸν κορυθαλλόν. Ὁ κορυθαλλὸς ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν φωλεάν του, ἐπέταξεν ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἔφαλλε· «Δίρι, λίρι, λίρι, λί, χ! πόσον ὠραῖα εἶναι τὸ πρωί».

Ἡ δευτέρα ἀκτὶς ἦλθεν εἰς τὸν λαγῶν. Ὁ λαγῶς ἐξύπνησεν, ἔτριψεν ὀλίγον τοὺς ὀφθαλμούς του, ἐπέαχθη ἀπὸ τὴν φωλεάν του ἔξω καὶ ἐζήτηι τρυφερὰν λόην καὶ δροσερὰ χόρτα νὰ προγευματίσῃ.

Ἡ τρίτη ἀκτὶς ἦλθεν εἰς τὸν ὀρνιθῶνα. Ὁ πετεινὸς φώναξε «Κικιρίκι!» καὶ εἰς τὴν στιγμὴν αἱ ὀρνιθες πέταξαν ἔξω εἰς τὴν αὐλήν, ἐκακάριζον, ἐζήτουν τροφήν καὶ ἐγέννων αὐγὰ εἰς τὴν φωλεάν.

Ἡ τετάρτη ἀκτὶς ἦλθεν εἰς τὸν περιστερεῶνα. Αἱ περιστεραι ἐφώναξαν· «Ρουδερικοῦ, ρουδερικύ, ἡ θύρα κόμ' εἶναι κλειστή!» Ὅτε δὲ ἤνοιξεν ἡ θύρα ἐπέταξαν ὅλοι αἰς τὰ χωράφια, ἔτρεχον ἐπάνω κάτω καὶ τρωγον στογγύλους καὶ μικροὺς κόκκους.

Ἡ πέμπτη ἀκτὶς ἦλθεν εἰς τὴν μέλισσαν. Ἀμέσως

ἡ μέλισσα ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν κυψέλην, ἐσπόγγισε τὰ πτερά της, ἐβόμβει ἐπάνω ἀπὸ τὰ ἄνθη καὶ τὰ ἡνθισμένα δένδρα καὶ ἔφερε μέλι εἰς τὴν κυψέλην.

Ἡ τελευταία ἀκτίς ἔπεσεν εἰς τὴν κλίνην τοῦ μαθητοῦ. Εἰς τὴν στιγμὴν ἐγείρεται ἐκ τῆς κλίνης, νίπτεται, ἐνδύεται, προσεύχεται, προγευματίζει, ἐτοιμάζει τὰ βιβλία του, ἀσπάζεται τὴν χεῖρα τῶν γονέων αὐτοῦ καὶ τρέχει εἰς τὸ σχολεῖον.

87. Ἑωθινὴ προσευχή

Δός μου χεῖλη νὰ Σε ψάλλω. *Κ' εἰν' ἡ ἔγερσις των ὕμνων*
 Δός μου ᾄσμα νὰ ὕμνήσω εἰς τὸν θεῖόν των Πατέρα
 Δός μου πνοὴν νὰ Σ' εὐλογήσω, *κ' εἰν' ἡ νέα των ἡμέρων*
 τοῦ Παντός Δημιουργέ. *νέον, Πλάστα, ὠσαννά!*

Σέ, εἰς οὗ ἐν μόνον νεῦμα. *" Ἀς φανῇ λοιπὸν τὸ φῶς Σου*
 διελύθη ἡ σκοτία *κ' εἰς ἡμᾶς, μικρὰ παιδία*
 κ' ἦλθε πάλιν ἡ πρωία *ὡς ἐγείρη ἡ πρωία*
 κ' ἐλαμψαν χουσαῖ αὐγαί. *τὸν κοιμώμενόν μας νοῦν*

Εἰς ζωὴν τὸν κόσμον πάλιν *Καὶ ἡ ἔγερσις μας ᾄσμα*
 ἀφυσπνίζει ἡ πνοὴ Σου *διαρκὲς πρὸς Σε θὰ στείλῃ*
 καὶ ἐγείρονται ἐξ ἴσου *καὶ τὰ νεαρά μας χεῖλη*
 ἄνθη, χλόη καὶ σπινθήρ. *διαρκῶς θὰ Σε ὕμνοῦν. Οἱ*

ΑΓΓ. ΒΛΑΧΟ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β' ΕΤΟΥΣ

007000012963